KULTURMILJÖ HALLAND

Postadress Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3
302 43 Halmstad

Tfn 035-19 26 00
Fax 035-19 26 26
E-post kansli@kulturmiljohalland.se
Hemsida www.kulturmiljohalland.se

Människan och landskapsrummets olika dimensioner, teknisk rapport 5

Människan och landskapsrummets olika dimensioner
TEKNISK RAPPORT
Arkeologiprojekt utmed Väg 117 sträckan Daggarp – Skogaby

Furudal

Bebyggelselämningar från järnålder och medeltid

Anders Håkansson
Med bidrag av Pär Connelid och Torbjörn Brorsson

ARKEOLOGISKA RAPPORTER FRÅN HALLANDS LÄNSMUSEER 2011:3
Halland, Veinge socken, Skogaby 2:31, RAÄ 326

KULTURMILJÖ HALLAND

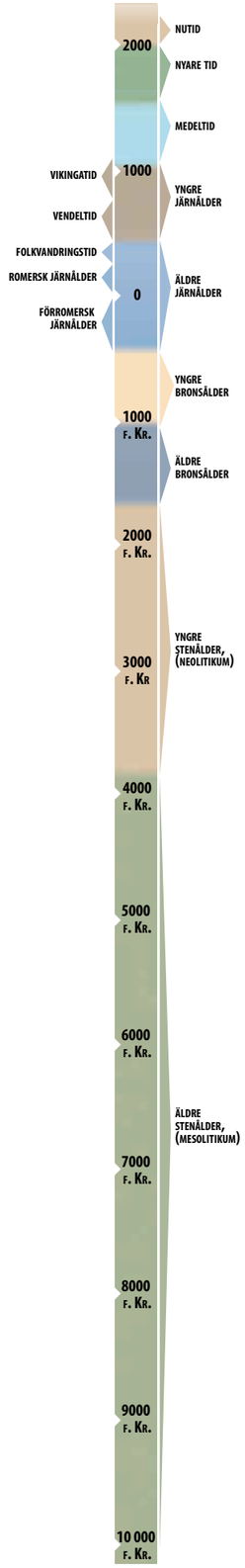

KULTURMILJÖ HALLAND

Hallands länsmuseer, Kulturmiljö Halland.
Uppdragsverksamheten, Halmstad 2011.
Arkeologisk slutundersökning 2007
Framsida: Vävtyngd Foto: S. Tegnhed
Baksida: Alsengem Foto: A. Andersson
Layout: A. Andersson
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.
Ärende nr Ms2006/02316.

ISSN 1400-8750
ISRN HM-UV-R--11/3-SE

Arkeologi utmed Väg 117 – bakgrundsteckning

Vägverket, Region Väst har lagt om Väg 117 mellan Daggarp, Tjärby socken i nordväst och Skogaby, Laholms landsförsamling i ost. Omläggningen av den cirka 1,5 mil långa vägsträckan, som inom långa sträckor passerar genom ett landskapsutsnitt med rik fornlämningsbild, medförde omfattande arkeologiska insatser. All arkeologisk verksamhet i projektet utfördes av Kulturmiljö Halland, Halmstad.

2003 utfördes en arkeologisk förstudie av hela den aktuella vägkorridoren och utifrån dessa resultat valdes ett antal längre delsträckor ut för utredning i fält (Bjuggner & Carlie 2003). Via resultaten från utredningen, som utfördes hösten 2003, bedömdes tio delområden vara intressanta nog för att gå vidare till förundersökning (Bjuggner & Wranning 2004). Merparten av förundersökningarna utfördes under våren 2004 (Larsson, Svensson & Wranning 2004). I samband med Vägverkets justeringar av den planerade vägdragningen tillkom ytterligare ett par områden efter utredningar under sommaren och hösten (Larsson & Wranning 2004, Bjuggner & Svensson 2004). Förslag till förändringar i vägbyggnationen i omedelbar anslutning till ett par av de kända fornlämningarna medförde ännu en förundersökning sommaren 2006 (Wranning 2006).

Utifrån de samlade förundersökningsresultaten formulerade Kulturmiljö Halland det arkeologiska projektprogrammet ”Människan och landskapsrummets olika dimensioner – fysiska, kronologiska och mentala”, vilket innefattade slutundersökning av sju lokaler (Håkansson, Svensson & Wranning 2006). I projektprogrammet presenteras ingående projektets teman och intentioner, våra gemensamma frågeställningar och arbetsmetoder, samt dessutom riktade frågeställningar och metoder till respektive lokal. I syfte att höja projektets vetenskaplighet ytterligare tillsattes också en noggrant handplockad referensgrupp, bestående ledande experter kring de perioder och fornlämningstyper projektet förväntades omfatta.

Projektprogrammet mottogs med stort intresse från såväl Länsstyrelsen som Vägverkets arkeologiskt ansvarige och utan invändningar vare sig kring frågeställningar, omfattning eller metod. Till en följd av Vägverkets pressade ekonomi kom dock det arkeologiska projektets budget att bantas hårt. En lokal (Daggarp, Raä 70, Tjärby socken) ströks helt, då Vägverket ansåg sig kunna bygga vägen utan att åsamka fornlämningen någon skada. I praktiken skars också undersökningen av den västra delytan i Furudal (Raä 326, Veinge socken) bort. Vidare skars medlen för Kattarp/Skogaby (Raä 218, Laholms lfs) ned avsevärt, medan framförallt budgetramarna för analyser och rapportskrivning blev kringskurna på de övriga lokalerna. Kraftigt nedbantad blev även den publika verksamheten och referensgruppsinsatser för projektet i stort.

Projektets ”steg III” – den publika verksamheten – pågick parallellt med undersökningarna i form av framtagandet av informationsbroschyr och fältutställning, visningar och upprepade inslag i lokalmedia. Hösten 2008 färdigställdes även en populärt hållen skrift, ”Vägen genom historien”, lagom till Vägverkets invigning av den nya vägsträckan (Wranning 2008).

Den fördjupade vetenskapliga bearbetningen - projektets ”steg II” - kommer bland annat att ske i artikelform.

Föreliggande tekniska rapport (”steg I”) avhandlar lämningarna vid Furudal, Raä 326, Skogaby socken. Undersökningen drabbades extra hårt av budgetbantningen. En konkret följd av detta blev rapporteringen av den stratigrafiska analysen, som är mycket begränsad inom ramen för den tekniska rapporten. En CD med allt dokumentationsmaterial från projektets fem slutundersökningsområden släpps när den sista rapporten färdigställts.

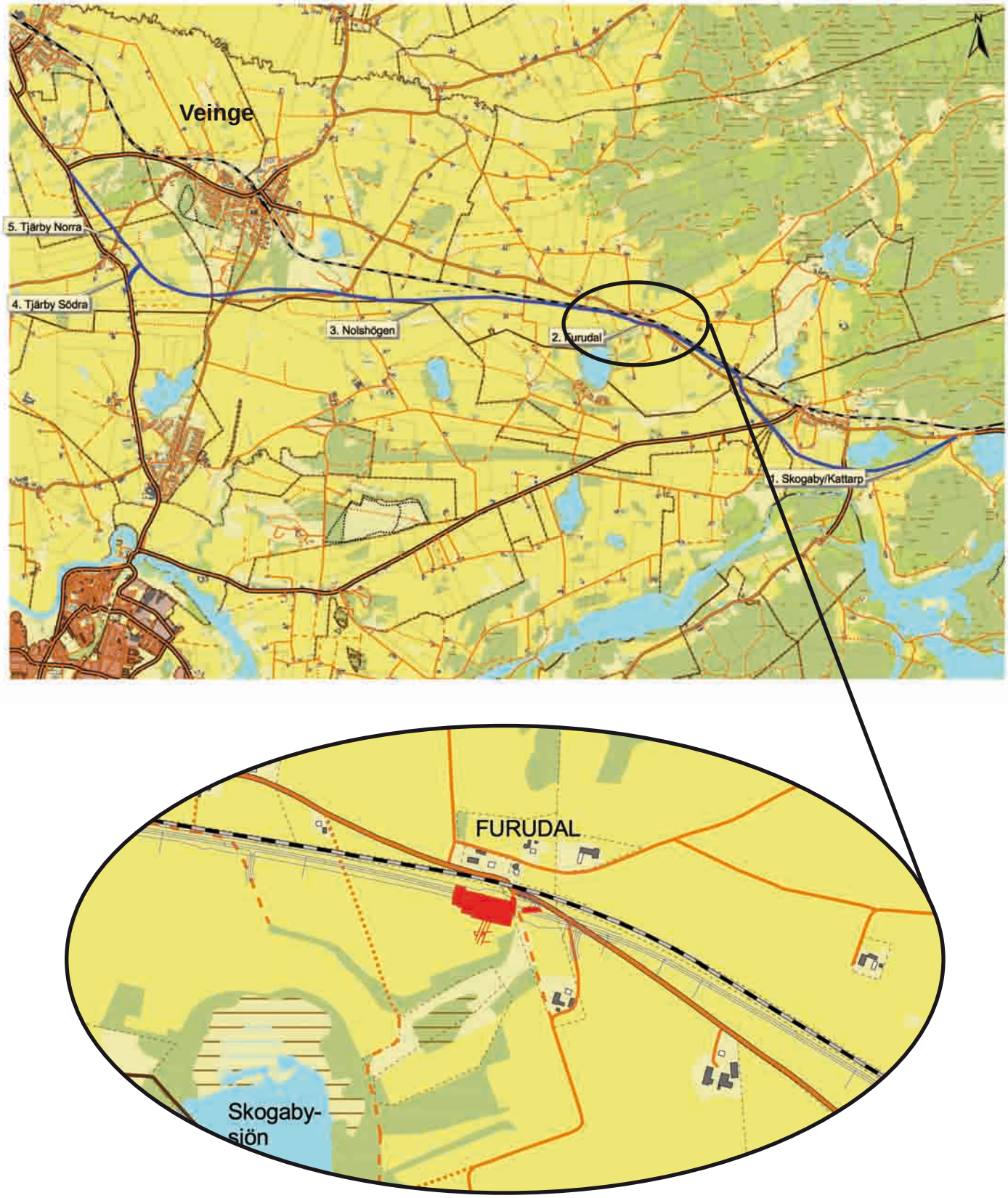

Den planerade nya sträckningen av Väg 117 mellan Skogaby i öst och Daggarp i väst. Samtliga fem undersökningsområden markerade.

Innehåll

Arkeologi utmed Väg 117 – bakgrundsteckning 1

Sammanfattning av undersökningen 5

Inledning 8

Områdesbeskrivning, topografi och kulturmiljö 8

Skogaby i äldre kartmaterial 10

Frågeställningar 14

Lokalspecifika frågor 14

Metod 15

Kompletterande undersökning 2008 16

Magnetometer 17

Metalldetektering 17

Fosfatkartering 17

Provgropar i matjorden 18

Arkeologiska objekt 20

En brunn och en ugn 21

Härdar och gropar 22

Stolphål och pinnhål 22

Rännor och diken 23

Bebyggelsen 23

Byggnadskonstruktioner och terminologi 23

Byggnader 25

Hus 1 25

Hus 2 25

Hus 3 28

Hus 4 28

Hus 5 30

Hus 6 30

Hus 7 30

Hus 8 33

Hus 9 34

Hus 10 35

Hus 11 38

Hus 12 39

Hus 13 40

Hus 14 41

Hus 15 42

Hus 16 43

Hus 17 44

Hus 18 46

Hus 19 46

Hus 20 47

Hus 21 49

Hus 22 50

Hus 23 50

Hus 24 52

Huskronologi 53

Bly 55

Ben och horn 55

Bränd lera 55

Glas 56

Järn 56

Keramiken i Furudal 56

Yngre romersk järnålder 58

Vikingatid / tidig medeltid 58

Nyare tid 61

Avslutning 61

Metallfynd 62

Sandsten och skiffer 62

Raä 326 – återkoppling till frågeställningar och projektprogram 63

Referenser 63

Tekniska och administrativa uppgifter 66

BILAGOR 67

Fyndlista 69

Osteologisk analys 77

Vedartsanalys 81

Makrofossilanalys 83

^{14}C-dateringar 89

Fosfater 99

Magnetometerprospektering 101

Konserveringsrapport 107

Metalldetektering 115

Fotolista 117

Ritningar 121

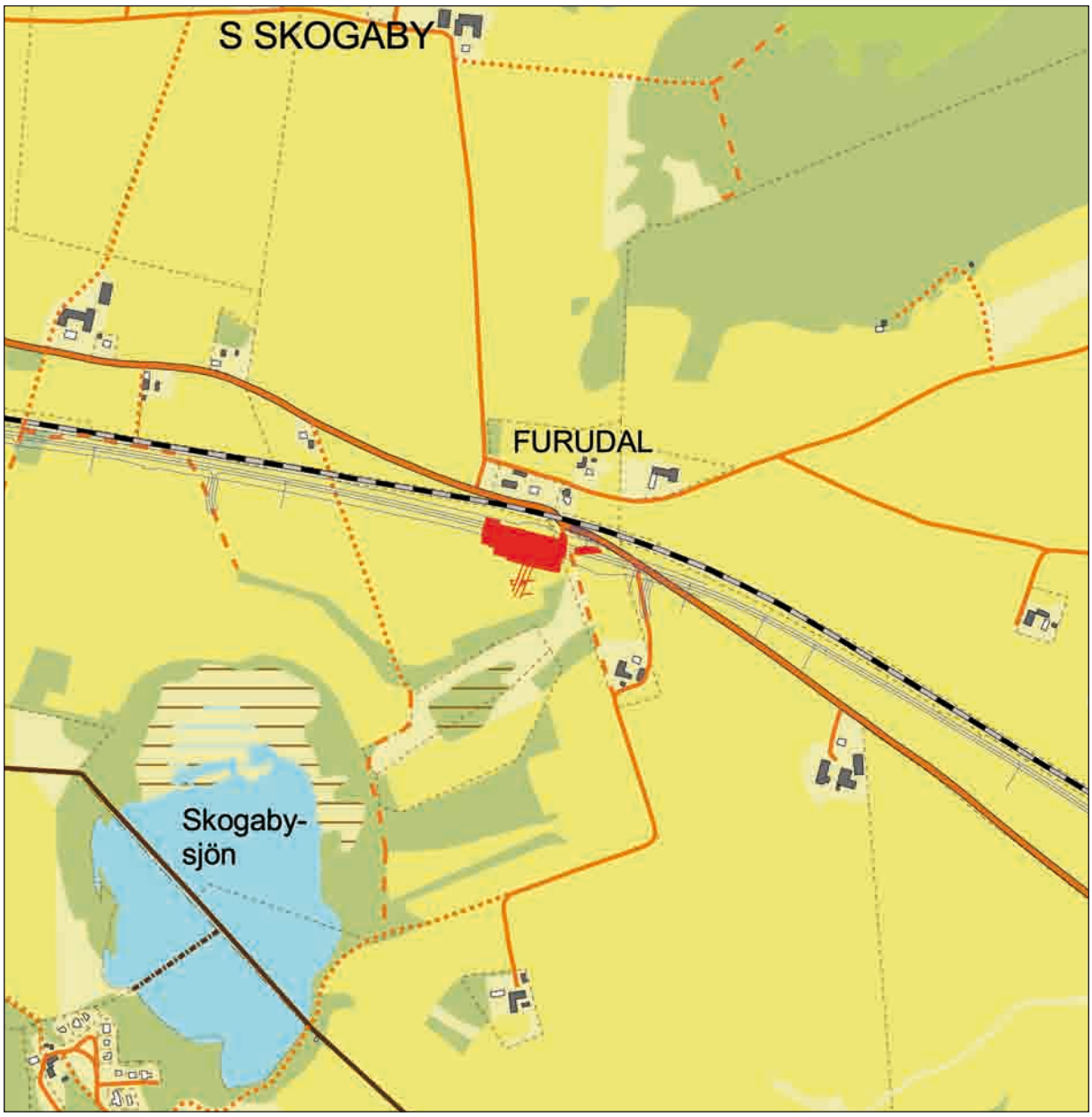

***Fig. 1**. Utdrag ur den digitala fastighetskartan med undersökningsområdet (rött), samt den nya vägsträckningen (blått) markerade. Skala 1:10 000.*

Sammanfattning av undersökningen

I övergången mellan vikingatid och medeltid sker övergripande förändringar i det danska samhället som påverkat hur den halländska landsbygden kom att gestalta sig. Staten bildades, hedendomen fick ge vika för kristendomen och man gick successivt över i ett feodalsamhälle. Det feodala samhället bestod generellt av dels en liten grupp av stora jordägare (kungamakt, kyrka och stormän) och dels en mycket stor grupp av bönder som brukade jordägarnas mark och var tvungna att avstå från en del av vad de producerade till dessa jordägare. Under dessa omvälvande tider bildas det ett stort antal byar i Danmark. Arkeologiska undersökningar i Skåne och Danmark visar på en allmän bild där fasta byar uppstår främst under 1000-talets andra hälft och 1100-talet.

I Halland kan vi se hur ett nytt system för indelningen av mark bryter äldre mönster, där såväl åker som äng delas in i långsmala tegar, bandparceller. Omstruktureringen verkar genomföras på ett enhetligt sätt kanske som ett led i överhetens indrivning av skatter och avgifter. Samtidigt anläggs nya gårdar och det finns en rad exempel på bebyggelse som nyetableras under slutet av vikingatiden. Många av dessa gårdar flyttas eller läggs ned under 1200-talet, vilket även gäller för bebyggelsen i Furudal. Byar med större samlad bebyggelse verkar vara ovanliga vid denna tid. I södra Halland finns exempel på tomtgränser i form av grävda diken, som indikerar ett par intilliggande gårdar men i övrigt har bebyggelsen vid denna tid tolkats som ensamgårdar.

Vid boplatsen Furudal undersöktes gårdslämningar från vikingatid-äldre medeltid och yngre romersk järnålder. Bebyggelsen ingick i byn Skogaby, som vi i övrigt inte vet mycket om. Skogaby är omnämnt första gången i Lunds stifts landebog 1569 (Skoffuabÿ, Skobÿ). Den äldsta kartan över byn är från år 1807 och upprättades i samband med storskifte. Som andra byar i Halland vid den här tiden, låg inte gårdarna samlade inom en gemensam bytomt. Bebyggelsen var istället utspridd men uppträder i två tydliga grupperingar, kallade Södra och Norra Skogaby. Bebyggelsen vid Furudal låg däremot inte i anslutning till dessa områden. Övergivna medeltida gårdar i Halland hittas ofta utanför den historiskt kända bebyggelsen. Placeringen i landskapet var emellertid gynnsam, på en liten platå i direkt anslutning till kommunikationsleder. I närheten fanns bra jordbruksmark och tillgång till våtmarksängar ner mot sjön, där djuren släpptes ut för bete.

Hur fann vi då boplatsen i Furudal? Längs Väg 117 och den planerade vägsträckan, grävdes schakt med grävmaskin för att försöka hitta lämningar under marken. Utvalda områden avsöktes med metalldetektor och vid Furudal hittades ett större antal metallfynd såsom mynt, söljor, vikter och olika typer av spännen och beslag. Flera av metallföremålen var dekorerade och visade på spår efter förgyllning. För att avgränsa boplatsen gjordes även en fosfatkartering. På en yta som smutsats ner av att människor levt, byggt hus och slängt skräp, skapas förhöjda fosfatvärden i marken. Genom att ta ett stort antal fosfatprover, gick det att se hur stort område som brukats av människan i äldre tider.

Bebyggelsen i Furudal under yngre romersk järnålder ansluter till en byggnadstradition, som utmärker sig för denna del av Halland. I lämningarna efter långhusen hittade vi nämligen spår efter ett stort antal käppar, som använts i väggkonstruktionen. Likartade byggnader har hittats vid undersökningar i Tjärby och Elestorp. Något som är nytt för Halland, är fyndet av ett grophus från yngre romersk järnålder. Genom sina tydliga spår efter takbärande stolpar i gavlarna och i gropens mitt, skiljer den sig från andra halländska grophus, från yngre perioder. Byggnadstypen är emellertid ganska vanligt förekommande vid denna tid i andra områden, exempelvis i Skåne.

Bebyggelsen från sen vikingatid/tidig medeltid bestod av stolpburna byggnader och ett flertal grophus. Spåren efter husens vägg- och takbärande stolpar syntes tydligt på den undersökta ytan. Till bebyg-

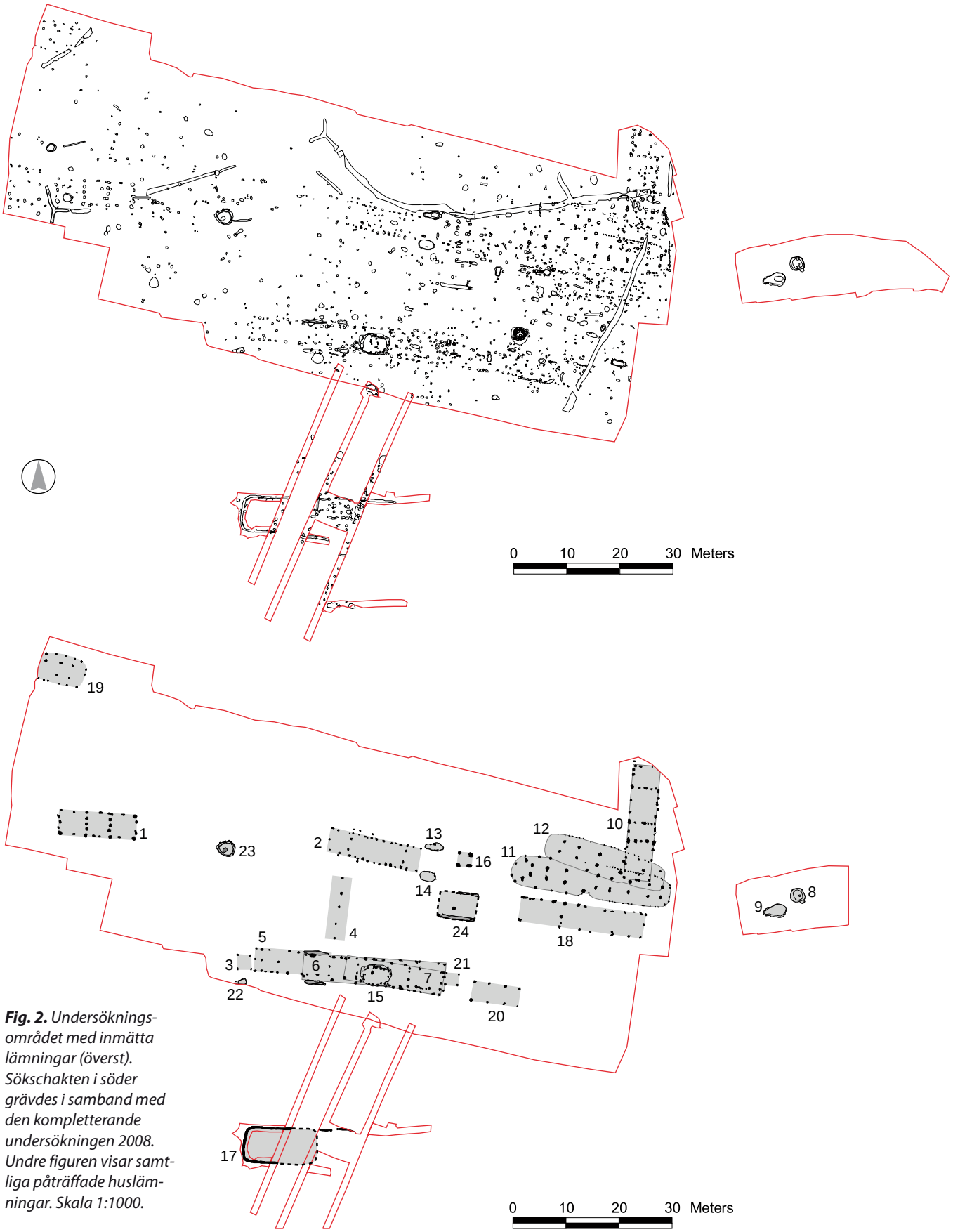

Fig. 2. *Undersökningsområdet med inmätta lämningar (överst). Sökschakten i söder grävdes i samband med den kompletterande undersökningen 2008. Undre figuren visar samtliga påträffade husläm-ningar. Skala 1:1000.*

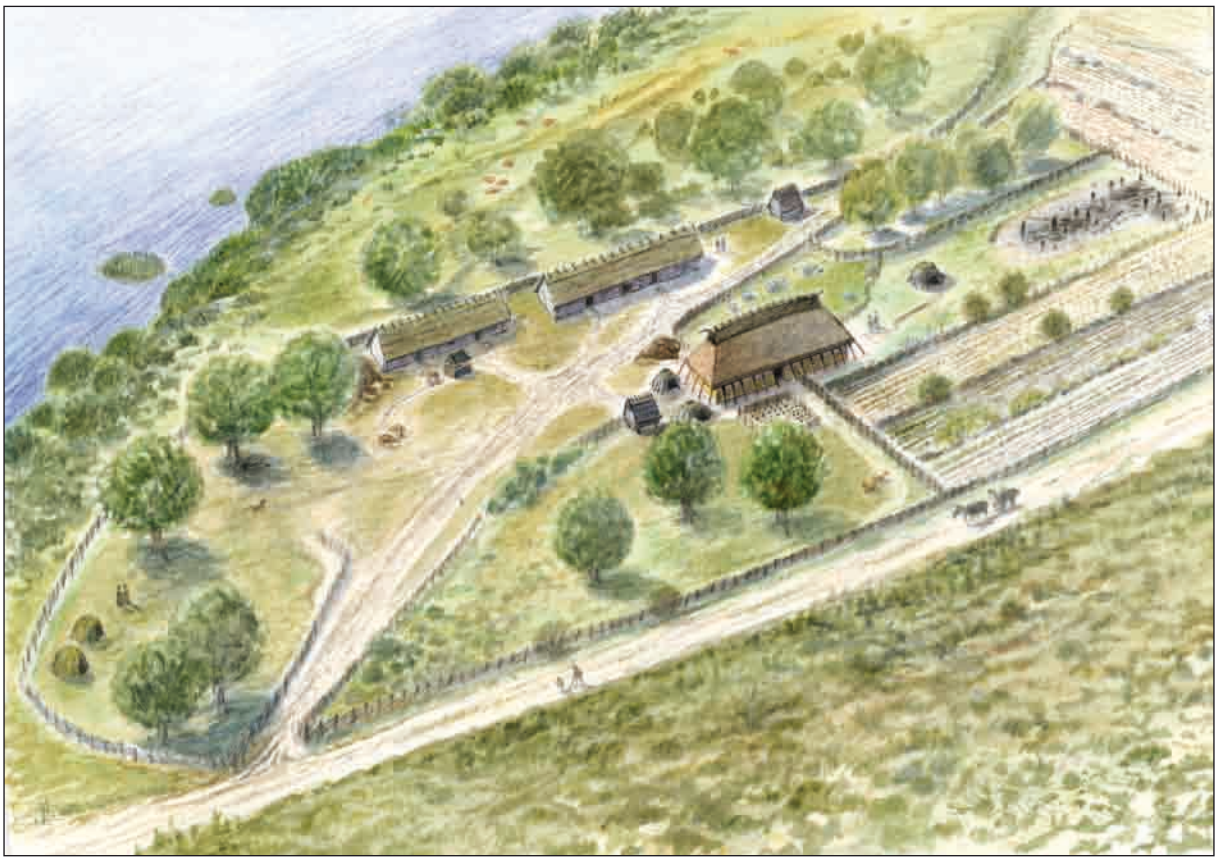

***Fig. 3**. Rekonstruktion av gård och landskap i Furudal under tidig medeltid. Illustration: Anders Andersson*

gelsen kan även en sex meter djup, stensatt brunn knytas, ett antal härdar, förrådsgropar och tydliga spår efter hägnader. Bland fynden utmärker sig en alsengem, förgyllda spännen samt ett remändebeslag med rester av silke. Silke var en exklusiv vara under äldre medeltid och har inte burits av gemene man.

Tittar vi närmare på hur själva gården såg ut under äldre medeltid skiljer den sig från de vikingatida byggnadstraditionerna. Förändringen var dock en utdragen process och vikingatida ideal lever kvar på många platser ända fram i 1200-talet. Det är därför svårt att tala om en enhetlig byggnadskultur under den äldre medeltiden. Den traditionella vikingatida gården utgjordes av en löst grupperad bebyggelse med bostadshuset i centrum av gårdstomten. Kring detta låg ett flertal mindre byggnader med väl definierade funktioner, exempelvis förrådshus, ekonomibyggnader, stall och verkstäder. Själva boningshuset i Furudal utgjordes av en hallbyggnad, som var ett ideal och en symbol för de vikingatida stormännen. Under slutet av 1000-talet är byggnadsstilen på väg att överges helt och huset i Furudal har vissa drag av den efterföljande medeltida byggnadsstilen.

***Fig. 4.** Ett tidigmedeltida grophus från Furudal. Fyndmaterialet pekar i första hand på att grophusen varit boningshus, som även brukats vintertid. Illustration: A. Andersson*

Fig. 5. *Fotomontage med grävande personal*

Under sent 1100- eller 1200-tal delas den större gården i Furudal upp i flera enheter, ett förhållande vi kan se i många andra halländska byar vid denna tid. Troligen speglar detta införandet av ett landbosystem i Halland, som en följd av det feodala samhället. Landbogårdarna bestod av normalstora familjejordbruk, som betalade jordränta till jordägaren. Viktigt för ekonomin verkar *havret* ha varit, då stora mängder havrefrön hittades i flera av de tidigmedeltida ekonomibyggnaderna.

Under medeltiden strävade man efter att samla byggnaderna i form av längor kring en öppen gårdsplan. De förhistoriska mångfunktionella långa byggnaderna återuppstår så att säga igen, där bostadsdelar exempelvis kombinerades med fähus/stall. Byggnaderna är nu lagda i vinkel i förhållande till varandra och placerade längs gårdstomtens gränser. Trenden under medeltiden går sålunda mot mer slutna gårdar vilket anses vara ett uttryck för minskade hushållsgrupper som höll sig i en mer privat sfär.

Undersökningarna av Raä 326 vid Furudal har genererat ett rikt arkeologiskt material och platsen blir nu viktig inför vidare studier av det tidigmedeltida bylandskapet i Laholmsområdet. Platsen lämpar sig även för studier av halländsk bebyggelseorganisation och social miljö under äldre medeltid. Dessa frågor kommer att penetreras både i artikelform och inom ramen för en högre akademisk uppsats.

Inledning

Rapporten bygger på ett gediget dokumentations- och tolkningsmaterial, skapat av den grävande personalen ; stort tack till Gertie, Helene, Linn, Magnus, Maria, Stina samt praoelev Kalle Claesson! Tack riktas också till referensgruppen, Fil Dr Lennart Carlie, Kulturmiljö Halland, Fil Dr Björn Magnusson Staaf, Kulturen i Lund, Fil Dr Per Persson, Kulturhistorisk Museum, Oslo Universitet, Fil Dr Katalin Schmidt Sabo, Riksantikvarieämbetet UV Syd, arkeolog Maria Hallesjö, Vägverket samt biträdande länsantikvarie Marianne Foghammar. Stort tack också till den alltid lika pålitliga grävmaskinisten Ulf Pettersson, vars skickliga spakande var en viktig förutsättning för genomförandet såväl som slutresultatet.

Områdesbeskrivning, topografi och kulturmiljö

Fornlämning Raä 326 är belägen i plan åkermark, strax söder om järnvägen mellan Halmstad och Hässleholm som i östvästlig riktning delar en små-

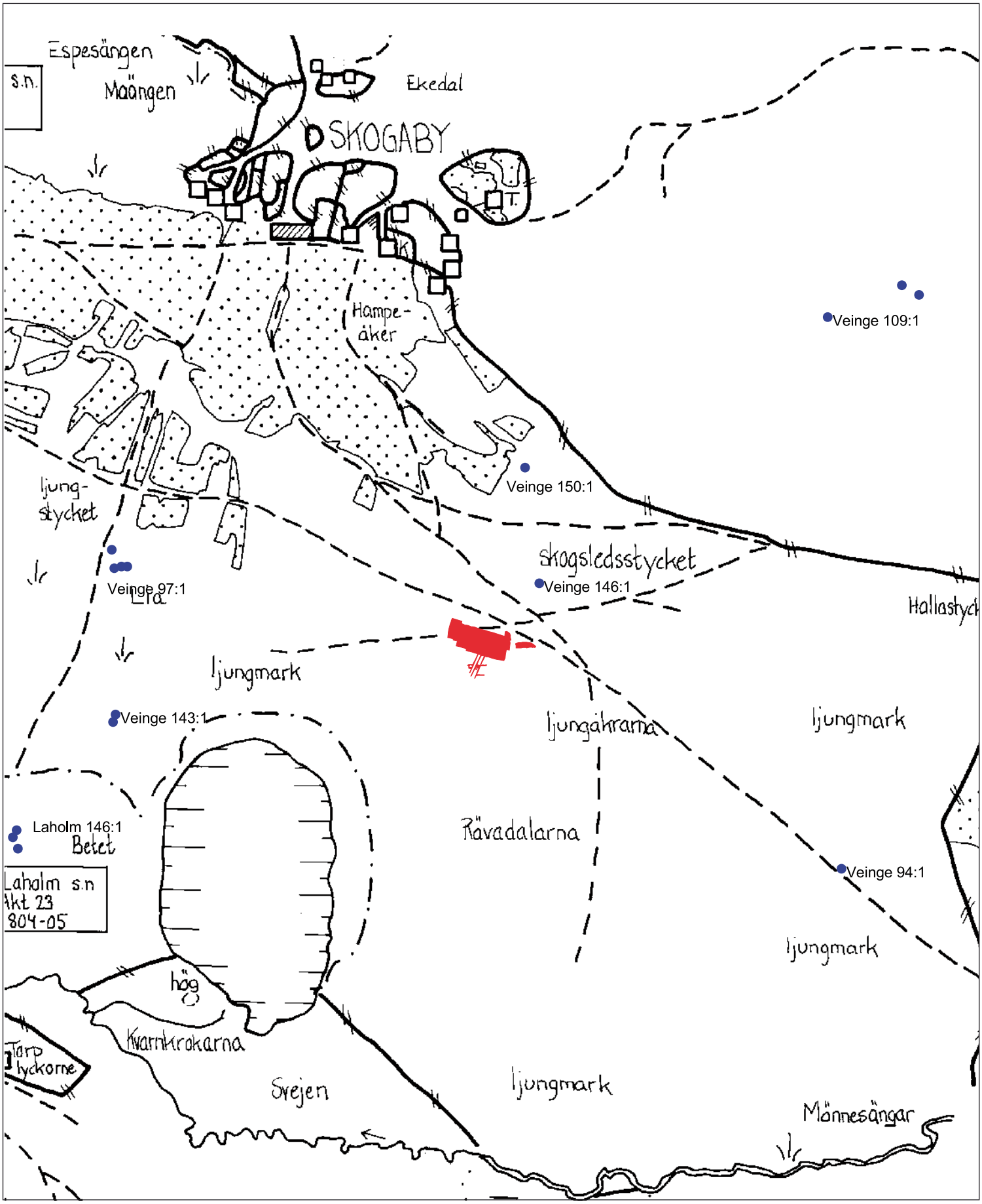

Fig. 6. *Det historiska kartöverlägget över Skogaby med undersökningsområdet samt fornlämningar i närområdet markerade. Skala 1:10 000.*

kuperad slätt med flacka och mjukt rundade kullar mellan mindre sänkor och lägre förhöjningar. Det absoluta närområdet är relativt plant med två flacka förhöjningar i respektive ände av undersökningsytan. Trakten kan beskrivas som fullåkersbygd präglad sedan laga skiftet av ensamliggande jordbruksfastigheter och senare tillkomna bostadshus. Endast enstaka ej uppodlade mindre partier förekommer i form av träddungar i anslutning till bebyggelsen, mindre skogspartier och impediment. Strax sydväst om fornlämningen vidtar en brant, delvis beskogad, sluttning ned mot Skogabysjön .

Förutom den cirka femhundra meter väster om områdets västra begränsning belägna Ebbarps hög (Raä 97 Veinge socken), finns flera gravar i form av högar och stensättningar (Raä 143, 146, 150). Nordöst om 326 finns det även hällristningar registrerade (Raä 209).

Undersökningsytan låg vid tiden före storskiftet inom Skogabys inägor och området utgjorde då betesmark vilken i början av 1800-talet betecknades som *ljungmark* (Laholms socken akt 23). Öster om områdesbegränsningen ligger en upp till ett par meter djup, nordsydligt orienterad, bäckravin vilken korsas diagonalt av en markväg som löper på en från en låglänt och kärrartad sänka uppbyggd vägbank i riktning mot gården *Ljungåkrarna* (fig. 6). Från en punkt vid delområdets sydöstra hörn sträcker sig från vägbanken en kortare vägstump i västsydvästlig riktning. Den höjer sig genom en av vägdragningen skapad sänka till övergången mellan slänten och den plana åkern där den är tvärt avbruten till följd av senare tids plöjning. Läget för de båda vägarna sammanfaller, tillsammans med den befintliga väg 117, med vägdragningar på det historiska kartöverlägget över Södra Skogaby. Undersökningsområdet är därför beläget intill vad som tidigare utgjort en mångförgrenad vägkorsning (Larsson mfl. 2004) (fig. 6).

Skogaby i äldre kartmaterial

Av Pär Connelid

Skogaby är omnämnt första gången i Lunds stifts landebog 1569 (*Skoffuabÿ, Skobÿ*). I den första svenska jordeboken från 1646 upptas tre hela skattehemman och en åker under Veinge socken samt ett helt skatte- och ett halvt frälsehemman under Laholms socken. Sistnämnda frälsehemman, nummer 5 i jordeboken, torde svara mot gård nummer 2 i de äldre kartorna. Skattegården i Laholms socken motsvaras möjligen av nummer 1 i kartmaterialet – gästgivaregården.

Den äldsta kartan över byn är från år 1807 och upprättades i samband med storskifte. I likhet med många andra byar i Halland vid den här tiden ligger inte gårdarna samlade på en ”bytomt” utan återfinns utspridda i gränsområdena mot utmarken. De uppträder emellertid i två tydliga grupperingar, kallade Södra Skogaby (gårdarna nummer 1–3) respektive Norra Skogaby (gårdarna 4 och 5). Odlingssystemet är det för Halland gängse *ensädet*, vilket avspeglas i att all åkermark ligger inom ett och samma gärde. Skogabys inägomark är dock öppen mot grannarna på några ställen; man ligger i gärdeslag med bl.a. Ebbarp i söder.

Landsvägen på 1807 års karta genomkorsar södra delen av inägomarken. Dess sträckning stämmer i stort sett helt med dagens riksväg 117. Endast längst i sydväst avviker den äldre vägen något genom en nordligare dragning. Ett stycke av denna finns f.ö. kvar än idag. Som framgår av storskifteskartan löper ett flertal vägsträckningar över inägomarken i början av 1800-talet. Ganska många av dessa finns också kvar idag.

Gård nummer 1, gästgivaregården, är med utgångspunkt i åkerinnehavet byns största enhet. På flera av gårdarna bor flera bönder. På nummer 3 räknar kartans beskrivning upp inte mindre än sex åbor. Självklart rör det sig inte här om självförsörjande bönder utan det är istället mångsyssleriet i den här delen av Halland som kommer till uttryck. Flera av dessa personer försörjde sig i hög grad sannolikt med sådant som pottaskebränning, tunnstavshuggning och andra skogsanknutna verksamheter.

Ägoförhållandena i åkermarken avslöjar att gårdarna i Norra Skogaby nästan har alla sina åkrar belägna i norra delen av gärdet. Gård nummer 5, den mindre av de två kan på goda grunder antas ha avsöndrats ur nummer 4. Norra Skogaby förfogar över en påtagligt stor del av byns allra bästa åkermark.

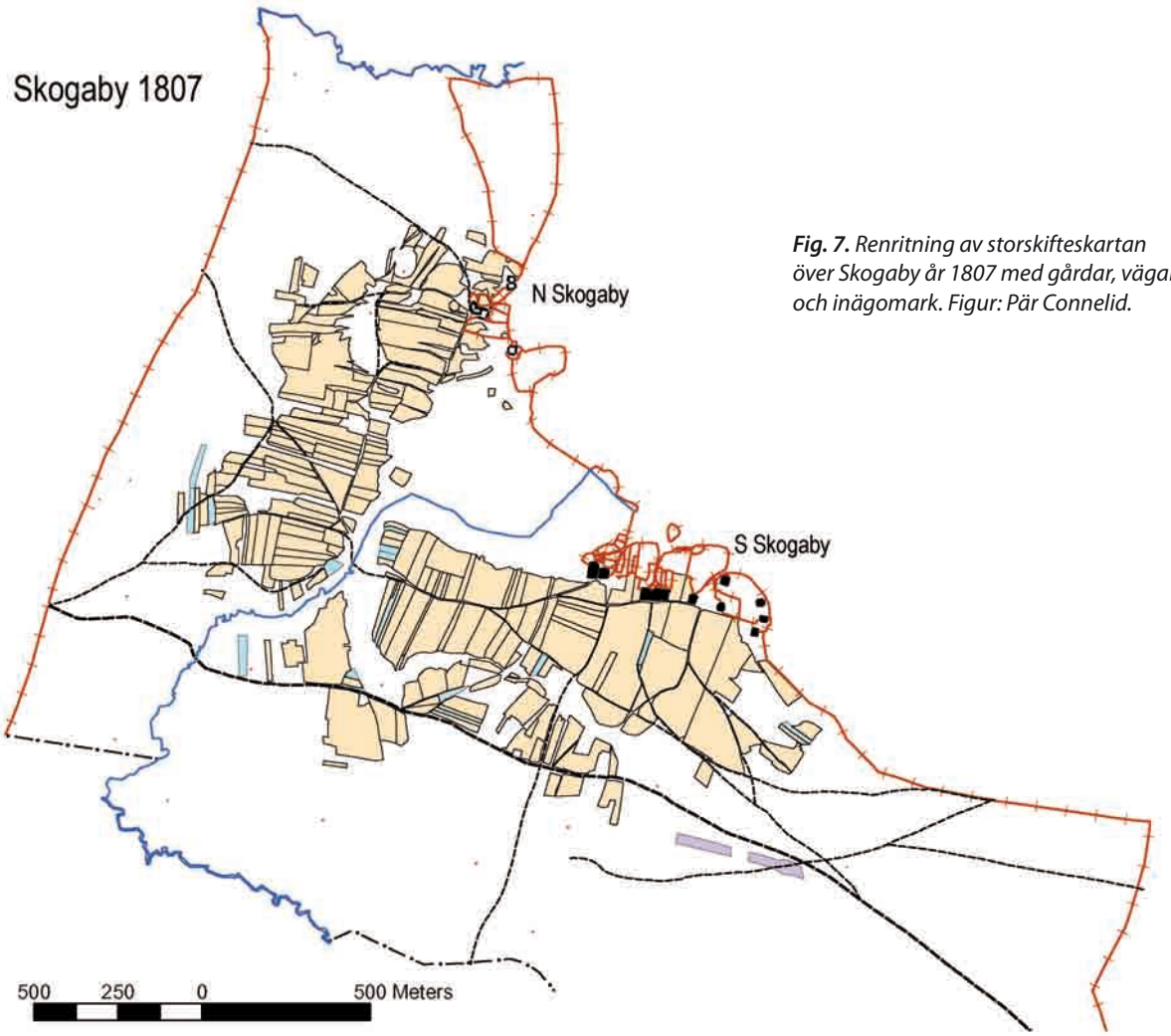

Fig. 7. *Renritning av storskifteskartan över Skogaby år 1807 med gårdar, vägar och inägomark. Figur: Pär Connelid.*

Ett stort sjok med mark som hör till de tre bästa bonitetsklasserna ligger omedelbart väster om bebyggelsen. Gårdarna i Södra Skogaby har endast några enstaka, mindre tegar av samma kvalitet i anslutning till tomterna. Ägoförhållandena och förekomsten av högavkastande odlingsmark tyder på att bebyggelsen i Norra Skogaby har haft en lite annorlunda utveckling än övriga gårdar i byn, kanske som någon form av storgård; i varje fall torde det röra sig om en gård vid någon tidpunkt kunnat agera självständigt och tillskapa sig en fördelaktig arrondering.

Även gårdarna i Södra Skogaby har med avseende på ägospridningen en ganska bra arrondering. Samtliga tre gårdar äger i stort sett huvuddelen av den närmast intill bebyggelsen liggande åkermarken. Endast gård nummer 1, som alltså är byns klart största, uppvisar ett mer splittrat ägande. Det gäller dock främst längst i sydväst. Närmast gårdstomten äger gården huvuddelen av marken.

1807 års karta visar att delar av åkermarken är uppsplittrad på ett ganska stort antal långsmala tegar. Med största sannolikhet är det här fråga om resterna efter den markplanering – bandparcellering – som genomfördes i stora delar av Halland under tidig medeltid (1000–1200). Det mest finmaskiga mönstret av tegar återfinns i den nyssnämnda sydvästra delen av odlingsmarken, d.v.s. längst ifrån de båda bebyggelseområdena. Att det verkligen rör sig om en äldre struktur, som i början av 1800-talet sedan länge mist sin ursprungliga funktion, visas av att flera av gårdarna äger intill varandera liggande tegar. Var bebyggelsen låg under markplaneringsskedet för snart tusen år sedan är givetvis svårt att avgöra. Vad vi däremot med ganska stor säkerhet kan säga är, att den knappast var lokaliserad till de avsnitt där gårdarna ligger 1807. Vi återkommer emellertid strax

till den tidiga medeltidens bebyggelse.

I likhet med förhållandena i många andra halländska byar är det troligt, att det tidiga 1800-talets utmarksnära lägen bebyggts först under senmedeltid eller strax därefter. Flyttningen av bebyggelsen från mer centrala lägen på inägorna under denna period går nämligen som en ”röd tråd” genom den halländska bebyggelsehistorien. De viktigaste komponenterna i denna process har varit en *ökad betydelse för boskapsskötseln* (med bl.a. långsiktigt stigande relativpriser på animalieprodukter), *avskogning* och därmed sammanhängande brist på hägnadsvirke samt en *omläggning av markanvändningen* (med mer slåtter).

Det övergripande temat är här således anpassningen till den ökade satsningen på animalieproduktionen. Med utgångspunkt i förhållandena i Skogaby skulle man alltså, grovt sett, kunna tänka sig följande utveckling under senare delen av medeltiden: tidigare betesmarker söder om landsvägen, d.v.s. i området kring vattendragen och sjöarna övergår successivt från bete till slåtter, vilket leder till att djuren måste föras åt ”andra hållet”. Ett eller flera bebyggelselägen i anslutning till de gamla betesmarkerna i söder, eventuellt på den arkeologiskt undersökta ytan längs nya riksväg 117, blir efterhand opraktiska eftersom den nya betesorganisationen kräver långa hägnader mot de nya betesmarkerna i norr. Samarbetet kring hägnaderna ökar och det mest rationella blir att överge den gamla tomterna och ”flytta med” djuren mot norr. Troligen slås en mer småskalig landskapsorganisation sönder i detta skede och slutprodukten blir de stora gärdeslagen som bl.a. präglar 1807 års karta.

Några av de bebyggelselägen som överges i samband med senmedeltidens stora landskapsförändringar kan vara de som avspeglas i *toft*-namnen i 1807 års karta. Det skulle här dock även kunna röra sig om bebyggelseplatser som kan knytas till den stora markplaneringen i tidig medeltid. Under alla omständigheter finns två tydliga områden med

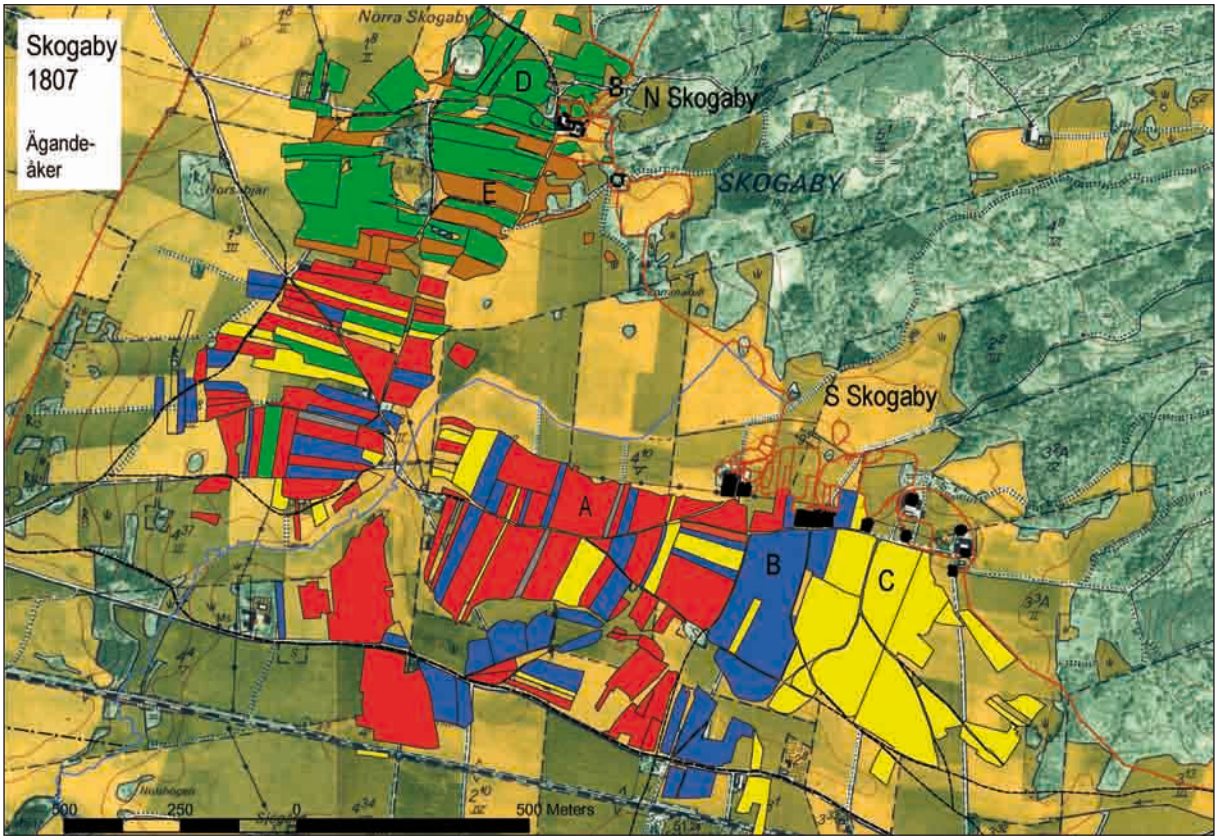

Fig. 8. *Ägoförhållandena i åkermarken år 1807. Figur: Pär Connelid.*

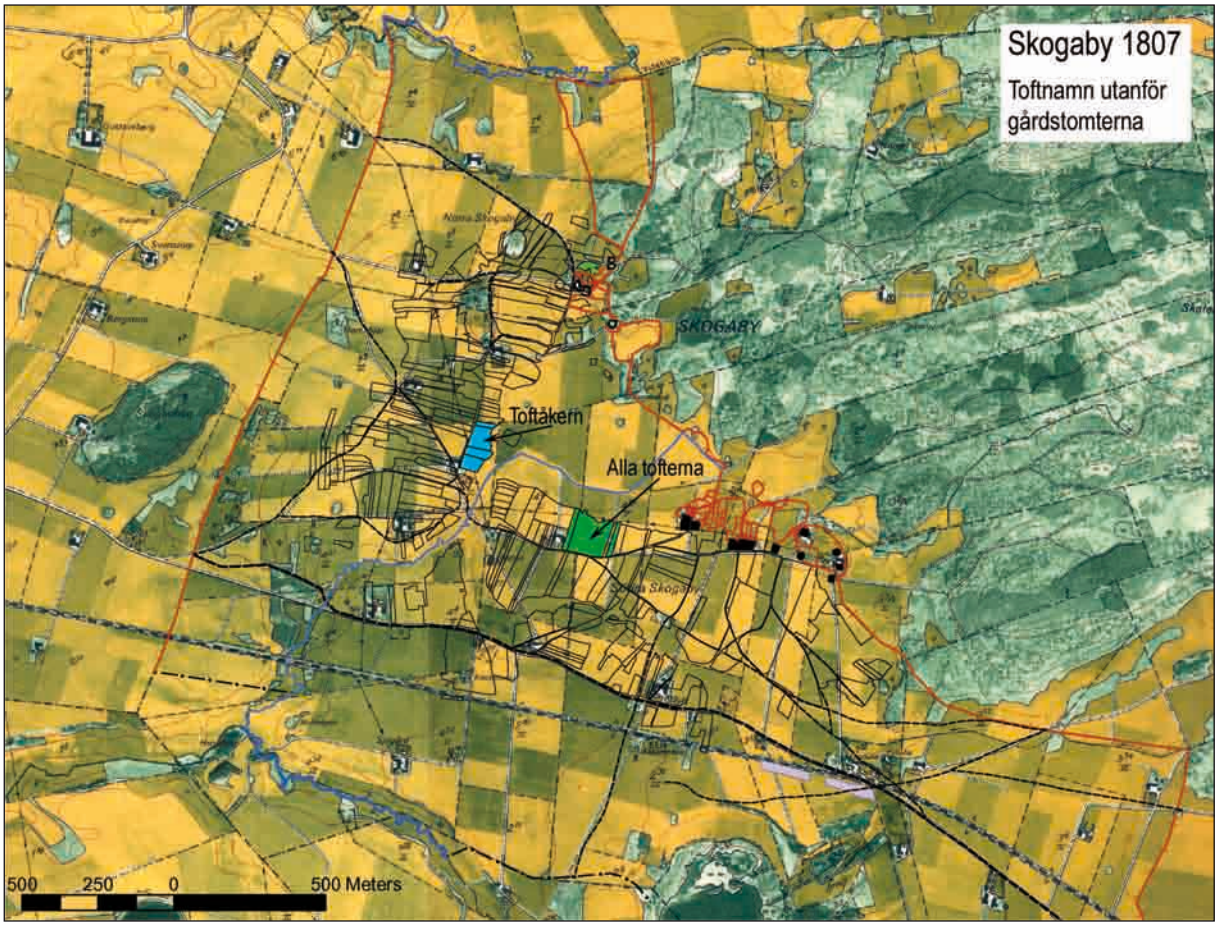

***Fig. 9**. Toftnamn utanför gårdstomterna i Skogaby år 1807. Figur: Pär Connelid.*

toft-namn i storskifteskartan. Det ena ligger i östra delen av det kraftigt tegsplittrade åkerområdet i sydväst. Flera åkrar innehållande ordet *toft* finns här omedelbart öster om en idag försvunnen vägsträckning genom det gamla parcellsystemet. Vägen ifråga fortsätter f.ö. upp genom Norra Skogaby och finns där kvar än idag. Både åkrar och slåtterytor i detta avsnitt är namngivna efter ett äldre *toft*-område. Flera andra vägsträckningar löper samman i nära anslutning till *toft*-området, vilket ytterligare förstärker intrycket av att övergiven bebyggelse kan finnas här. Uppsplittringen på ett stort antal tegar med olika ägare i detta område skulle alltså kunna vara en direkt följd av att hela eller delar av byn legat där tidigare!

Ett annat område med *toft*-namn återfinns på andra sidan den idag försvunna bäcken längre österut. En ganska stor yta med det lite märkliga namnet ”Alla tofterna” ligger här längs den ännu existerande vägen.

Båda områdena med *toft*-namn ägs i stort sett helt av gård nummer 1 1807, vilket ytterligare talar för att ägoförhållandena vid tiden för storskiftet (åtminstone delvis) är resultatet av en relativt sen omfördelning av marken i byn. En hypotes i nuläget kan vara att de båda områdena på var sin sida av den gamla bäcken avspeglar två bebyggelseområden i två separata parcellsystem. Ett alternativ kan vara att ”Alla tofterna” har en annorlunda historia och hänger samman med de senmedeltida förändringarna, d.v.s. när gårdarna 1–3 flyttar ut mot utmarken.

Förekomsten av högmedeltida bebyggelselämningar i det nu undersökta området vid Furudal talar snarast för att de båda *toft*-områdena i huvudsak går tillbaka på markplaneringsskedet i tidig medeltid och att ”föregångarna” till storskifteskartans bebyggelseområden ska sökas i andra lägen. Rent allmänt är bebyggelse i det läge som konstaterats vid Furudal rimligt med hänsyn till den utveckling som skisse-

rades för senmedeltid, d.v.s. i förhållande till förutvarande betesmarker i södra delen av inägomarken på 1807 års karta. Kanske finns ytterligare sådana platser i anslutning till landsvägens sträckning mot både väster och öster.

Ytterligare en intressant företeelse i området är namnet ”Husabjär” i sydvästligaste delen av Skogaby. Detta område hörde dock 1807 inte till Skogaby, men indikerar likväl att bebyggelse av något slag kan ha förekommit i detta avsnitt vid någon Tidpunkt. Förleden *hus-* indikerar möjligen att det rör sig om bebyggelse med lite speciell dignitet. Fördjupade analyser av kartmaterialet över Skogaby och dess grannar bör här ge ytterligare information och bebyggelseutvecklingen i området.

Frågeställningar

Projektets gemensamma frågeställningar formulerades och redovisades i det arkeologiska projektprogrammet Människan och landskapsrummets olika dimensioner – fysiska, kronologiska och mentala (Håkansson, Svensson & Wranning 2006). Som framgår av projektprogrammets titel valde vi en infallsvinkel som satte människan och olika aspekter kring hennes relation till landskapet i fokus. Målsättningen var att arbeta med ett varierande perspektiv på en glidande skala, alltifrån mikroperspektivets nivå med enskilda detaljer till makroperspektivets regionala och/eller överregionala jämförande utblickar. För all närmare redovisning av och diskussion kring gemensamma frågeställningar och metoder hänvisas till projektprogrammet, där allt detta redovisas ingående.

Lokalspecifika frågor

Inom Raä 326 kom lämningar från yngre järnålder och medeltid att prioriteras. Medeltiden var främst representerad i de metallfynd som detekterades i matjorden. Fynden var dock koncentrerade till förhöjningen med de omfattande bebyggelselämningarna. En första primär frågeställning till platsen var således:

- Kunde metalldetektorfynden i matjorden relateras till underliggande arkeologiska objekt, eller fanns det även spår efter medeltida bebyggelselämningar i själva matjorden? Koncentrationen av metallfynd borde avspegla bosättning i området och inte representera avfall som spridits via gödslingsaktiviteter.

Undersökningsytan ligger enligt äldre kartmaterial inom Skogabys inägor och området utgjordes då av betesmark. Tidigare undersökningar i Halland visar att den senvikingatida och medeltida bebyggelsen ofta kan knytas till inägorna, men sällan till de gårdslägen som uppträder i de äldsta kartorna (Connelid & Rosén 1997, Håkansson 2004). Vi vet i dagsläget väldigt lite om den halländska bybildningsprocessen och om var gårdarna var belägna dessförinnan. Halland präglas av en påtaglig dynamik i både bebyggelsens och den övriga markanvändningens organisation, fram till den agrara revolutionen. När det gäller bybildningen är odlingssystem kontra bebyggelse ett angeläget ämne. Var bebyggelsen initialt koncentrerad till ett eller flera områden och ingick den i en större organiserad markplanering i form av toftregleringar och bandparcellsystem? Mycket talar för att själva tofterna kan ha haft en viktig roll i markplaneringen, inte bara som bebyggelseområden utan även juridiskt (Riddersporre 1995).

- Fanns det spår efter en toftreglering på boplatsen? En reglering skulle kunna avspegla sig i det arkeologiska materialet genom gränsmarkeringar eller byggnadernas rumsliga disposition.

- Hur förhöll sig eventuell bebyggelse från yngre järnålder till den brukade jorden inom den medeltida byn? Tidigare undersökningar i Halland har påvisat en koppling mellan vikingatida/tidigmedeltida torpbebyggelser och etableringen av bandparcellsystem.

En stor förändring i byorganisationen och den agrara strukturen är etableringen av inägo-/utmarkssystemet. Hur förhöll sig den aktuella lokalen till denna genomgripande förändring? Var den eventuella högmedeltida bebyggelsens etablering en följd av uppsplittringen av bandparcellsystemet och vilka följder fick det på det sociala och samhälleliga planet? Det är viktigt att försöka eftersträva ett helhetsperspektiv där den medeltida bebyggelsens omfattning och karaktär ställs mot exempelvis landskapshistoriska analyser.

Det var därför aktuellt med kompletterande undersökningar inom det gamla inägoområdet som ett led i analyserna inom ramen för steg II-rapporterna. Kompletterande undersökningar utfördes inom ramen projektet *Hallands medeltida landsbygd*, med stipendiemedel från Ebbe Kocks stiftelse (se kompletterande undersökning 2008)

Förundersökningsresultatet antydde att det förekommit treskeppiga byggnader och grophus. Till skillnad från exempelvis Skåne, har det inte påträffats treskeppiga byggnader från sen vikingatid /tidig medeltid i Halland. Denna byggnadstyp verkar här vara en vendeltida/äldre vikingatida företeelse. Exempel från äldre vikingatid finns från undersökningar i Stenstorp och från de yngsta faserna vid den kända storgården i Slöinge socken (Johansson 2000, Lundkvist 1996). En nyligen undersökt vikingatida boplats i Söndrum med treskeppig byggnad, gav ^{14}C-dateringar till 800-900-tal (Wranning 2010b). I området kring Laholm förekommer treskeppiga långhus istället i trelleborgsliknande form, där de dyker upp i sent 900- eller tidigt 1000-tal tillsammans med mindre, enskeppiga byggnader och stacklador. Likaså har grophus endast påträffats på enstaka platser, exempelvis vid undersökningarna i Falkagård där de daterades till 1000-1100-tal (Lindman & Streiffert 1992).

- Byggnadsskicket var således ett angeläget forskningsfält med frågor exempelvis kring teknik, storlek, antal längor, brukstid och rumsdisposition.
- Frågor kring markanvänding och resursutnyttjande var viktigt såsom odling, djurhållning och rörelsemönster.
- Hushållets (hushållens) storlek och sociala status, materiell standard samt näringsfång/sysselsättning var andra primära frågeställningar.

Samtliga nämnda frågor ligger till grund för jämförelser med eventuella lokaler inom projektet och tidigare undersökningar i regionen.

Metod

Redan hösten 2006 valde vi att låta utföra en avsökning med Magnetometer över hela den planerade undersökningsytan, samt över angränsande områden utanför själva exploateringsområdet. Magnetometeravsökningen, som utfördes av Glenn Envall, SAGA, var ett försök till metodutveckling och syftade dels till att få en ytterligare bättre bild av lämningarna inom undersökningsområdet än den vi kände från utrednings- och förundersökningsschaktning. Dessutom var vår förhoppning att man med de sedermera avbanade ytorna som facit vid tolkningen av Magnetometerresultaten också skulle kunna tolka anomalier utanför undersökningsområdet och därigenom erhålla en betydligt bättre bild av fornlämningsområdets faktiska utbredning åt alla håll. Utbredningen hade ju tidigare kunnat fastslås i den blivande vägsträckans riktning, men åt de andra hållen var vi – liksom vid den stora merparten av uppdragsarkeologiska undersökningar – helt ovetande om förhållandena. Således skulle en lyckad Magnetometeravsökning kunna bidra till en betydligt förbättrad förståelse för fornlämningsområdets som helhet.

Avbaningen av undersökningsområdet påbörjades våren 2007 och genomfördes skiktvis, varvat av metalldetektering av matjordslagret. Dessutom utfördes kompletterande metalldetektering söder om själva exploateringsområdet. Innan friläggningen av alven påbörjades grävdes också ett antal meterrutor inom det område där metalldetekteringen givit bäst utslag. Samtliga schaktbegränsningar, detektorfynd, framren-

Fig. 10. *Pågående schaktning med grävmaskinist Ulf Pettersson samt arkeolog Magnus Svensson.*
Foto: Anders Håkansson

sade arkeologiska objekt, lösfynd, lager, och meterrutor mättes in med totalstation. Merparten av stolphålen undersöktes till hälften och dokumenterades i profil. Efter utförd dokumentation insamlades jordprover för makrofossilanalys ur den återstående halvan.

Större arkeologiska objekt, såsom grophus, gropar och rännor, grävdes i plan i sin helhet. Dokumentation av lämningar skedde enligt de stratigrafiska principer, som motsvarar kontextuell arkeologi (Larsson 2004). Kontextuell metod innebär att varje lager, konstruktion eller nedgrävning grävs och dokumenteras separat, för att se hur och i vilken kronologisk ordning de skapats. Metoden har av många främst förknippats med urban arkeologi, därför att den lämpar sig väl för lokaler med komplex stratigrafi. Under andra halvan av 90-talet och 2000-talet har den dock funnit vägen via städerna ut på landsbygden och är nu väletablerad i stora delar av Sverige.

En rural miljö kan vara minst lika komplex som den urbana även om den stratigrafiska sekvensen kan se annorlunda ut. Graden av komplexitet skiljer sig såklart mellan olika platser men även inom olika delar av en undersökningsyta. Inom ett undersökningsområde kan komplexiteten delas in i tre generella nivåer. Den första nivån består av de områden som karaktäriseras av anläggningar, i form av nedgrävningar med fyllningar, vilka sinsemellan saknar fysiska relationer. Dessa ligger till synes direkt i moränen, eftersom de inte blivit synliga förrän man schaktat ner till denna nivå. Den andra nivån är i grunden lik den första, men är mer komplex såtillvida att de olika anläggningarna har direkt fysisk kontakt genom att de skär varandra. Den tredje nivån är stratigrafiskt mest invecklad och består av öar med bevarade odlingshorisonter, aktivitetslager, byggnadslämningar och nedgrävningar.

Områden med anläggningar vars relationer karaktäriseras av nivå 1 är de minst komplicerade och skulle kunna grävas på ”traditionellt” vis. När det gällde aktuell fornlämning får graden av komplexitet räknas till nivå 2. Flertalet av stolphål, rännor och övriga nedgrävningar skär varandra fysiskt. Inga direkta lagerskiljen kunde iakttas fastän den undre delen av matjorden bitvis hade ett mörkare skikt (äldre mark/odlingshorisont?). För att dokumentera relationerna mellan anläggningar på nivå 2 krävs att man för en stratigrafisk matris, som utöver relationerna även visar en relativ kronologi.

Halländska lokaler med agrara bebyggelselämningar från sen vikingatid/tidig medeltid har generellt visat sig ha en hög fragmenteringsgrad samt en relativt liten fyndmängd. Under dessa förhållanden blir den kontextuella metoden extra viktig. Fynden kan exempelvis få en säkrare tillhörighet som gör de enskilda dateringarna mer tillförlitliga. Genom att en stratigrafisk matris förs, kan en indirekt datering göras av kontexter som saknar fynd. Ett halländskt exempel där metoden använts är undersökningarna av torpbyn Sotarp i Skrea socken. Där kunde bebyggelselämningar få en relativ kronologi inte bara i förhållande till varandra utan även till omgivande ytor och andra spår i kulturlandskapet som exempelvis gränsmarkeringar. Följderna blev att bebyggelsemönster, byggnadsskick m.m kunde följas över tid (Håkansson 2004)

Kompletterande undersökning 2008

Resultatet från metalldetekteringen och fosfatkarteringen visade att fornlämningen hade en tydlig utbredning söderut, utanför undersökningsområdet. I syfte att få en bättre uppfattning om fornlämningens egentliga omfattning , söktes extra medel för att genomföra kompletterande undersökningar. En ansökan till Ebbe Kocks Stiftelse genererade medel för dessa undersökningar, samt medel för ytterligare punktinsatser i det medeltida bylandskapet i Skogaby. Inom ramen för denna rapport redovisas endast resultaten från undersökningar inom Raä 326.

Undersökningsresultat

Magnetometer

Planerna som levererades från SAGA visade sig vara mycket svårtolkade och tyvärr också omöjliga att bearbeta då Glenn Envall vägrade lämna ifrån sig värdena i digital form. Magnetometeravsökningen hade inte givit någonting vid Nolshögen (Svensson 2008), och vid Furudal blev resultatet också negativt. Det som avspeglade sig i undersökningen, var det nät av fossila iskilar som också framträdde på undersökningsytan.

Sammanfattningsvis kan Magnetometerdetekteringen inte sägas ha levt upp till de förhoppningar vi hade på metoden. Även om vissa uppmätta anomalier förefaller korrelera med fornlämningar kan varken den stora osäkerhetsgraden i resultaten eller faktisk arbetsinsats och kostnad sägas motivera ett förnyat användande av metoden under nuvarande omständigheter.

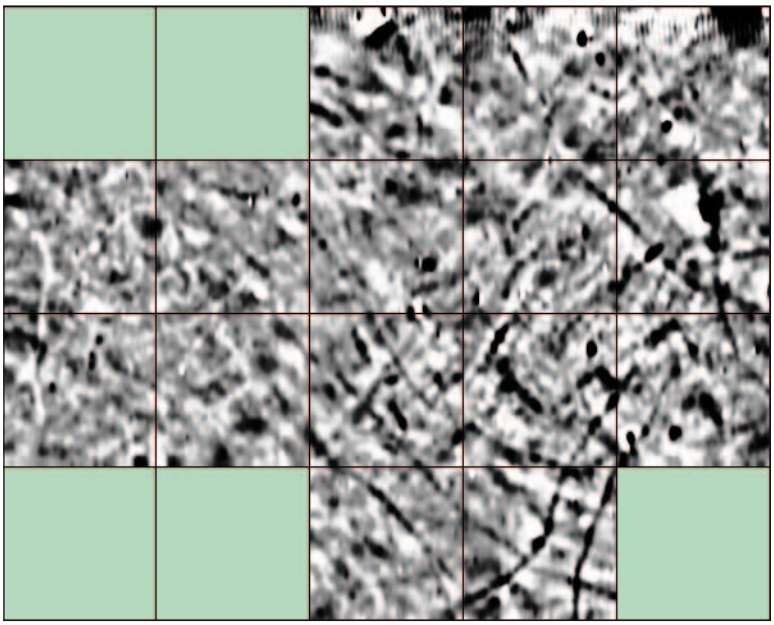

Fig. 11. *Resultat från magnetometeravsökning i Furudal. Det som avspeglade sig i undersökningen, var det nät av fossila iskilar som också framträdde på undersökningsytan.*

Metalldetektering

Sammanlagt 45 metallföremål samlades in från undersökningen (fig 12). I koppar utgjordes de av söljor, spännen, bleck, beslag, kärl, smältor och knappar. Flera av metallerna var dekorerade och förgyllda. I bly märks flera sländtrissor och smältor. Metoden med systematisk metalldetektering bidrog stort till förståelsen för brukandet av platsen, och kan bidra till en vidare diskussion kring den dåtida sociala miljön. De flesta metallerna kan dateras till tidig- eller högmedeltid, d v s till samma period som underliggande lämningar. Koncentrationen av metallfynd i matjorden avspeglar bosättning i området och representerar inte avfall som spridits via gödslingsaktiviteter. Den mycket givande metalldetekteringen i Furudal visar med all önskvärd tydlighet att matjordslagret, trots att det är upprepat sönderplöjt och kringrört sedan lång tid tillbaka, ännu kan innehålla en stor kunskapspotential i form av metallfynd.

Fosfatkartering

Ett nät med fosfatprover togs inför slutundersökningen, över och i anslutning till undersökningsytan. I lämningens periferi togs proverna med ett mellanrum på tio meter, och i de mest centrala delarna samlades de in var femte meter. De högsta fosfatvärdena uppmättes i den sydöstra delen av undersökningsområdet, samt med extrema värden i ett område söder om området (fig 12). Det är i dessa områden som bebyggelse och gårdsplaner legat under framför allt tidig- och högmedeltid. De extrema värdena inom ett koncentrerat område i söder är anmärkningsvärda, och frågan är om inte dessa utgör spår efter en gödselhög? Ett liknande fenomen iakttogs vid en fosfatkartering av den tidigmedeltida bebyggelsen Sotarp vid Skrea 193, Skrea sn. Där markerade extrema fosfatvärden läget för en gödselstack, som varit placerad mitt på den dåtida gårdsplanen (Håkansson 2004:302).

Inom ramen för slutundersökningen togs ytterligare fosfatprover i anslutning till påträffade byggnadslämningar. Resultaten från analyserna

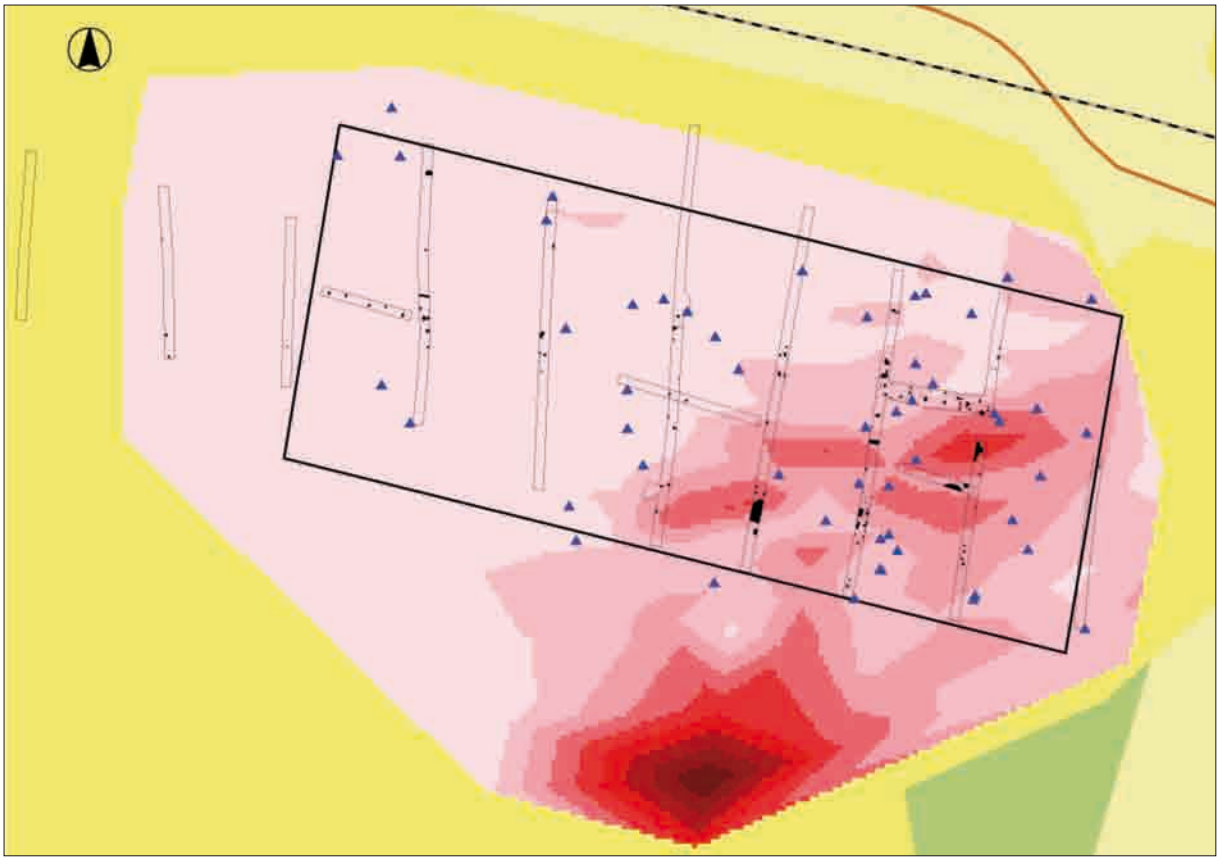

Fig. 12. *Inför slutundersökningen gjordes en fosfatkartering samt en metalldetektering (blåa trekanter). I Figuren redovisas resultatet tillsammans med förundersökningsschakt och det planerade slutundersökningsområdet. Vid en kompletterande metalldetektering gjordes flera fynd även söder om området.*

presenteras och diskuteras i den kommande steg-2 publikationen.

Provgropar i matjorden

För att följa upp metalldetekteringen med ytterligare förekomst av fyndmaterial/lämningar i matjorden, grävdes 68 provgropar på 1 x 1 meter. Provgroparna förlades i ett nordsydligt rutnät, i det område i öster som visat på höga fosfatvärden. I majoriteten av provgroparna innehöll matjorden bränd lera, träkol och enstaka småsten. Enstaka gropar innehöll svartgods, rödgods och lerklining. Materialet var fragmentariska spår efter sönderplöjda medeltida lämningar, samt gödslingsaktiviteter under modern tid.

Fig. 13. *Rutnät med provgropar i den östra delen av undersökningsområdet. Foto: Anders Håkansson*

Fig. 14. *Undersökningsområdet med härdar (svart) och gropar (rött) markerade. Skala 1:800.*

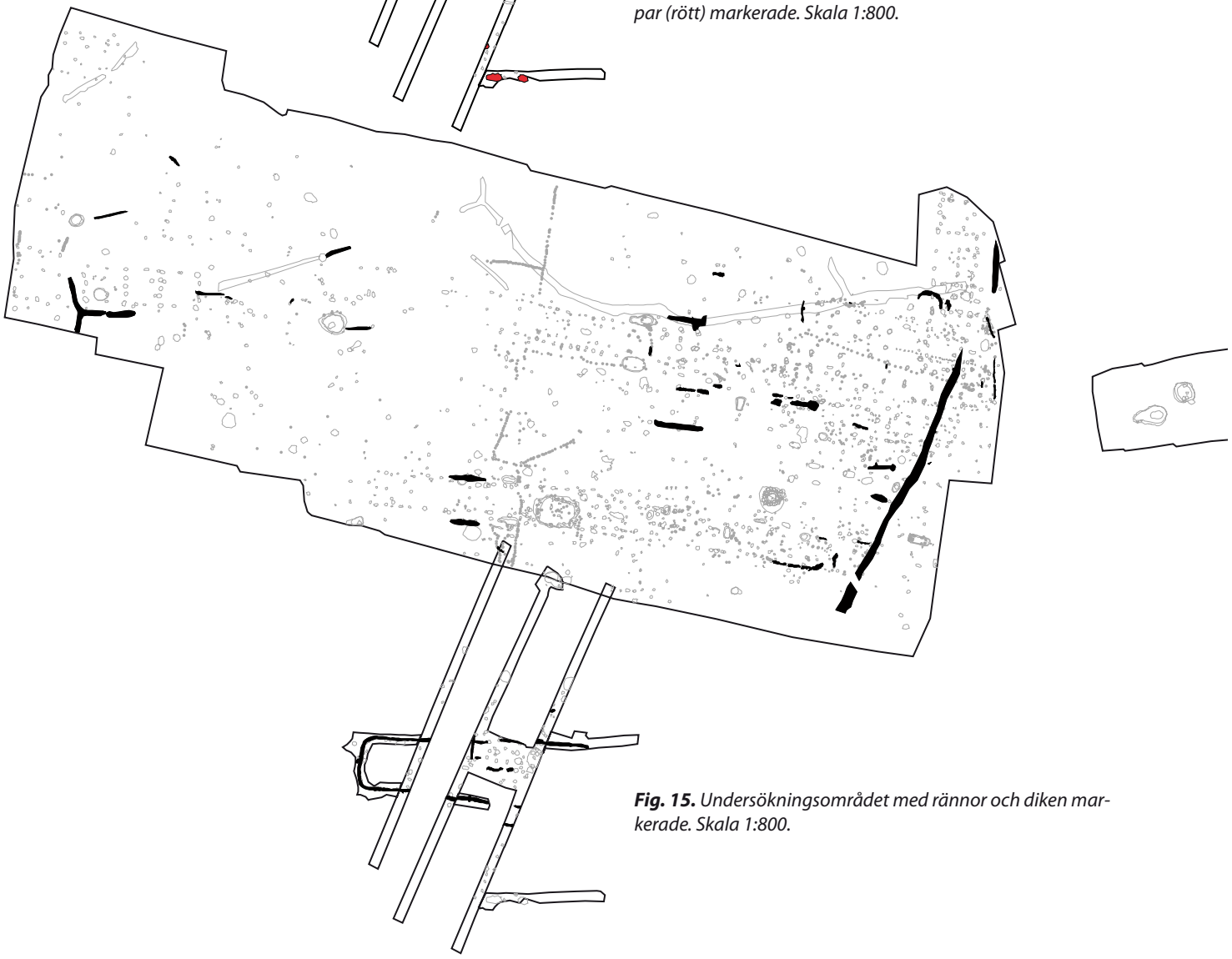

Fig. 15. *Undersökningsområdet med rännor och diken markerade. Skala 1:800.*

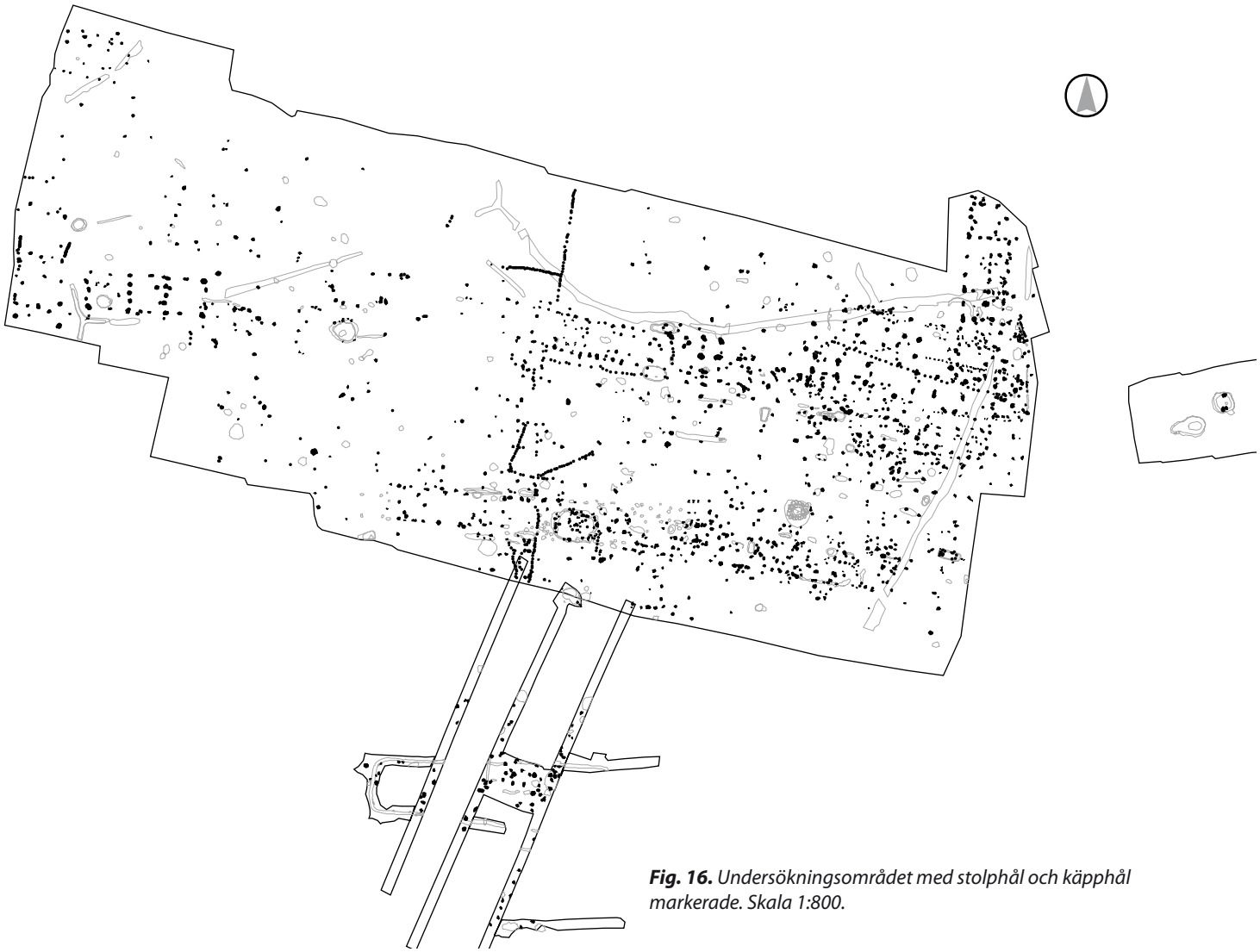

Fig. 16. *Undersökningsområdet med stolphål och käpphål markerade. Skala 1:800.*

Arkeologiska objekt

På den 6000 m² stora undersökningsytan mättes 3091 stratigrafiska objekt in med totalstation. Av dessa bestod 1501 av nedgrävningar/anläggningar (exklusive pinnhål och fyllningar/lager), vilket kan jämföras med det i undersökningsplanen uppskattade antalet 1300 stycken. Uppskattningen gjordes dock utifrån en yta på 5400 m². Enligt planen skulle omkring 70% av anläggningarna undersökas, vilket grävningen levde upp till (1029 st).

De inmätta objekten fördelas typologiskt enligt följande:

Objekttyp	Antal	Antal undersökta
Brunn	1	1
Grop	75	26
Fyllning	807	807
Härd	49	20
Pinnhål	783	-
Ränna	56	21
Stolphål	1319	962
Ugn	1	1
TOTALT	**3091 (1501 exkl. pinnhål, fyllningar)**	**1836 (1029 exkl. pinn , fylln)**

Tabell 1*: Antal inmätta och undersökta arkeologiska objekt. Sammantaget undersöktes 69 % av anläggningarna.*

En brunn och en ugn

En stenskodd brunn påträffades i den östra delen av ytan (S13651). Nedgrävningen för brunnen var drygt tre meter bred och sex meter djup. Den kallmurade stenkonstruktionen var 2,5 meter i diameter i toppen och 1,3 meter i botten. Brunnen innehöll 13 lager varav 10 igenfyllningslager samt tre svämsandslager i botten. Inga träkonstruktioner eller liknande påträffades i brunnens botten, och stenskoningen var anlagd direkt i sanden. Inte heller makrofossilanalysen innehöll några intressanta material. Avsaknaden av fynd i bottenlagren visar att brunnen rensats kontinuerligt under tiden den varit i bruk. I de övre fyllningarna hittades brända ben, spik, en rombisk nit samt östersjökeramik. En skärva är tydligt inspirerad av den västeuropeiska kugeltopfkeramiken (F50). Godset är sannolikt från perioden 1150-1250, vilket markerar tiden för övergivandet av brunnen. En eventuell ugn, S26613, bestod av en 1,6 x 1,5 x 0,22 meter stor rektangulär nedgrävning, samt en anslutande mindre grop. Ugnen innehöll naturstenar (S25449) cirka 0,1-0,22 stora, till stor del omrörda/ och överlagrade av igenfyllningslager S19706. Under stenkonstruktionen fanns ett primärt avsatt lager, en koncentration av träkol utmed nedgrävningens kanter (S26102). Lagret är troligen spår efter en träram, som byggt upp ugnskonstruktionen. Tolkningen ör osäker och alternativt är konstruktionen en vanlig härd. Större sten och stora skikt med bränd lera iakttogs dock i samband med förundersökningen.

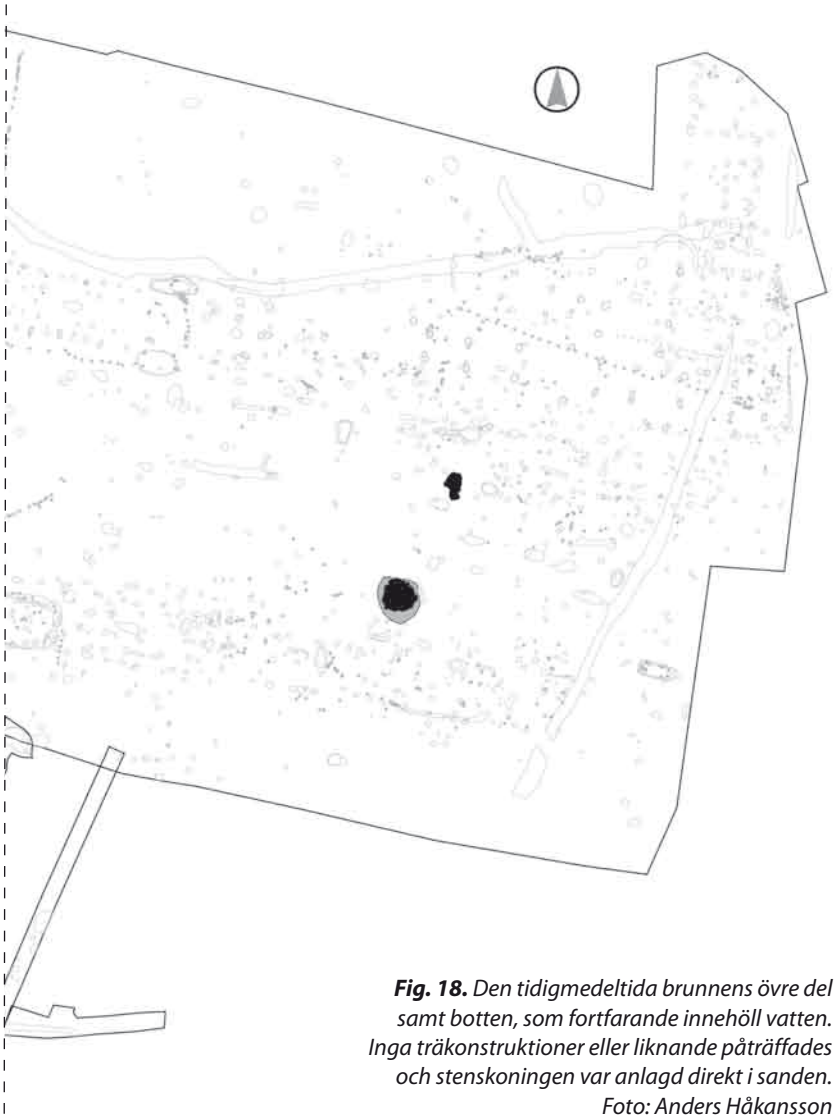

Fig. 17. *Undersökningsområdet med den stenskodda brunnen och den norr om belägna ugnen. Skala 1:500.*

Fig. 18. *Den tidigmedeltida brunnens övre del samt botten, som fortfarande innehöll vatten. Inga träkonstruktioner eller liknande påträffades och stenskoningen var anlagd direkt i sanden. Foto: Anders Håkansson*

Fig. 19. *En eventuell ugnskonstruktion, S26613. Foto: Helén Romedahl*

Härdar och gropar

Sammanlagt hittades 49 härdar varav 20 undersöktes (fig.14). Flera av de tidigmedeltida härdarna har legat i eller i anslutning till byggnader, exempelvis S4701, 4717, 11907, 5585. Härdarna visade på en del fynd där vävtyngder och bränd lera var den vanligaste kategorin. I flera härdar framkom även vikingatida- och tidigmedeltida svartgods, brända ben, spik, slagg och brynen.

Totalt 75 gropar lokaliserades varav 26 stycken undersöktes. Några av dem gick att funktions- och åldersbestämma, men det flesta var anonyma i sin karaktär. Grop S292 och 616 har tolkats som förrådsgropar. Att definiera och skilja en förrådsgrop från ett mindre grophus, visade sig vara svårt. Det är exempelvis osäkert hur man ska tolka grophus 13 och 14, som skulle kunna vara förrådsgropar som legat i anslutning till bostadshusen.

Grop S19610 har troligen fungerat som avfallsgrop. med olika funktion har registrerats från grävytan. Flera andra lämningar har sekundärt förvandlats till avfallsgropar, när de tappat sin ursprungliga funktion, exempelvis brunnar, grophus och härdar. En grop som sticker ut är S81198 i den södra delen, med sin förekomst av en alsengem och keramik från romersk järnålder och tidig medeltid. Keramik i en grop kan antingen komma från dumpat avfall, eller från förvaringskärl. I detta fall verkar materialet vara omrört, med fynd från flera tidsperioder. Av det arkeologiska materialet är det hur som helst svårt att avgöra, om alsengemen är borttappad eller medvetet kastad.

Stolphål och pinnhål

Ett stort antal stolphål (1319) och pinnhål (783) hittades vid undersökningen (fig. 16). Flera av stolphålen har tolkats samman till byggnadslämningar, men ett stort antal saknar hustillhörighet. Särskilt i området kring hus 18 fanns ett virrvarr av stolphål med olika karaktär, vilket gjorde tolkningar svåra. Väster om hus 1 och öster om hus 20 finns stolphål som sannolikt ingått i tidigmedeltida byggnader, vilket lämnas för vidare analyser. Likaså finns det ytterligare

huslämningar öster om byggnad 17, i sökschakten i söder. Stolphål och smala väggrännor i detta område, påminner om tidigmedeltida byggnader från andra halländska lokaler.

Även pinnhålen var talkrika, särskilt i den östra och södra delen av undersökningsområdet. Förutom som vägglinjer i långhus 11 och 12, framträdde pinnhålsrader strax utanför och längs med husväggarna. Exempel på detta är den södra sidan av hus 2. På den norra sidan fanns ytterligare pinnhålsrader i både nordsydlig och östvästlig riktning, troligen hägnader samtida med hus 2. Ytterligare pinnhålsrader påträffades vid hus 4 och hus 6/7. Pinnhålsraderna har uppenbarligen inte varit samtida med husen, och frågan är vilket skede i platsens historia de ska tillföras.

Rännor och diken

Sammanlagt mättes 56 rännor och diken in, varav 21 undersöktes (fig.15). Den största rännan i öster, S5311, överensstämde i riktning och läge med ett gränsdike i storskifteskartan från 1807. Diket skar genom flera lämningar vid Raä 326, och har sannolikt grävts under tidigmodern tid. Flera av de mindre rännorna har ingått i byggnader från äldre medeltid (hus 6, 17, 24). I den sydvästra delen av området fanns rännor i anslutning till hus 1 (S3586, 40761). Rännorna var grunda och har sannolikt grävts för att dränera bort vatten från byggnaden.

När undersökningen gick från vår till sommar, torkades undersökningsytan upp i omgångar, och ljusa rännor gick att identifiera över hela området. Materialet i rännorna höll fuktigheten bättre än den omgivande sanden, och därför syntes de endast vid torrt väder. Efter att ha undersökt ett antal av dessa rännor, visade sig att det rörde sig om fossila iskilar. Iskilarna bildades när den senaste istiden drog sig tillbaka, och är vanligt förekommande i Laholmsområdet.

Bebyggelsen

Sammanlagt 24 huskroppar identifierades och undersöktes. Husen presenteras inledningsvis kortfattat i den nummerordning de erhöll i fält. Därefter summeras bebyggelseutvecklingen i form av en generell periodindelning. Vidare analyser av byggnads- och gårdsstrukturer görs inom ramen för steg II.

Byggnadskonstruktioner och terminologi

Efter en översiktlig genomgång kan byggnader från den yngre järnålderns och äldre medeltidens Halland sammanfattas i 13 hustyper (Fig. 20). För definition av stolpburna enskeppiga byggnadstyper gjordes ett försök att utgå ifrån takbärande konstruktioner, enligt Henriette Rensbros terminologi över östdanska hus (Rensbro 1998). Tre konstruktionstyper dyker upp i vikingatid tillsammans med trelleborgsliknande hus, treskeppiga hus och grophus. Enligt Rensbro är det en väsentlig skillnad mellan enskeppiga hus med parvis bärande stolpar och med icke parvis bärande stolpar. Typ 2 kunde i princip byggas av den enskilde bonden, medan typ 1 krävde anlitat yrkeskunnigt folk. Runt år 1200 ska typ 1 och 2 ha konkurrerat ut övriga hustyper (i Östdanmark). Endast typ 3 överlever som en perifer typ.

Typ 1. Enskeppiga byggnader med parvis bärande stolpar. (Protobindningsværk)
Typen ska ses som en föregångare till senare tiders korsvirkesbyggnader och bygger på förhistoriska traditioner med skepp. Den grundläggande konstruktionen består av tvärbjälkar (binningar) lagda på tvären i förhållande till byggnadens längdriktning. Binningarna förbinder parvis takbärande väggstolpar. Facken kan vara både regelmässiga och oregelmässiga.

Typ 2. Enskeppiga byggnader med icke parvis bärande stolpar. (Tagremskonstruktion)
Byggnaden har ingen direkt bindning mellan stolparna utan tvärbjälkarna har istället förbundits med väggbanden (tagremmerna). Konstruktionen är, jämfört med typ 1, mer instabil och ett stabilt fundament krävs med jordgrävda stolpar. Facken kan vara både regelmässiga och oregelmässiga.

Typ 3. Tvåskeppiga byggnader med jordgrävda stolpar.
Kännetecknande för typen är två skepp, icke nödvändigtvis parvisa väggstolpar, och en väggkonstruktionen som endast bär en del av takets vikt. Förutom raden med mittstolpar skiljer sig typen inte från enskeppiga hus.

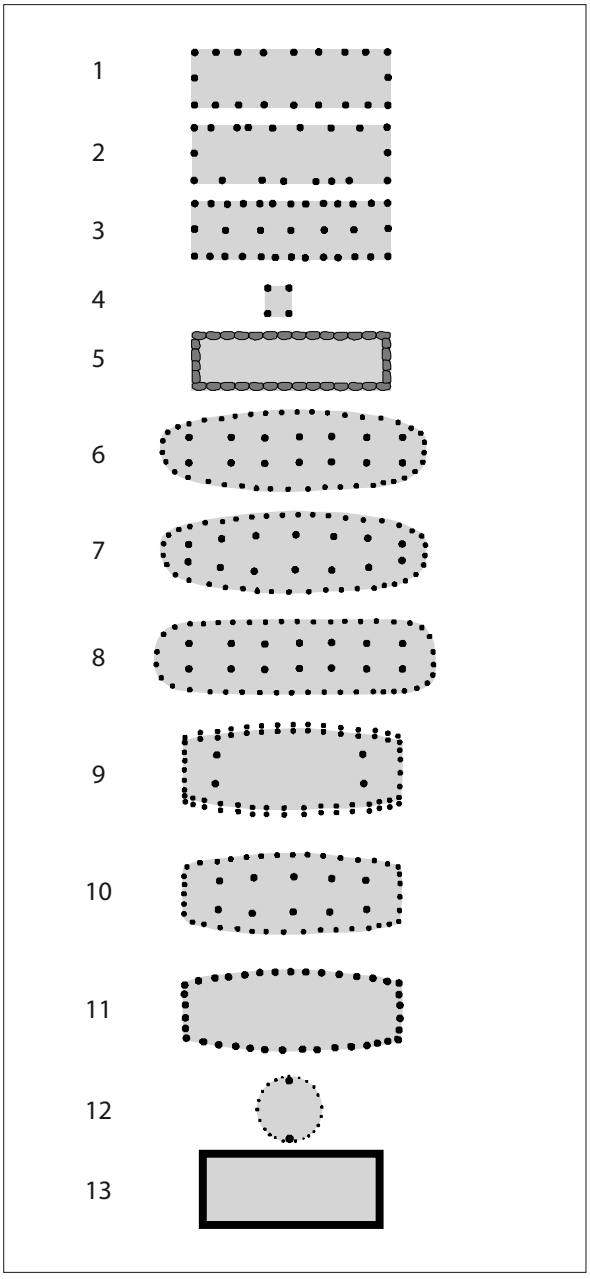

Fig. 20. *En principskiss över hustyper i Halland under yngre järnålder och äldre medeltid.*

Typ 4. Stackladorr

Byggnaden består av fyra hörnstolpar. Stackladorr tolkas i regel som förrådshus med upphöjt golv (Björhem & Säfvestad 1993). Tidigare undersökningar har påvisat att vikingatida stackladorr generellt är kvadratiska i plan och att rektangulära genomgående fått en äldre datering (Hvass 1980, Wattman 1994, 1996).

Typ 5. Syllstensburna byggnader

En syllstensburen byggnad är egentligen ingen självständig hustyp utan kan uppträda som en variant av ovan nämnda typer. Det finns ett fåtal dokumenterade från 1000-talet i det gammeldanska området, men det är först under 1100-talet som typen ökar i betydelse (Skov 1994:143).

Typ 6. Treskeppig byggnad

Byggnaden har *konvexa* väggar, takbärare i *rät* linje genom byggnaden samt rundade gavlar.

Typ 7. Treskeppig byggnad

Byggnaden har *konvexa* väggar, takbärare i *konvex* linje genom byggnaden samt rundade gavlar.

Typ 8. Treskeppig byggnad

Byggnaden har *raka* väggar, takbärare i *rät* linje genom byggnaden, samt rundade gavlar.

Typ 9. Trelleborgsliknande hus

Trelleborgshusen har konvexa eller raka väggar, med yttre rader med snedställda stolpar (trellar). Byggnaden har endast två par takbärande stolpar, placerade i de yttre delarna. Därmed bildas en central hall i byggnadens mittsektion. Exempel i Halland finns från Ösarp Raä 197 & 205, Östorp Raä 196, Trulstorp Raä 201, Kärragård Raä 164 och Varla Raä 173 (Wranning 1999, Lundqvist & Schaller 1998).

Typ 10. Treskeppig byggnad.

Byggnaden har *konvexa* väggar, takbärare i *konvex* linje genom byggnaden samt raka gavlar.

Typ 11. Enskeppig byggnad med konvexa väggar.

Byggnaden har konvexa väggar men inga takbärande stolpar inne i byggnaden. I Danmark kallas den Margretehåbshus och dateras vanligen till tidig medeltid (Foged Klemensen 2001). I Halland har hustypen påträffats i Stafsinge, Träslöv och Tvååker (Mattsson 2010, Håkansson & Rosén 2010, Håkansson manus) .

Typ 12. Grophus

De flesta grophus som undersökts i södra Sverige finns i Skåne. Generellt fanns det tre olika grophustyper under yngre järnålder och äldre medeltid. De äldsta var små och ovala, följt av de avrundade rektangulära mellanstora husen, till de största ”slaviskt” inspirerande grophusen. De slaviska husen var 20–30 kvadratmeter stora och försedda med ingångsparti, hörnhärd, rökugn och sittbänkar (Svanberg & Söder-

berg 2000, Jönsson & Brorsson 2003).

Flera av de halländska grophusen faller in i den mellanstora gruppen med rektangulär form och avrundade hörn. Denna hustyp har exempelvis undersökts i Falkagård, Blackeberg och Varla (Lindman & Streiffert 1992, Aulin Häggström 2004, Stibéus 2005). Grophus med rökugnar är ovanliga och hittas framför allt på handelsplatser, köpingeorter och kungalev (Söderberg 1995). Ett halländskt exempel på ett stort, rektangulärt grophus i stil med de slaviska, undersöktes vid Raä 100 i Varberg (Streiffert 2007).

Typ 13. Hus med väggrännor

Hustypen innefattar en bred grupp med byggnader, som i någon form har grävda rännor i väggarnas konstruktion. Väggrännorna kan innehålla spår efter stolpar, syllstockar eller syllsten. Från Varla finns ovanliga exempel på tidigmedeltida byggnader, endast bestående av smala rännor ((Lundqvist & Schaller 1998). Väggrännor är ofta kombinerade med andra konstruktionselement, från ovan nämnda hustyper. I Halland finns flera exempel där tvåskeppiga byggnader (typ 3), sektionsvis innehållit smala väggrännor.

Byggnader

Hus 1

Hustyp:	Typ 1, enskeppigt
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	15 m
Största bredd:	4,9 m
Bredd i gavelpartierna:	4,9 m
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig-Högmedeltid

Huset identifierades med enkelhet direkt vid avbaningen, eftersom detta område var relativt fritt från andra huslämningar. Byggnaden har en tydlig rektangulär form och en påtaglig rumsindelning, med tre ungefär lika stora rum. En halländsk parallell till husets form hittas vid Ösarp, Raä 197, Laholms lfs (hus 18, Fors & Viking 1995). Detta hus tillhör den tidigmedeltida gårdens äldsta fas, och har tolkats som ekonomibyggnad. Skillnaden mot hus 1 är att Ösarpshuset är något större, och har haft yttre rader med stolpar längs husets långsidor. Det är emellertid inte omöjligt att hus 1 varit försedd med yttre stolprader. Några extra stolphål påträffades längs byggnadens södra och östra sida. Detta fenomen kan även iakttas vid hus 2.

Keramik av inhemsk vikingatida typ påträffades i ett stolphål från husets östra del (S2897). Keramiken dateras till perioden 950-1100 e. Kr. Fyra makrofossilprover skickades för analys (se bilaga xx). I en härd (S16631) fanns två starrfrukter och i ett stolphål (S3029) fanns en frukt av en nateväxt (Potamogeton). Dessa fynd skulle kunna representera rester av insamlat foder från fukt- eller våtmarker och inga sädesslagsrester gjordes i proven från detta hus (Ranheden, bilaga xx).

Efter ^{14}C-analysen visade sig dock härden tillhöra yngre bronsålder . Ytterligare en ^{14}C-analys gjordes på träkol från stolphål 2836. Träkolet daterades till perioden 420-580 AD (2 sigma). Det är uppenbart att träkolet från båda proverna tillhör äldre skeden i Furudal, och hus 1 bör dateras till tidig-högmedeltid. Byggnadens stil, storlek och form påminner om byggnad 10, ^{14}C-daterad till perioden 1150-1280 A.D.

Hus 2

Hustyp:	Typ 9, Trelleborgs-liknande hus
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	17,5 m
Största bredd:	4,7 m
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning:	VNV-OSO
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	2
Bockbredd från V:	2,2 m
Bockspann från V:	10 m
Datering:	Tidig medeltid

Byggnaden visar på flera stildrag som är gemensamt för de hus som kallas trelleborgshus, fastän det endast finns spår efter enstaka yttre stolpar: Placeringen av

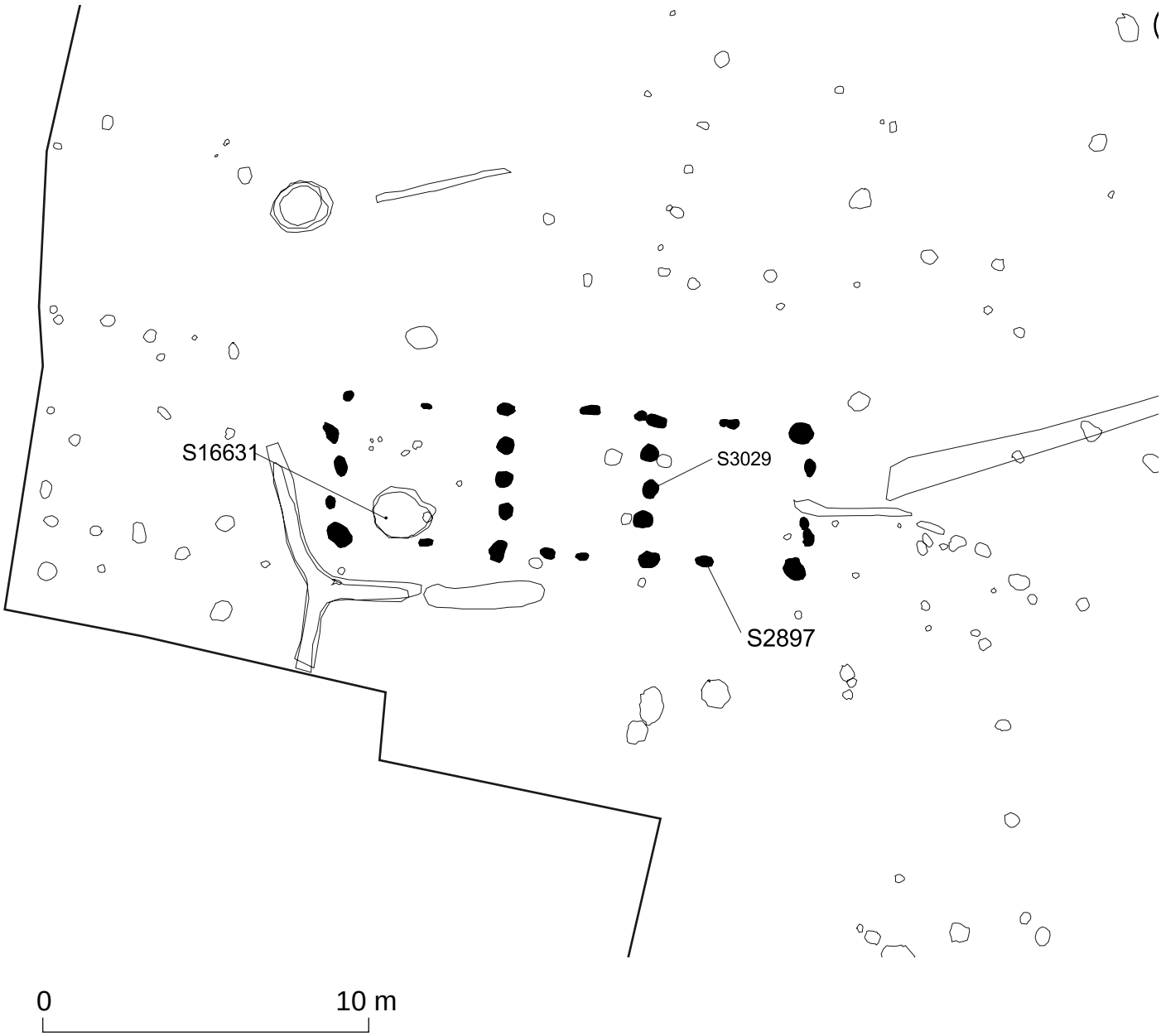

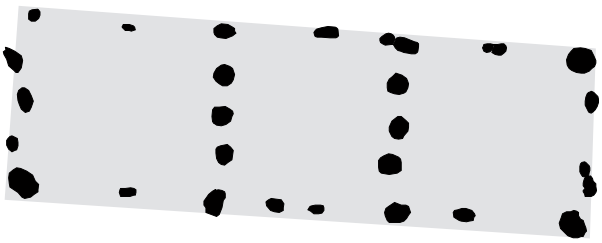

Fig. 21: *Hus 1 i skala 1:200.*

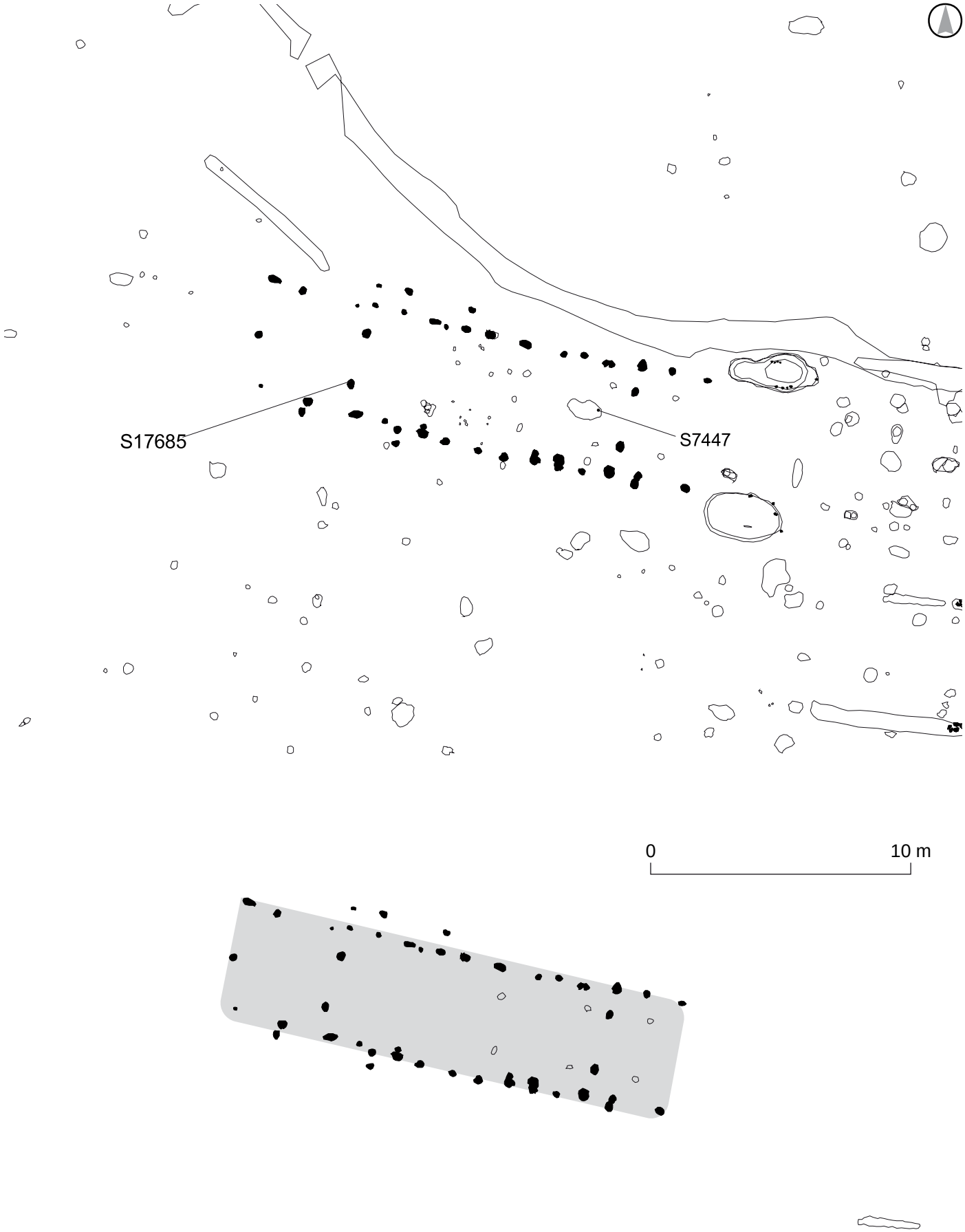

Fig. 22: *Hus 2 i skala 1:200.*

de två inre takbärande paren skapar en rumsindelning med en centralt belägen hall och två flankerande gavelutrymmen. Taket i hallen har burits upp av något kraftigare och djupare nedgrävda stolpar i vägglinjen. Den södra långsidan är svagt konvex, men den norra verkar däremot har varit mer oregelbundet rak till sin form. Gavlarna har sannolikt varit raka. Det är osäkert om de mindre och mer grunt grävda stolpparen i byggnadens östra del ingår, eller om de tillhör en annan byggnadsfas. Andra trelleborgsliknande hus har dock visat på ”extra” mindre stolppar i byggnaderna, exempelvis i Varla i Tölö socken (Lundqvist & Schaller 1998). Även de danska trelleborgshusen från Fyrkat visar på samma fenomen.(Olsen & Schmidt 1977).

Liksom hus 1 så är byggnaden svårdaterad. Träkol från fyllningen i den sydvästra takbäraren daterades till 410-375 BC (1 sigma). I härd 7447, som kan ha tillhört byggnaden, påträffades östersjökeramik daterad till perioden 1000-1200. Även ett blybleck från förundersökningens metalldetektering torde höra till härden. Att datera hus utifrån härdar är osäkert, om inte det finns en rimlig korrelation mellan datering och hustypologi. Till form och storlek visar hus 2 på stora likheter med ett trelleborgsliknande hus från Ösarp, Laholms lfs (se fig xx). Denna byggnad saknar daterande material men dateras på stilistiska grunder till perioden 1050-1100-tal (Wranning 1999).

Hus 3

Hustyp:	Typ 4, Stacklada
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	2,8 meter
Största bredd:	2,8 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig medeltid

Byggnadslämningen bestod av fyra hörnstolpar, placerade strax väster om hus 5. Två av stolphålen innehöll större sten, vilket indikerar skoning. Makrofossilanalysen från stolphål 6116 visade på bränd havre och korn. Ett bränt kornfrö skickades för ^{14}C-analys och daterades till perioden 1160-1225 A.D (1 sigma). Stacklador tolkas i regel som förrådshus med upphöjt golv. Tidigare undersökningar har påvisat att vikingatida stacklador generellt är kvadratiska i plan och att rektangulära genomgående fått en äldre datering. Byggnad 3 är kvadratisk till formen och bör vara från tidig medeltid.

Hus 4

Hustyp:	Typ 3, Tvåskeppigt
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	12 meter
Största bredd:	4,5 (uppskattad)
Bredd i gavelpartierna:	4,5 (uppskattad)
Riktning	N-S
Antal ingångar:	-
Antal stolpar:	5
Spann från S:	2,5/2,9/2,1/2,7
Datering:	Sen vikingatid

Huslämningen bestod av en tvåskeppig byggnadskonstruktion utan bevarade spår av väggar. De fem stolpålen uppvisade närmast identiska djup och dimensioner och fyllningen utgjordes i samtliga fall av brunsvart, humös sand och träkol. Tre av stolphålen visade på spår efter stenskoning. Stolphål 7614 innehöll små fragment av äldre svartgods. Makrofossilanalysen från stolphål visade på fynd av havre, korn, svinmålla och losta. Ett bränt havrefrö från en sekundär fyllning i stolphål 7627 ^{14}C-daterats till perioden 970-1040. Dateringen visar sannolikt tidpunkten för byggnadens övergivande.

Dateringen av ett tvåskeppigt hus till sent 900-tal/tidig 1000-tal skiljer sig från många andra halländska lokaler. I Halland är tvåskeppiga byggnader vanliga under tidigmedeltid, särskilt under 1100- och 1200-talet. Vid undersökningarna av den medeltida byn Sotarp i Skrea socken, daterades emellertid den äldsta fasen till perioden 950-1050. Byggnadslämningarna vid denna tid bestod av tvåskeppiga stolpburna hus, både med bostads- och ekonomifunktion (Håkansson 2004).

Ett fåtal tvåskeppiga hus är kända från 900-talet i

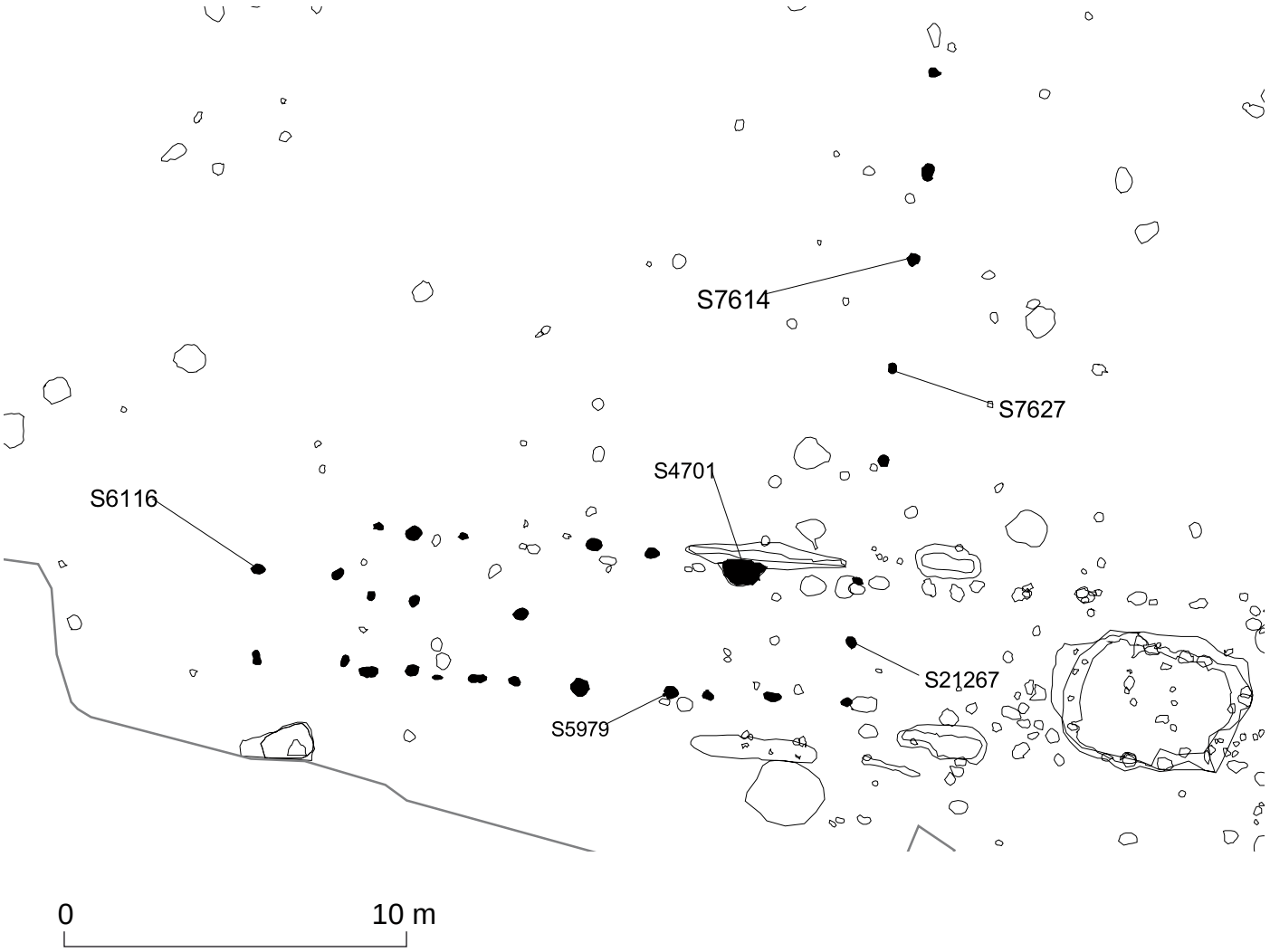

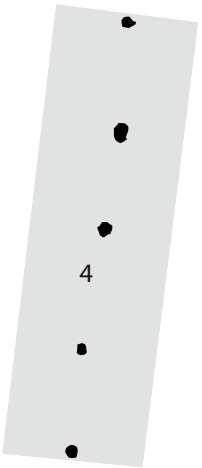

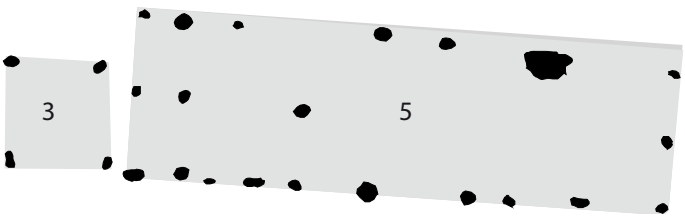

***Fig. 23**: Hus 3, 4 och 5 i skala 1:200.*

det gammeldanska området, men är vanligt förekommande i slutet av 1000-talet och fram till 1200-talet. I ett inledningsskede förekommer konstruktionen i ekonomibyggnader, men efterhand även i bostadsdelar (Engberg 1992, Fraes Rasmussen 1994, Skov 1994). Skåne visar på en liknande utveckling med de äldsta spåren i vendel/vikingatid. I huvudsak är byggnadstypen en tidigmedeltida företeelse med tyngdpunkten i 1100-tal (Thomasson 2005).

Hus 5

Hustyp:	Typ 3, Tvåskeppigt
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	14,5 meter
Största bredd:	4,5 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	Ö-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig medeltid

Till skillnad från hus 4 fanns bevarade stolphål i vägglinjerna. Byggnadens takkonstruktionen var enskeppig i öster och tvåskeppig i väster . Byggnadens längd, bredd och takkonstruktion pekar tydligt mot en datering till tidig medeltid, sannolikt 1100-tal. En stratigrafiskt yngre väggränna daterades med ^{14}C till perioden 1170-1290. Det är mycket troligt att byggnad 5 och byggnad 3 är samtida.

Den varierande takkonstruktionen pekar mot en byggnad med flera funktioner. Den tvåskeppiga ekonomidelen är vanligen placerad i den östra delen, men i Halland förekommer motsatsen på några lokaler (Håkansson 2004). Fynd som kan knytas till byggnaden är måttliga. Makrofossiler från stolphål 5979 bestod av ett stort antal korn och havrefröer, samt enstaka ospecificerade gräsfröer. Stolphål 21267 innehöll brända ben. Det är möjligt att fynd av vävtyngder och keramik som påträffades i härd 4701, tillhör aktiviteter i byggnaden. Men härden torde vara äldre än byggnaden.

Hus 6

Hustyp:	Typ 2, Enskeppigt
Väggkonstruktion:	Stolpar, rännor
Längd:	27 meter
Största bredd:	5,2 meter
Bredd i gavelpartierna:	5,2 meter
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Högmedeltid

Hus 6 tolkades som ett enskeppigt hus med både stolpar och rännor i vägglinjerna. Byggnaden visade på spår efter flera rumsindelningar. Makroprov från de djupa väggrännorna i väster, visade på en ovanligt hög frekvens av brända havrefröer (1000/prov). Även stolphål 250 närmst väggrännorna, visade på hög andel havrefrön. Havre måste därmed ha förvarats eller hanterats i direkt anslutning till denna del av byggnaden. I övriga delar påträffades enstaka vete, råg och kornfrö samt svinmålla, pilört och åkerbinda.

Byggnaden var stratigrafiskt yngre än hus 7 (S22635) och hus 15 (S10968). En ^{14}C-analys gjordes på rågfrö från stolphål 892, vilket gav en datering till perioden 250-420 e. Kr (två sigma). Resultatet visar att äldre material återfinns tertiärt i stolhålens fyllningar. Blandningen av keramik pekar även i denna riktning, med fynd av AIV-, AII- och folkvandringstida gods i stolphålen. En ^{14}C datering gjordes på ett av de brända havrefröerna från väggränna 4500. Tiden för rännans destruktion, dateras till perioden 1170-1290 e. Kr (två sigma).

Hus 6 tillhör sammantaget ett av de yngsta på platsen, troligen 1200-tal. Dateringen bygger på ^{14}C, fynd, stratigrafi och byggnadstypologi. I väster har byggnaden använts för förvaring av säd, men i övrigt är byggnadens funktion osäker. Keramikfynd i stolphålen utesluter dock inte bruk för bostad.

Hus 7

Hustyp:	Typ 2, Enskeppigt
Väggkonstruktion:	Stolpar, rännor
Längd:	21 meter
Största bredd:	4,6 meter

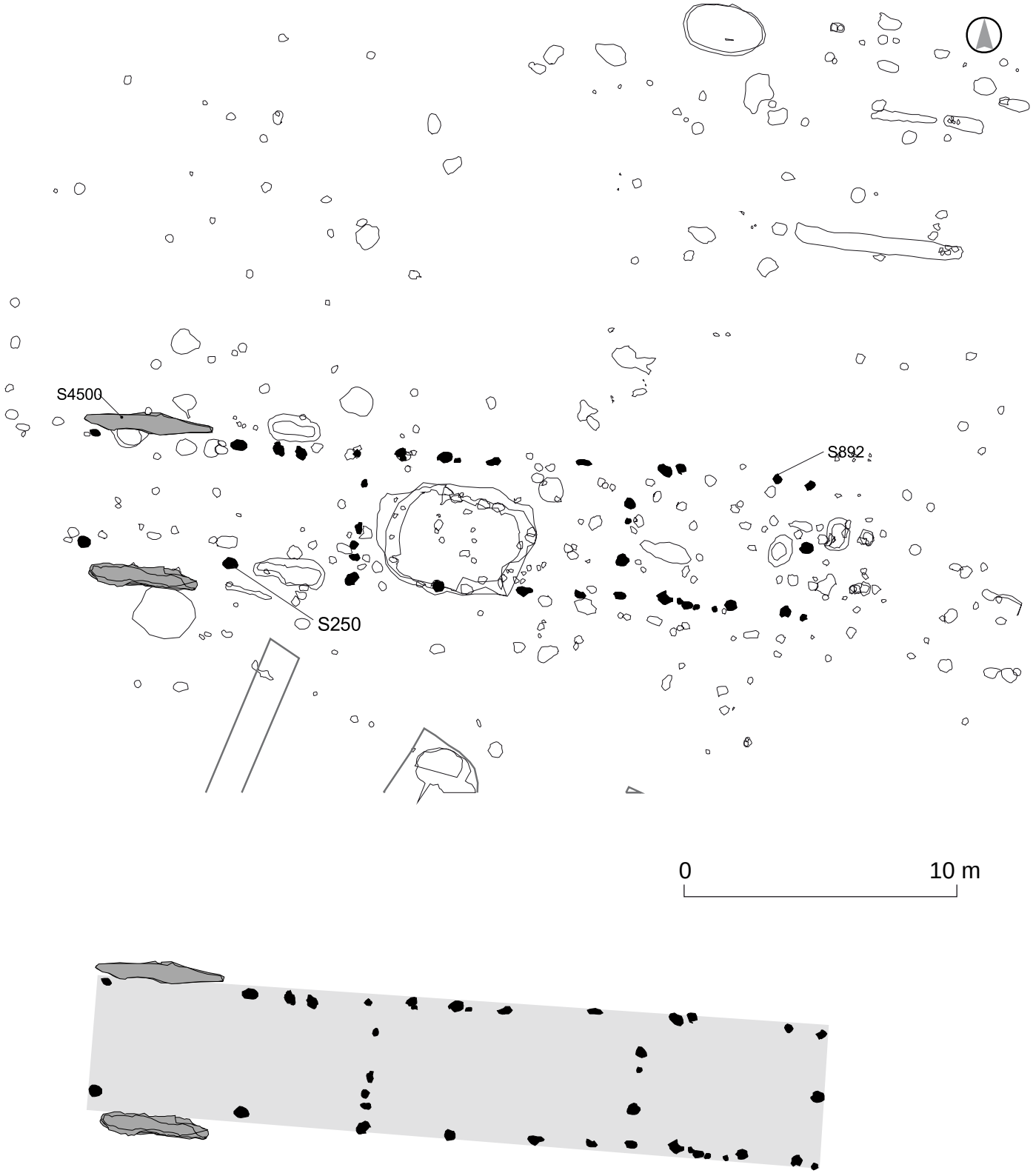

Fig. 24: *Hus 6 i skala 1:200.*

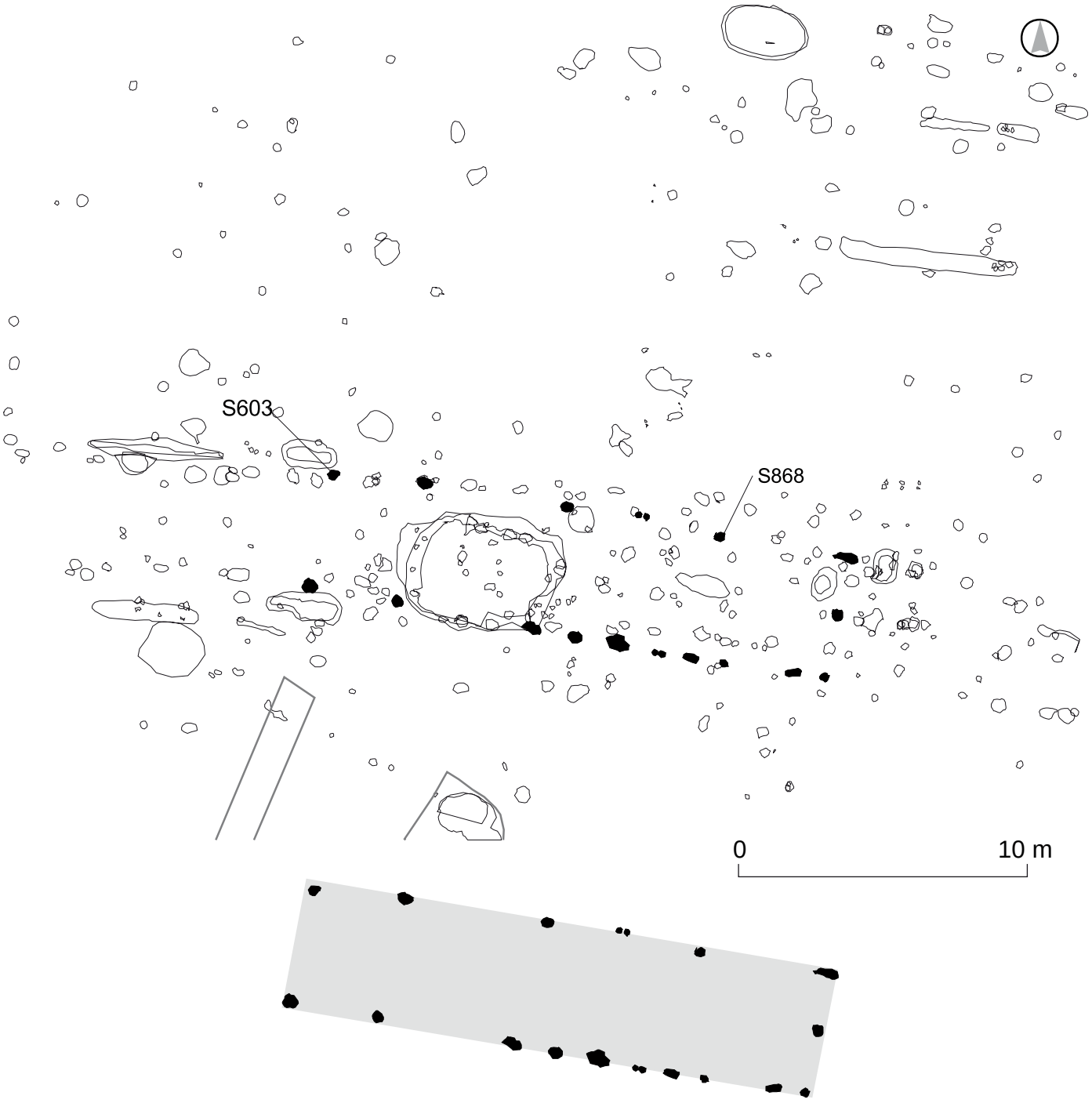

***Fig. 25**: Hus 7 i skala 1:200.*

Bredd i gavelpartierna:	4,6 meter
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig medeltid

Hus 7 var enskeppigt liksom hus 6, men mindre i storlek ca 21x4,5 meter. Byggnadens riktning var också annorlunda, med en skarpare nordväst-sydostlig riktning. Makroprover togs i stolphål från den västra och östra delen. I den östra delen hittades brända havrefrön och i den östra delen förekom en hel del vete samt havre. I den östra delen påträffades även Aklejafrön, vilka är relativt ovanliga. De odlades för sina vackra blommors skull, men ansågs även hjälpa mot skabb eller svåra sår liksom mot gulsot. I stolphål 603 framkom Östersjökeramik och i stolphål 867 hittades AIV-gods.

Hus 7 var stratigrafiskt yngre än grophus 15, daterat till sent 900-tal/tidig 1000-tal. En ^{14}C-analys gjordes på vetefrö från stolphål 867, vilket resulterade i en datering till perioden 50-260 e. Kr (två sigma). Fynd, stratigrafi samt hustypologi pekar på en datering till tidig medeltid, troligen sent 1000-tal eller 1100-tal. Funktionen pekar både på bostad och förvaring av säd.

Hus 8	
Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	-
Längd:	2,7 meter
Största bredd:	2,4 meter
Riktning:	-
Antal ingångar:	1 i söder
Datering:	RJÅ-FVT (Tidig medel tid?)

I den östra delen av undersökningsområdet påträffades ett grophus, med en storlek på 2,7 x 2,4 x 0,32 meter. Grophuset är ett av få från Halland med tydliga spår efter takbärande stolpar inne i byggnaden (S44215, 44920). Två stolphål fanns i gropens gavlar och var 0,5 meter breda och 0,2 meter djupa (S44215, 44920). Stolphål 44563 har sannolikt fungerat som mittstolpe. Nedgrävningen för gropen (S44500) hade sluttande sidor och plan botten. I Gropens botten var täckt av ett bitvis sotigt golvlager (S44227), som tunnades ut i gropens kanter. Ovan

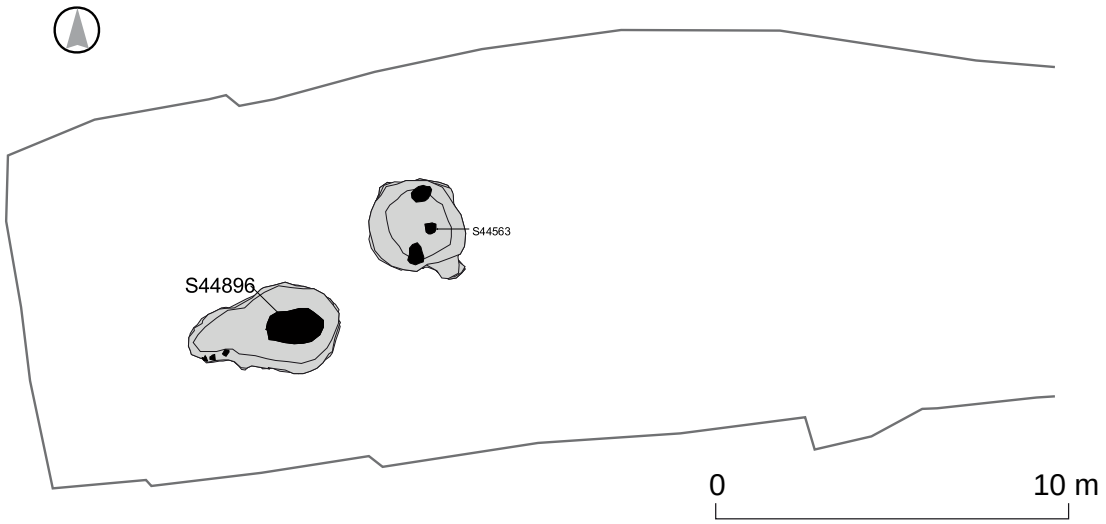

***Fig. 26**: Hus 8 (t.h.) och 9 (t.v.) i skala 1:200*

Fig. 27: *Grophus 9 med den tömda nedgrävningen i gropens mitt, tolkad som härd. Foto: Helén Romedahl.*

golvlagret fanns ett humöst och sotinblandat sandlager, tolkat som igenfyllningslager (S43816). I lagret hittades det enda dateringsindikerande fyndet, en keramikskärva av ett finmagrat gods, från perioden yngre romersk järnålder-folkvandringstid. Av det faktum att byggnadens takkonstruktion avviker från övriga (tidigmedeltida) grophus, kanske keramikens ålder överensstämmer med tiden för brukandet av huset (se vidare avsnitt *Huskronologi*)

Hus 9

Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	Flätverk
Längd:	4,3 meter
Största bredd:	2,6 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	-
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	-
Bockbredd från V:	-
Bockspann från V:	-
Datering:	Tidig medeltid

Grophuset påträffades i schakt 2 i den östra delen av undersökningsområdet. Nedgrävningen (S44305) var 4,3 x 2,6 meter stor och ovanligt djup (1,2 meter). Enstaka mindre stolphål/käpphål framkom i den södra nedgrävningskanten (S44998, 45007, 45015). I gropens botten låg ett lager med hårt packad bitvis sotig sand, tolkat som golvlager (S44917). I golvlagret fanns en centralt placerad härd, cirka 1,6 x 0,9 meter stor (S44896, 44873). I brandlager S44873 ovan härden, hittades en skärva östersjökeramik (fnr 107). En makrofossilanalys visade att lagret innehöll kol och vanligt korn. Ett bränt kornfrö ^{14}C-analyserades, som gav en datering till perioden 1040-1170 (1030-1210, 2 sigma). Överst i gropen fanns två igenfyllningslager, bestående av brun-

Fig. 28. *Hus 10 i skala 1:200.*

grå humös sand (S44357, 44850). S44850 innehöll en två skärvor östersjökeramik (Fnr 114).

Att döma av dokumentationen så har grophusets väggar bestått av en flätverkskonstruktion. Inga takbärande stolphål gick att återfinna i gropen. Det finns inga spår efter hantverk. Grophuset har troligen använts som bostad, och varit i bruk under tidig medeltid.

Hus 10

Hustyp:	Typ 2, Enskeppigt
Väggkonstruktion:	
Längd:	22 meter
Största bredd:	5,3 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	NNO-SSV
Antal ingångar:	-
Datering:	Högmedeltid

I den nordöstra delen av undersökningsområdet påträffas lämningar efter en enskeppig byggnad lagd i nordsydlig riktning. Tydliga rumsindelningar gick att identifiera. I makrofossilanalysen identifierades havrefrön och andra korn i stolphål från den södra

***Fig. 29**: Hus 11 i skala 1:200*

Fig. 30: *Hus 12 i skala 1:200.*

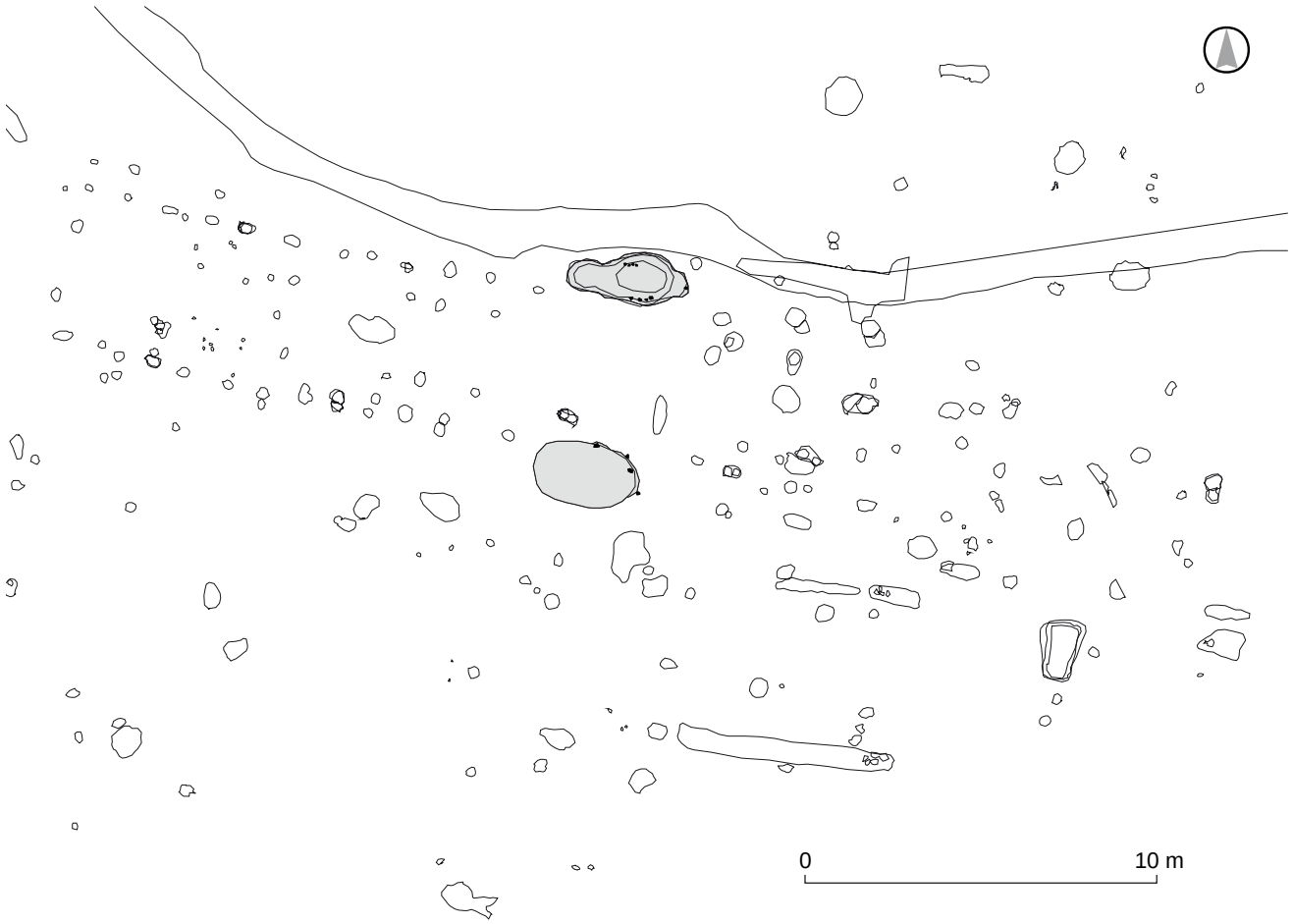

***Fig. 31**: Hus 13 och 14 i skala 1:200.*

halvan av byggnaden. I den norra delen hittades endast svinmålla och hasselnötskal. I stolphål 41478 påträffades skärvor av ett ljust lergods, troligen från RJÅ-FVT. Även i den södra delen hittades keramik av allmänt svartgods.

En ^{14}C-analys gjordes av ett bränt vetefrö i stolphål 43271, som gav en datering till perioden 1150-1280 A.D (1160-1255 1 sigma). Dateringen pekar på att byggnaden tagits ur bruk under sent 1100-tal eller 1200-tal. Fyndmaterialet sammansättning pekar på att det rör sig om en flerfunktionell byggnad, kanske som sädesmagasin och bostad.

Hus 11

Hustyp:	Typ 6, Treskeppig
Väggkonstruktion:	Käpphål
Längd:	30 meter
Största bredd:	6,5 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning:	VNV-OSO
Antal ingångar:	1
Antal bockpar:	8 (+2)
Bockbredd från V:	1,9/2,3/2,4/2,3/ 2,1/2,2/1,9
Bockspann från V:	2,9/3,6/6,1/2,6/ 3,6/3,7/2,5
Datering:	Yngre romersk järnålder

Ett treskeppigt långhus påträffades i den östra delen av området, cirka 30x6,5 meter stort. Byggnaden hade åtta bockpar samt två par stolpar, utdragna mot huset långväggar. Bockbredden var enhetlig och låg mellan 1,8-2,4 meter. Bockspannen varierade däremot, och där det var som störst, fanns extra stolpar som hjälpt till att bära taket. Vägglinjerna bestod av käpphål.

Några av stolphålen innehöll skärvor av ljust lergods, daterad till perioden yngre romersk järnålder-folkvandringstid (S8536, 8897, 8451). Ytterligare skärvor finns, som bedömts tillhöra tidig medeltid (S8638, 8868, 21050). Makrofossilanalyser gjordes på material från stolphål 8638 och 9218, men resultatet var magert. Proverna innehöll enstaka vetefrön samt svinmålla. En ^{14}C-analys gjordes av ett bränt vetefrö från stolphål 9218, vilket resulterade i en datering till perioden 220-340 AD (130-390 2 sigma).

Dateringen pekar entydigt mot yngre romersk järnålder. Byggnaden ansluter till en mikroregional byggnadstradition, där mycket små stolpar/tjocka käppar använts i väggarna. Likartade hus har undersökts i Tjärby samt Elestorp, daterade till yngre romersk järnålder (Fors 1998, Wranning 2010a)

Hus 12

Hustyp:	Typ 6, Treskeppig
Väggkonstruktion:	Käpphål
Längd:	23 meter
Största bredd:	5,9 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	VNV-OSO
Antal ingångar:	1
Antal bockpar:	5
Bockbredd från V:	2,1/2,0/2,1/2,3/2,1
Bockspann från V:	3,0/4,1/4,7/4,0
Datering:	Yngre romersk järnålder Folkvandringstid

Ytterligare ett treskeppigt långhus påträffades i den östra delen av området, cirka 23x6 meter stort. Byggnaden hade fem bockpar, med en bockbredd på mellan 2,1-2,3 meter. Vägglinjerna bestod av käpphål.

Några av stolphålen innehöll skärvor av ljust finmagrat lergods, daterad till perioden yngre romersk järnålder-folkvandringstid (S9118, 9140, 8695). Makrofossilanalyser gjordes på material från stolphål 8738 och 9140, men resultatet var magert. Proverna innehöll enstaka ospecificerade frön samt svinmålla.

Fig. 32: *Linn Mattson dokumenterar grophus 13. Foto: Anders Håkansson.*

Fig. 33: *Grophus 14 med golvlager daterat till vikingatid. Foto: Linn Mattsson.*

Dateringen pekar mot yngre romersk järnålder, men huset är förmodligen snäppet yngre än hus 11. Byggnaden ansluter till en mikroregional byggnadstradition, där mycket små stolpar/tjocka käppar använts i väggarna. Likartade hus har undersökts i Tjärby samt Elestorp, Utgår man ifrån bebyggelseutvecklingen i Tjärby, ansluter hustypen till fas 4 eller 5, d v s yngre romersk järnålder eller yngsta romersk järnålder/folkvandringstid. (se Wranning 2010a)

Hus 13	
Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	-
Längd:	3,5 meter
Största bredd:	1,6 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Folkvandringstid-Vendeltid?

Strax öster om hus 2 låg en 3,6 x 1,6 x 0,52 meter stor grop (S7177), tolkad som grophus eller möjligen förrådsgrop. Gropen hade en komplex stratigrafi med flera igenfyllnings-, raserings- och konstruktionslager. Händelseförloppet kan sammanfattas i fyra faser:

Fas 1: Gropen anläggs med ingång i väster, som eventuellt varit stensatt för att bli mer stabil (S36254). I gropens kanter byggs väggar upp i form av en flätverkskonstruktion, bestående av lerklining, käppar och mindre stolpar (S35033, 35004, 35007). När gropen brukas bildas två golvlager (S36215, 34970), varav det senare tolkats som bränt. Ett bränt kornfrö i golvlagret ^{14}C-daterades till perioden 530-610 AD (430-640, 2 sigma).

Fas 2: Delar av väggen rasar in och golvet täckts av raseringslager (S34722, 33976).

Fas 3: Den raserade väggen repareras med nytt flätverk (S33127, 33139,33120,33126,33116) Ovan raseringslagren bildas s ett nytt golvlager, bestående av flammig humös sand (S33141).

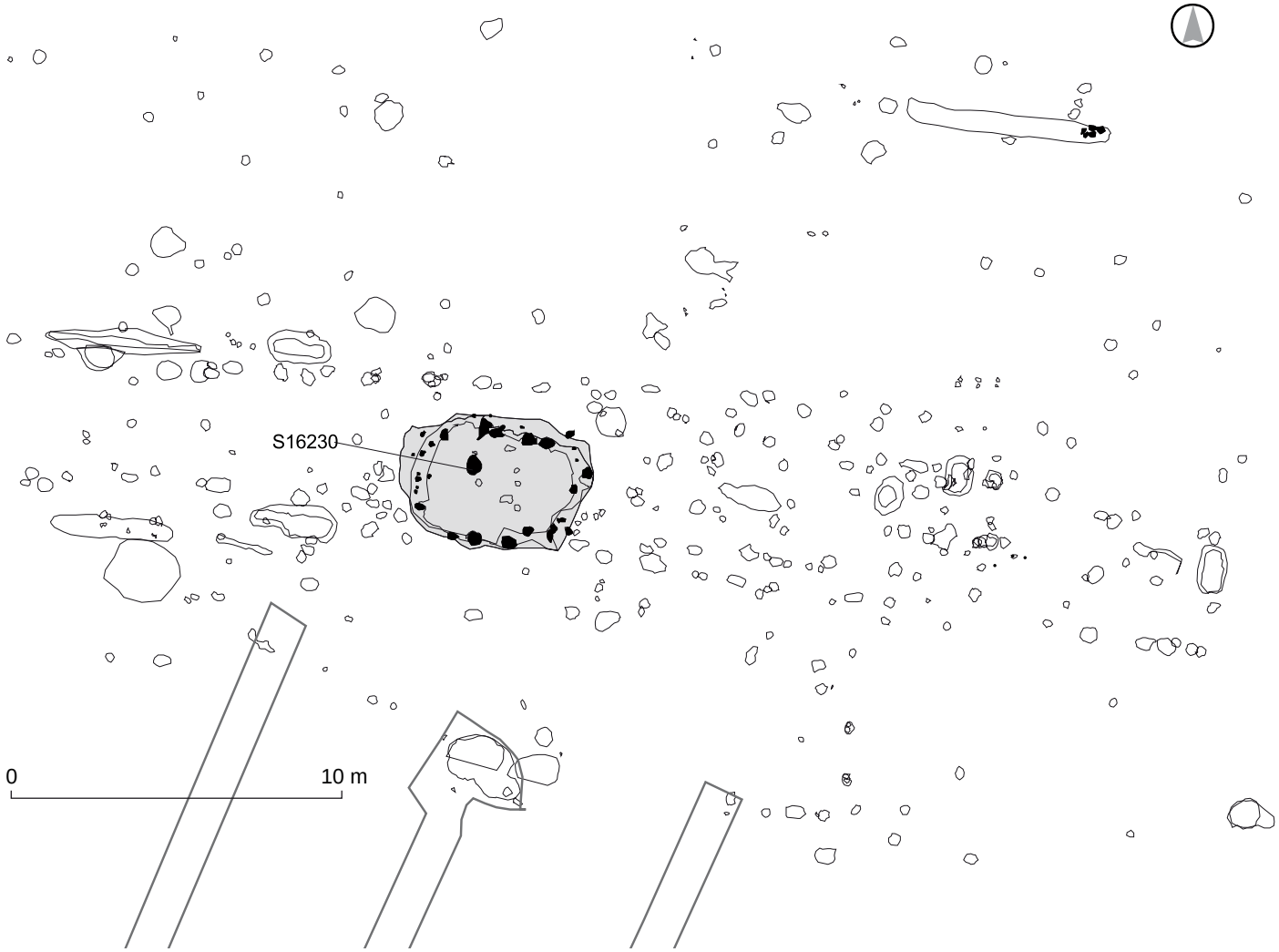

Fig. 34: *Hus 15 i skala 1:200.*

Fas 4: Grophuset tas ur bruk och raseras (S31581). Gropen fylls igen med jord och köksavfall (S31379, 31380, 31335, 30373, 30352, 36254, 29485, 27659).

Att döma av ^{14}C-dateringen har grophuset varit i bruk under folkvandrings- eller vendeltid. Ombyggnads- och igenfyllningsfaserna är svåra att datera. I igenfyllningslager 30373 påträffades skärvor av ett ljust välbränt lergods av allmän förhistorisk karaktär. Som ramdatering finns en AIV-godsskärva från ett stolphål (S28019) som är stratigrafiskt yngre än grophuset (Fnr 96). Grophuset bör ha övergivits senast under vikingatiden. Kanske i samband med att ett nytt grophus anläggs, hus 14.

Hus 14	
Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	-
Längd:	3 meter
Största bredd:	1,9 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Vikingatid-Tidig medeltid

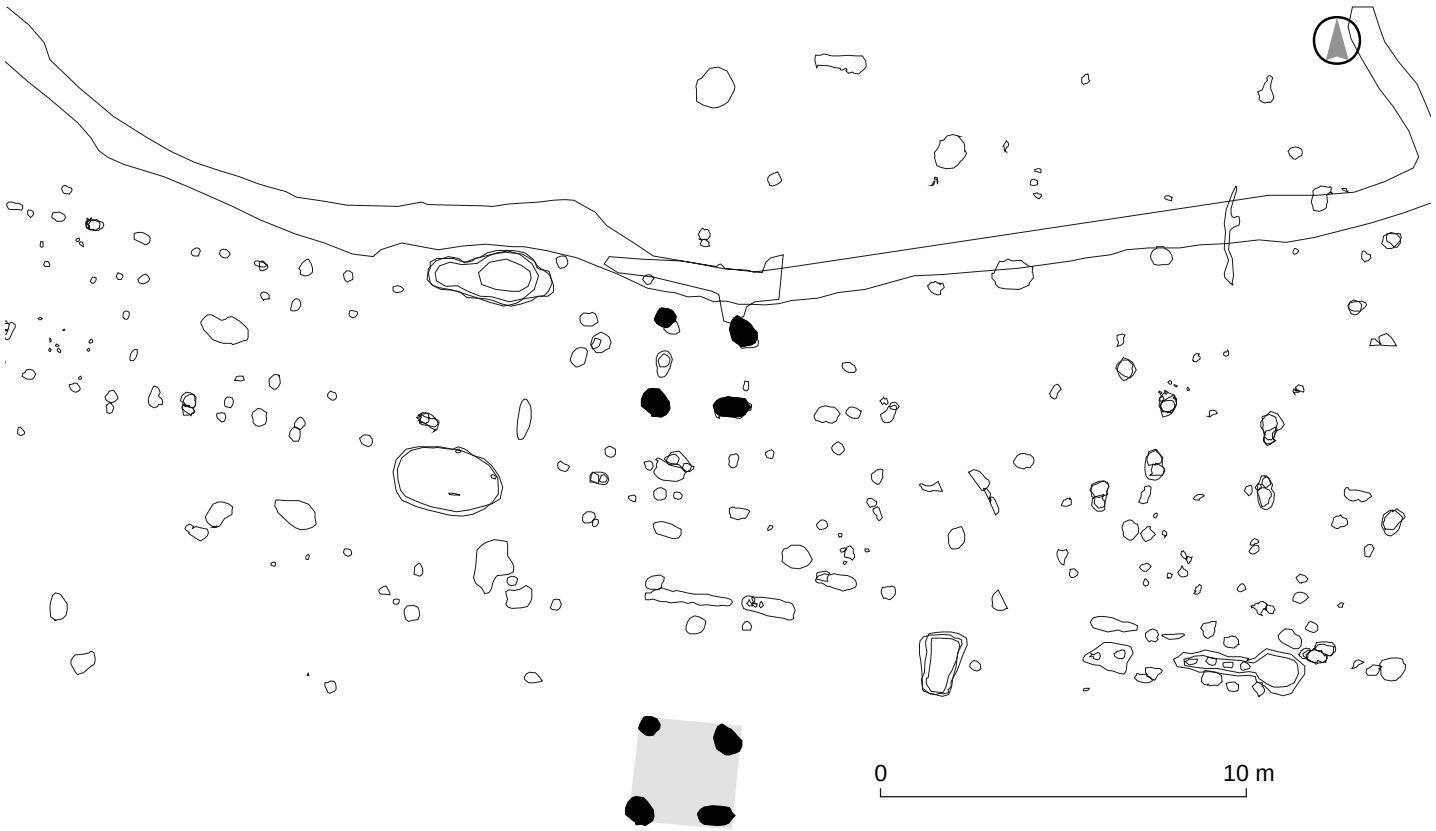

Fig. 35: *Hus 16 i skala 1:200.*

Strax söder om hus 13 låg en 3 x 1,9 x 0,6 meter stor oval grop (S6555), tolkad som grophus eller möjligen förrådsgrop. Gropen hade en komplex stratigrafi med flera igenfyllnings- och konstruktionslager. Händelseförloppet kan sammanfattas i en anläggnings- och brukningsfas (1), samt en igenfyllningsfas (2):

Fas 1: Grophuset byggs med väggar av flätverk längs gropens kant, bestående av lerklining, käppar eller mindre stolpar (S40943, 40933, 40673, 40649, 40944, 41868, 41875, 41876, 41885, 41878). När gropen brukas bildas ett golvlager (S42349). Träkol från golvlagret ^{14}C-daterades till perioden 830-970 AD (780-980, 2 sigma). En makrofossilanalys gjordes av ett prov från golvlagret, med negativt resultat.

Fas 2: Grophuset tas ur bruk och gropen fylls igen med jord, sand och avfall (S41893, 41886, 41892, 40980, 40969, 38425, 37790, 37188). I igenfyllningslagren hittades AIV- och AII-gods (Fnr 58,62, 92, 100, 103), järnföremål (fnr 54, 300) samt brända ben och lerklining (fnr 171,172, 103).

Med utgångspunkt i ^{14}C-dateringen bör grophuset vara anlagt under vikingatid, förmodligen under 900-talet. Keramiken i igenfyllningslagren vittnar om ett övergivande av grophuset under tidig medeltid, sannolikt under sent 1000-tal eller 1100-tal.

Hus 15

Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	-
Längd:	6 meter
Största bredd:	4 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-

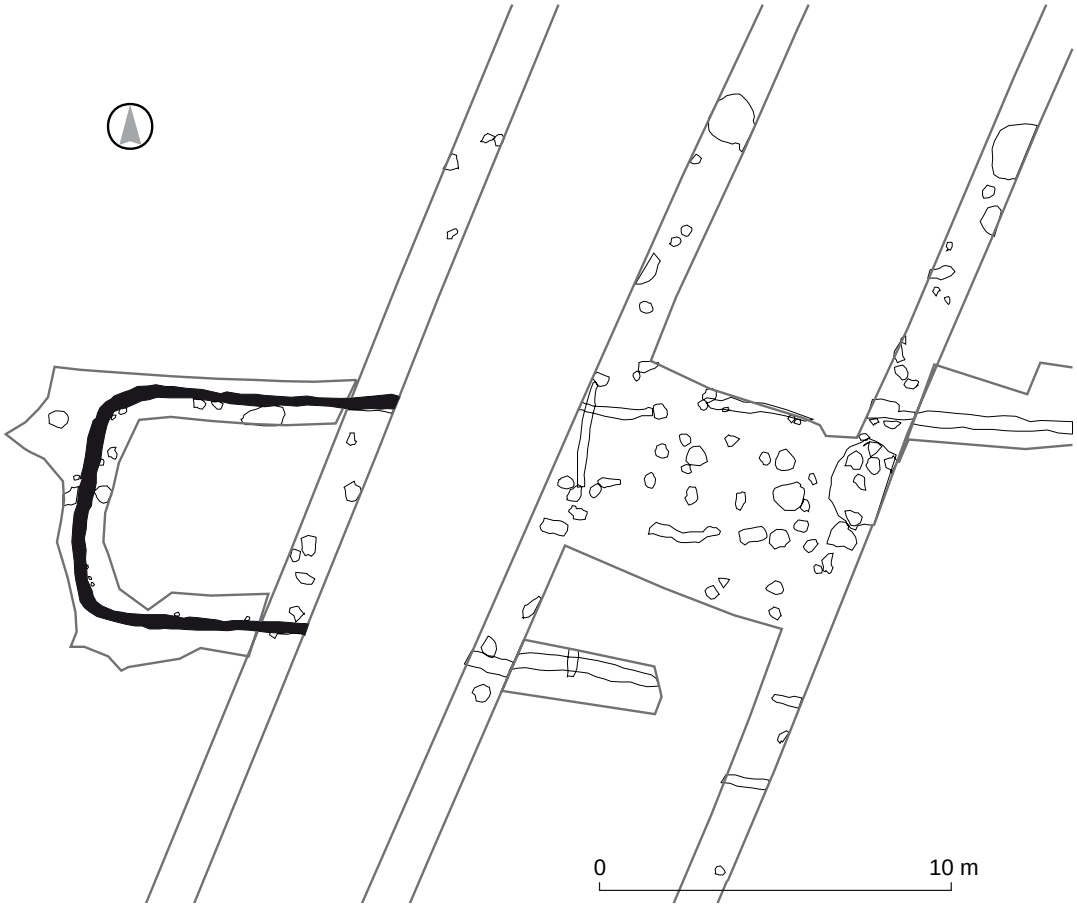

Fig. 36: *Hus 17 bestående av väggränna daterad till sent 1100-1200-tal. Byggnadens form med rundade gavlar är mycket ovanlig i medeltida sammanhang. Mycket snarlika exempel finns dock från undersökningen av den tidigmedeltida stormansgården i Varla, Raä 173. Skala 1:200.*

Antal bockpar:	-
Bockbredd från V:	-
Bockspann från V:	-
Datering:	Sen vikingatid/tidig medeltid

I den södra delen av undersökningsområdet påträffades en stor grop som visade sig vara ett 6x4 meter stort grophus. Gropen hade en komplex stratigrafi och grophuset verkar ha varit ombyggt i flera omgångar. I igenfyllningslagren påträffades AIV och AII-gods, bränd lera samt en vävtyngd.

En ^{14}C-analys gjordes på träkol från härd 16230 i grophusets botten. Härden daterades till perioden 980-1025 AD (940-1040 2 sigma). Grophuset verkar vara anlagt under sen vikingatid och varit i bruk under 1000-talet.

Hus 16	
Hustyp:	Typ 4, Stacklada
Väggkonstruktion:	Stolpar
Längd:	2,8 meter
Största bredd:	2,8 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	-
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig medeltid

Byggnadslämningen bestod av fyra kraftiga hörnstolpar, placerade strax öster om hus 13 och 14. Hus-

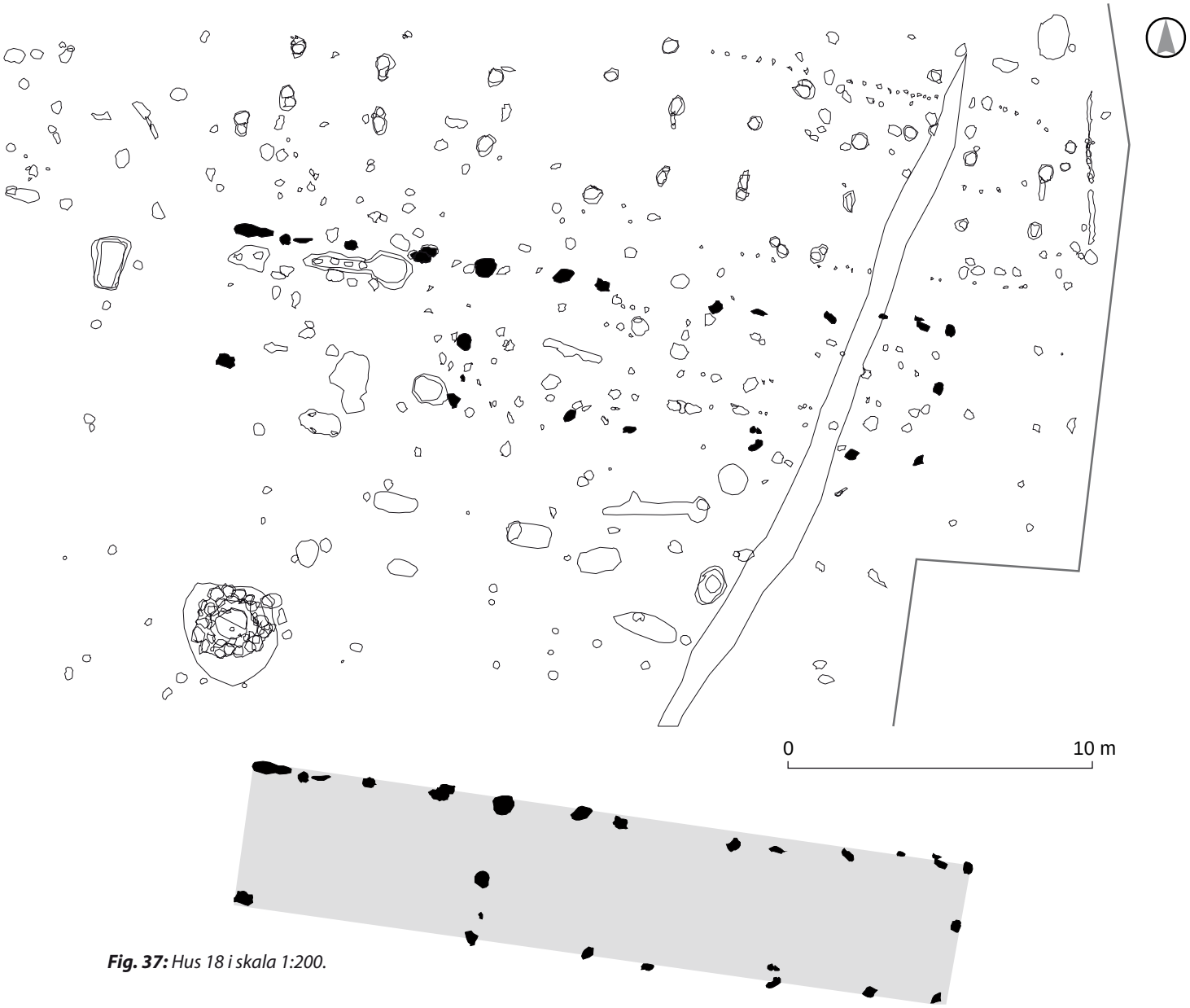

Fig. 37: *Hus 18 i skala 1:200.*

lämningen framkom redan vid förundersökningen där svartgods och en hel del havrefrön hittades i stolphål 7011 (Larsson mfl 2004). En makrofossilanalys gjordes på material från stolphål 6996, som resulterade i fynd av pilört, blåhallon och svinmålla. Stacklador tolkas som förrådshus och i detta fall är det nog för förvaring av havre. Byggnaden är kvadratisk till formen och har samma dimensioner som byggnad 3. Byggnad 16 bör vara från tidig medeltid.

Hus 17

Hustyp:	Typ 13, hus med vägrännor
Väggkonstruktion:	-
Längd:	-
Största bredd:	7 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	O-V
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig-högmedeltid

Fig. 38: *Hus 19 i skala 1:200.*

Vid den kompletterande forskningsgrävningen söder om exploateringsytan, hittades en byggnadslämning bestående av grunda väggrännor med rundade gavlar. Rännornas bredd varierade mellan 0,3-0,4 meter. Byggnaden var 7 meter bred men längden är osäker, då den östra gaveln inte var bevarad. Det är också osäkert vilka stolphål som kan ha hört till byggnaden, då inte hela byggnadens yta schaktades fram. Det är emellertid troligt att stolphålen belägna intill rännorna, ingår i byggnaden.

I den norra delen av rännan (80137), påträffades östersjökeramik. Ekträkol från väggrännan ^{14}C-daterades till perioden 1215-1265 AD (1170-1280 2 sigma). Byggnadens form med rundade gavlar är mycket ovanlig i medeltida sammanhang. Mycket snarlika exempel finns dock i Varla, från undersökningen av den tidigmedeltida stormansgården Raä 173, Tölö sn. Rännhus II och IV från denna utgrävning var 16x9 respektive 11,5x7,5 meter stora, rektangulära till sin form med avrundade hörn. Rännorna innehöll östersjökeramik, slagg, brynen, kol och bränd lera och daterades till 1100-tal (Lundqvist & Schaller 1998). I utgrävningar från Danmark finns liknande

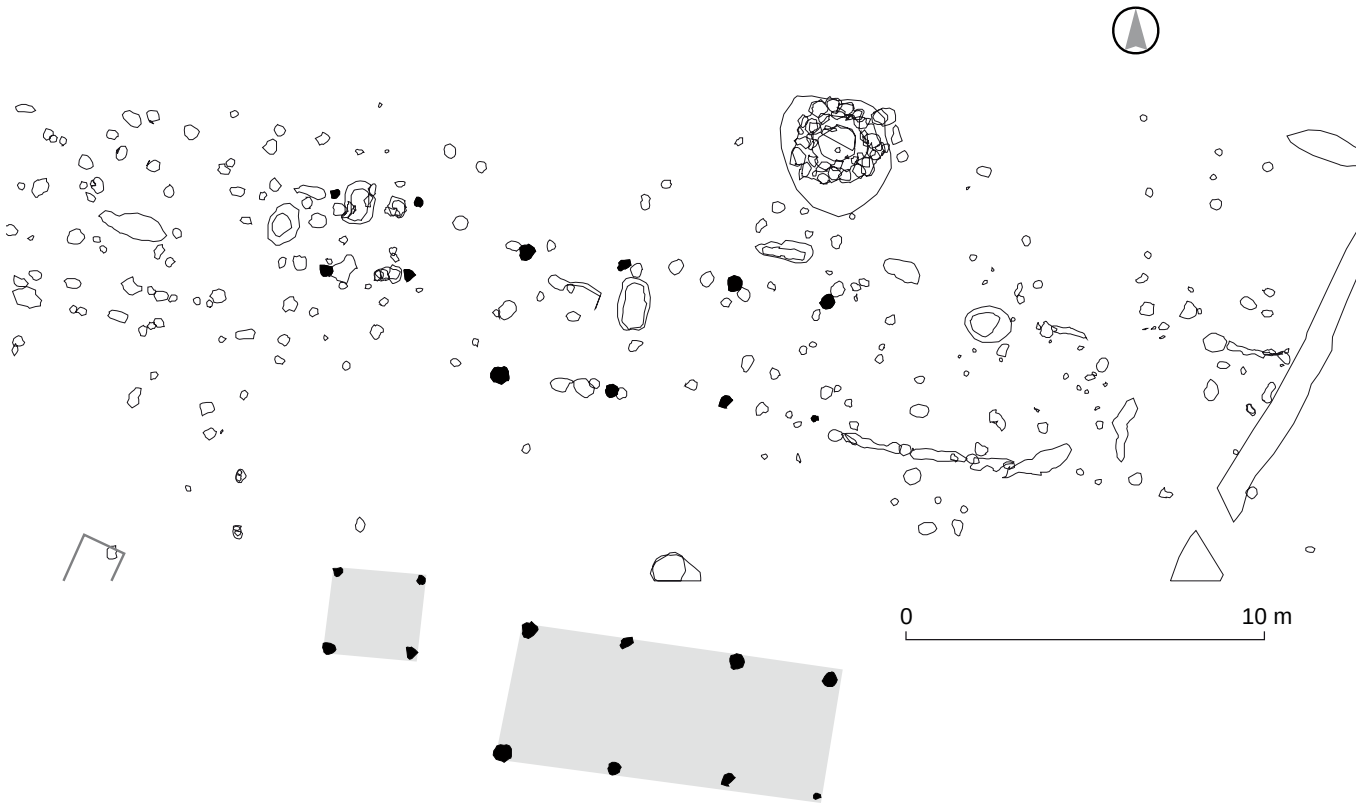

Fig. 39: *Hus 20 och 21 i skala 1:200.*

byggnader från vikingatid och medeltid, som i några fall tolkats som verkstäder (Hvass 1980, Hoff 1997). Detta skulle även kunna gälla för husen i Varla (och kanske hus 17), med tanke på fyndmaterialet.

Hus 18

Hustyp:	Typ 2, enskeppigt
Väggkonstruktion:	väggstolpar
Längd:	23 meter
Största bredd:	4,9 meter
Bredd i gavelpartierna:	4,9 meter
Riktning	VNV-ONO
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig-högmedeltid

Byggnaden lokaliserades inte till fullo under fältarbetet och är mer eller mindre en ”skrivbordsprodukt”. Huset fanns i ett område med ett stort antal stolphål, men utan tydliga vägglinjer. Flera av stolphålen innehöll östersjökeramik, framför allt i den västra delen av byggnaden. Några metalldetektorfynd kan eventuellt knytas till byggnaden, en ring (FU, fnr 6) och en sfärisk vikt (FU, fnr 12). Med tanke på fyndmaterial och husets dimensioner bör byggnaden dateras till 1100-1200-tal. Keramikfynden talar för att det rör sig om ett bostadshus.

Hus 19

Hustyp:	Typ 7, Treskeppigt
Väggkonstruktion:	väggstolpar
Längd:	8-? meter
Största bredd:	5,8 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning:	VNV-OSO
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	≥3
Bockbredd från V:	? 2,4 2,4

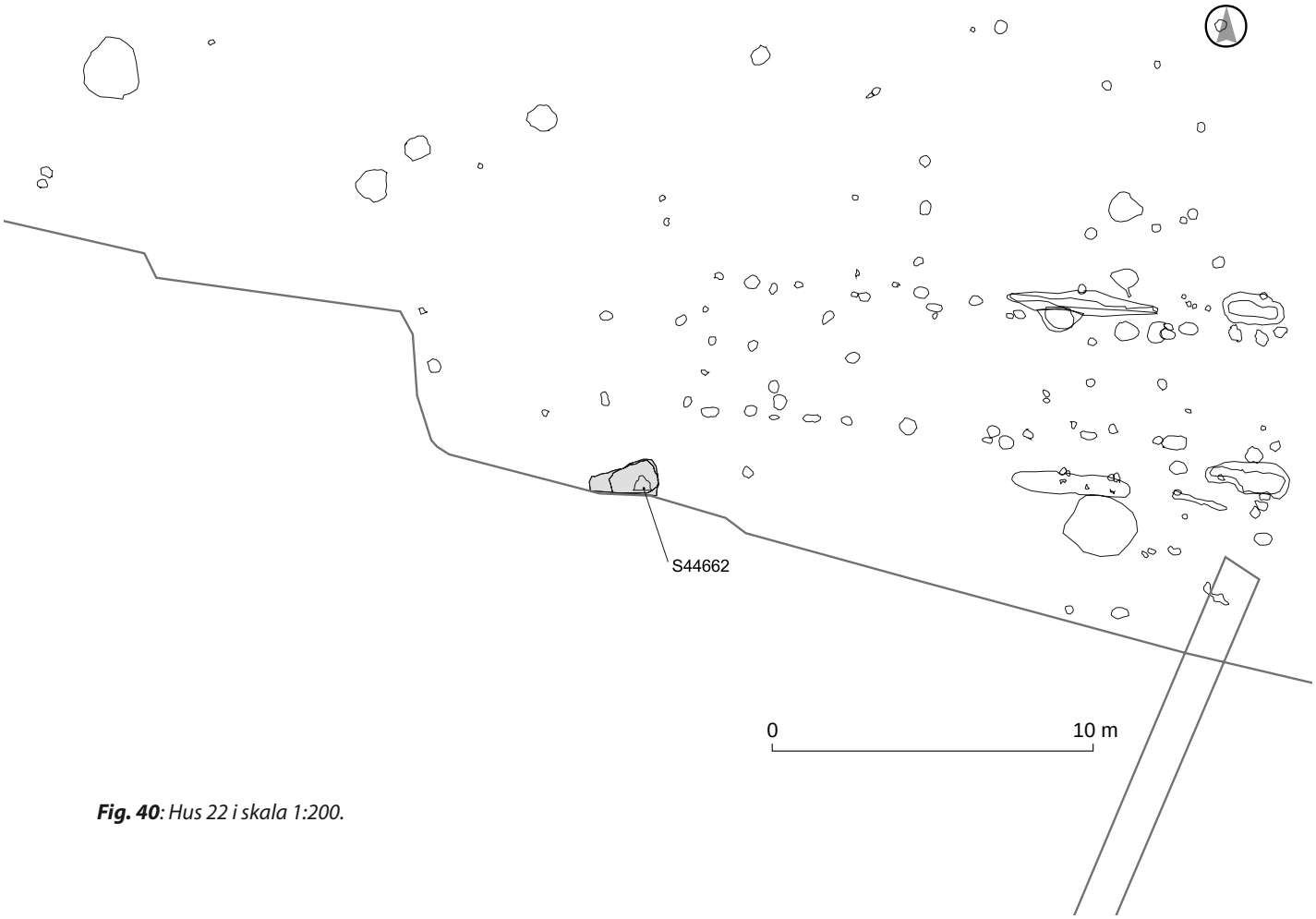

***Fig. 40**: Hus 22 i skala 1:200.*

Bockspann från V:	2,8 2,3
Datering:	Äldre järnålder?

I undersökningsområdets nordvästra hörn hittades en mindre treskeppig byggnad. Byggnadens utbredning fortsatte utanför området i västlig riktnig. Inga analyser utfördes och inga fynd kan knytas till byggnaden.

Hus 20

Hustyp:	Typ 1, enskeppigt
Väggkonstruktion:	väggstolpar
Längd:	9 meter
Största bredd:	4 meter
Bredd i gavelpartierna:	4 meter
Riktning	VNV-OSO
Antal ingångar:	-
Datering:	Tidig medeltid

I områdets södra del hittades ett mindre enskeppigt hus, tolkat som ekonomibyggnad. Huset var av typ 1, d v s med parvis ställda väggstolpar. Inga fynd eller aktiviteter kan knytas till byggnaden. Byggnadens orientering överensstämde med byggnad 7, vilket talar för en viss samtidighet. Mindre ekonomibyggnader är relativt vanliga vid tidigmedeltida lokaler. Från mellersta Halland finns några undersökta platser med nästan identiska hus, exempelvis från Raä87, Tvåker sn (hus 1, Håkansson manus).

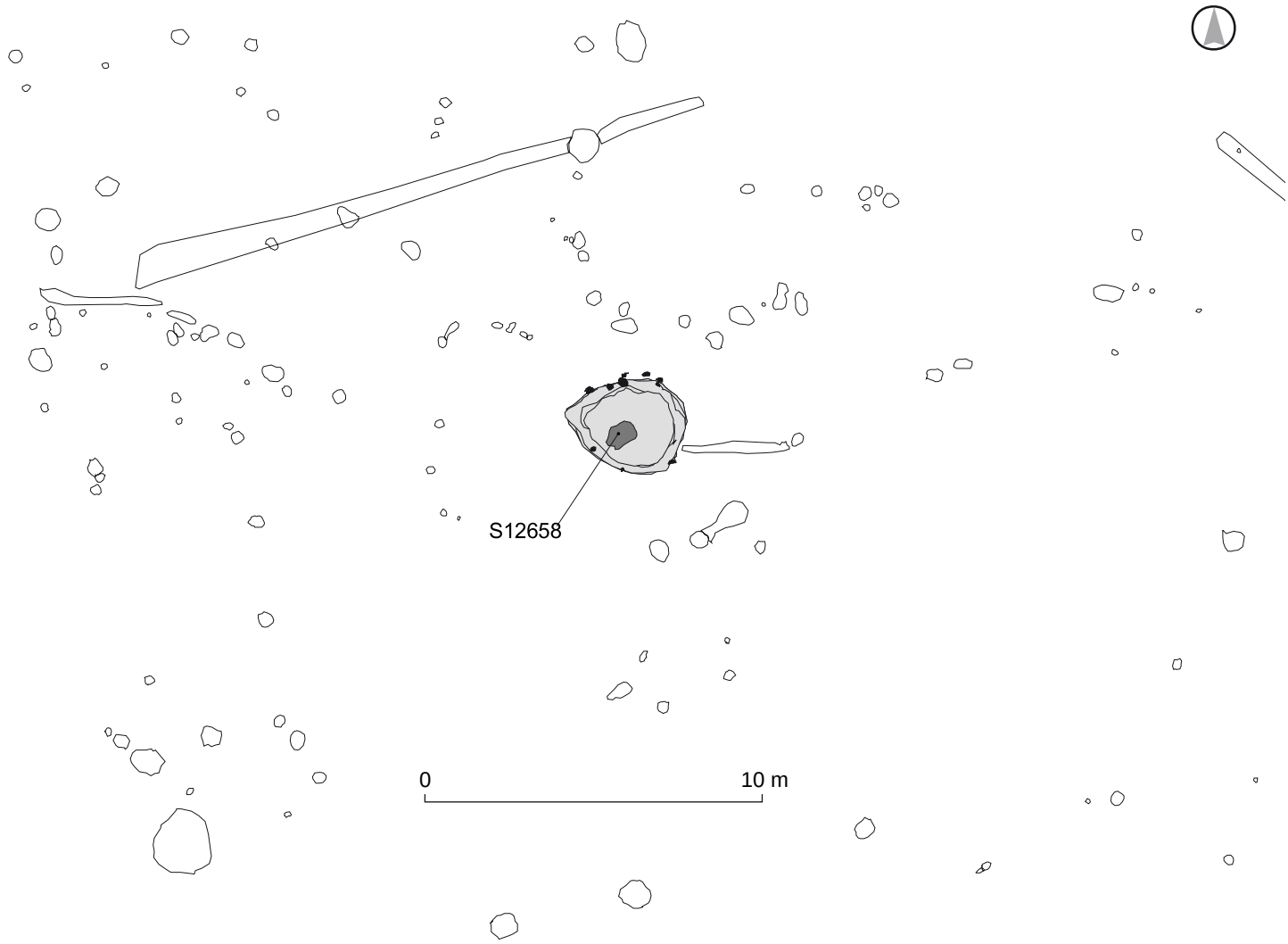

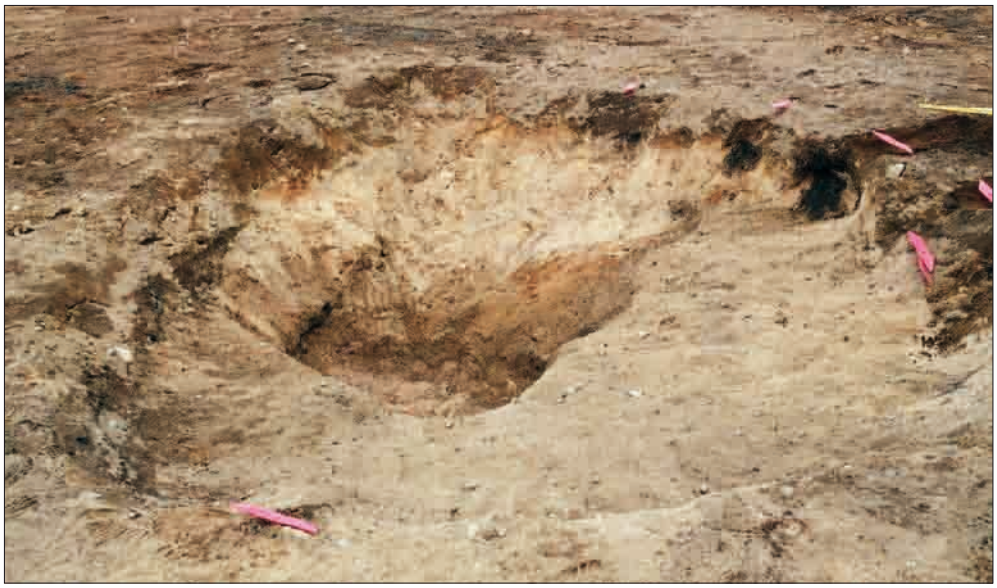

Fig. 41: *Hus 23 i skala 1:200 samt foto av det tömda grophuset. Längs nedgrävningskanten syns spår efter käpphål och i gropens mitt syns nedgrävningen för en härd eller arbetsgrop. Foto: Anders Håkansson.*

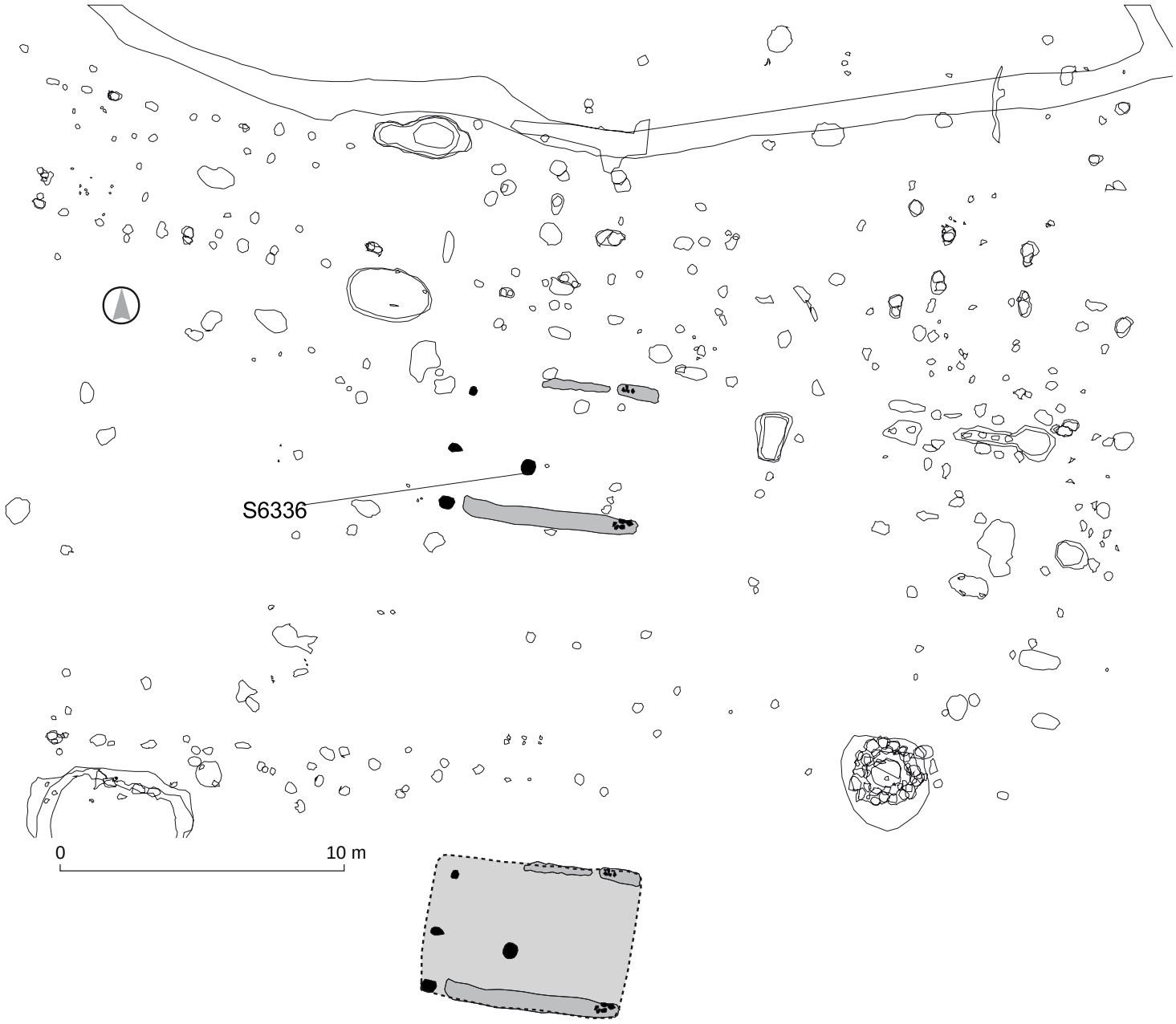

***Fig. 42**: Hus 24 i skala 1:200.*

Hus 21			
Hustyp:	Typ 4, Stacklada	Riktning	-
Väggkonstruktion:	Stolpar	Antal ingångar:	-
Längd:	2,6 meter	Antal bockpar:	-
Största bredd:	2,5 meter	Bockbredd från V:	-
Bredd i gavelpartierna:	-	Bockspann från V:	-
		Datering:	Tidig medeltid

Byggnadslämningen bestod av stolphål efter fyra hörnstolpar, placerade strax öster om hus 7. Inga fynd kan knytas till byggnaden och inga makrofossil- eller ^{14}C analyser gjordes. Byggnadens dimensioner påminner om övriga stacklador från platsen. Placeringen intill gaveln på hus 7, talar för en samtidighet. Byggnad 21 är kvadratisk till formen och bör vara från tidig medeltid.

Hus 22

Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	-
Längd:	?
Största bredd:	2,24 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	-
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	-
Bockbredd från V:	-
Bockspann från V:	-
Datering:	Tidig medeltid?

Alldeles i schaktkanten i den södra delen av undersökningsområdet, påträffades ytterligare ett grophus. Grophuset undersöktes inte i sin helhet, och dess storlek är därför oviss. Nedgrävningen för gropen (S19085)var 0,32 meter djup. Stratigrafin bestod överst av humös sand med bränd lera och träkol, tolkat som igenfyllningslager (S44620). Igenfyllningen överlagrade ett 0,52 meter brett och 0,2 meter djupt stolphål, placerat i gropen östra del (S44662). Stolphålets fyllning gick inte att skilja från S44620. Grophusets igenfyllning har sannolikt skett i en enda händelse. Inga fynd kan knytas till byggnaden och inga makrofossil- eller ^{14}C analyser gjordes.

Hus 23

Hustyp:	Typ 12, grophus
Väggkonstruktion:	Flätverk
Längd:	3,6 meter
Största bredd:	2,7 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	-
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	-
Bockbredd från V:	-
Bockspann från V:	-
Datering:	Sen vikingatid-tidig medeltid

Centralt på den västra halvan av området låg en 3,6 x 2,7 meter stor oval grop, grophus 23 (S10326). Grophuset visade på spår av flätverksväggar längs gropens kant, bestående av lerklining, käppar eller mindre stolpar (S12408, 10392, 12409, 10529, 12420, 12410, 12421, 10383, 12422, 10548, 12407, 10538, 13425, 13417). Gropens stratigrafi bestod

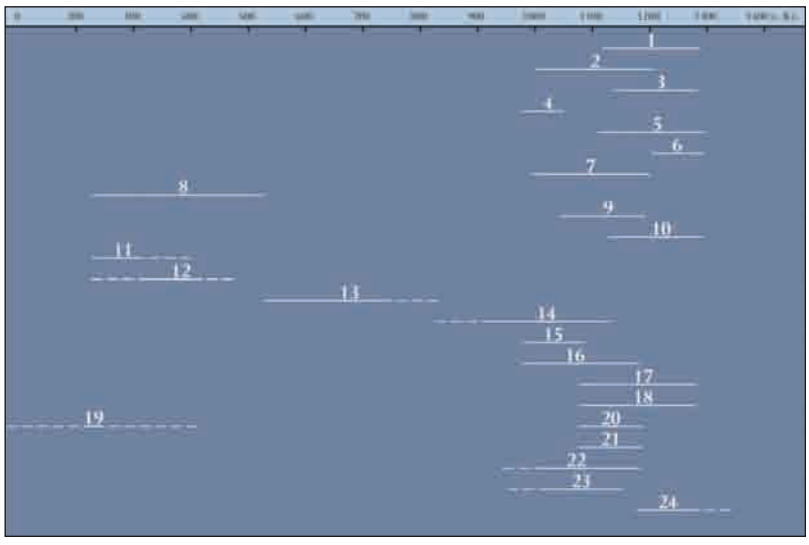

Tabell 2. *En sammanfattning av byggnadernas ungefärliga datering, främst byggt på ^{14}C-dateringar.*

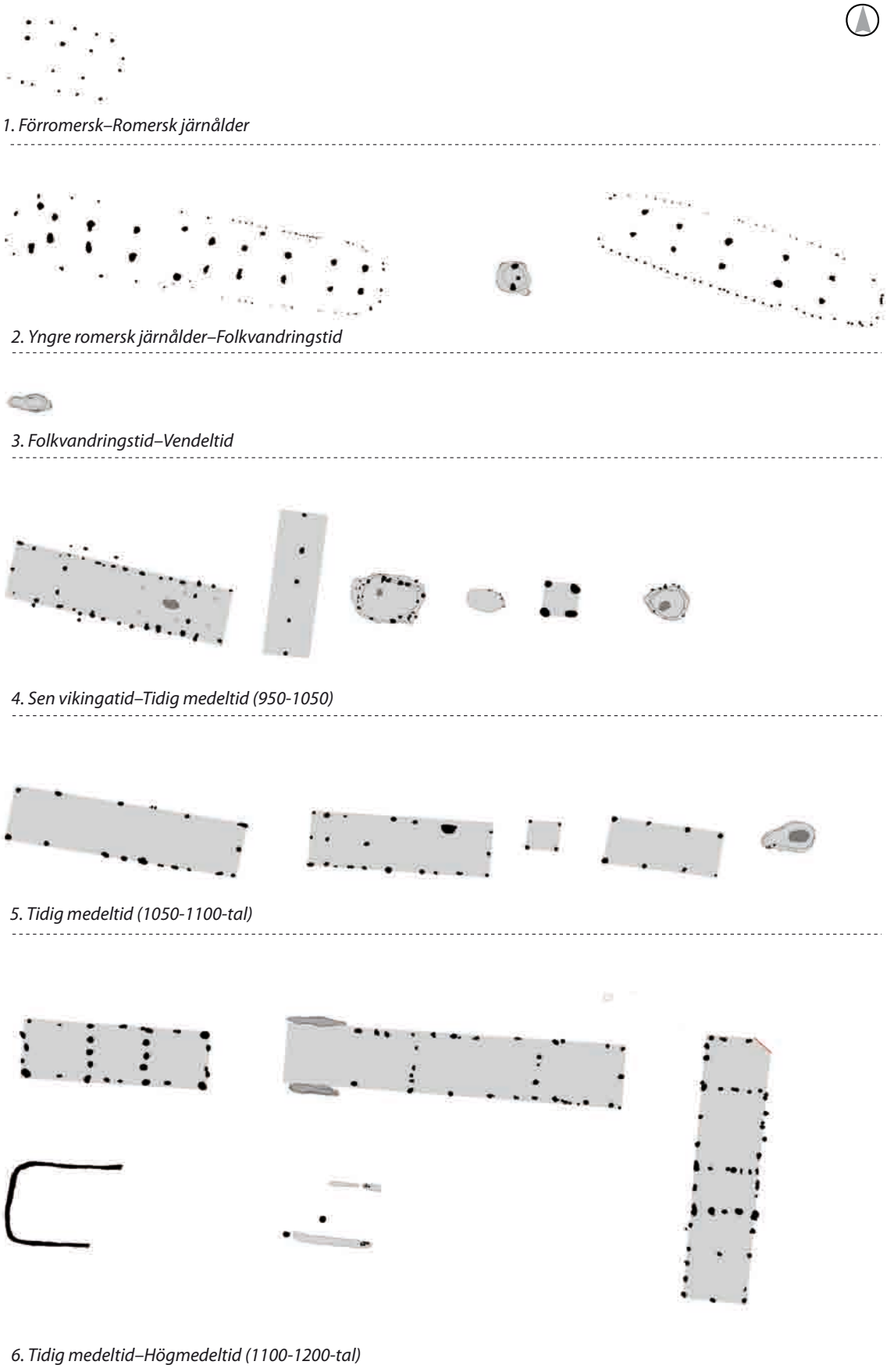

Fig. 43: *Huskronologin i Furudal indelat i sex övergripande tidsperioder.*

överst av ett igenfyllningslager (S10446), innehållandes mörk sotblandad sand och flera nivåer av sandlinser. Förekomsten av sandlinser pekar på att igenfyllningen skett i omgångar. Under S10446 påträffades ett sotblandat humöst lager (S11620), som bitvis var kompakt och med fläckar av sot utspridda över ytan. Lagret tolkades som en aktivitetsyta inne i grophuset. I gropens botten låg en 1,1 x 0,8 meter stor nedgrävning (S12658), med sotig humös fyllning. Nedgrävningen kan ha gjorts för en härd, alternativt för ett smidesstäd.

I igenfyllningslagret hittades en skärva inhemskt vikingatida svartgods, daterat till perioden 800-1100-tal (fnr 6). I aktivitetslagret S11620 framkom en järnnit (fnr 56). En ^{14}C-analys av björkträkol från pinnhål S12410, gav en datering till perioden 50-130 e. Kr (190-220, 2 sigma). Grophuset härrör dock troligen från sen vikingatid-tidig medeltid.

Hus 24

Hustyp:	Typ 13, hus m väggrännor
Väggkonstruktion:	Väggrännor, stolphål
Längd:	>7 meter
Största bredd:	5,3 meter
Bredd i gavelpartierna:	-
Riktning	VNV - OSO
Antal ingångar:	-
Antal bockpar:	-
Bockbredd från V:	-
Bockspann från V:	-
Datering:	Tidig–Högmedeltid

Centralt på undersökningsytan undersöktes tre rännor, som sannolikt ingått i en 5,3 meter bred tidig- eller högmedeltida byggnad. Den södra rännan (S14816) var bäst bevarad, och innehöll mörk humös sand och en hel del bränd lera och lerklining. I den östra delen av rännan framkom mindre stolphål (44713, 44718, 44725, 44734). Mindre stolhål/käpphål påträffades även i ränna S14691 (S44684, 44690, 44697, 44704).

Lerklining återfanns även i intilliggande stolp-

	Grop	Brunn	Stolphål. pinnhål	Grophus	Ränna	Härd, ugn	Matjord, provruttor, detektor	Totalvikt (g), per material-kategori
Bly	-	-	-	-		-	35,6	35,6
Ben	2,2	5,3	22,4	8,4	12,2	5,6	-	56,1
Bränd lera	1292,3	26,7	1539,1	429	112,8	5861,5	1121,7	10383,1
CU-leg	-	-	-	-	-	-	107,6	107,6
Horn	-	-	0,7	-	-	-	-	0,7
Glas	2,8	-	-	-	-	-	-	2,8
Järn	7,0	44,2	-	38,1	8,0	16,0	13,5	126,8
Keramik	170.0	37,8	1039,0	171,1	83,0	488,0	32,6	2021,4
Metall	5,3	-	-	-	0,5	-	-	5,8
Sandsten	3,6	-	-	-	-	-	6,8	10,4
Skiffer	-	-	-	-	-	1,0	7,0	8,0
Totalvikt (g) per kontexttyp	1483,2	114,0	2601,2	646,6	216,5	6372,1	1324,8	12758,3

Tabell 3: *samtliga fyndkategorier i Furudal, fördelat på vikt inom respektive kontext/fyndsammanhang.*

hål S2761, 6336 och 6350, som troligtvis ingått i byggnadskonstruktionen. S6336 innehöll dessutom brända ben (fnr 174, 177, 197, 198), samt östersjökeramik (fnr 90). Två beslag från metalldetekteringen sammanfaller med byggnadens yta, ett medeltida prydnadsbeslag (fnr 154) samt ett medeltida bokbandsbeslag (fnr 125).

Byggnadens storlek och funktion är osäker, men dateringsmässigt ansluter den till de yngsta i Furudal. Troligen är den samtida med byggnad 10 och 18.

Huskronologi

Indelningen av bebyggelsen är högst generell och periodindelningen speglar sannolikt inga avgränsade gårdsstrukturer. Förändringar på platsen kan ha skett gradvis eller hastigt, men de arkeologiska instrumenten för att studera denna företeelse, är en aning trubbiga. Fortsatta studier av materialet får utvisa den strukturella utvecklingen under järnålder och medeltid. Tendenserna i förändringen av byggnadstraditionen finns där trots allt och materialet från Furudal kan användas för jämförande studier i både ett mikroregionalt och regionalt perspektiv.

Den första perioden är den mest osäkra och innehåller en mindre treskeppig byggnad med konvexa väggar, samt konvexa linjer av takbärare. Hus 19 kan tillhöra bebyggelsen från romersk järnålder, eller vara något äldre.

Under den andra perioden, *yngre romersk järnålder-folkvandringstid*, etableras långhus 11 och 12, samt grophus 8. Dateringen av långhusen bygger på ^{14}C, stratigrafi, keramikfynd och hustypologi. Långhustypen med käpphål i vägglinjerna, ansluter till en mikroregional byggnadstradition, där andra exempel finns från Tjärby och Elestorp (Wranning 2010a). Långhus 11 ersätts av långhus 12, vars något mindre dimensioner påminner om hus från yngsta romersk järnålder/folkvandringstid.

Grophuset avviker från övriga i Furudal, genom förekomsten av mitt- och gavelstolpar. Hittills har det inte framkommit några grophus från denna period i Halland, men flera likartade exempel finns från exempelvis västra Skåne. I Skåne kan man ana ett trendbrott under yngre romersk järnålder där

Fig. 44. *Fynd 120,144, 165. Sländtrissor i bly med olika dekorelement, se texten.*

Fig. 45. *En vävtyngd tittar fram i härd 4701. Foto: Stina Tegnhed.*

just kombinationen av gavel- och mittstolphål börjar förekomma, samtidigt som andelen grophus med hantverksspår ökar betydligt (Ericson 2005:315).

Under den tredje perioden, *folkvandringstid-vendeltid*, förekommer endast ett grophus, vilket gör tolkning och dateringen osäker. Grophuset visade inte på spår efter stolpar i byggnaden. Däremot fanns flera små stolphål i gropens kanter, spår efter väggar i en flätverkskonstruktion. Under fältarbetet antogs grophuset vara samtida med hus 2, genom sin placering vid husets östra gavel. Men genom ^{14}C-dateringen av det äldsta golvlagret till folkvandringstid/vendeltid, är det möjligt att byggnaden anlagts vid denna tid. Ombyggnadsfaserna i grophuset hindrar dock inte att huset brukats över en längre tid.

Under den fjärde perioden, *sen vikingatid-tidigmedeltid*, etableras flera grophus, tvåskeppiga hus, stacklador samt ett längre hus av trelleborgstyp. Dateringarna bygger på ^{14}C, keramikfynd och hustypologi. Husen varierar i karaktär, vilket är en generell företeelse under en övergångsperiod mellan vikingatida- och medeltida byggnadstraditioner.

Husen från den femte perioden, *tidig medeltid*, har tolkats var yngre än föregående genom stratigrafiska iakttagelser, fyndstudier och hustypologi. Under denna period introduceras de enskeppiga husen, samtidigt som traditionen med tvåskeppiga byggnader, stacklador och grophus fortsätter. Det som är gemensamt för de stolpburna byggnaderna, är den gemensamma husbredden på 4-4,5 meter. Flera exempel finns från andra lokaler i Halland och husbredden bör vanligen knytas till sent 1000-tal/1100-tal. Dock finns något äldre exempel från mellersta Halland (Håkansson 2004, Håkansson manus)

Under den sjätte och yngsta perioden, *tidig-högmedeltid*, är den enskeppiga huskonstruktionen fullt dominerande. Bredden på husen ökar från 4,5 till drygt 5 meter, vilket verkar ske under slutet av 1100-talet och 1200-talet. Några av byggnaderna visar även på tydliga rumsindelningar. Under denna period består byggnader även helt eller delvis av väggrännor av olika karaktär. Några väggrännor innehåller stolphål, samtidigt som andra verkar ha varit försedda med syllsten.

Fig. 46. *Alsengemen, fynd 199, som ursprungligen suttit på ett kyrkligt guldföremål såsom altarkrucifix eller relikskrin. Den har även tolkats som gruppmarkör för ett köpmannagille, buret som ett spänne eller en infattad ring av en tyskspråkig handelsman. Foto: Anders Andersson*

Fig. 47. *Alsengemen, nyss framgrävd av arkeolog Helén Romedahl. Foto: Anders Håkansson*

Fynd

Den utan jämförelse vikt- och volymmässigt största fyndmaterialgruppen i Furudal utgörs av bränd lera, som främst påträffades i härdar och ugnar. Keramikmaterialet är också relativt omfattande, med en tydlig dominans i stolphål och härdar. Satsningen på metalldetektering gav ett gott resultat med flera spännande metallfynd. Fyndmaterialet fördelar sig enligt följande inom de olika kontexterna: Se tabell 3, föreg. sida.

Bly

Föremål i bly bestod av ett bleck (fnr 121), en smälta samt tre sländtrissor (fnr 120, 144, 165). Sländtrissorna var koniska till formen med svagt konkava sidor. Fnr 120 var försedd med fyra rutskrafferade tringaulära fält på sidorna. På fnr 144 fanns en profilerad list vid basen och på fnr 165 fanns fyra slitna knoppformade vulster på basens undersida. Fynden gjordes vid metalldetekteringen och sländtrissa 144 kan eventuellt förknippas med hus 10 (fig.55).

Ben och horn

Drygt 56 gram ben samlades in från undersökningen och analyserades av Lena Nilsson (bilaga xx). Benmaterialet uppgick totalt till 162 fragment som till största delen bestod av välbrända oidentifierade ben. Av de 92 brända fragmenten var sex emaljfragment möjliga att identifiera till nötkreatur. De 70 obrända benfragmenten var mycket vittrade och av dessa identifierades 60 till art och benslag, mestadels tandemalj. 56 av de obrända benen kom från nötkreatur som till största delen bestod av tandfragment från obestämda kindtänder. Förutom tänder fanns också ett fragment av ett överarmsben. Även enstaka fragment av svin identifierats. Benfragmenten hittades främst i grophus 13 och 15, samt i enstaka förrådsgropar (ex. S292), härdar och stolphål. En bit bränt horn påträffades i stolphål 397, i den södra delen av undersökningsområdet

Bränd lera

Vid undersökningen påträffades drygt 1,4 kg bränd lera, fördelat på 105 fyndposter. Majoriteten av ynden hittades i härdar, ugnar, stolphål och gropar. En betydande andel har tolkats vara från vävtyngder, medan troligtvis härrör ett antal mindre fragment från en ugnsvägg samt från lerklining. Delar av vävtyngder har främst påträffats i matjorden, härd S4701 i hus 2, stolphål 20324 i hus 18, förrådsgrop S292 samt i grophus 15. Ett fragment bränd lera (89) från matjorden kan istället ha tillhört en gjutform, men detta är mycket osäkert. Föremålet förefaller ha varit format precis som en gjutform och det har varit utsatt för en hög värme.

I ugn S39800 framkom även lera som tolkats ha ingått i en ugnsvägg. Lerklining hittades främst i grophusen, särskilt grophus 13 och 14, leran innehöll en mycket hög andel organiskt material.

Glas

Vid undersökningen gjordes ett märkligt litet fynd av en välbevarad *alsengem* i grop S81198, alldeles i den södra kanten av området (fig. 55). Alsengemmer är små infattningsstenar i glas som ursprungligen suttit på kyrkliga guldföremål såsom altarkrucifix eller relikskrin. De har fått sitt namn efter det första fyndet som gjordes 1871 på den danska ön Als. *Gemme* betyder juvel eller ädelsten. Gemmerna består av en tvåskiktad glasmassa med en mörk och en ljusblå yta. Mest intressant är de olika motiven som finns inristade i glaset. Figurerna är enkla och känns medvetet ålderdomliga. På grund av Figurernas säregna utformning har en mängd tolkningar förekommit, alla mer eller mindre hypotetiska. De flesta fynden har gjorts i ett område som omfattar dagens nordvästra Tyskland och Holland, i det dåtida Friesland. Enligt äldre forskning tillverkades gemmerna av hedniska frieser och var identiska med de *segerstenar* som omtalas i *Thidrikssagan*. Dessa förvarades enligt sagan lösa i skrin för att i förestående krig plockas fram och medföras som amulett under fälttågen. Hedniska krigare, som övergått till kristendomen, skulle sedan ha skänkt sina segerstenar till kyrkorna. Detta skulle förklara varför de sitter på kyrkliga föremål.

Senare forskning har visat att gemmerna är något yngre och går att dela in kronologiskt, efter de olika ristade motiven (Schultze-Dörrlam 1990). De äldsta är från 1000-talet och består av en människofigur eller ett djurmotiv. Alsengemen från Furudal tillhör den efterföljande typen med två ristade figurer, daterad till perioden 1050-1200. De yngsta gemmerna är från 1200- eller 1300-talet och består av tre- eller fyra ristade figurer. Motiven på de äldsta gemmerna har ännu inte fått någon säkerställd tolkning, medan de yngsta med tre eller fyra figurer, bör skildra Kristus och de tre heliga konungarna.

I Sverige har tre Alsengemmer av typ II påträffats i urbana miljöer, nämligen i Lund, 1100-tal, Sigtuna, 1100-tal och Kalmar 1200-tal (Roslund 2009:230). På landsbygden har ett fynd gjorts vid undersökningen av en gård i byn Bunkeflo utanför Malmö. Gården ägdes troligen av kyrkan och alsengemen hittades i ett gårdslager från perioden 1050-1200 (Lövgren m.fl. 2007).

Dateringen av grop S81198 som alsengemen i Furudal hittades i, baseras på keramikfynden. Fyndet av österjökeramik (fnr 97) pekar på en datering av kontexten till perioden 1075-1200.

Alsengemen dyker upp i byn Skogaby under en tid då gemmer var mycket ovanliga i Europa. Säkerligen betraktades de som mycket värdefulla. I vilket sammanhang den kommit till Skogaby kan man bara spekulera i, och frågan lämnas för vidare studier. Hittills finns två tolkningsförslag: Antingen ägdes gården i Furudal av en kyrkans man med kyrkliga föremål i sin ägo, eller så kan gårdsherren haft handelskontakter med kontinenten. Kontakten knöts via handels- och marknadsplatsen i Köpinge vid Lagaholm. Alsengemen skulle kunna vara en gruppmarkör för ett köpmannagille, buret som ett spänne eller en infattad ring av en tyskspråkig handelsman (Roslund 2009:237).

Järn

Järnföremålen i Furudal bestod av spik, nitar, beslag samt en kniv. Kniven (fnr 116) hittades i förrådsgrop S616. Nitar, fnr 54 och 56, framkom i grophus 14 respektive grophus 23, samt i den stensatta brunnen S13651 (fnr 281). Fynd av spik gjordes i matjorden, grophus 14 (fnr 300), i brunnen (fnr 282) samt i härd S5585 (fnr 301). I härden hittades även slagg (fnr 306). Slutligen hittades ett litet järnföremål i brunnens igenfyllning S31132, tolkat som ett remändebeslag (fnr 302).

Keramiken i Furudal

Av Torbjörn Brorsson

Vid undersökningen i Furudal påträffades ett keramiskt material som sammanlagt består av 419 skärvor med en vikt av drygt 2 kg.

Keramiken påträffades i olika typer av anläggningar och lager över undersökningsytan och liksom många andra undersökningar utgör keramikskärvor viktig information för att tolka och förstå vad som ägt rum på Furudal för många hundra år sedan. Därför har keramiken studerats för att framför allt belysa dess ålder, proveniens samt funktion. Genom att studera ett antal väl genomtänkta variabler av keramiken är detta möjligt.

Keramiken har registrerats i Intrasis och följande variabler har noteras: vikt, antal, kärltyp, godstyp, dekor, kärlform samt på ett begränsat antal skärvor har magringstyp, största korn och skärvtjocklek registrerats.

Keramiken har daterats till övergången mellan romersk järnålder och folkvandringstid samt till vikingatid och tidig medeltid. Någon kontinuerlig bebyggelse på platsen verkar inte ha funnits och någon vendeltida keramik eller keramik från 800-talet har inte påträffats.

Många av de klassificerade keramikskärvorna är typiska för respektive period, men det finns även ett stort antal anonyma bukskärvor utan dekor.

Fig. 48. *Exempel på keramik från Furudal. F88 och F98 yngre förromersk järnålder / folkvandringstid. F6 och F8 AIV-keramik. F114, F39 och F92 östersjökeramik.*

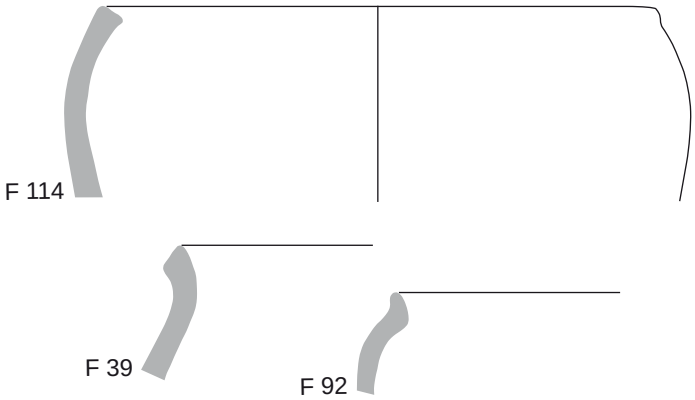

Fig. 49. *Exempel på mynningsprofiler av östersjökeramik från Furudal.*

Det finns dock vissa skillnader mellan hushållskeramiken från äldre järnålder och den vikingatida respektive den tidigmedeltida keramiken. Den tidigmedeltida är något tunnare och har ett något finare gods, medan den vikingatida keramiken har en något grövre kärlgods än de övriga keramiken.

Kärltyp	Vikt (g)	Antal skärvor
Förhistorisk tid	71	12
YRJ-Å/FVT	149	48
AIV-keramik	1229	304
Östersjökeramik	557	53
Yngre glaserat rödgods	3	2
Summa	**2021**	**419**

Tabell 4*. Keramiken har indelats i fem olika godsgrupper. Materialet domineras av tidigmedeltida keramik.*

Med hänsyn till avsaknad av dekor eller andra karakteristika har 12 skärvor registrerats som förhistoriska eller saknar närmre klassificering (Tab. I). Dessa kan sannolikt dateras till järnålder.

Den äldsta keramiken i Furudal kan dateras till övergången mellan yngre romersk järnålder och folkvandringstid. Sammanlagt har 48 skärvor tolkats

tillhöra denna period (Tab. I). Från folkvandringstid till slutet av vikingatiden finns inga keramiska fynd representerade, utan nästa fas uppträder omkring mitten eller i slutet av 1000-talet. Det som är avgörande för denna datering är tidsbestämningen av AIV-keramiken, och dateringen av AIV-keramiken har visat sig vara mycket svår (Brorsson 2002a:81). Ett flertal studier av keramiktypen har visat att det är svårt att separera tidig vikingatid från sen vikingatid och med material från tidig medeltid. Med hänsyn till östersjökeramikens datering förefaller det troligt att AIV-keramiken var vanlig i Furudal under slutet av 1000-talet, vilket är något senare än i exempelvis Skåne. I Furudal har sammanlagt 304 skärvor AIV-keramik påträffats (Tab. 4).

Om man ser till antalet kärl har östersjökeramiken sannolikt varit den dominerande keramiktypen i Furudal. Orsaken till varför AIV-keramiken har en större vikt och ett större antal skärvor är att två fragmenterade bottnar är kraftigt representerade bland AIV-keramiken. Östersjökeramiken har till exempel fördelats på 39 fyndnummer medan AIV-keramiken fördelats på 31 fyndnummer. Sammanlagt har 53 skärvor östersjökeramik påträffats och dessa kan sannolikt dateras inom intervallet 1075 till och med 1200. Dessa dateringar är baserade på godskvaliteten och mynningsformerna. Några lampor, hängkärl eller skålar har däremot inte påträffats på platsen.

Två skärvor yngre glaserat rödgods har påträffats i matjorden. Dessa är sannolikt från 1700-talet eller yngre.

Yngre romersk järnålder

Ibland annat flera stolphål framkom keramik som sannolikt kan dateras till yngre romersk järnålder och folkvandringstid. Både polerad finkeramik och tjockväggig hushållskeramik förekommer, men några facetterade mynningar har inte påträffats och i övrigt saknas dekor på den mindre mängden skärvor från perioden.

I exempelvis stolphål A41488 och A8451 påträffades grövre hushållskeramik medan i stolphål A8868 och i pinnhål A21960 framkom tunn och polerad finkeramik. Huruvida dessa keramikskärvor representerar skilda aktiviteter eller ej är svårt att uttala sig om. Den grova hushållskeramiken användes normalt som kok- eller förvaringskärl, medan finkeramik användes i gravar eller enbart som finare förvaringskärl. Under perioden var det vanlig med olika typer av husoffer och man lade ofta ned keramikkärl i stolphål. Den vanligaste stolpen med lerkärl var en takbärande i västra delen av huset (Carlie 2004:Fig. 4.11).

Vikingatid / tidig medeltid

Den vikingatida och tidigmedeltida keramiken kan indelas i AIV-keramik och i östersjökeramik (AII). Som bas för denna indelning har främst Dagmar Sellings studie över keramiken från Birka använts (Selling 1955). Selling indelade keramiken från 800 till 1200 i fyra olika grupper, bennämnda AI till AIV. AIV-keramiken var den inhemska keramiken som karakteriseras av ett grovt bergartsmagrat gods, avsaknad av dekor samt ett fåtal mynningsformer. Dessutom är det viktigt att notera att dessa kärl byggdes upp och formades för hand, utan tillgång på kavalett eller drejskiva. AIV-keramik kan normalt i Skåne dateras inom intervallet 800 till och med 1050, men enstaka fynd i slutet av 1000-talet kan förekomma. Dateringarna av AIV-keramik i Halland är betydligt mera osäkra.

Den andra mycket vanliga keramiktypen under tidig medeltid var östersjökeramik. Denna utgör en sammanblandning av de skandinaviska och slaviska keramikhantverken. Med östersjökeramiken introducerades bland annat kavaletten, olika typer av dekorer och ett något finare kärlgods samt bättre bränningsmetoder. Kärlformen var initialt mycket lika med den äldre inhemska vikingatida keramiken, men uppbyggnadsteknik och dekor tillhörde det slaviska keramikhantverket. Att denna typ av keramik snabbt fick genomslag i framför allt Skåne har kopplats samman med att det initialt var slaviska hantverkare som framställde kärlen i olika byar i Skåne (Jönsson & Brorsson 2003:178). Mats Roslund menar att inspirationen till östersjökeramiken i Halland troligen kom från centralbygderna i östra Danmark, och att det formmässigt finns likheter mel-

lan områdena (Roslund 2005:168). Däremot förefaller kvaliteten på det halländska godset vara något sämre än det skånska.

I ett stolphål, A10189, påträffades en mynningsskärva (Fig. 1) och en bukskärva vikingatida inhemska AIV-keramik (F8, 14). Skärvorna var tjockväggiga och bestod av ett grovt bergartsmagrat gods. Mynningen var utåtböjd. Dateringen av skärvorna är mycket svår och man kan enbart konstatera att keramiken är från vikingatid eller tidig medeltid.

I grophus 23 framkom bland annat en skärva AIV-keramik (F6) (Fig. 1). Skärvan utgjordes av en inåtböjd mynning utan dekor. Denna typ av mynning var den vanligaste i södra Skandinavien under perioden 700 till och med mitten av 1000-talet, och en precis datering av skärvan från gropen är svår. Kärlet har

Fig. 52. *Beslag 133 med spår efter förgyllning. Foto: SVK*

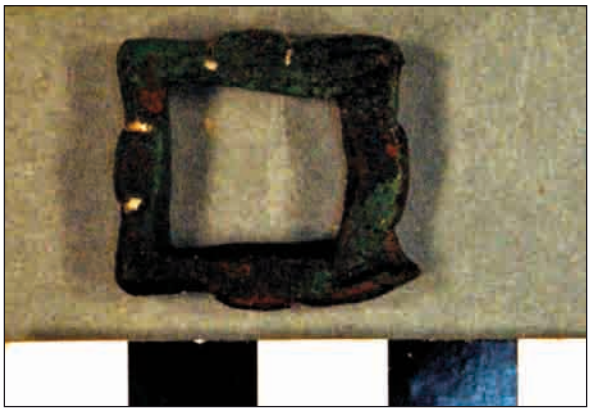

Fig. 50. *Fynd 170, en sölja med massiv ram, profilerad med svaga utbuktade vulster mitt på varje sida. Intill vulsterna fanns fragment av smala ränder av förgyllning. Söljan är daterad till medeltid. Foto: SVK*

Fig. 51. *Fynd 119, ett förgyllt ringspänne av högsta högmedeltida mode . Foto: SVK*

Fig. 53. *Ett runt svagt konvext beslag (fnr 156) med förgyllning och ornerad streckstjärna i mitten . Foto: SVK*

Fig. 54. *Fynd 125, ett beslag med profilerad ovandel i form av musselmönster. I den nedre delen fanns rester av textil, sannolikt silke. Foto: SVK*

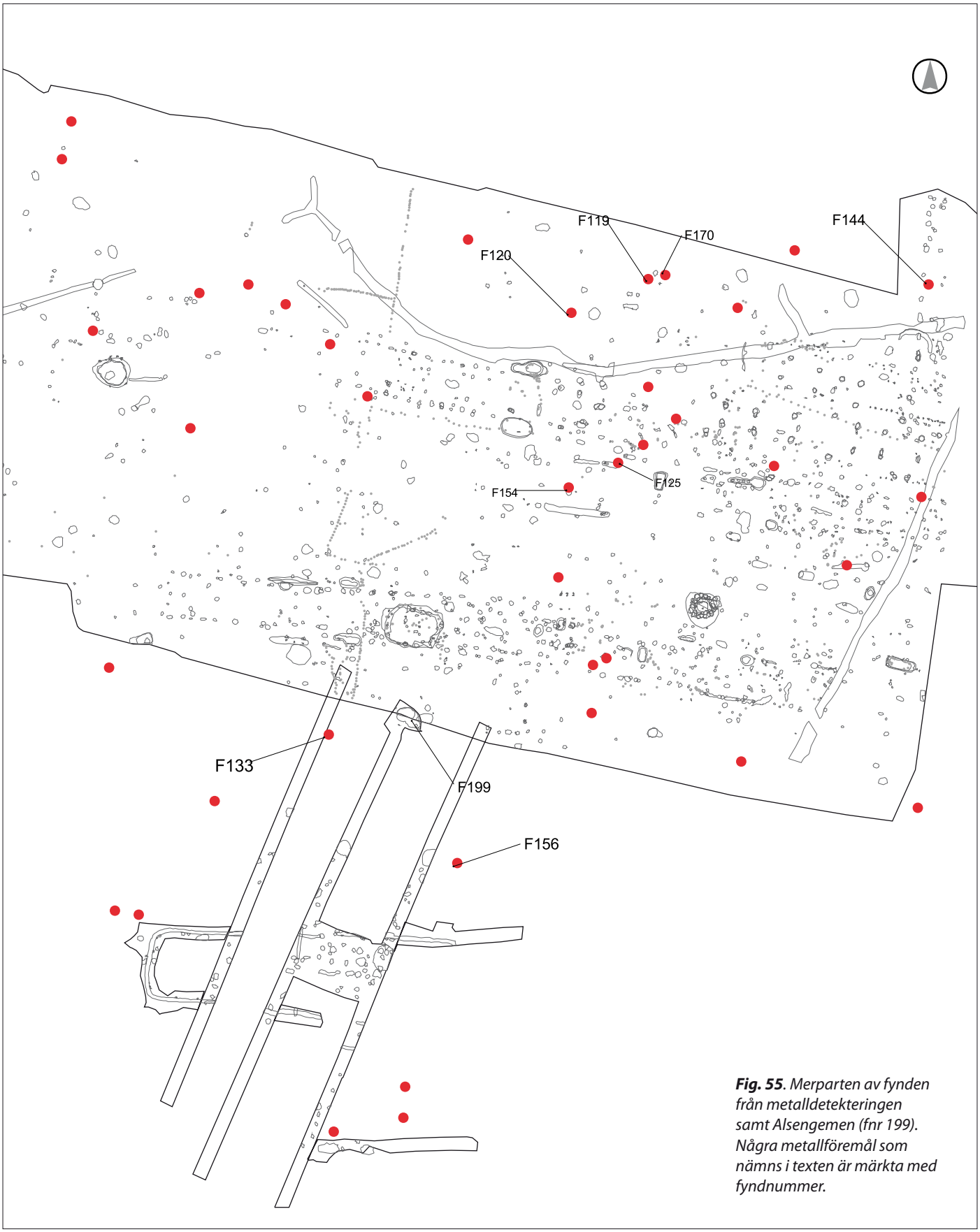

***Fig. 55**. Merparten av fynden från metalldetekteringen samt Alsengemen (fnr 199). Några metallföremål som nämns i texten är märkta med fyndnummer.*

sannolikt byggts upp med rullbyggnad och det har inte formats på en kavalett. För att vara ett AIV-gods är det förhållande fint, vilket skulle kunna indikera en yngre datering, möjligtvis efter mitten av 900-talet. En liknande AIV-skärva (F96) påträffades i grophus 13. Även denna skärva var inåtböjd och den kan sannolikt dateras inom samma intervall som keramiken från grophus 23.

I grophus 9 påträffades en större mynningsskärva östersjökeramik (F114) (Fig. 1). Kärlet har varit ornerat sneda intryck på skuldran samt vågband strax under mynningen. Det har haft en mynningsdiameter på omkring 16 cm. Den inåtböjda mynningsformen var vanlig under framför allt 1000-talet och första häften av 1100-talet, och med hänsyn till övriga fynd är det troligt att keramiken är från omkring 1100. Kärlformen var mycket vanlig i Skåne och har påträffats på en rad olika bytomter samt i Lund.

I grophus 14 påträffades bland annat en mynningsskärva östersjökeramik (F92) (Fig. 1). Kärlet har varit ornerat med sneda intryck på skuldran och ett liknande halländskt fynd har gjorts i vid kyrkan i Grimeton (Selling 1955: Abb. 32:36, Taf. 29:12; Roslund 2001:Fig. 81). Detta kärl har emellertid varit ornerat med horisontella linjer. I Skåne är formtypen vanlig och har bland annat påträffats i Säby utanför Landskrona (Brorsson 2002b:Fig. 237). Skärvan i Säby har daterats från andra hälften av 1000-talet till och med 1200 (Brorsson 1999:45). Ytterligare en mynningsskärva östersjökeramik framkom i grophuset och denna har med hänsyn till formen sannolikt haft samma datering som fynd 92. Skärvorna från Furudal är av betydligt sämre kvalitet än de skånska fynden, vilket bekräftar Roslunds iakttagelse av den halländska östersjökeramiken. Det grova godset utgör en tydlig indikation på att östersjökeramiken framställts i närområdet eller åtminstone inte i Skåne, där kvaliteten var annorlunda. I grophuset framkom även andra skärvor östersjökeramik samt ett antal skärvor vikingatida inhemsk keramik. Utifrån dateringen av skärvorna är det troligt att keramikmaterialet kan dateras till senare delen av 1000-talet.

Förrådsgrop S39800 med fynd av både östersjökeramik och AIV-keramik har sannolikt en samtida datering som grophus 14. Dessa konstruktioner låg cirka 25 meter ifrån varandra, medan exempelvis gropen låg alldeles intill grophus 15. I detta hus har bland annat tunnväggig östersjökeramik påträffats och dess datering är sannolikt 1100-tal.

I härd S4717 påträffades en mynningsskärva som sannolikt kan klassificeras som östersjökeramik (F50). Mynningspartiet var något utåtböjt och mynningskanten var avstruken. Det är troligt att denna typ av kärl kan dateras efter 1100, men det skall noteras att godskvaliteten är precis som fynd 92 grov.

I den stensatta brunnen framkom ytterligare en mynningsskärva östersjökeramik (F39) (Fig. 1). Till skillnad från den övriga östersjökeramiken var denna kraftigt utåtböjd och kärlet hade varit ornerat med horisontella linjer. Det var tydligt inspirerat av den västeuropeiska kugeltopfkeramiken som börja uppträda under 1100-talet och det är mycket sannolikt att östersjöskärvan från Furudal är från perioden mellan 1150 och 1250. Därmed utgör skärvan ett av de yngsta inslaget bland keramiken på platsen.

Även i väggränna S4433 samt i förrådsgrop S292 påträffades mynningsskärvor i östersjökeramik. Dessa skärvor är sannolikt från 1100-talet.

Nyare tid

Slutligen har två skärvor yngre glaserat rödgods påträffats i matjorden. En av skärvorna har tillhört ett fat, som sannolikt är från 1700- eller 1800-talen.

Avslutning

Keramikmaterialet från Furudal kan indelas i två huvudfaser. Den äldsta kan förläggas till övergången mellan romersk järnålder och folkvandringstid och den yngsta till tidigmedeltid och eventuellt även till vikingatid. Keramiken från äldre järnålder utgörs av både finkeramik och grövre hushållskeramik och dessa kärl har haft olika funktioner. Hushållskeramiken har använts som kok- och förvaringskärl, medan finkeramiken haft andra funktioner, som exempelvis för enklare förvaring eller som serveringskärl. Keramiken är sannolikt från regionen, men inga analyser har utförts som kan bekräfta denna tolkning.

Keramiken från tidigmedeltid utgörs av AIV-

keramik och av östersjökeramik. AIV-keramiken skulle delvis kunna ha daterats 900-talet, men sammansättningen med östersjökeramiken antyder att keramikmaterialet är från omkring 1075 och yngre. Det finns dock vissa kontexter med enbart AIV-keramik och dessa skulle kunna vara äldre än 1075. Däremot visar östersjökeramiken att det legat bebyggelse i Furudal även under 1100-talet. Både AIV-keramiken och östersjökeramiken är sannolikt framställda i närområdet, och med hänsyn till det grova godset är en produktion i Skåne mycket osannolik. Däremot är formerna likartade, vilket visar att man tillhörde samma kultursfär. Keramiken från perioden utgörs av ordinär hushållskeramik som användes som kok- och förvaringskärl. Det skall emellertid noteras att finkeramik var mycket ovanligt under perioden.

Metallfynd

Metallfynden utgjordes till största delen av detektorfynd (45 st), spridda över i stort sett hela undersökningsytan. Fem *enkelsöljor* hittades varav fnr 138 och 167 var D-formade och två kvadratiska till formen (fnr 129, 170). D-formade söljor är vanligen från högmedeltid (se ex. Blomqvist 1947). Sölja 170 hade en massiv ram, profilerad med svaga utbuktade vulster mitt på varje sida. Intill vulsterna fanns fragment av smala ränder av förgyllning. Söljan är daterad till medeltid.

Fynd 119 var ett *ringspänne* av kopplarlegering med ett ristat mönster på den ena sidan och vitmetall (silver) på den andra. Denna typ tillhörde det internationella högmedeltida modet, och hade som funktion att stänga kjortelns halslits. Ringspännet överstämmer med Höjmark Jensens typ 1.2, daterad till perioden 1100-1400 dock med koncentration till 1200-talet. Särskilt lik är den ett irländskt ringspänne som har snarlik dekor, med zig-zag-mönster och mellanrum med små buketter/buntar (Höjmark Jensen 2004). Ringspännen finns även i Lund, där de daterats till 1200-talet. Typen verkar ha sin storhetstid under 1200-1300-talet, där de i ädelmetall tillverkades för de högre skikten i samhället. Förgyllda bronsspännen, likt fnr 119, var troligen mer massproducerade och spridda till flera samhällsgrupper (Blomqvist 1947).

Flera *bleck* hittades bland annat fnr 145 med kraftig förgyllning, och fnr 160 med spår av vitmetall. Fnr 139 och 169 hade antydan till ornamentik i form av prickmönster. Mönster och dekorer fanns även på ett antal *beslag* exempelvis fnr 161, som uppvisade ett mönster gjort med punsning i form av två rader av motstående små snedställda streck. Ändbeslag 133 var rektangulär till formen med indragen ram på undersidan och visade på spår efter förgyllning. Förgyllning fanns även på ett runt svagt konvext beslag, med en ornerad streckstjärna i mitten (fnr 156). Prydnadsbeslag 154 var kvadratisk med fyrklöverform med nithål i mitten. Ytterligare ett intressant beslag var fnr 125, ett remändebeslag med profilerad ovandel i form av musselmönster. På beslaget fanns två områden med rester av textil. En analys av textilen visade att den med största sannolikhet är silke.

Övriga metallfynd var ett kopparkärl med utsvängd hals med platt mynning (fnr 121), tre smältor (fnr 140, 149, 159), knappar (fnr 123, 124, 128,136, 155, 166), en fingerborg (fnr 118), samt mindre fragment av odefinierade kopparföremål.

Sandsten och skiffer

Fyra brynen samlades in från undersökningen. Två hittades vid grävningen av provrutor i matjorden (fnr 34, 131). Sifferbryne fnr 43 framkom i härd S34605 fnr 307 hittades i förrådsgrop S616.

Raä 326 – återkoppling till frågeställningar och projektprogram

Undersökningarna vid Furudal har kunnat ge svar på såväl de lokalspecifika frågor som projektets övergripande tematiska frågor som formulerades och ställdes upp i projektprogrammet. Förundersökningen pekade på lämningar från yngre romersk järnålder samt vikingatid/äldre medeltid, och det var dessa tidsperioder som var representerade vid slutundersökningen. En första fråga rörde den stora mängden metallfynd i matjorden som vi nu kan konstatera, tillhör underliggande lämningar från äldre medeltid. Frågor kring bebyggelsens utseende har besvarats exempelvis angående hustyper, byggteknik, brukningstid och rumsdisposiotioner. Det traditionella treskeppiga huset tillhör inte den halländska medeltida byggnadstraditionen, på samma sätt som i andra landskap. Istället är det de en- och tvåskeppiga husen som dominerar redan under tidig medeltid. Under högmedeltid kan vi se att byggnaders längd och bredd ökar och husen visar nu på tydliga rumsindelningar.

När det gäller gårdsstrukturer följer bebyggelsen i Furudal en allmän halländsk trend, med en uppdelning/expansion från en till flera gårdar under loppet av 1100- eller 1200-talet. Denna allmänna utveckling i Halland är inte belyst tidigare, men blir en viktig fråga inom ramen för steg II-arbetet. Här berörs även frågan om toftregleringar, i en diskussion kring gårdarnas rumsliga disposition och det stora antalet gränsmarkeringar som konstaterats i Furudal. Några spår efter tidigmedeltida bandparceller gick inte att återfinna inom undersökningsområdet. Det stora antalet käpphål på ytan bör istället avspegla gränser inom eller mellan tofter.

Några av frågeställningarna rörde organisationen av bylandskapet under äldre medeltid, frågor som delvis skulle belysas genom kompletterande undersökningar inom Skogabys gamla inägoområde. Begränsade fältinsatser utfördes i form av avsökningar med metalldetektor och sökschaktningar, ett arbete bekostat genom stipendiemedel. En belysning av frågor kring byorganisation och agrar struktur kräver emellertid vidare arkeologiskt arbete, som sedan kan ställas mot landskapshistoriska analyser.

Furudal lämpar sig mycket väl för vidare studier kring bebyggelsens organisation och sociala miljö ur ett lokal-, regionalt- och överregionalt perspektiv. En spännande fråga är exempelvis om bebyggelsen utgjort en storgårdsmiljö under tidig medeltid, vilket fyndmaterial och byggnadsskick indikerar. Vilken roll har den i så fall spelat för organisationen av bylandskapet i Skogaby? En annan fråga är om storgården varit delaktig som nod i ett tidigmedeltida kontaktnät för handel? Gården låg strategiskt placerad längs den dåtida vägen mellan kust och inland, och indikerar samtidigt att kontakter förts med köpingen i Laholm och kontinenten.

Referenser

Aulin Häggström, A. 2004. *Tidigmedeltida grophus i Blackeberg*. Halland, Vinbergs socken, Tröinge 6:4, Raä 128, Dnr 423-1383-2003. Arkeologisk undersökning. Riksantikvarieämbetet UV Väst, dokumentation av fältarbetsfas 2004:1. Mölndal.

Bjuggner, L., Carlie, L. 2003. *Arkeologisk förstudie för Väg 117. Delen Daggarp – Skogaby*. Arkeologisk utredning etapp 1, 2003. Halland, Veinge och Tjärby socken, väg 117, delen Daggarp – Skogaby. Landsantikvarien, Arkivrapport.

Bjuggner, L., Wranning, P. 2004. *Väg 117. Sträckan Skogaby-Daggarp.* Arkeologisk utredning 2003. Halland, Tjärby och Veinge socknar. Laholms landsförsamling, Väg 117. Hallands Länsmuseer, Landsantikvarien, Uppdragsverksamheten. Arkivrapport.

Björhem, N., Säfvestad, U. 1993. *Fosie IV: bebyggelsen under brons- och järnålder* . Malmö.

Blomqvist, R. 1947. Spännen och söljor. *Kulturen 1947*. En årsbok. Lund

Brorsson, T. 1999. Fyndmaterialet. I: Kriig, S. & Thomasson, J. (red.). Vikingatida och medeltida gårdslämningar i Säby. Riksantikvarieämbetet UV Syd Rapport 1999:4. Lund

Brorsson, T. 2002a. Den vendel- och vikingatida keramik. I: Pettersson, C. & Brorsson, T. ”Bott vid en landsväg…”. Mogren, M. (red.). *Märkvärt, medeltida. Arkeologi ur en lång skånsk historia.* Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar Skrifter No 43. Lund, s. 74-81

Brorsson, T. 2002b. Tidig medeltid 1000-1200. I: Lindahl, A., Olausson, D. & Carlie, A. *Keramik i Syd-*

sverige. En handbok för arkeologer. Lund, s. 120-125.
Carlie, A. 2004. *Forntida byggnadskult.* Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar Skrifter No 57. Lund
Connelid, P. & Rosén, C. 1997. Agrarian Settlement and Landscape Change in Medieval Halland, South-West Sweden. *Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeo-logy*. Andersson, H. m.fl. (red.). Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska undersökningar Skrifter no 24. Lund Studies in Medieval Archaeology 19. Stockholm
Fraes Rasmussen, U 1994. Middelalderhuse. Nyere undersøgelser ved Køge. *Hikuin 21*. Moesgård
Engberg, N. 1992. Middelalderlandsbyens huse- en oversikt over forskningen i Danmark, udvecklingsteorier og udgravningsresultater. *Medeltida husbyggande.*
Symposium i Lund november 1989. (Red. J-E Augustsson). Lunds Studies In Medieval Archaeology 9. Lund
Ericson, T. 2005 Grophus och hantverk. *Järnålder vid Öresund Band 1* (red. A. Carlie). Raä- Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Lund.
Fors, T., Viking, U. 1995. Ösarp- *Vikingatida och tidigmedeltida agrarbebyggelse i södra Halland.* Raä 97 . Ösarp 1:21, 2:15 Laholms lfs. Arkeologisk undersökning 1993. Stiftelsen Hallands länsmuseer. Landsantikvarien. Halmstad.
Fors, T. 1998. *Boplatslämningar från bronsålder och äldre järnålder i Elestorp*. Arkeologiska rapporter från Hallands länsmuseer 1998:3. Halland, Tjärby socken, Elestorp 7:570, Raä 59. Stiftelsen Hallands länsmuseer, Uppdragsverksamheten, Halmstad.
Fraes Rasmussen, U 1994. Middelalderhuse. Nyere undersøgelser ved Køge. *Hikuin 21*. Moesgård
Hoff, A. 1997. *Lov og landskab: landskabslovenes bidrag til forståelsen af landsbrugs- og landskabsudviklingen i Danmark ca. 900-1250.* Århus.
Hvass, S. 1980. Vorbasse. The Viking-Age Settlement at Vorbasse. Central Jutland. *Acta Archaeologica vol 50,* 1979. Köpenhamn.
Håkansson, A. 2004. Sotarp, en vandrande medeltida landsby- om nyetablering av gårdar i mellanhalländsk bybildningstid. I: Carlie, L., et. al. (Red.). Landskap i förändring volym 6; *Hållplatser i det förgångna*. Arkeol
ogiska rapporter från Hallands länsmuseer 2004:1. Halmstad.
Håkansson, A., Rosén, C. 2010. Medeltid i Träslöv. *Utskrift 10*. Kulturmiljö Halland. Halmstad.
Håkansson, A., Svensson, M., Wranning, P. 2006. Människan och landskapsrummets olika dimensioner – fysiska, kronologiska och mentala. Arkeologiskt projektprogram och undersökningsplaner inför omläggning av Väg 117 på sträckan Skogaby – Daggarp, Laholms kommun, Halland. Kulturmiljö Halland. Arkivrapport.
Håkansson, A. Lalatoften i Tvååker. Gårdslämningar från yngre järnålder och tidig medeltid. Tvååker 14:48, Tvååker socken, Raä 88. Stiftelsen Hallands Länsmuseer, Kulturmiljö Halland. Arkivrapport. Manus
Höjmark Jensen, M. 2004. *Middelalderlige ringspænder i det nuvarende Danmark*; Typologi og datering, fundforhold og kontekster, funktion og symbolik. Århus.
Johansson, N 2000 Boplatser och fossilt odlingslandskap vid Stenstorp i Slöinge socken.
Boplatser och fossilt odlingslandskap. *Arkeologi längs väg E6/E20 i södra Halland. Del III.*1993-1996. Sträckan Kvibille-Slöinge (red. B. Strömberg). UV Väst rapport 1998:21.
Jönsson, L. & Brorsson, T. 2003. Oxie i Sydvästra Skåne. En plats med centrala funktioner.
Landskapshistoria och tidig medeltid. Uppåkrastudier 8. Acta Archeologica Lundensia. Series in 8°. No 41. Lund.
Larsson, A-C., Svensson, M., Wranning, P. 2004. *Väg 117. Sträckan Skogaby – Daggarp*. Arkeologisk förundersökning 2004. Halland, Tjärby och Veinge socknar, Laholms landsförsamling. Landsantikvarien. Arkivrapport.
Larsson, A-C., Wranning, P. 2004. Väg 117. Sträckan Skogaby – Daggarp. Kompletterande utredningar. Arkeologisk utredning 2004. Halland, Tjärby och Veinge socknar, Väg 117. Område 6:3, område 7:3 (Raä 327), markväg, gång- och cykelväg. Hallands länsmuseer, Landsantikvarien, Uppdragsverksamheten. Arkivrapport.
Larsson, S. 2004. Om stratigrafiska metoder vid stadsarkeologiska underskningar. *Aktuella Metodfrågor* (red. Marianne Lönn). Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkelogiska undersökningar. Stockholm.
Lindman, G., Streiffert, J. 1992. Ett gårdsområde från bronsålder till medeltid. Rapport över arkeologisk

undersökning i Falkagårdsområdet, Falkenberg, fornlämning 39. *Två boplatsundersökningar i mellersta Halland.* Riksantikvarieämbetet UV Väst. Rapport 1992:11. Kungsbacka.

Lövgren, K., Heimer, O., Ifverson, P., Ingwald, L., Koch, H. & Svensson, M. 2007. *Bunkeflo- delområde 2 och Bunkeflo bytomt*. Citytunneprojektet, Rapport 40. Malmö.

Mattsson, L. 2010. *Från mesolitikum till tidig medeltid på 100 meter*. Arkeologiska rapporter från Hallands Länsmuseer 2010:4. Halland, Stafsinge socken, Väg 747, Stafsinge 5:2, Raä 117. Kulturmiljö Halland. Arkivrapport.

Olsen, O., Schmidt, H. 1977. *Fyrkat: en jysk vikingeborg. 1, Borgen og bebyggelsen* . København.

Rensbro, H. 1998. *Bygninger* på landet. *Middelalderhuse i* Østdanmark *1200-1650*. Insamling og analyse af arkæologisk udgravede bygninger. Hovedfagsspeciale i Middelaldersarkæologi. Moesgård.

Lundqvist, L. 1996 Slöinge- en stormansgård från järnåldern. *Slöinge och borg.Stormansgårdar i öst och väst.* (Red.) Ersgård, L., Lindeblad, K., & Nielsen, A-L. Raä Arkeologiska undersökningar. Skrifter nr 18. Linköping.

Lundqvist, L. & Schaller-Åhrberg, E. 1998. Med *kunglig utsikt. Varla under järnålder och tidig medeltid*. Arkeologiska resultat. UV Väst rapport 1997:26. Raä.

Foged Klemensen, M. 2001. *Huskonstruktioner i tidlig middelalderlig landbebyggelse: en kritisk vurdering af udviklingsteorier og terminologi samt en analyse af udgravede hustomter i Jylland ca. 1100-1300*. Aarhus: Afdeling for Middelalderarkeologi, Aarhus Universitet. Århus.

Riddersporre, M. 1995. *Bymarker i backspegel: odlingslandskapet före kartornas tid*. Meddelanden från Lunds universitets geografiska institution. Avhandlingar, 124. Lund.

Roslund, M. 2001. *Gäster i huset. Kulturell överföring mellan slaver och skandinaver 900 till 1300.* vetenskapssocieteten i Lund. Lund.

Roslund, M. 2009. Varuutbyte och social identitet: alsengemmer som emblematisk stil. *Triangulering : historisk arkeologi vidgar fälten* (Red. Mogren, M., Roslund, M., Sundnér, B., Wienberg, J). Lund Studies in Historical Archaeology 11. Lund.

Selling, D. 1955. *Wikingerzeitliche und Frühmittelalterliche Keramik in Schweden*. Stockholm.

Schulze- Dörrlamm, M. 1990. Bemerkungen zu Alter under Funktion der Alsengemmen. *Archäologisches Korrespondenzblatt,* Jahrgang 20.

Skov, H. 1994. Hustyper i vikingatid og tidlig middelalder. Udviklingen af hustyper i det gammeldanske område fra ca. 800-1200 e.Kr.. *Hikuin 21*. Moesgård.

Stibéus, M. 2005. *Varla - boplatslämningar från stenålder till medeltid.* Halland, Tölö socken, Varla 2:6 och 9:27, Raä 173. Arkeologiska undersökningar. Riksantikvarieämbetet UV Väst rapport 2004:34. Mölndal.

Streiffert, J. 2007. DAFF, *Förhistoriska gårdslämningar vid Nedgregårdens industriområde.* Halland, Träslöv socken och Varbergs stad, Träslöv 2:14, Raä 100. UV Väst Rapport 2007:1, Arkeologisk undersökning. Riksantikavieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Mölndal.

Svanberg, F. & Söderberg, B. 2000. *Porten till Skåne: Lödeköpinge under järnålder och medeltid.* Riksantikvarieämbetet Avdelningen för arkeologiska undersökningar Skrifter No 32 / Arkeologiska studier kring Borgeby 2. Lund.

Svensson, M. 2008. *Nolshögen – boplats, samlingsplats och gravplats*. Människan och landskapsrummets olika dimensioner, teknisk rapport 2. Arkeologiska rapporter från Hallands länsmuseer 2008:3. Halmstad.

Stiftelsen Hallands Länsmuseer. Halmstad. Arkivrapport.

Söderberg, B. 1995. *Gårdstånga ; Boplats- och bebyggelselämningar från stenålder till nyare tid.* Riksantikvarieämbetet UV Syd Rapporter 1995:7. Lund.

Thomasson, J. 2005. Bybildningen och bönderna. Mats Mogren (red.). Skånska spår – arkeologi längs västkustbanan. *Byarnas bönder. Medeltida samhällsförändring i Skåne.* Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar.Lund.

Wattman, N. 1994. *Raä 196.* Östorp *4:1, Laholms lfs*. Arkeologisk undersökning 1993.

Wattman, N. 1996. *Kärragård. Boplats och centralplats från trattbägarkultur till medeltid.* Raä 164, Kärragård 3:7, Laholms lfs. Arkeologiska rapporter från Hallands länsmuseer 1996:4. Halmstad.

Wranning, P. 1999. Sydhalländska Trelleborgshus - lokala variationer av ett senvikingatida byggnadsskick. I Artelius, T. Englund, E. och Ersgård, L. (Red.). *Kring västsvenska hus - boendets organisation och symbolik i förhistorisk och historisk tid.* GOTARC Serie

C. Arkeologiska skrifter no 22. Göteborg.
Wranning, P. 2006. Boplatslämningar utmed Ramshallsvägen, invid Raä 68, Tjärby. Arkeologisk utredning – slutredovisning och förenklad rapport 2006. Halland, Tjärby socken, Tjärby 9:4, 3:2. Kulturmiljö Halland. Arkivrapport.
Wranning, P. (red.) 2008. *Vägen genom historien. Arkeologi längs Väg 117*. Stiftelsen Hallands Länsmuseer – Kulturmiljö Halland. Halmstad.
Wranning, P. 2010a. *Tjärby Norra: ett förromerskt gravfält och gårdar från romersk järnålder : Halland, Tjärby socken, Tjärby 2:3, 3:2, 9:4, Raä 68.* Arkeologiska rapporter från Hallands Länsmuseer 2009:6. Kulturmiljö Halland. Halmstad.
Wranning , P. 2010b . *Vikingatida och medeltida gårdslämningar i Söndrums kyrkby.* Arkeologska rapporter från Hallands Länsmuseer 2010:3. Halland, Söndrums socken, Söndrum 3:3, 3:7, 3:8, Bergsgård 1:3, Raä 5, Raä 98:1-2 och Raä 99. Stiftelsen Hallands Länsmuseer, Kulturmiljö Halland. Arkivrapport.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslutsnr:	431-3472-06
Eget diarienummer:	2003-325
Uppdragsgivare:	Vägverket Region Väst.
Utförandetid:	2007-04-23 – 2007-06-15.
Personal:	Maria Brynielsson, Gertie Ericsson, Linn Mattsson, Helén Romedahl, Magnus Svensson, Stina Tegnhed och Anders Håkansson (undersökningsansvarig). Dessutom deltog praoelev Kalle Claesson.
Koordinatsystem:	RT R02 5 gon väst.
Höjdsystem:	RH 70.
Läge:	Halland, Veinge socken, Skogaby 2:31, Raä 326 Ekonomiska kartan 042 47 (4C 4h) Koordinater: X 6267420 och Y 1330550 (2,5 gon väst).
Dokumentationsmaterial:	Den digitala dokumentationen finns tillgänglig i Intrasispojektet Veinge 2002325S (Furudal). Fotodokumentation skedde med färgfilm. Lager undersöktes medelst meterrutor, medan anläggningar grävdes ut till hälften, en fjärdedel, eller i sin helhet. Alla undersökta lämningar ritades och dokumenterades i fält på millimeterritfilm, Ritningarna har nummer HMAK4369 och färgnegativ har nummer K4801 – K5209. Fynden förvaras på Länsmuseet i Halmstad och allt övrigt dokumentationsmaterial förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv i Halmstad.
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden preliminärt tilldelats accessionsnummer HM:28 610:1-314.
Datering:	Anläggningar och fynd från romersk järnålder och folkvandringstid, samt vikingatid och medeltid.

BILAGOR

Bilaga 1

Registeruppgift Arkeologi:

Fyndlista

Upprättad, datum	2011_05_03
Sign.	Anders Håkansson
Accessionsnr:	HM:28 610:1-314.
Åtkomst:	Arkeologisk undersökning
År:	2007 och 2008
Landskap:	Halland
Socken	Veinge
Fastighet:	Skogaby 2:31
Fornlämningstyp:	Boplats
Ekon kartan:	042 47 (4C 4h)
Period:	Romersk järnålder och folkvandringstid, samt vikingatid och medeltid.
Koordinater:	X 6267420, Y 1330550 (2,5 gon väst)
RAÄ:	326

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
13187		1	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	10	1		vågband
12734		2	Keramik	Svartgods		Svartgods, mellantyp (A/B1)		Buk	5	1		
99		3	Keramik	Svartgods		Svartgods	Kärl	Botten	1	1		Osäker
99		4	Keramik	Ljust lergods		Svartgods		Buk	3	1		
12725		5	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)	Kärl	Buk	4	1		
10446		6	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)	Kärl	Mynning	5	1		
774		7	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Buk	2	1		
10189		8	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	20	1		
13187		9	Keramik	Ljust lergods				Mynning	3	1		
99		10	Keramik	Svartgods		Svartgods		Buk	1	1		
99		11	Bränd lera	Vävtyngd					1	1		
99		12	Bränd lera	Vävtyngd					2	1		
99		13	Bränd lera	Vävtyngd					2	1		
10189		14	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	4	1		
99		15	Keramik	Rödgods		Yngre rödgods		Buk	1	1		
99		16	Keramik	Rödgods		Yngre rödgods	Fat	Mynning	2	1		
13187		17	Keramik	Svartgods		Jydepotta		Buk	0	1		
1217		18	Bränd lera	Vävtyngd					11	1		
7963		19	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	3	1		
1217		20	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	3	1		
32017		21	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	6	1		
32017		22	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	5	1		
19610		23	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	4	1		
33404		24	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	59	2		
17899		25	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Skuldra	2	1		
250		26	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	1	1		
34040		27	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	11	2		
99		28	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Botten	3	1		
36308		29	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	1	1		
30011		30	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	1	1		
33404		31	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	1	1		
292		32	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	1	1		
35963		33	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	4	2		
99		34	Skiffer	Bryne					7	1		
36312		35	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	4	1		
26219		36	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)			2	1	Kastad	
36141		37	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Botten	26	1		
99		38	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	2	1		
31132		39	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	22	1		
27652		40	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)	Kärl	Buk	10	1		
26221		41	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	4	1		
28326		42	Horn						0	1		bränt
34605		43	Skiffer	Bryne					1	1		
34040		44	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	30	10		
34040		45	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	41	11		
34040		46	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	80	11		
34040		47	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	3	1		
33404		48	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	7	1		
43726		49	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	20	1		
35963		50	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	8	3		
36310		51	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Buk	1	1		
36318		52	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	5	1		
43754		53	Metall						0	0	På konservering	
37188		54	Järn	Nit					0	0	På konservering	
33404		55	Järn	Beslag					0	0	På konservering	

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
11620		56	Järn	Nit					0	0	På konservering	
31806		57	Textil						0	0	På konservering	
40980		58	Keramik			Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	4	1		
33880		59	Keramik			Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	47	16		
39800		60	Keramik			Östersjöformtyp (AII)		Buk	7	2		
39800		61	Keramik			Östersjöformtyp (AII)		Buk	3	1		
38425		62	Keramik			Östersjöformtyp (AII)		Buk	6	1		
99		63	Keramik			Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Skuldra	2	1		
39800		64	Keramik			Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Botten	5	1		
39800		65	Keramik			Östersjöformtyp (AII)		Buk	13	1		
99		66	Keramik			Östersjöformtyp (AII)		Buk	2	1		
20324		67	Keramik			Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Buk	11	19		Tydliga chamottekorn
20324		68	Keramik			Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Botten	6	1		
20324		69	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	36	1		
36698		70	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Buk	4	1		
26277		71	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Botten	2	1		
43816		72	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Skuldra	2	1		
39800		73	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	1	1		
34817		74	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	6	2		
36304		75	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Buk	3	1		Kan vara östersjö
36304		76	Keramik	Ljust lergods				Buk	27	1		
36304		77	Keramik	Svartgods					1	1		Sintrad keramik
7447		78	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	1	1		
40071		79	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	1	1		
8886		80	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Botten	1	1		
8947		81	Keramik	Ljust lergods				Buk	1	1		
8947		82	Keramik	Svartgods				Buk	1	1		
35728		83	Keramik	Svartgods		Förhistoriskt		Buk	2	1		
28899		84	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	16	3		
39800		85	Bränd lera	Vävtyngd					28	12		
40980		86	Keramik	Svartgods		Förhistoriskt		Buk	1	1		
21644		87	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	56	4		
41478		88	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	19	1		
39898		89	Bränd lera	Ungsvägg					8	1		Osäker, organiskt mtrl
44148		90	Keramik	Stengods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	10	2		
26944		91	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	9	2		
38425		92	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	7	1		
9130		93	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Botten	30	1		
37790		94	Keramik	Ljust lergods				Buk	22	1		Glödkärl?
30373		95	Keramik	Ljust lergods		Förhistoriskt		Buk	11	2		Välbränd på insidan
29019		96	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Mynning	1	1		
43754		97	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	2	1		
21960		98	Keramik	Svartgods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	6	2		
40070		99	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Mynning	57	13		
37188		100	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	12	1		
35963		106	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Botten	227	24		
44873		107	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	27	2		
40067		108	Keramik	Ljust lergods		Y.RJÄÅ/Folkvandringstid		Skuldra	28	2		
28604		109	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	2	1		
22764		110	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	23	1		
616		116	Järn	Kniv					7	1		
35728		117	Bränd lera	Vävtyngd					1174	0		
99	senmedeltid-1800	118	Koppar	fingerborg?					0,4	0		runt skålat fragment med svag antydan till mönster
99	högmedeltid	119	Koppar	spänne	ringspänne				2,6	0		platt, runt band, ornerad med korta streck m.m
99	medeltid	120	Bly	Sländtrissa	konisk				7	0		konisk, med svagt konkava sidor, ornerad
99	tidig medeltid	126	Keramik	kärl					1,6	0		

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
99	tidig medeltid	127	Keramik	kärl					3,3	0		
99	1500-1800	128	Koppar	knapp	enkelknapp				1,9	0		rund, svagt konkav, punktornerad bord i ytterkante
99	1500-1900	129	Koppar	sölja	enkelsölja				5,1	0		kvadratisk form med avfasade ytterhörn, torne sakn
99	medeltid?	130	Bränd lera	Bränd lera					11,4	0	Kastad	
99	1500-1800	136	Koppar	knapp	enkelknapp				2,5	0		rundad, konvex med fyra stiliserade blad och utskj
99	? medeltid-1800?	137	Koppar	föremål?					7,5	0		rak, rund ten
99	högmedeltid	138	Koppar	sölja	enkelsölja				3,7	0		D-formad, rak axel, profi
99	medeltid-1700	139	Koppar	bleck	pressbleck?				0,2	0		svagt skålad, antydan till ornamentik
99	? förhistorisk-nyare tid	140	Koppar	smälta					1,5	0		
99	medeltid-1700	146	Koppar	beslag	nitbricka?				0,9	0		kvadratisk med rundade hörn, större nithål i mitte
99	högmedeltid	147	Koppar	sölja	enkelsölja				6,2	0		ak axel och en rak kraftigt profi
99	1700-1900?	148	Koppar	beslag	remändebeslag				4,5	0		ektangulär, med korta sidoramar, tre utstickande ö
99	? Förhistorisk-nyare tid	149	Koppar	smälta					4,1	0		
99	? medeltid-1900	150	Koppar	föremål?					0,9	0		platt litet fragment
99	1500-1800	156	Koppar	beslag					4,5	0		unt, svagt konvex med ornerad streckstjärna i mitt
99	nyare tid?	157	Koppar	beslag					5,8	0		öglor och sprintar i vinkel
99	? 1700-nyare tid	158	Koppar	bleck					0,4	0		skålat fragment
99	? nyare tid?	159	Koppar	smälta					4,5	0		
99	? medeltid-1800	160	Koppar	bleck					1,1	0		spår av vitmetall
99	senmedeltid-1700	166	Koppar	knapp	enkelknapp				1,7	0		rund, konvex med koncentriska cirklar av linjer oc
99	högmedeltid	167	Koppar	sölja	enkelsölja				2,9	0		D-formad med pro
99	medeltid?	168	Keramik	kärl					2,2	0		
99	medeltid	169	Koppar	bleck	pressbleck				0,7	0		antydan till prickmönster
99	medeltid	170	Koppar	sölja	enkelsölja				7,3	0		nästan kvadratisk, massiv ram till sölja,
36303		101	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	13	1		
40980		102	Bränd lera	Lerklining					6	1		Organiskt mtrl
40980		103	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	3	1		
39800		104	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Buk	10	1		
18075		105	Keramik	Ljust lergods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)		Botten	625	200		Kraftigt fragmenterat
22764		111	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	15	1		Dålig kvalitet
44014		112	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	60	1		
19936		113	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)		Buk	19	1		Lokal? Ovanlig kvalitet
44850		114	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	49	1		
616		115	Bränd lera	Vävtyngd					10	1		I ytan
99	medeltid-1800	121	Bly	bleck					3	0		rundad form, bockad
99	? järnålder-nutid	122	Koppar	bleck					0,7	0		litet fragment, svagt böjd
99	1500-1800	123	Koppar	knapp	enkelknapp				2	0		rund, svagt konkav, snedstrierad bord i ytterkante
99	nutid?	124	Koppar	knapp?					0,9	0		starkt korroderad
99	medeltid	125	Koppar	beslag	bokbandsbeslag				1,5	0		profiBränd lerad ovandel i form av musselmönster,
99	järnålder-medeltid	131	Sandsten	bryne					6,8	0		?
99	? medeltid-1900	132	Koppar	föremål					0,4	0		tunt fragment, svagt skålat
99	medeltid	133	Koppar	beslag	ändbeslag, knapp				3	0		ektangulär form med indragen ram på undersidan
99	? medeltid-1900	134	Koppar	föremål					1,1	0		långsmalt, bandformat fragment
99	? medeltid-1900	135	Bly	smälta					4	0		
99	?	141	Koppar	bleck					0,2	0		litet fragment, svagt böjt
99	? medeltid-1800	142	Koppar						4,6	0		bandformat, uppklippt i två flikar i ena änden
99	?	143	Koppar	föremål?					2,3	0		rundad form med vassa brottytor
99	medeltid	144	Bly	Sländtrissa					10,5	0		onisk, med svagt profiBränd lerad list vid basen
99	vikingatid-medeltid	145	Koppar	bleck					1,2	0		kraftig förgyllning
99	medeltid-1800	151	Koppar	kärl					4,2	0		utsvängd hals med platt mynning som har ett trekan
99	medeltid?	152	Koppar	nit?	prydnadsnit?				1,4	0		svagt konisk rundad knopp med spetsig kon i andra
99	? medeltid?	153	Koppar	föremål					0,5	0		bleck med triangulär cell/celler på ena sidan med
99	medeltid	154	Koppar	beslag	prydnadsbeslag				0,4	0		kvadratisk fyrklöver-form med nithål i mitten, kor
99	1500-1900	155	Koppar	knapp	enkelknapp				1,7	0		rund slät platta, fast ögla som är avbruten vid hå
99	senmedeltid-1800	161	Koppar	beslag					4,2	0		tunn platta med snedstrierade linjer som korsar va
99	? nyare tid?	162	Koppar	bleck					0,7	0		påminner om 6328 ihopvikt fragment

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
99	? nyare tid?	163	Koppar	bleck					1,3	0		påminner om 6331ihopvikt fragment
99	? 1500-nyare tid	164	Koppar	beslag	ögla				4,4	0		triangulärt formad ögla med rundade hörn
99	medeltid	165	Bly	Sländtrissa	konisk				11,1	0		
37790		171	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 obränt, mycket vittrat oidentifierat fragment.
38425		172	Bränt ben	Bränt ben					0	0		Inga ben.
29485		173	Bränt ben	Bränt ben					0	0		10 brända oidentifierade fragment (fnas).
44148		174	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 emaljfragment från en framtand, svin
37790		175	Bränt ben	Bränt ben					0	0		2 brända oidentifierade djurbensfragment.
27659		176	Bränt ben	Bränt ben					0	0		7 obrända fragment, obestämd kindtand (molar), öve
6336		177	Bränt ben	Bränt ben					0	0		3 obrända mycket vittrade emaljfragment av nötkr.
32017		178	Bränt ben	Bränt ben					0	0		4 brända oidentifierade fragment.
39800		179	Bränt ben	Bränt ben					0	0		10 brända oidentifierade fragment.
30011		180	Bränt ben	Bränt ben					0	0		11 brända oidentifierade fragment.
741		186	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
29424		187	Bränt ben	Bränt ben					0	0		29 brända oidentifierade fragment.
35657		188	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
37790		189	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
33404		190	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
35728		196	Bränt ben	Bränt ben					0	0		3 obrända fragment, mellanhands-/fotsben svin
6336		197	Bränt ben	Bränt ben					0	0		33 obrända emaljfragment, obestämd kindtand, nötkr
6336		198	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 obränt vittrat oidentifierat fragment.
43754		199	Glas	Alsengem	2				0	0		
42349		200	Bränd lera	Lerklining					54,1	0		
30600		206	Bränd lera	Lerklining					26,7	0		
27659		207	Bränd lera	Lerklining					80,2	0	Kastad	
33819		208	Bränd lera	Lerklining					111,1	0	Kastad	
35728		209	Bränd lera	Lerklining					2,7	0	Kastad	
99		210	Bränd lera	Lerklining					3,6	0	Kastad	
44111		216	Bränd lera	Lerklining					40,3	0	Kastad	
99		217	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (AII)		Mynning	4,4	1		
99		218	Keramik	Svartgods	Y. svartgods?			Hank	4,1	1		
99		219	Bränd lera						15,8	0	Kastad	
99		220	Bränd lera						61,4	0	Kastad	
43322		226	Bränd lera						7,6	0	Kastad	
43322		227	Bränd lera						7,6	0	Kastad	
99		228	Bränd lera						25,1	0	Kastad	
33819		229	Bränd lera						15,1	0	Kastad	
40980		230	Bränd lera						52,1	0	Kastad	
99		236	Bränd lera						9,6	0	Kastad	
99		237	Bränd lera						26,7	0	Kastad	
99		238	Bränd lera						28,8	0	Kastad	
39800		239	Bränd lera	Vävtyngd					50,5	8		
99		240	Bränd lera						16,1	0	Kastad	
99		246	Bränd lera						6,3	0	Kastad	
13187		247	Bränd lera						7,5	0	Kastad	
99		248	Bränd lera						13	0	Kastad	
99		249	Bränd lera						5,4	0	Kastad	
21345		250	Bränd lera						4,4	0	Kastad	
2602		181	Bränt ben	Bränt ben					0	0		5 brända oidentifierade fragment.
21340		182	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
33976		183	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
26219		184	Bränt ben	Bränt ben					0	0		3 brända oidentifierade fragment.
21280		185	Bränt ben	Bränt ben					0	0		5 brända oidentifierade fragment.
38425		191	Bränt ben	Bränt ben					0	0		1 bränt oidentifierat fragment.
35963		192	Bränt ben	Bränt ben					0	0		6 obrända emaljfragment, idisslare.
35963		193	Bränt ben	Bränt ben					0	0		6 brända emaljfragment, nötkreatur.

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
27659		194	Bränt ben	Bränt ben					0	0		7 obrända vittrade emaljfragment, obestämd kindtan
39425		195	Bränt ben	Bränt ben					0	0		6 obrända vittrade emaljfragment, obestämd kindt.
44148		201	Bränd lera	Lerklining					1257	0		
20243		202	Bränd lera	Lerklining					106,3	0	Kastad	
38425		203	Bränd lera	Lerklining					133	0	Kastad	
23458		204	Bränd lera	Lerklining					61	0	Kastad	
37188		205	Bränd lera	Lerklining					68,6	0	Kastad	
99		211	Bränd lera	Lerklining					40,2	0	Kastad	
43645		212	Bränd lera						25,5	0	Kastad	
33819		213	Bränd lera						21	0	Kastad	
99		214	Bränd lera						16,3	0	Kastad	
99		215	Bränd lera	Lerklining					64	0	Kastad	
33404		221	Bränd lera						60,5	0	Kastad	
99		222	Bränd lera						44,2	0	Kastad	
33252		223	Bränd lera						29,5	0	Kastad	
30373		224	Bränd lera						4,5	0	Kastad	
18453		225	Bränd lera						4,7	0	Kastad	
29969		231	Bränd lera						1,8	0	Kastad	
99		232	Bränd lera						5,2	0	Kastad	
99		233	Bränd lera						96,2	0	Kastad	
99		234	Bränd lera						46,3	0	Kastad	
99		235	Bränd lera						50,4	0	Kastad	
99		241	Bränd lera						32,8	0	Kastad	
43281		242	Bränd lera	Lerklining					20	0	Kastad	
12734		243	Bränd lera						12	0	Kastad	
99		244	Bränd lera						29,9	0	Kastad	
99		245	Bränd lera						20	0	Kastad	
33515		251	Bränd lera						20,2	0	Kastad	
99		252	Bränd lera						66,8	0	Kastad	
99		253	Bränd lera						120,3	0	Kastad	
99		254	Bränd lera						22,3	0	Kastad	
99		255	Bränd lera						44,3	0	Kastad	
99		256	Bränd lera						9,4	0	Kastad	
99		257	Bränd lera						4,4	0	Kastad	
99		258	Bränd lera	Lerklining					9,4	0	Kastad	
99		259	Bränd lera						12,8	0	Kastad	
99		260	Bränd lera						22,2	0	Kastad	
99		266	Bränd lera						11,6	0	Kastad	
99		267	Bränd lera						6,5	0	Kastad	
99		268	Bränd lera						13,4	0	Kastad	
99		269	Bränd lera						11,3	0	Kastad	
99		270	Bränd lera						1,3	0	Kastad	
27528		276	Bränd lera						19,9	0	Kastad	
26276		277	Bränd lera						2	0	Kastad	
21344		278	Bränd lera						3,4	0	Kastad	
99		279	Bränd lera						2,7	0	Kastad	
60576		280	Keramik	Svartgods		Östersjöformtyp (All)		Mynning	3,8	0		
32017		286	Bränd lera	Vävtyngd					225,9	3	Kastad	
32017		287	Bränd lera	Vävtyngd					262,6	0		delar av
32017		288	Bränd lera	Vävtyngd					16,2	1		
32017		289	Bränd lera	Vävtyngd					172,4	0		
32017		290	Bränd lera	Vävtyngd					145,9	1		
32017		296	Bränd lera	Vävtyngd					143,1	0		
30011		297	Bränd lera	Vävtyngd					41,1	0		
35963		298	Bränd lera	Vävtyngd					47,3	0		
30011		299	Bränd lera	Vävtyngd					11,2	0		

Rel_to_str	Datering	Fyndnr	Material	Sakord	Typ	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Vikt	Antal	Fyndstatus	Anmärkning
37188		300	Järn	Spik					18,1	0	Kastad	
33252		306	Järn	Slagg					1,7	0	Kastad	
35728		307	Sandsten	Bryne					0	0		
99		308	Keramik	Svartgods		Inhemsk vikingatida formtyp (AIV)			0	0		
20324		309	Bränd lera	Vävtyngd					0	1		
82704	Förhistorisk	310	Keramik	Ljust lergods		Förhistoriskt	Kärl	Mynning	2	1		
99		261	Bränd lera						26,3	0	Kastad	
99		262	Bränd lera						6,3	0	Kastad	
99		263	Bränd lera						14,5	0	Kastad	
99		264	Bränd lera						26,2	0	Kastad	
99		265	Bränd lera						13,2	0	Kastad	
99		271	Bränd lera						2,8	0	Kastad	
26276		272	Bränd lera						2	0	Kastad	
22650		273	Bränd lera						13,1	0	Kastad	
100292		274	Bränd lera						1,7	0	Kastad	
33252		275	Bränd lera						14,4	0	Kastad	
60576		281	Järn	Nit	rombisk				30,8	0	Kastad	
60576		282	Järn	Spik					13,4	0	Kastad	
60576		283	Bränt ben	Bränt ben					0	0	Kastad	från häst?
32017		284	Bränd lera	Vävtyngd					219,2	1		
32017		285	Bränd lera	Vävtyngd					3275	0	Kastad	fragment från flera vävtyngder
32017		291	Bränd lera	Vävtyngd					237,1	2		
32017		292	Bränd lera	Vävtyngd					215,6	0		
32017		293	Bränd lera	Vävtyngd					277,7	0		
32017		294	Bränd lera	Vävtyngd					122,4	1		
32017		295	Bränd lera	Vävtyngd					269,9	0		
33252		301	Järn	Spik					14,3	0	Kastad	
31132		302	Järn	Föremål					0	0	Kastad	remändebeslag?
30011		303	Metall	Föremål					0,5	0	Kastad	beslag?
99		304	Järn	Spik					0,4	0	Kastad	
99		305	Järn	Spik					13,1	0	Kastad	
80137		311	Keramik	Ljust lergods		Östersjöformtyp (AII)	Kärl	Mynning	2	1		
80486		312	Keramik	Ljust lergods		Förhistoriskt	Kärl	Buk	2	1		
82704		313	Keramik	Ljust lergods		Förhistoriskt	Kärl	Skuldra	7	1		samma som F314
82704		314	Keramik	Ljust lergods		Förhistoriskt	Kärl	Mynning	2	1		

Bilaga 2

Osteologisk analys

Lena Nilsson

Osteologisk analys – Projekt Väg 117, Furudal

Lena Nilsson

Benmaterialet uppgår totalt till 162 fragment som till största delen består av välbrända oidentifierade ben. Av de 92 brända fragmenten har sex emaljfragment varit möjliga att identifiera till nötkreatur (*Bos* taurus). De 70 obrända benfragmenten är mycket vittrade och av dessa har 60 identifierats till art och benslag, mestadels tandemalj. 56 av de obrända benen kommer från nötkreatur som till största delen består av tandfragment från obestämda kindtänder. Förutom tänder finns också ett fragment av ett överarmsben. Av svin (*Sus domesticus*) har ett emaljfragment från en framtand och tre fragment av en obestämd metapod från ett ungt svin identifierats.

Material

IF38304	1 obränt, mycket vittrat oidentifierat fragment.
IF38493	Inga ben.
IF29709	10 brända oidentifierade fragment (fnas).
IF44148 (1)	1 emaljfragment från en framtand (incisiv), vänster överkäke av svin.
IF44148 (2)	1 mycket vittrat obränt fragm från ett överarmsben (humerus), höger sida, nötkreatur.
	1 obränt mycket vittrat rörbensfragment.
IF38303	2 brända oidentifierade djurbensfragment.
IF28021	7 obrända fragment av en obestämd kindtand (molar), överkäke, av nötkreatur, vuxet djur.
IF44150	3 obrända mycket vittrade emaljfragment av nötkreatur.
IF32017	4 brända oidentifierade fragment.
IF39800	10 brända oidentifierade fragment.
IF30011	11 brända oidentifierade fragment.
IF62602	5 brända oidentifierade fragment.
IF21340	1 bränt oidentifierat fragment.
IF34009	1 bränt oidentifierat fragment.
IF26219	3 brända oidentifierade fragment.
IF21280	5 brända oidentifierade fragment.
IF741	1 bränt oidentifierat fragment.
IF29424	29 brända oidentifierade fragment.
IF35657	1 bränt oidentifierat fragment.
IF38301	1 bränt oidentifierat fragment.
IF33404	1 bränt oidentifierat fragment.
IF40054	1 bränt oidentifierat fragment.
IF35963	6 obrända emaljfragment, idisslare.
IF39563	6 brända emaljfragment, nötkreatur.
IF28779	7 obrända vittrade emaljfragment, obestämd kindtand (molar), nötkreatur.
IF40055	6 obrända vittrade emaljfragment, obestämd kindtand (molar), nötkreatur.
IF35728	3 obrända fragment, mellanhands-/fotsben med epifysyta distalt, svin, ungt djur.
IF44153	33 obrända emaljfragment, obestämd kindtand, nötkreatur.
IF44152	1 obränt vittrat oidentifierat fragment.

Bilaga 3

Vedartsanalys

Thomas Bartholin, Hamburg

Wentorf, den 25. februar 2009
Furudal.

Vedanatomisk analyse af 4 träkulspröver fra Furudal, Halland.
Indsendt af Anders Håkansson, Kulturmiljö Halland.

Prov nr 1, PK 15620:
Ca. 10 ml ej rent kol.
5 stk. = alla, analyseret med følgende resultat:
5 stk. *Pinus silvestris*, tall, fra ung stamme.
C-14-prov: 1 stk. *Pinus silvestris*, tall, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 50 år.

Prov nr 2, PK 24760:
Ca. 1 ml ej rent kol.
5 stk. = alla, rest for små, analyseret med følgende resultat:
5 stk. *Betula sp.*, björk, fra ung stamme?
C-14-prov: 5 stk. *Betula sp.*, björk, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år?

Prov nr 3, PK 24756:
<1 ml ej rent kol..
4 stk. = alla, analyseret med følgende resultat:
4 stk *Alnus sp.,* al, fra ung stamme?
C-14-prov: 1 stk. *Alnus sp.,* al, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år?

Prov nr 4, PK 12410:
< 1 ml ej rent kol.
7 stk. = alla, analyseret med følgende resultat:
5 stk. *Betula sp.*, björk, fra ung stamme?
C-14-prov: 3 stk. *Betula sp.*, björk, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år?

C-14-proverne, der ofte er ret små, men antagelig ikke for små, fremsendes separat.

Med venlig hilsen og tack för uppdraget

Thomas Bartholin
Am Haidberg 18
D 21 465 Wentorf
0049 40 720 1821
Thomas.Bartholin@gmx.de

Wentorf, den 30. november 2008
Furudal.2008

Vedanatomisk analyse af 5 prover träkul fra Furudal og Sperlingsholm, Halland.
Pröverne er vasket, törret og hovedparten af sand og grus er fjernet.

PK 82150, Furudal:
Ca. 4 ml ej rent kol.
2 stk. = alle, analyseret med følgende resultat:
2 stk. Quercus sp., ek, fra äldre stamme
C-14-prov: 1 stk. Quercus sp., ek, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 100 år.

PK 4196, Sperlingsholm:
Ca. 10 ml ej rent kol. Järnockra.
14 stk. = alle, analyseret med følgende resultat:
10 stk. Betula sp., björk, fra ung stamme.
4 stk. Quercus sp., ek, fra ung stamme?
C-14-prov: 1 stk. Betula sp., björk, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år.

PK 6662, Sperlingsholm:
Ca. 5 ml ej rent kol..
11 stk. = alle, analyseret med følgende resultat:
9 stk. Betula sp., björk, fra ung stamme.
2 stk. Quercus sp., ek, fra äldre stamme?
C-14-prov: 1 stk. Betula sp., björk med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år.

PK 9307, Sperlingsholm:
Ca. 4 ml ej rent kol.
1 stk. = alle, analyseret med følgende resultat:
1 stk. Quercus sp., ek, fra gren. Vinterfældet.
C-14-prov: 1 stk. Quercus sp., ek, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 5 år.

PK 9452, Sperlingsholm:
Ca. 20 ml ej rent kol. Järnockra.
10 stk. = stickprov, analyseret med følgende resultat:
10 stk. Alnus sp., al, fra ung stamme.
C-14-prov: 1 stk. Alnus sp., al, med en egenalder, som bedömmes til at väre max. 40 år.
C-14-proverne fremsendes separat.

Med venlig hilsen

Thomas Bartholin
Am Haidberg 18
D 21 465 Wentorf
0049 40 720 1821
Thomas.Bartholin@gmx.de

Bilaga 4

Makrofossilanalys

Håkan Ranheden

Makrofossilanalyser av prov från Furudal RAÄ 326

13648.14496	**Avena sativa (havre)**	**2**
	Hordeum vulgare (vanligt korn)	**1**
	Ajuga pyramidalis (blåsuga)	x
16230.1426(5)	Chenopodium album (svinmålla)	xxx
16631.15449	**Carex sp. distig. (starr)**	**2**
18004	Chenopodium album (svinmålla)	xxx
18005	**Tilia cordata (lind)**	½
	Potamogeton sp. (nate)	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	xx
	Euphorbia helioscopia (revormstörel)	x
18007	Inga brända frön/frukter	
18455.18976	**Hordeum vulgare (vanligt korn)**	**43**
	Avena sativa (havre)	**77**
	Gramineae sp. (ospec. gräs)	**1**
	Mkt lite kol	
21347.21344	**Avena sativa (havre)**	**34**
	Hordeum vulgare (vanligt korn)	**2**
	Chenopodium album (svinmålla)	xx
24756.17894	**Carex sp. tristig. (starr)**	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	x
25394.17868	Inga brända frön/frukter	
26293.26102	**Gramineae sp. (ospec. gräs)**	**1**
	Mkt kol	
27135.25995	Chenopodium album (svinmålla)	x
	Polygonum lapathifolium (pilört)	**1**
	Rubus caesius (blåhallon)	**1**
28745.26230	Chenopodium album (svinmålla)	xxx
A676	**Hordeum vulgare (vanligt korn)**	**1½**
	Mkt kol	
28777.27652	**Triticum vulgare (vete)**	**2**
	Secale cereale (råg)	**1**
	Gramineae sp. (ospec. gräs)	**1**
	Cerealie sp. (ospec. säd)	**4**
30523	**Hordeum vulgare (vanligt korn)**	**16**
	Avena sativa (havre)	**ca 1000**
	Polygonum lapathifolium (pilört)	**10**
	Polygonum persicaria (åkerpilört)	**6**
36253.34970	**Hordeum sp. (ospec. korn)**	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	**1**
36326	Chenopodium album (svinmålla)	x

36330	**Triticum vulgare (vete)**	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	**1**
38841	**Triticum vulgare (vete)**	**10**
A867	**Avena sativa (havre)**	**17**
	Cerealie sp. (ospec. säd)	**8**
	Chenopodium album (svinmålla)	xx
39800.42670	**Avena sativa (havre)**	**5**
40246	Inga brända frön/frukter	
40250	**Cerealie sp. (ospec. säd)**	**1**
	Gramineae sp. (ospec. gräs)	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	xx
42384.42349	Chenopodium album (svinmålla)	xx
42668	**Aquilegia vulgaris (akleja)**	**10**
	Carex sp. tristig. (starr)	**1**
	Polygonum lapathifolium (pilört)	**1**
	Chenopodium album (svinmålla)	x
42671	**Hordeum vulgare (vanligt korn)**	**8**
A250	**Avena sativa (havre)**	**64**
	Chenopodium album (svinmålla)	**2**
	Polygonum lapathifolium (pilört)	**1**
	Polygonum convolvolus (åkerbinda)	**1**
43271.42587	**Avena sativa (havre)**	**9**
	Hordeum vulgare (vanligt korn)	**1**
	Rubus caesius (blåhallon)	**1**
43274.42609	**Cerealie sp. (ospec. säd)**	**½**
43276.42613	Chenopodium album (svinmålla)	xx
43278.42615	**Corylus avellana (hassel, nötskal)**	**1 skärva**
44562.44227	Inga brända frön/frukter	
44573.41150	Chenopodium album (svinmålla)	xxx
	Chenopodium album (svinmålla)	**x**
	Hordeum vulgare (vanligt korn)	**½**
	Bromus sp. (losta)	**1**
44575.41154	**Avena sativa (havre)**	**5**
	Chenopodium album (svinmålla)	xx
44678.42901	**Avena sativa (havre)**	**2**
	Triticum vulgare (vete)	**2**
	Hordeum vulgare (vanligt korn)	**2**
	Cerealie sp. (ospec. säd)	**1**
	Rubus idaeus (hallon)	**1**
44945.44873	**Hordeum vulgare (vanligt korn)**	**1**
	Mkt kol	

Kommentar
Proverna vilka tagits av de arkeologer som arbetat med undersökningarna har varit sandiga och/eller siltiga och har haft en volym av ca 2 liter vardera. De har floterarts inne på lab. i en vanlig plasthink och där den kraftigt upprörda suspensionen dekanterats över siktar med minsta diameter av 0,5 mm. Materialet i siktarna har därefter analyserats genom ett stereomikroskop i förstoringar mellan 8 och 40 gånger.

Det allra första och mest väsentliga som slår en då man ser på utfallet av analyserna är den ovanligt stora frekvensen av havrefrön i flera av proven. Det är i synnerhet ett prov från hus 5 där ett stolphål (?)(A30523) innehöll ca 1000 brända havrefrön och vilket antyder att havre måste ha förvarats eller hanterats i direkt anslutning till denna plats.

Allmänt kan det nämnas att frekventa fynd av brända havrefrön är ovanliga. Havre har ett högt inslag av fett varför de lätt flammar upp och destrueras helt då de utsetts för eld. Detta till skillnad mot korn och vete vilkas stärkelserika frön ofta förkolas till hållbara rester utan att för den skull förintas. Brända korn eller vetefrön är därför sannolikt överrepresenterade i prover från många boplatser.

Flera andra prov har gett relativt frekventa fynd av havre om än inte i samma höga grad som A30523 och det kan vara intressant att se lite närmare på spridningen av havrefrön. Ett par av de husrester, i vilka någon eller några anläggningar innehållit brända havrefrön, var belägna på i stort sett samma plats. Så angränsar t.ex. husen 6 och 7 österifrån direkt mot gaveln av hus 5, d.v.s. mot den delen av hus 5 där A30523 fanns. Husen 6 och 7 tycks också ha legat på i stort sett samma plats och nästan i samma läge.

Frågan är om man skall betrakta den innehållsrika anläggningen i hus 5 som en gemensam källa till merparten av de havrefrön som noterats i även de andra proven/husen från samma avgränsade område eller om man skall anse att användningen av havre resulterat i ett spill av sådana över en större del av platsen och att de därmed inte har någon spridningsmässig anknytning till den synbara depån i hus 5.

Man bör enligt min mening diskussionsmässigt pröva huruvida de tre mest havreintensiva anläggningarna eller proverna, 30523 och 18976 (hus 5), 42671 (hus 6) och 21347 (hus 7) till väsentlig del kan ha samma källa för sina innehåll av brända havrefrön. Detta förslag utgår från erfarenheten att stolphålsfyllningar oftast tycks vara sekundära material, d.v.s. att de är återdeponerade erosionsrester från markytan varför det i många fall kan vara svårt eller omöjligt att avgöra var den ursprungliga deponeringen skett. Inom flera grävningar har jag kunnat notera hur anläggningar, vilka varit belägna inom en avgränsad plats, tycks ha haft ett till synes gemensamt eller åtminstone likartat innehåll av växtmaterial medan anläggningar utanför sådana platser visat en annan bild i det hänseendet. I dessa fall tycks inte heller anläggningstypen ha spelat någon större roll (så länge de utgjort någon form av sänka eller nedgrävning), utan alla har gett en mer eller mindre samstämmig fyndbild.

Just ett sådant förhållande blev mycket tydligt i resultaten från en undersökning av en järnåldersboplats i Härads socken i Södermanland sommaren 1992. Inom undersökningen analyserades 100-tals makrofossilprover över platsen och resultaten visade på strikt avgränsade områden med specifika innehåll av olika typer av säd, och detta oavsett anläggningstyp. Slutsatserna av dessa koncentrationer var att flertalet av anläggningarna, främst stolphål, fyllts sekundärt med material från markytan vilket resulterat i ett samstämmigt innehåll i dem. Iakttagelserna resulterade i en diskussion av materialen i stolphål och deras koppling till husens olika delar liksom om problemen med att göra husfunktionsstudier med hjälp av makrofossilanalys (Ranheden 1996).

Vad gäller resultaten från Furudal finns emellertid en tydlig koncentration till hus 5 och i den mån anläggningens material går att knyta till just detta hus så kan man utgå från att den aktuella delen av hus 5 varit en plats där man hanterat eller förvarat havre. Denna koncentration kan naturligtvis inte vara en sekundär anrikning från en annan källa. Däremot menar jag alltså att de närliggande provernas havreinnehåll skulle kunna härröra från den frörika anläggningen A30523 i den mån laterala markprocesser förekommit, naturliga eller mänskliga.

Resonemanget gäller dock inte alla anläggningar. I en av anläggningarna i hus 10, vilket är beläget ca 40 meter NO om husen 5, 6 och 7, fanns även där flera havrefrön och en lite större mängd havrefrön noterades inom den östra delen av det ovan nämnda hus 7. Havret framstår av resultaten att döma som något mycket väsentligt i platsens hushållsekonomi och även om den alltså visat en koncentration till en anläggning så dominerar den fyndbilden även i stort över platsen.

Även mer stärkelserika sädesslagsfrön har förekommit, och detta tämligen frekvent. Ganska många kornfrön fanns i några av anläggningarna vid den plats där hus 5, 6 och 7 legat. Enligt resonemanget ovan bör det dock

vara vanskligt att binda förekomsterna av dessa specifikt till något av husen i det fall man inte klart kan särskilja kontexterna mellan dem liksom deras respektive stolphålsfyllningar.

Veten har också noterats, framförallt i en anläggning från den östra delen av hus 7 och där främst i A38841 i vilken även flera havrefrön fanns. Denna samförekomst antyder att fynden i fråga tillhör en gemensam kontext.

Ovanliga är de fynd av brända Aklejafrön som gjordes i ett prov från A42668 i hus 7. Aklejan anses vara främst förvildad (även enligt äldre floraverk) men redan Linné noterar att aklejan växte spontant i Skåne liksom i Västergötland (Linné 1755). Den odlades för sina vackra blommors skull men möjligen även för annat bruk då aklejans frön ansågs hjälpa mot skabb eller mot svåra sår liksom mot gulsot. Huruvida de aktuella fröerna av akleja skall betraktas som genererade av odlad eller spontan växtlighet (eller kanske från inköpta frön) vågar jag inte ha någon uppfattning om.

Avslutningsvis kan fynden från hus 1 nämnas. I en anläggning (A16631) fanns två starrfrukter och i en annan från samma hus (A18005) en frukt av en nateväxt (Potamogeton). Dessa fynd skulle kunna representera rester av insamlat foder från fukt- eller våtmarker och inga sädesslagsrester gjordes i proven från detta hus.

Referenser

Linné, C. von, 1755. Svensk flora. Systematisk framställning av växterna i konungariket Sverige. Svenska Linné-Sällskapet. Forum 1986. Stockholm.

Ranheden, H., 1996. Makrofossilanalys. Funktionsbestämning av hus. En källkritisk studie. I: Metodstudier & tolkningsmöjligheter, s. 9–28. RAÄ, Arkeologiska undersökningar, Skrifter 20. Stockholm.

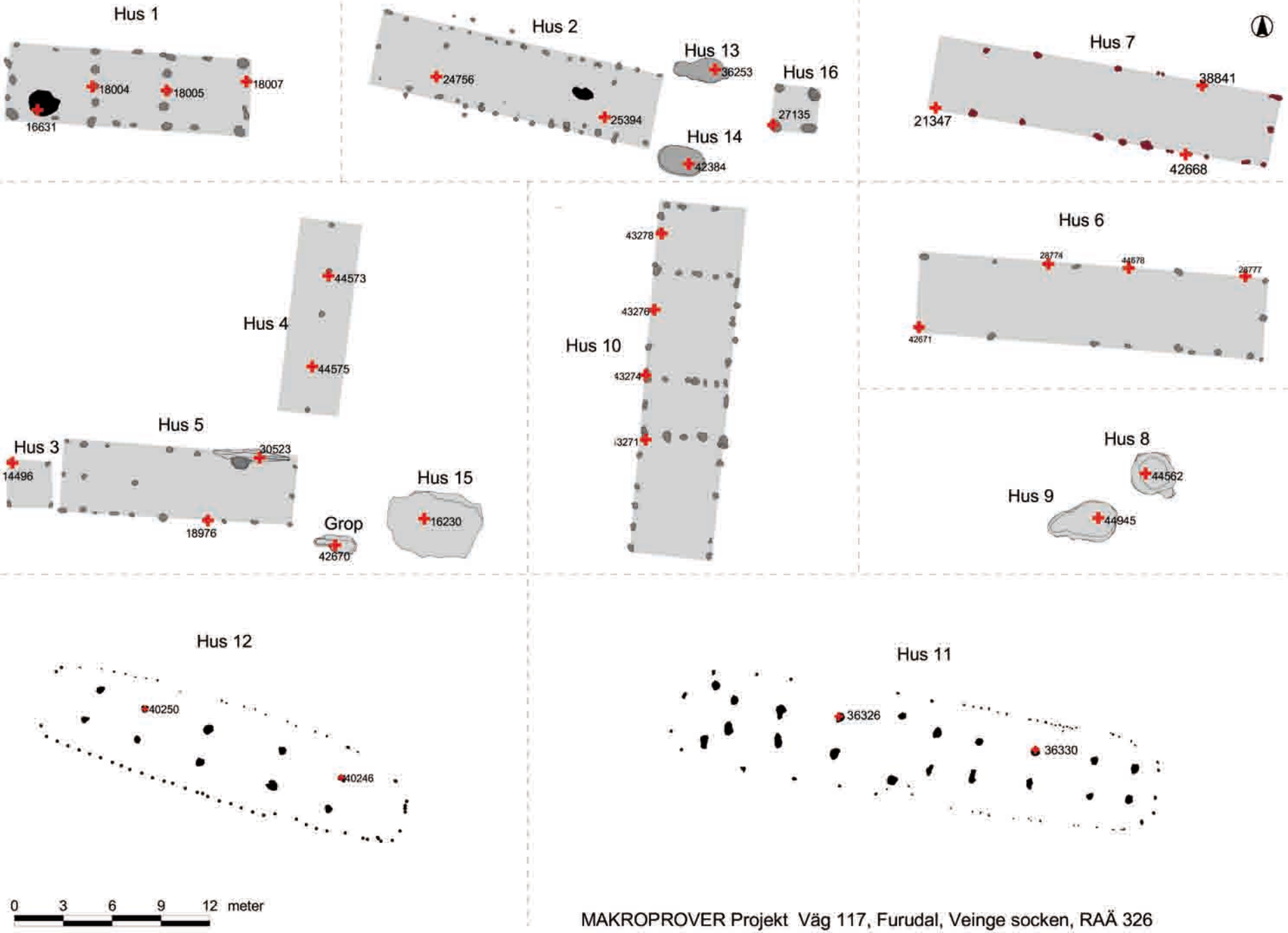

MAKROPROVER Projekt Väg 117, Furudal, Veinge socken, RAÄ 326

Bilaga 5

^{14}C-dateringar

Göran Possnert, Ångströmslaboratoriet, Uppsala

UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala 2009-03-27

HALLANDS LÄNSMUSEER
KULTURMILJÖ HALLAND
2009 -03- 30
Dnr 2003-321 Handl AH-P
Dossié Laholms KO

Anders Håkansson
Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3
302 43 HALMSTAD

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
8 – 471 30 59

Telefax:
018 – 55 57 36

Hemsida:
http://www.angstrom.uu.se

E-post:
Goran.Possnert@Angstrom.uu.se

Resultat av ^{14}C datering av träkol och makrofossiler från Halland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.
   Makrofossilen har behandlats med 0.5 % NaOH i 60°C under 1 timme.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C-innehållet förbränns, det tvättade och intorkade materialet surgjort till pH 4, till CO_2-gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytiskreaktion.
I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labnummer	Prov	δ^{13}C ‰ PDB	^{14}C ålder BP	Hus
Ua-37535	Veinge 326, provnummer 1	-26,1	845 ± 35	3
Ua-37536	Veinge 326, provnummer 2	-27,0	1 025 ± 40	4
Ua-37537	Veinge 326, provnummer 3	-27,4	780 ± 40	5
Ua-37538	Veinge 326, provnummer 4	-24,8	1 695 ± 35	6
Ua-37539	Veinge 326, provnummer 5	-23,3	1 845 ± 50	7
Ua-37540	Veinge 326, provnummer 6	-25,6	910 ± 35	9
Ua-37541	Veinge 326, provnummer 7	-27,2	840 ± 40	10
Ua-37542	Veinge 326, provnummer 8	-23,9	1 760 ± 40	11
Ua-37543	Veinge 326, provnummer 9	-28,6	1 510 ± 40	13
Ua-37544	Veinge 326, provnummer 10	-26,4	800 ± 35	17
Ua-37545	Övraby 82, provnummer 11	-26,4	355 ± 35	1
Ua-37546	Övraby 82, provnummer 12	-25,0	295 ± 35	3
Ua-37547	Övraby 82, provnummer 13	-28,6	1 685 ± 35	Hus
Ua-37548	Övraby 82, provnummer 14	-25,8	410 ± 35	VGN

Med vänlig hälsning

Göran Possnert

Göran Possnert/Maud Söderman

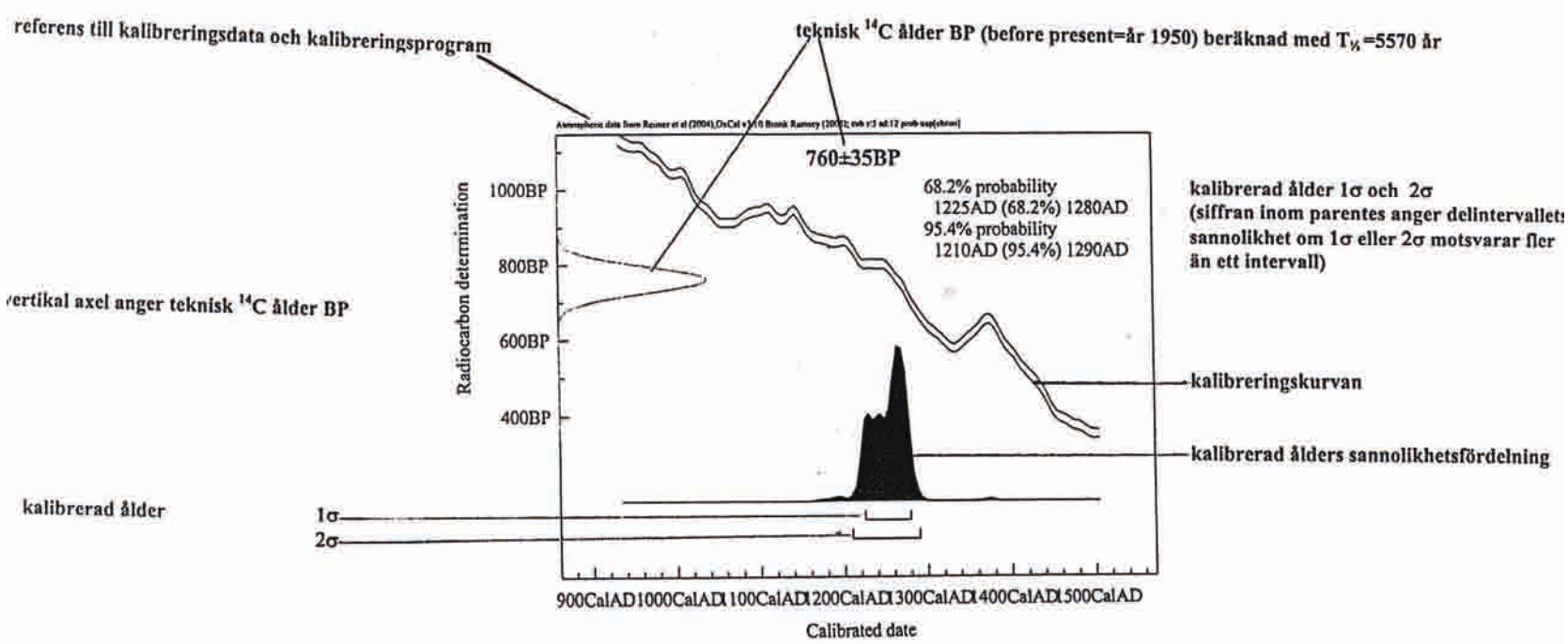
referens till kalibreringsdata och kalibreringsprogram
teknisk ^{14}C ålder BP (before present=år 1950) beräknad med $T_{½}$=5570 år
760±35BP
68.2% probability
1225AD (68.2%) 1280AD
95.4% probability
1210AD (95.4%) 1290AD
kalibrerad ålder 1σ och 2σ
(siffran inom parentes anger delintervallets sannolikhet om 1σ eller 2σ motsvarar fler än ett intervall)
vertikal axel anger teknisk ^{14}C ålder BP
Radiocarbon determination
1000BP
800BP
600BP
400BP
kalibreringskurvan
kalibrerad ålders sannolikhetsfördelning
kalibrerad ålder
1σ
2σ
900CalAD 1000CalAD 100CalAD 200CalAD 300CalAD 400CalAD 500CalAD
Calibrated date
horisontell axel anger kalibrerad (kalendarisk) ålder

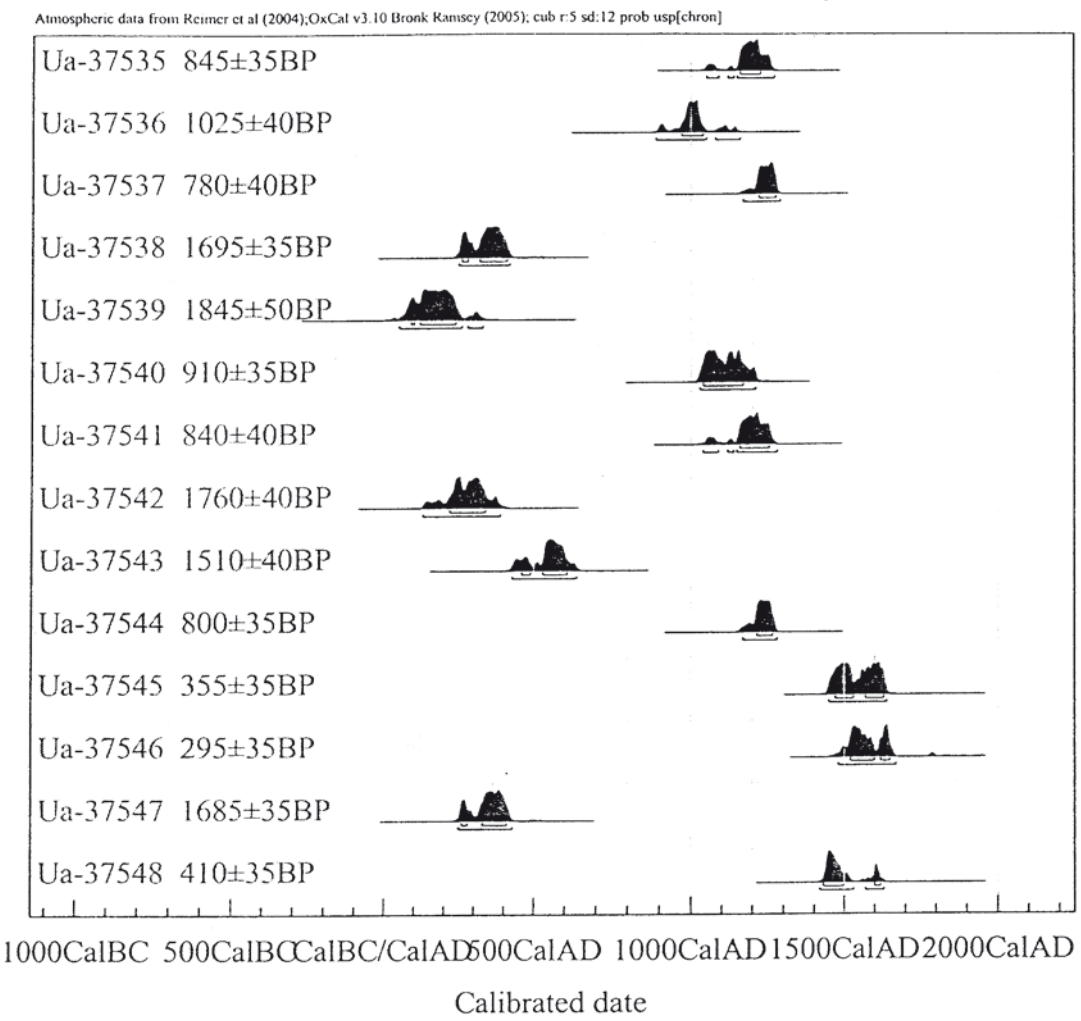
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37535 845±35BP
Ua-37536 1025±40BP
Ua-37537 780±40BP
Ua-37538 1695±35BP
Ua-37539 1845±50BP
Ua-37540 910±35BP
Ua-37541 840±40BP
Ua-37542 1760±40BP
Ua-37543 1510±40BP
Ua-37544 800±35BP
Ua-37545 355±35BP
Ua-37546 295±35BP
Ua-37547 1685±35BP
Ua-37548 410±35BP
1000CalBC 500CalBC CalBC/CalAD 500CalAD 1000CalAD 1500CalAD 2000CalAD
Calibrated date

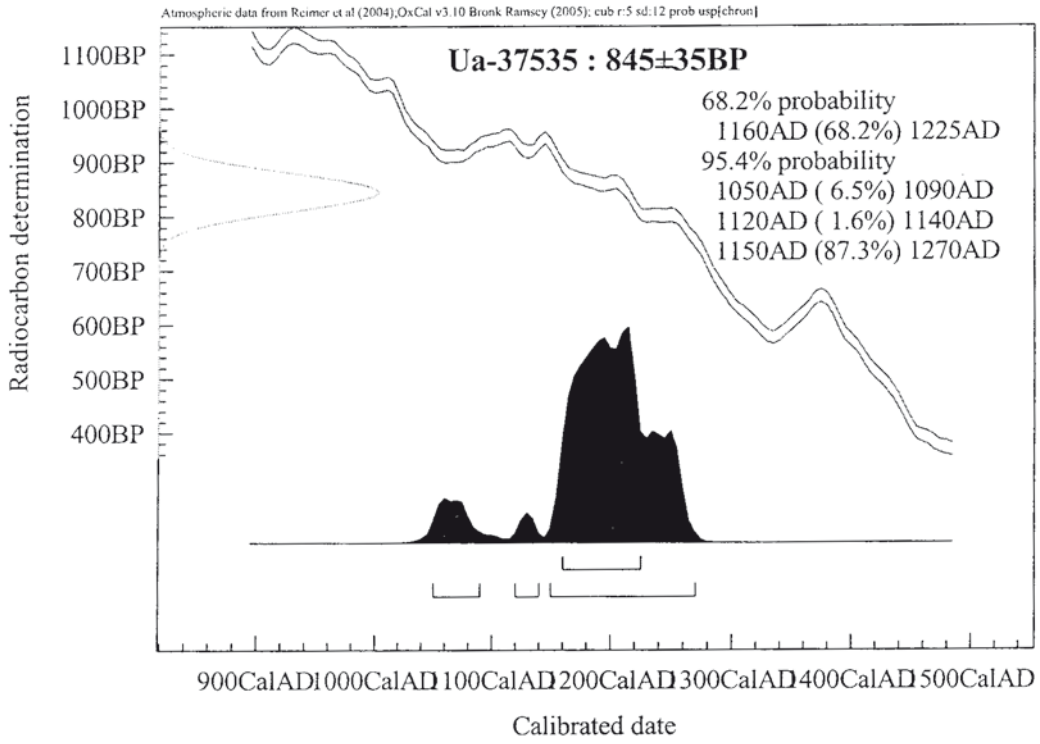
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37535 : 845±35BP
68.2% probability
1160AD (68.2%) 1225AD
95.4% probability
1050AD (6.5%) 1090AD
1120AD (1.6%) 1140AD
1150AD (87.3%) 1270AD
Radiocarbon determination
1100BP
1000BP
900BP
800BP
700BP
600BP
500BP
400BP
900CalAD
1000CalAD
1100CalAD
1200CalAD
1300CalAD
1400CalAD
1500CalAD
Calibrated date

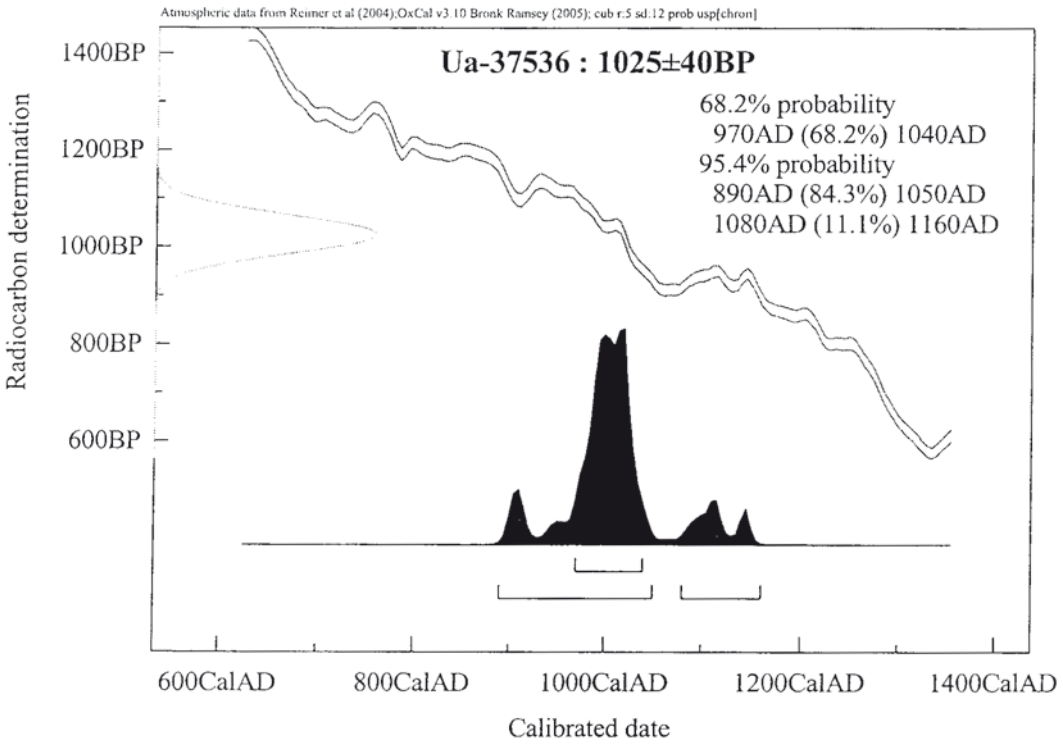
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37536 : 1025±40BP
68.2% probability
970AD (68.2%) 1040AD
95.4% probability
890AD (84.3%) 1050AD
1080AD (11.1%) 1160AD
Radiocarbon determination
1400BP
1200BP
1000BP
800BP
600BP
600CalAD
800CalAD
1000CalAD
1200CalAD
1400CalAD
Calibrated date

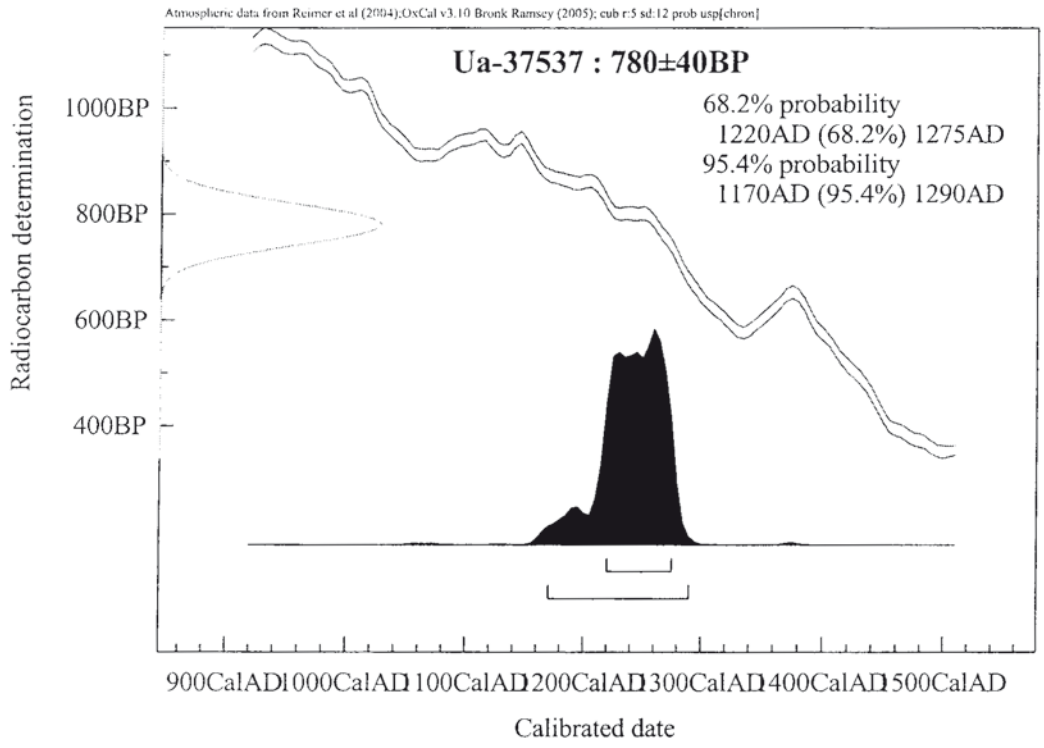
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37537 : 780±40BP
68.2% probability
1220AD (68.2%) 1275AD
95.4% probability
1170AD (95.4%) 1290AD
Radiocarbon determination
1000BP
800BP
600BP
400BP
900CalAD
1000CalAD
1100CalAD
1200CalAD
1300CalAD
1400CalAD
1500CalAD
Calibrated date

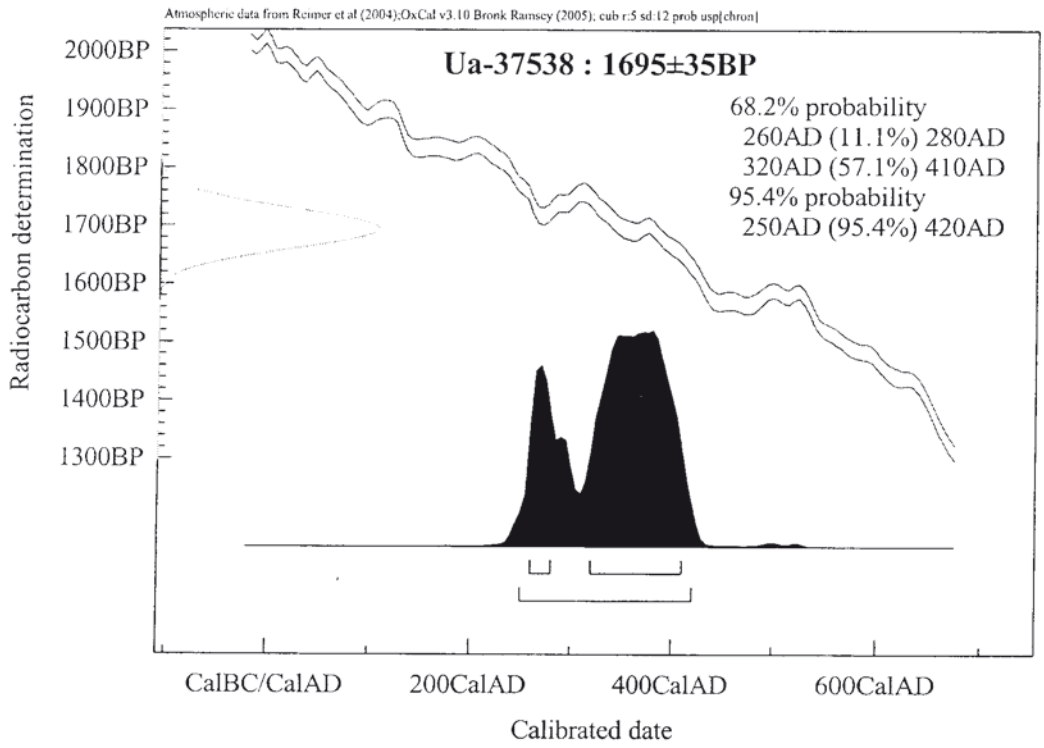
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37538 : 1695±35BP
68.2% probability
260AD (11.1%) 280AD
320AD (57.1%) 410AD
95.4% probability
250AD (95.4%) 420AD
Radiocarbon determination
2000BP
1900BP
1800BP
1700BP
1600BP
1500BP
1400BP
1300BP
CalBC/CalAD
200CalAD
400CalAD
600CalAD
Calibrated date

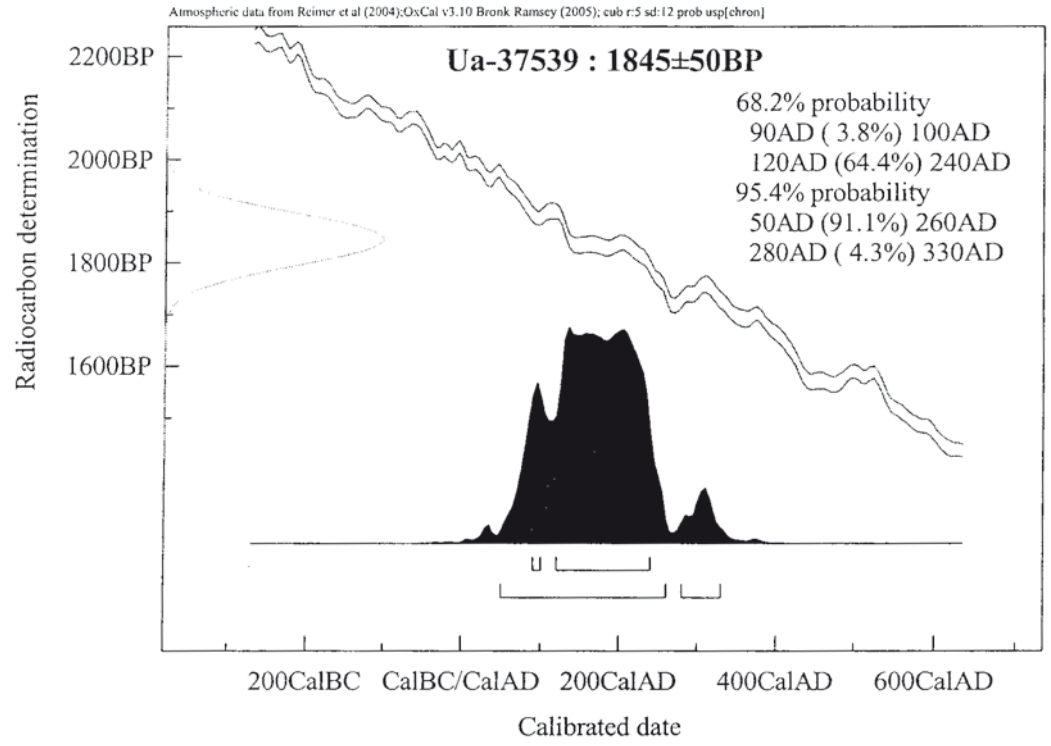
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37539 : 1845±50BP
68.2% probability
90AD (3.8%) 100AD
120AD (64.4%) 240AD
95.4% probability
50AD (91.1%) 260AD
280AD (4.3%) 330AD
Radiocarbon determination
2200BP
2000BP
1800BP
1600BP
200CalBC
CalBC/CalAD
200CalAD
400CalAD
600CalAD
Calibrated date

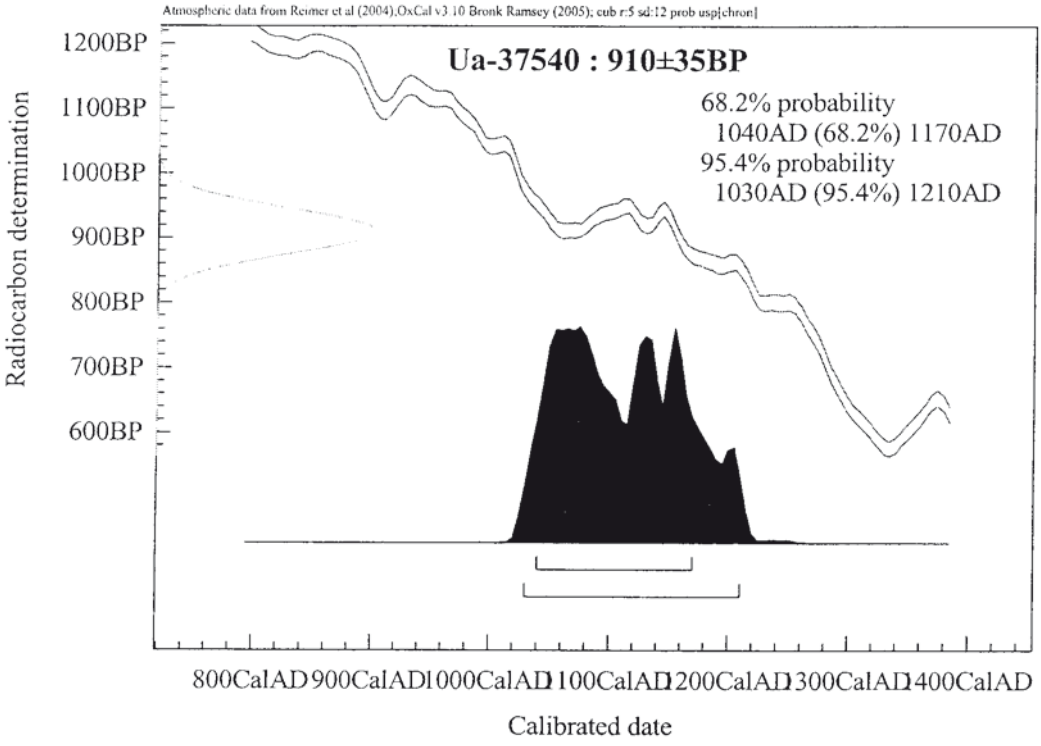
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37540 : 910±35BP
68.2% probability
1040AD (68.2%) 1170AD
95.4% probability
1030AD (95.4%) 1210AD
Radiocarbon determination
1200BP
1100BP
1000BP
900BP
800BP
700BP
600BP
800CalAD
900CalAD
1000CalAD
1100CalAD
1200CalAD
1300CalAD
1400CalAD
Calibrated date

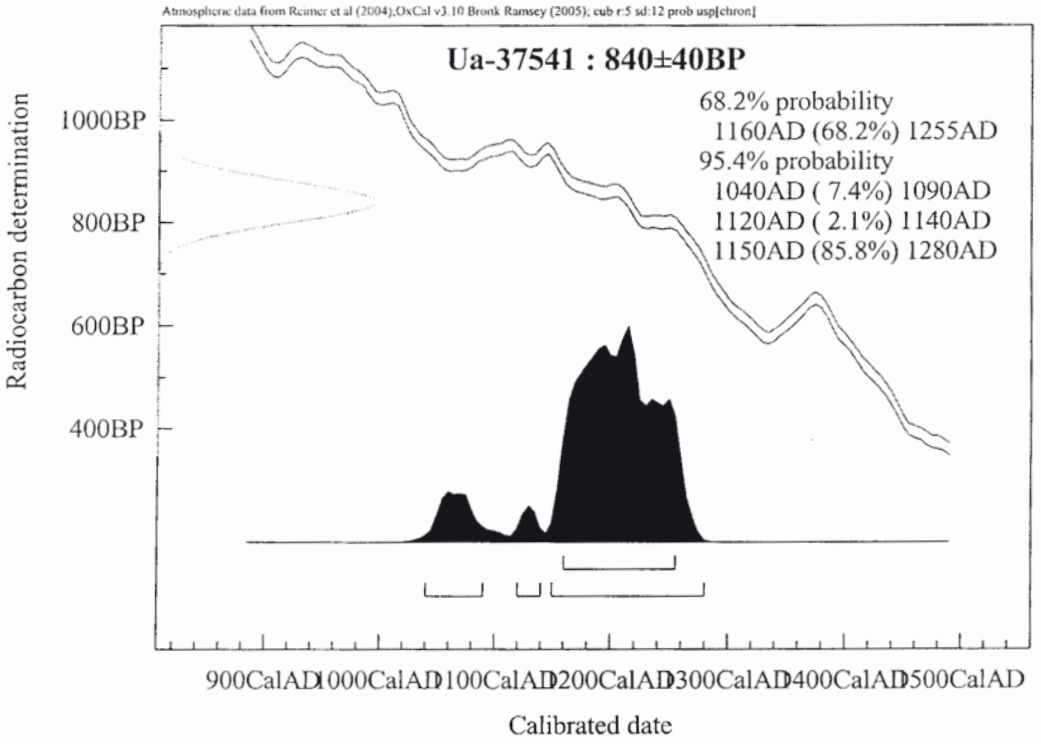
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37541 : 840±40BP
68.2% probability
1160AD (68.2%) 1255AD
95.4% probability
1040AD (7.4%) 1090AD
1120AD (2.1%) 1140AD
1150AD (85.8%) 1280AD
Radiocarbon determination
1000BP
800BP
600BP
400BP
900CalAD
1000CalAD
1100CalAD
1200CalAD
1300CalAD
1400CalAD
1500CalAD
Calibrated date

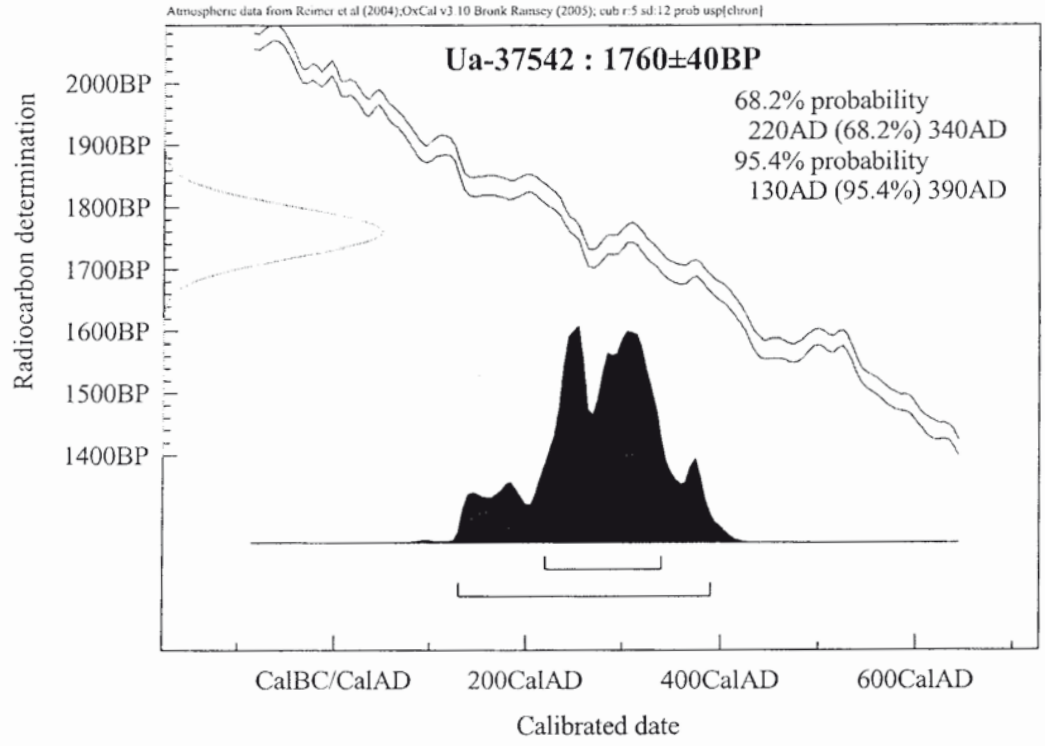
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37542 : 1760±40BP
68.2% probability
220AD (68.2%) 340AD
95.4% probability
130AD (95.4%) 390AD
Radiocarbon determination
2000BP
1900BP
1800BP
1700BP
1600BP
1500BP
1400BP
CalBC/CalAD
200CalAD
400CalAD
600CalAD
Calibrated date

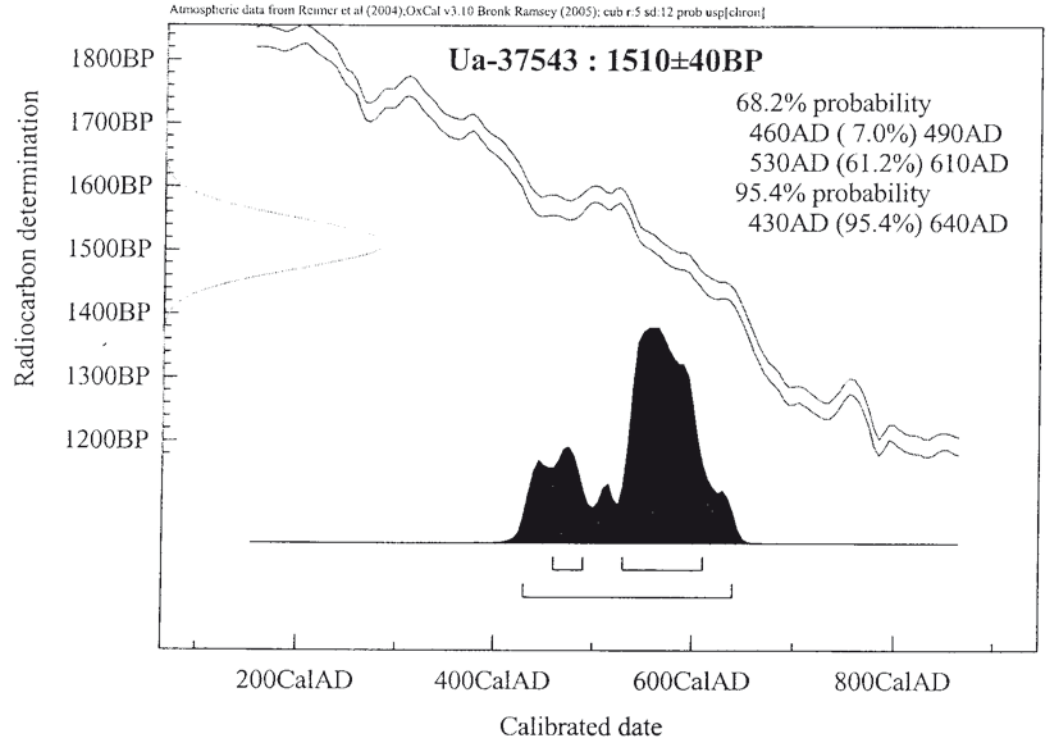
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37543 : 1510±40BP
68.2% probability
460AD (7.0%) 490AD
530AD (61.2%) 610AD
95.4% probability
430AD (95.4%) 640AD
Radiocarbon determination
1800BP
1700BP
1600BP
1500BP
1400BP
1300BP
1200BP
200CalAD
400CalAD
600CalAD
800CalAD
Calibrated date

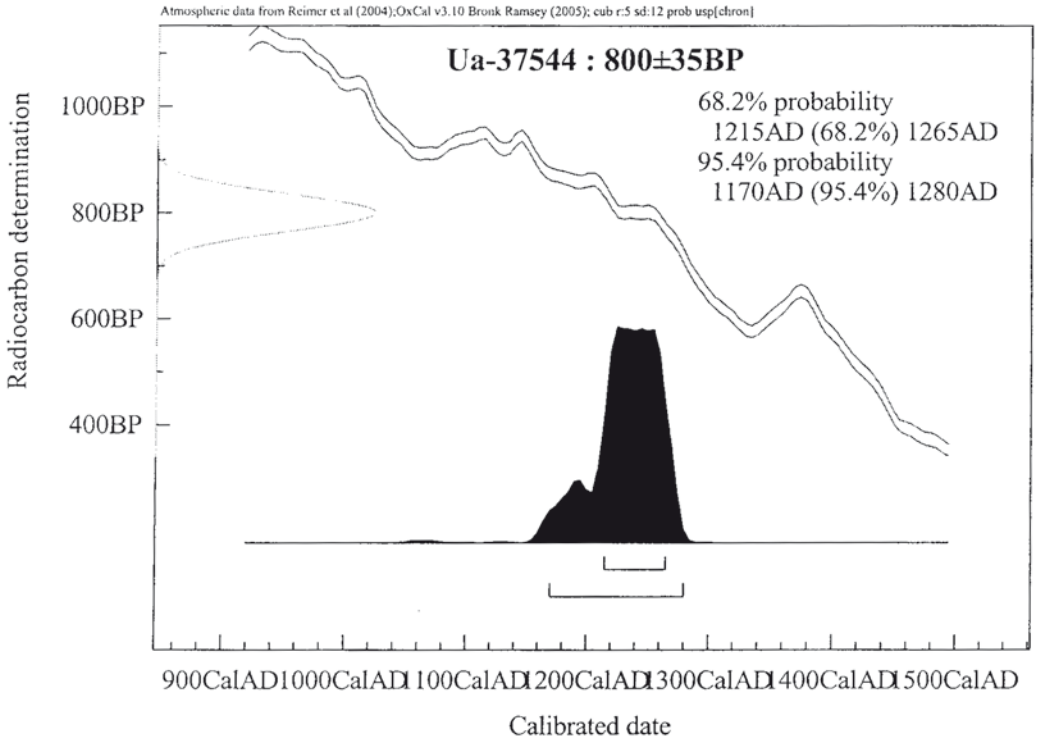
Atmospheric data from Reimer et al (2004);OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]
Ua-37544 : 800±35BP
68.2% probability
1215AD (68.2%) 1265AD
95.4% probability
1170AD (95.4%) 1280AD
Radiocarbon determination
1000BP
800BP
600BP
400BP
900CalAD
1000CalAD
1100CalAD
1200CalAD
1300CalAD
1400CalAD
1500CalAD
Calibrated date

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 – 471 30 59

Telefax:
018 – 55 57 36

Hemsida:
http://www.angstrom.uu.se

E-post:
Goran.Possnert@Angstrom.uu.se

Uppsala 2009-09-11

Anders Håkansson
Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3
302 43 HALMSTAD

KULTURMILJÖ HALLAND
2009 -09- 14
Dnr 2002-325 Handl AH-p
Dossié Lahol ms kn 1

Resultat av ^{14}C datering av träkol från Halland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C-innehållet förbränns, det tvättade och intorkade materialet surgjort till pH 4, till CO_2-gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytiskreaktion.
I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labnummer	Prov	$\delta^{13}C$ ‰ PDB	^{14}C ålder BP
Ua-38323	Veinge 326, provnummer 1	-23,7	2 574 ± 32
Ua-38324	Veinge 326, provnummer 2	-25,9	1 034 ± 32
Ua-38325	Veinge 326, provnummer 3	-26,6	2 320 ± 32
Ua-38326	Veinge 326, provnummer 4	-26,5	1 918 ± 36
Ua-38327	Veinge 326, provnummer 5	-24,9	1 145 ± 30

Med vänlig hälsning

Göran Possnert

Göran Possnert/Maud Söderman

Bilaga 6

Fosfater

Johnny May, Fosfatlaboratoriet, Gotlands museum

ObjectID	B_Id	P°	Spottest	B_Sub-class
1	44946	43	2	Fosfatprov
2	44947	38	1	Fosfatprov
3	44948	39	1	Fosfatprov
4	44949	38	1	Fosfatprov
5	44950	37	1	Fosfatprov
6	44951	36	1	Fosfatprov
7	44952	39	1	Fosfatprov
8	44953	33	1	Fosfatprov
9	44954	33	1	Fosfatprov
10	44955	38	1	Fosfatprov
11	44956	31	1	Fosfatprov
12	44957	29	2	Fosfatprov
13	44958	24	1	Fosfatprov
14	44959	30	1	Fosfatprov
15	44960	36	1	Fosfatprov
16	44961	39	1	Fosfatprov
17	44962	30	2	Fosfatprov
18	44963	25	1	Fosfatprov
19	44964	38	1	Fosfatprov
20	44965	43	2	Fosfatprov
21	44966	48	1	Fosfatprov
22	44967	36	1	Fosfatprov
23	45062	38	2	Fosfatprov
24	45063	37	1	Fosfatprov
25	45064	13	1	Fosfatprov
26	45065	25	2	Fosfatprov
27	45066	24	1	Fosfatprov
28	45067	28	3	Fosfatprov
29	45068	26	2	Fosfatprov
30	45069	31	1	Fosfatprov
31	45070	41	2	Fosfatprov
32	45071	31	2	Fosfatprov
33	45072	28	1	Fosfatprov
34	45073	27	1	Fosfatprov
35	45074	25	2	Fosfatprov
36	45075	26	1	Fosfatprov
37	45076	35	1	Fosfatprov
38	45077	43	2	Fosfatprov
39	45078	32	2	Fosfatprov
40	45079	31	1	Fosfatprov
41	45080	38	1	Fosfatprov
42	45081	71	2	Fosfatprov
43	45082	239	3	Fosfatprov
44	45083	86	3	Fosfatprov
45	45084	62	1	Fosfatprov
46	45085	84	2	Fosfatprov
47	45086	65	2	Fosfatprov
48	45087	61	1	Fosfatprov
49	45088	70	1	Fosfatprov
50	45089	65	2	Fosfatprov
51	45090	82	2	Fosfatprov
52	45091	57	3	Fosfatprov
53	45092	69	3	Fosfatprov
54	45093	132	3	Fosfatprov
55	45094	62	1	Fosfatprov
56	45095	126	3	Fosfatprov
57	45096	72	2	Fosfatprov
58	45097	54	2	Fosfatprov
59	45098	58	2	Fosfatprov
60	45099	62	3	Fosfatprov
61	45100	44	1	Fosfatprov
62	45101	57	2	Fosfatprov
64	45103	48	1	Fosfatprov
65	45104	32	1	Fosfatprov
66	45105	28	1	Fosfatprov
67	45106	29	1	Fosfatprov
68	45107	38	1	Fosfatprov
69	45108	28	1	Fosfatprov
70	45109	48	2	Fosfatprov
71	45110	50	1	Fosfatprov
72	45111	43	1	Fosfatprov
73	45112	52	1	Fosfatprov
74	45113	50	2	Fosfatprov
75	45114	43	1	Fosfatprov
76	45115	48	1	Fosfatprov
77	45116	59	1	Fosfatprov
78	45117	35	1	Fosfatprov
79	45118	49	1	Fosfatprov
80	45119	40	1	Fosfatprov
81	45120	44	2	Fosfatprov
82	45121	36	1	Fosfatprov
83	45122	40	1	Fosfatprov
84	45123	37	1	Fosfatprov
85	45124	30	1	Fosfatprov
86	45125	38	1	Fosfatprov
87	45126	50	2	Fosfatprov

Bilaga 7

Magnetometerprospektering
Glenn Envall

2006-08-29 Sid 1/1

SAGA

Skandinavisk Arkeologisk Geofysik Ab

Geofysiska Mätningar:
Med Magnetometer (Gradiometer) har utförts 0,5 mil utanför Veinge efter väg 117 mellan Halmstad - Markaryd på en plats som heter Furudal och i direkt anslutning till järnvägsöverfarten. Under perioden 2006-08-24 / 2006-08-25 och bearbetades 2006-08-29 av Glenn Envall tillhörande ovan nämnda AB

Antal grider:
antal grider som då mättes upp under denna period är 24, varje grid är 30 x 30 meter. Varav 0 är brutna.

Komplikationer:
Påstötta broblem under mätningarna var att det var stubbåker det är possitivt men halmen låg kvar i 10 av griderna och i längsgående för föraren sett väst - östlig rikning så det blev avsevärt svårare att hålla tempo samt takt i övrigt fina förhållanden.

Resultat:
Tolkning av 2 dimensionella kartmaterialet har i samråd med arkeolog Magnus Svensson företrädande Kulturmiljö Halland å ena sidan samt Glenn Envall företrädande ovan nämnda AB å andra sidan disskuterats på plats samt att en medskickad karta med overheadpapper där det ifyllts vad de olika anomalierna kan vara. Detta är att betrakta enbart som ett förslag på vad det kan vara. Arkeologisk grävning krävs för att fastställa vad det är. All tolkning som publiceras eller offentliggörs står för den aktuella arkeologen eller annan utsedd person av Kulturmiljö Halland. Källan till magnetometerkartan är skyddad enligt svensk upphovsrättslag.

Med vänliga hälsningar
SAGA

Glenn Envall

SAGA Provargatan 2 784 66 Borlänge
Tel 0243-21 55 88 Mob 070-633 22 60
E-post Halmstad@geofysik.com

SAGA

Skandinavisk Arkeologisk Geofysik Ab

SITE
Name: Furudal
Location: Väg 117 Halmstad - Markaryd öster om byn Veinge ca 5 km
MapRef:
Comments:

COMPOSITE
Path: C:\Program\ArcheoSurveyor 2\Halm Veing\comps\
Filename: Jväg 2.cmp
Description:
Instrument Type: Grad 601 (Gradiometer)
Units: nT
Surveyed by: on 2006-08-24/25 by Glenn Envall
Assembled by: on 2006-08-29 by Glenn Envall
Direction of 1st Traverse: 0 deg
Collection Method: ZigZag
Sensors: 1
Dummy Value: 32702
Origin: One

Dimensions
Composite Size (readings): 1200 x 120
Survey Size (meters): 300 m x 120 m
Grid Size: 30 m x 30 m
X Interval: 0,25m
Y Interval: 1m

Stats
Max: 53,40
Min: -40,95
Std Dev: 2,92
Mean: 0,17

Processes: 3
1 Base Layer
2 De Stagger: Grids: All Mode: Outbound By: -3 intervals
3 DeStripe Median Traverse: Grids: All

Source Grids: 24
1 Col:0 Row:1 grids\39.asg
2 Col:1 Row:1 grids\37.asg
3 Col:1 Row:2 grids\38.asg
4 Col:2 Row:1 grids\35.asg
5 Col:2 Row:2 grids\36.asg
6 Col:3 Row:1 grids\33.asg
7 Col:3 Row:2 grids\34.asg
8 Col:4 Row:1 grids\26.asg
9 Col:4 Row:2 grids\27.asg
10 Col:5 Row:1 grids\24.asg
11 Col:5 Row:2 grids\25.asg
12 Col:6 Row:1 grids\22.asg
13 Col:6 Row:2 grids\23.asg
14 Col:7 Row:0 grids\32.asg
15 Col:7 Row:1 grids\20.asg
16 Col:7 Row:2 grids\21.asg
17 Col:7 Row:3 grids\41.asg
18 Col:8 Row:0 grids\31.asg
19 Col:8 Row:1 grids\18.asg
20 Col:8 Row:2 grids\19.asg
21 Col:8 Row:3 grids\40.asg
22 Col:9 Row:0 grids\30.asg
23 Col:9 Row:1 grids\16.asg
24 Col:9 Row:2 grids\17.asg

Skandinavisk Arkeologisk Geofysik AB Provargatan 2 784 66 Borlänge Tel 0243-21 55 88 E-post Veinge@geofysik.com

Composite: C:\Program\ArcheoSurveyor 2\Halm Veing\comps\Jväg 2.cmp
Date/Time: 2006-08-29 14:21:29

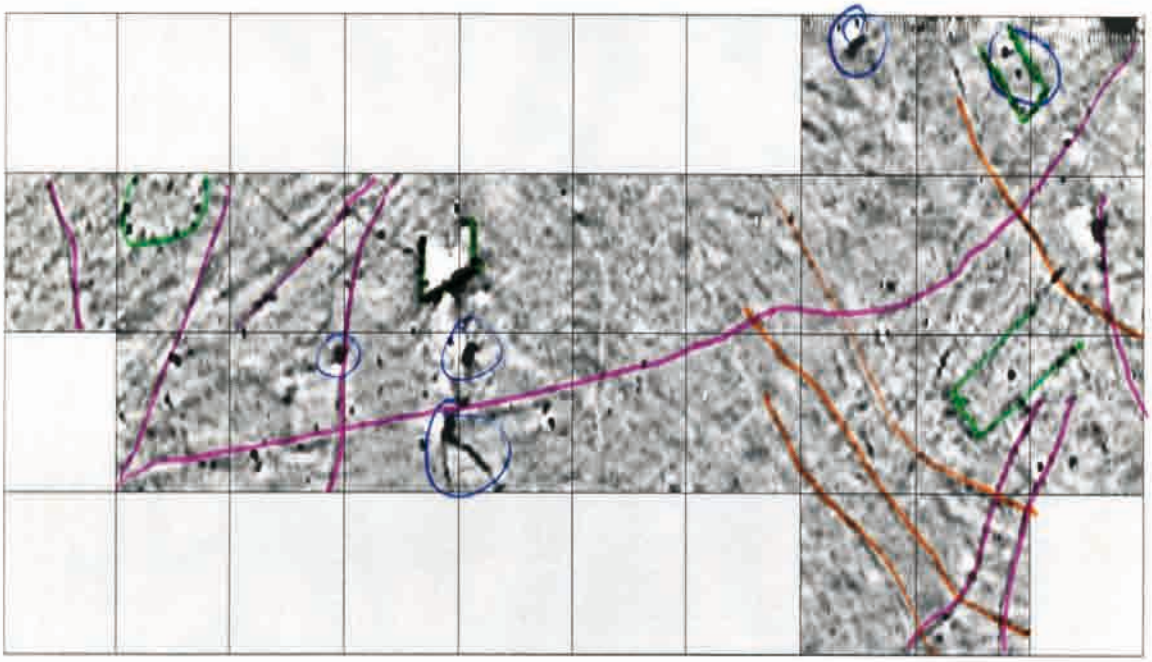

| = ARKEOLOGI ?

| = SVÅRA LINJER ?

| = EVENTUELLT GAMALT ÅKERSYSTEM.

| = VET EJ ?

Composite: C:\Program\ArcheoSurveyor 2\Halm Veing\comps\Jväg 2.cmp
Date/Time: 2006-08-27 10:42:19

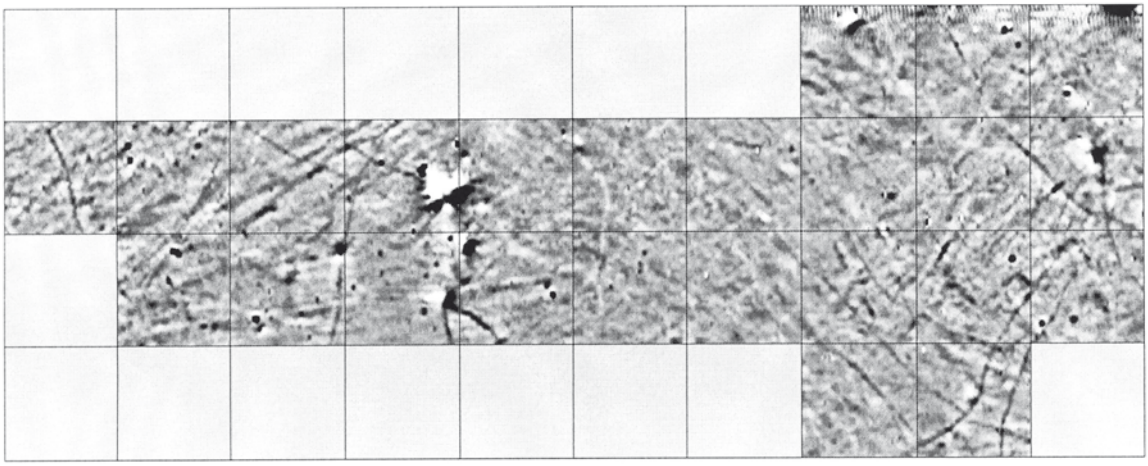

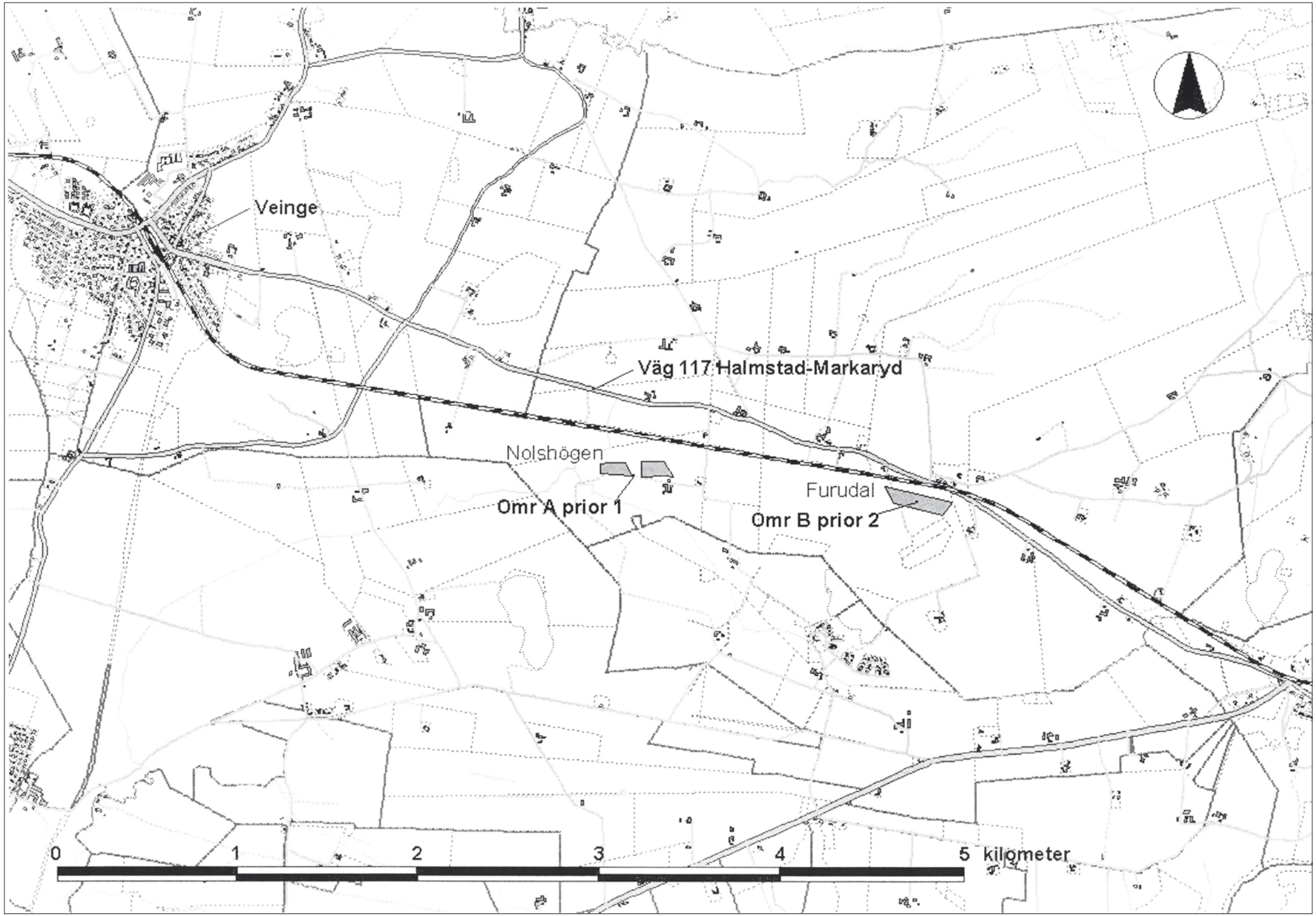
Veinge
Väg 117 Halmstad-Markaryd
Nolshögen
Omr A prior 1
Furudal
Omr B prior 2
0
1
2
3
4
5 kilometer

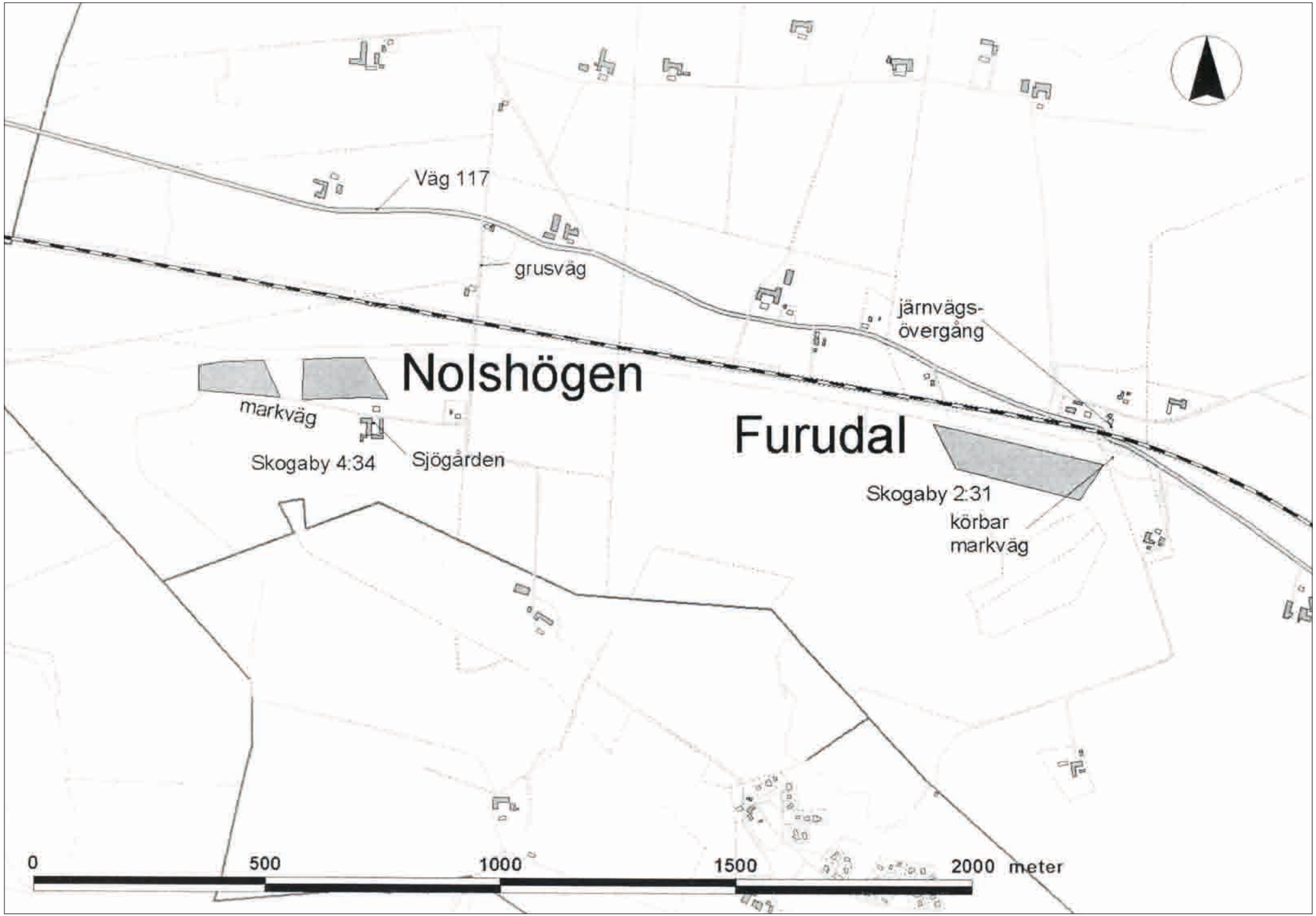
Väg 117
grusväg
järnvägs-
övergång
Nolshögen
markväg
Skogaby 4:34
Sjögården
Furudal
Skogaby 2:31
körbar
markväg
0
500
1000
1500
2000 meter

Bilaga 8

Konserveringsrapport
Carin Pettersson, SVK, Göteborg

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
VÄSTARVET

Konserveringsrapport
Väg 117, Furudal

Carin Pettersson

2008-11-10

NOK 00818-2007

STUDIO VÄSTSVENSK KONSERVERING

Konservator
Carin Pettersson

Datum
2008-11-10

Diarienummer
NOK 00818-2007

Ärendenamn

Furudal

Beställare

Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3
302 43 Halmstad

Landskap
Halland

Telefon:
035-19 26 08
e-post:
per.wranning@kulturmiljohalland.se
Länsstyrelsens Diarienummer

Socken
Veinge

Fastighet
Skogaby 2:31

RAÄ-nummer
RAÄ 326

Konserveringsrapport

POSTADRESS/ BESÖKSADRESS	LEVERANSADRESS	TELEFON	TELEFAX	E-POST
Gamlestadsvägen 2-4, B2 415 02 Göteborg	Gamlestadsvägen 2-4, Hus B2, "Inlastning", BV 415 02 Göteborg	Växeln 031-63 70 00	031-707 03 26	svk@vgregion.se

Introduktion

Från grävningen av platser utmed den nya sträckningen av väg 117 genom Halland inkom det 25 fynd tillhörande fyndplatsen Furudal till Studio Västsvensk Konservering fördelade enligt nedan:

4 st föremål av järn
16 st föremål av Cu-leg
4 st föremål av bly
1 st föremål av textil

Tillstånd/kondition

Järnföremålen är gropkorroderade och originalytorna är därför delvis förstörda. Formerna är dock intakta. De flesta är täckta med sandblandade korrosionskrustor. Detsamma gäller för flertalet av föremålen av kopparlegering.

Aktiv kopparkorrosion, som är ett tecken på bronssjuka noterades på sju av kopparlegeringsföremålen under konserveringen.

Föremålet av textil visade sig vara rester av växtdelar vid analys i mikroskop, alltså något naturligt och ej något av människan framställt.

Konservering

Alla fynden (utom den förmodade textilien) röntgenfotograferades före arbetets början. Efter genomförda konserveringsåtgärder samt dokumentation packades dem i syrafritt packmaterial och med Neopolen 1710 som stöd. Neopolen, är en polyetenprodukt, som är känd för att ha bra åldringsegenskaper.

Järnföremål

Föremålen undersöktes initialt under mikroskop och rensades med hjälp av pensel och skalpell. Frampreppareringen fortsatte med hjälp av mikrobläster, som blästermedel användes aluminiumoxid och/eller glaspärlor, 50 µm. Därefter följde en kemisk stabilisering i form av urlakning från korrosionspåskyndande salter i 0,1 M NaOH under tre månader. Kloridavgången mättes med en kloridmätare (Sherwood MK 11 Chloride analyser 9265). Urlakningen avslutades när halten klorider var under 5 mg/l. Efter urlakningen blev föremålen dehydrerade i etanol under 14 dygn. En sista torkning utfördes i ugn vid 50 grader under sju dygn. Föremålen korrosionsskyddades med en korrosionsinhibitor (Dinitrol 4010), vilken penslades på och lösningsmedlet tilläts dunsta av under ett dygn. För att skydda föremålen vid hantering, mot fukt och svängningar i miljön, påfördes dessutom en ytbehandling i form av mikrokristallinskt vax (Carbona nr 3971). Behandlingen skedde i vaxbad och under vakuum.

Föremål av koppar och kopparlegeringar

Föremålen rensades med penslar, trästickor och skalpell, avjoniserat vatten och etanol under mikroskop. Roterande borstar användes också. För att avlägsna kopparkorrosionsprodukter som döljer originalytan eller är skadliga behandlades vissa fynd med en komplexsbindare (EDTA) enligt tabell. Viss smuts lämnades på ett fåtal föremål på ytan för att originalytan annars skulle försvinna helt. Föremålen dehydrerades under ett dygn i etanol och torkades

därefter i rumstemperatur. Slutligen ytbehandlades de med mikrokristallinskt vax (Carbona nr 3971) vilket applicerades med pensel och värmdes in med värmepistol.

Under arbetets gång upptäcktes partiellt områden av en aktiv kopparkorrosion, som är en indikation på bronssjuka, på fyndnummer 105, 114, 119, 122, 123, 124 samt 6323. Dessa fynd behandlades därför med en 3 %ig lösning av bensotriazol löst i etanol. Föremålen sköljdes noga med etanol efteråt. Därefter ytbehandlades föremålen med vax. Notera att benzotriazol är cancerogent. Använd därför alltid handskar vid hantering som en säkerhetsåtgärd trots noga sköljning och ytbehandling. Förvaringsaskarna är märkta med en gul prick samt med anvisning om handskar på händerna vid hantering.

Föremål av bly
Föremålen rensades med roterande trissor, penslar och vatten under mikroskop. Flertalet behandlades även med en komplexbildare (EDTA). Dehydrering efter genomförd behandling med etanol under ett dygn, därefter torkning i rumstemperatur. Ingen ytbehandling av dessa föremål.

Särskilda iakttagelser

Fyndnummer 6330 är ett beslag av kopparlegering. Det består av ett bleck med två hål i, där rester av järnnitar fanns. Den ena sidan av beslaget uppvisar ett mönster gjort med punsning, i form av två rader av motstående små snedställda streck. Streckmönstret löper i form av ett kors över beslaget.

Fyndnummer 6330

Fyndnummer 105 är en enkelsölja och vid rensning av korrosionslagret framkom fragment av smala ränder av förgyllning lagd på kopparlegeringsytan.

Detsamma gällde för fyndnummer 6323 där förgyllningen låg i stort sett helt dold under ett lager av korrosion.

Analyser

Fyndnummer 106 är ett ringspänne av kopparlegering med ett ristat mönster på ena sidan och en vitmetall på den andra (samt med små rester av vitmetall partiellt på den ristade sidan). En analys av metallen gjordes med ett spottest. Detta visade en positiv reagens för silver.

Fyndnummer 106

STUDIO VÄSTSVENSK KONSERVERING

Furudal

SVK-Diarienumm	Datum	Beställare		Undersökningsår	Lst. Diarienummer
00818-2007	2008-11-10	Kulturmiljö Halland		2007	
Konservator	**RAÄ-nummer**	**Landskap**		**Socken**	**Fastighet**
Carin Pettersson	RAÄ 326	Halland		Veinge	Skogaby 2:31

METALLER — **Material och fynddata** — **Skadebild** — **Övrigt**

Fyndnummer	Benämning	Antal delar	**MATERIAL** (Ag, Cu, Fe, Pb, Au, Cu leg., Sn, Zn, trä, läder)	Vikt efter konservering (g)	Tidigare konservering (år)	Magnetisk	Korrosion: 1=grön, 2=grön(aktiv), 3=röd, 4=brun, 5=svart, 6=vit, 7=orange(aktiv), 8=grå	Genomkorroderad	Pulvrig korrosionsprodukt	Gropkorrosion	Ädelpatina (Cu)	Glödpatina (Fe)	Magnetitskikt (Fe)	Oxidskikt (Pb)	Krustor	Sprickor	Flagor	Skiktad	Sten/grus	Kolrester	Hänvisning till löpande text	
53	Beslag/spänne?	1	Fe			x	4, 7			x			x		x		x		x			
54	Föremål	1	Fe			x	4, 7			x			x		x		x		x			
55	Beslag?	1	Cu-leg+Fe			x	1, 7								x				x			
56	Nit?	1	Fe			x	4			x			x		x		x		x			
57	Växtdelar		Org.																		x	Analys i miksoskop. Ingen textil!
103	Beslag	1	Cu-leg+Fe			x	1, 4		x						x	x	x				x	Textilfibrer (av silke) finns på ytan. Rester av två järnnitar.
105	Enkelsölja	1	Cu-leg+Au				1, 2, 4														x	Mindre fragment av guld hittades. Sannolikt bronssjuk.
106	Ringspänne	1	Cu-leg+Ag				1				x					x	x				x	Spottest gjordes. Reagens för silver.
107	Sländtrissa	1	Pb				6							x					x			
108	Bleck	1	Pb				6							x								
114	Beslag	1	Cu-leg+Au				1, 2		x											x	x	Sannolikt bronssjuk
119	Pressbleck	1	Cu-leg				1, 2		x		x				x						x	Sannolikt bronssjuk
121	Kärl	1	Cu-leg				1, 2, 3, 4								x							
122	Nit?	1	Cu-leg				1, 2, 6		x							x	x	x			x	Sannolikt bronssjuk
123	Föremål	1	Cu-leg				1, 2, 4		x							x	x	x			x	Mycket skör yta. Sannolikt bronssjuk
124	Beslag	1	Cu-leg				1, 2, 6		x							x	x	x			x	Sannolikt bronssjuk
130	Sländtrissa	1	Pb				6		x					x					x			
133	Enkelölja	1	Cu-leg				1				x											
134	Pressbleck?	1	Cu-leg				1, 2		x							x	x	x				Mycket skör yta. Dålig kondition.
137	Enkelsölja	1	Cu-leg				1				x											Ytskiktet helt malakitiserat! Har en mycket vacker patina!
138	Bleck	1	Cu-leg+Au				1		x		x											
6323	Beslag	1	Cu-leg+Au				1, 2, 4		x							x	x	x			x	Skör yta.Sannolikt bronssjuk. Ett tunt och fragmentariskt guldskikt ytterst.
6330	Beslag	1	Cu-leg				1				x										x	Två hål med rester av järnnitar. Punsmärken på ena sidan.
6333	Sländtrissa	1	Pb				6							x					x			
6334	Enkelsölja	1	Cu-leg				1		x		x					x						

STUDIO
VÄSTSVENSK KONSERVERING

Konserveringsrapport Furudal

SVK-Diarienummer	Datum	Beställare	Undersökningsår	Lst. Diarienummer
00818-2007	2008-11-10	Kulturmiljö Halland	2007	0

Konservator	RAÄ-nummer	Landskap	Socken	Fastighet
Carin Pettersson	RAÄ 326	Halland	Veinge	Skogaby 2:31

METALLER		**Analys**			**Preparering**					**Komplex**				**Urlakn.**			**Dehydr.**			**Torkning**			**Lim**		**Ytskydd**			
Fyndnummer	Benämning	Röntgen	Spottest		Handverktyg	Roterande borstar	Bläster Aluminiumoxid	Bläster Glaskulor	Ultraljud	EDTA	Triammoniumcitrat	Bensotriazol		NaOH 0,1 M (veckor)	Avjoniserat vatten (dygn)		Isopropanol (dygn)	Aceton (dygn)	Etanol (dygn)		Ugn 50 grader (dygn)	Rumstemp (dygn)		Paraloid B72	Cyanoakrylat	Mikrokristallint vax, vakuum	Mikrokristallint vax, pensel	Korrosionsinhibitor	Paraloid B-72
53	Beslag/spänne?	x					x	x						12					14		7					x		x	
54	Föremål	x					x	x						12					14		7					x		x	
55	Beslag?	x			x	x		x											1			1					x		
56	Nit?	x					x	x						12					14		7					x		x	
57	Växtdelar	x																											
103	Beslag	x			x					x																			
105	Enkelsölja	x			x	x				x		x							1			1					x		
106	Ringspänne	x	x		x	x													1			1					x		
107	Sländtrissa	x			x	x				x									1			1							
108	Bleck	x			x	x				x									1			1							
114	Beslag	x			x	x				x		x							1			1					x		
119	Pressbleck	x			x	x						x							1			1					x		
121	Kärl	x			x	x				x									1			1					x		
122	Nit?	x			x	x						x							1			1							
123	Föremål	x			x	x						x							1			1					x		
124	Beslag	x			x	x						x							1			1					x		
130	Sländtrissa	x			x	x													1			1							
133	Enkelölja	x			x	x													1			1					x		
134	Pressbleck?	x			x	x													1			1					x		
137	Enkelsölja	x			x	x													1			1					x		
138	Bleck	x			x	x													1			1					x		
6323	Beslag	x			x	x				x		x							1			1					x		
6330	Beslag	x			x	x				x									1			1					x		
6333	Sländtrissa	x			x	x				x									1			1							
6334	Enkelsölja	x			x	x													1			1					x		

Furudal, väg 117
Fnr: 53

Furudal, väg 117
Fnr: 54

Furudal, väg 117
Fnr: 55

Furudal, väg 117
Fnr: 56

Furudal, väg 117
Fnr: 105

Furudal, väg 117
Fnr: 6323

Furudal, väg 117
Fnr: 103

Furudal, väg 117
Fnr: 123

Furudal, väg 117
Fnr: 122

Furudal, väg 117
Fnr: 106

Furudal, väg 117
Fnr: 108

Furudal, väg 117
Fnr: 114

Furudal, väg 117
Fnr: 119

Furudal, väg 117
Fnr: 106

Furudal, väg 117
Fnr: 133

Furudal, väg 117
Fnr: 124

Furudal, väg 117
Fnr: 130

Furudal, väg 117
Fnr: 121

Furudal, väg 117
Fnr: 137

Furudal, väg 117
Fnr: 138

Furudal, väg 117
Fnr: 134

Furudal, väg 117
Fnr: 6330

Furudal, väg 117
Fnr: 6333

Furudal, väg 117
Fnr: 6334

Furudal, väg 117
Fnr: 107

Bilaga 9

Metalldetektering
Jonas Paulsson

Metalldetektering i Furudal

Teknisk delrapport

Metalldetektorundersökning av ploglager i samband med arkeologisk slutundersökning, Skogaby 2:31, Veinge sn, Laholms lfs, Hallands län.

Metalldetektor som användes: Modell: C-Scope CS-1220-XDP. En mycket känslig metalldetektor som med mätar- och ljudsignal registrerar magnetiska olikheter i undergrunden ner till ett största djup av ca 30 cm.

Undersökningen:

Arbetsmetod: En systematisk detektering av matjordslagret utfördes. Vid undersökningen negligerades utslag från järnföremål medan alla andra kontrollerades. Metallföremål som med säkerhet kunde tillföras tiden före 1700 eller med osäkerhet kunde dateras i fält markerades och mättes in. Metallföremål som med säkerhet kunde bestämmas till senare tid (d.v.s. efter 1700) tillvaratogs utan inmätning.

Utförande: Matjordslagret på slutundersökningsområdet totaldetekterades vid två tillfällen. Den andra omgången utfördes efter en maskinell halvering av matjorden. På grund av metallfyndsspridningen samt resultat från fosfatanalyser undersöktes området omedelbart söder om slutundersökningsytan enligt söklinjeprincipen, med ett avstånd mellan linjerna på 10 meter. Söklinjerna följde brukningsriktningen på platsen d.v.s. VNV-OSO. Ett mindre område i söder med höga fosfatvärden totaldetekterades en gång.

Detekteringssituationen: (fysiska faktorer som kan påverka detekteringsresultatet) – Undersökningsytan var nysådd vilket gav utmärkta detekteringsförhållanden. Däremot försvårades detekteringen av att ploglagret var magnetiskt fr.a. i undersökningsområdets östra del, orsakad av magnetisk sand/grus och eventuellt bränt material. Undersökningen utfördes vid meteorologiskt gynnsamma förhållanden.

Källkritik - Generellt omfattade detekteringen fr.a. ploglagerhalvornas och anläggningarnas övre del. De kan därför inte betraktas som totalgenomsökta.

När det gäller mer allmänna källkritiska resonemang med diskussioner kring representativitet och hur ett framdetekterat fyndmaterial skall tolkas se: Paulsson, J. 1999 ”Metalldetektering och Uppåkra. Att förhålla sig till ett detektormaterial” i ”*Fynden i centrum*”, Hårdh, B. (red.). Acta Archaeologica Lundensia series altera in 8° N° 30. Lund.

Bilaga 10

Fotolista

K4801-K5209

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Fotografer:
AH=Anders Håkansson
LM=Linn Mattsson
MS=Magnus Svensson
GE=Gertie Ericsson
HR= Helén Romedahl
MB= Maria Brynielsson
ST=Stina Tegnhed

Filmnummer	Motiv	Mot	Fotograf	Fotodatum
K2011-48:01	Provgropar i matjorden.	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:02	Provgropar i matjorden.	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:03	Provgropar i matjorden.	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:04	Provgropar i matjorden.	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:05	Provgropar i matjorden.	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:06	Provgropar i matjorden.	Nordväst	AH	2007-05-08
K2011-48:07	Grophus 10446	Nordost	AH	2007-05-08
K2011-48:08	Grophus 10446	Söder	AH	2007-05-08
K2011-48:09	Grophus 10446	Väster	AH	2007-05-08
K2011-48:10	Grophus 15	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:11	Grophus 15	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:12	Grophus 15	Väster	AH	2007-05-08
K2011-48:13	Grophus 15	Nordost	AH	2007-05-08
K2011-48:14	Magnus Svensson schaktar	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:15	Magnus Svensson schaktar	Norr	AH	2007-05-08
K2011-48:16	Magnus Svensson schaktar	Väster	AH	2007-05-08
K2011-48:17	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:18	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:19	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:20	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:21	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:22	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:23	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:24	Grophus 10446	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:25	Grophus 10446	Sydost	AH	2007-05-09
K2011-48:26	Grophus 10446, härden	Norr	AH	2007-05-09

Filmnummer	Motiv	Mot	Fotograf	Fotodatum
K2011-48:27	Grophus 10446, härden	Norr	AH	2007-05-09
K2011-48:28	Grophus 15, k10563	Sydost	GE	2007-05-09
K2011-48:29	Grophus 15, k10563	Syd	GE	2007-05-09
K2011-48:30	Grophus 15, k10563	Syd	GE	2007-05-09
K2011-48:31	Grophus 15, k10563	Nordväst	GE	2007-05-09
K2011-48:32	Grophus 15, k10563	Nordväst	GE	2007-05-09
K2011-48:33	Grophus 15, k10563	Väst	GE	2007-05-09
K2011-48:34	Grophus 15, k10563	Syd	GE	2007-05-09
K2011-48:35	Grophus 15, k10563	Väst	GE	2007-05-09
K2011-48:36	Hus 3	Väst	ST	2007-05-09
K2011-49:01	Hus 3	Väster	AH	2007-05-11
K2011-49:02	Hus1, härd	Öster	AH	2007-05-11
K2011-49:03	Hus1, härd	Väster	AH	2007-05-11
K2011-49:04	Hus1, härd	Öster	AH	2007-05-11
K2011-49:05	Hus1, härd	Väster	AH	2007-05-11
K2011-49:06	Kärlbotten, k18075	Öster	MS	2007-05-11
K2011-49:07	Kärlbotten, k18075	Väst	MS	2007-05-11
K2011-49:08	Ugnskonstruktion	Väst	HR	2007-05-11
K2011-49:09	Ugnskonstruktion	Öster	HR	2007-05-11
K2011-49:10	Hus 2, härd	Norr	LM	2007-05-18
K2011-49:11	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:12	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:13	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:14	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:15	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:16	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:17	Hus 2, takbärande stolphål	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:18	Hus 2, väggstolpe	Syd	LM	2007-05-18
K2011-49:19	Hus 2, väggstolpe	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:20	Hus 2, väggstolpe	Sydväst	LM	2007-05-18
K2011-49:20	Hus 2, väggstolpe	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:21	Hus 2, väggstolpe	Sydväst	LM	2007-05-18
K2011-49:22	Hus 2, väggstolpe	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:23	Ugnskonstruktion	Öster	LM	2007-05-18
K2011-49:24	Ugnskonstruktion	Väster	LM	2007-05-18
K2011-49:25	Hus 2, väggstolpe	Nordost	LM	2007-05-18
K2011-49:26	Hus 2, väggstolpe	Nordost	LM	2007-05-18
K2011-49:27	Hus 2, väggstolpe	Norr	LM	2007-05-18
K2011-49:28	Hus 2, väggstolpe	Väst	LM	2007-05-18
K2011-49:29	Väggränna med stenavtryck	Väst	HR	2007-05-18
K2011-49:30	Väggränna med stenavtryck	Väst	HR	2007-05-18
K2011-49:31	Väggränna med stenavtryck	Nordväst	HR	2007-05-18
K2011-49:32	Brunnen	Öster	HR	2007-05-18
K2011-49:33	Brunnen	Väster	HR	2007-05-18
K2011-49:34	Brunnen	Väster	HR	2007-05-18
K2011-49:35	Brunnen	Väster	HR	2007-05-18

Filmnummer	Motiv	Mot	Fotograf	Fotodatum
K2011-49:36	Brunnen	Norr	HR	2007-05-18
K2011-49:37	Brunnen	Söder	HR	2007-05-18
K2011-50:01	Brunnen	Norr	HR	2007-05-24
K2011-50:02	Brunnen	Öster	HR	2007-05-24
K2011-50:03	S5191	Öster	MS	2007-05-24
K2011-50:04	S5191	Söder	MS	2007-05-24
K2011-50:05	S5191	Öster	MS	2007-05-24
K2011-50:06	S5191	Söder	MS	2007-05-24
K2011-50:07	S31581	Norr	LM	2007-05-24
K2011-50:08	S31581	Norr	LM	2007-05-24
K2011-50:09	S31581	Norr	LM	2007-05-24
K2011-50:10	S31581	Söder	LM	2007-05-24
K2011-50:11	S31921	Söder	MS	2007-05-25
K2011-50:12	S31921	Väster	MS	2007-05-25
K2011-50:13	S31921	Norr	MS	2007-05-25
K2011-50:14	S4500	Öster	ST	2007-05-25
K2011-50:15	S4500	Söder	ST	2007-05-25
K2011-50:16	S4433, 4717	Öster	MB	2007-05-25
K2011-50:17	S4433, 4717	Väster	MB	2007-05-25
K2011-50:18	Vävtyngder i 4701	Nordost	ST	2007-05-28
K2011-50:19	Vävtyngder i 4701	Öster	ST	2007-05-28
K2011-50:20	Vävtyngder i 4701	Nordväst	ST	2007-05-28
K2011-50:21	Vävtyngder i 4701	Norr	ST	2007-05-28
K2011-50:22	Vävtyngder i 4701	Norr	ST	2007-05-28
K2011-50:23	Vävtyngder i 4701	Norr	ST	2007-05-28
K2011-50:24	S39563	Norr	MB	2007-05-28
K2011-50:25	S39563	Norr	MB	2007-05-28
K2011-50:26	S39563	Öster	MB	2007-05-28
K2011-50:27	S39563	Öster	MB	2007-05-28
K2011-50:28	S39563	Öster	MB	2007-05-28
K2011-50:29	Brunnen	Söder	GE	2007-05-29
K2011-50:30	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:31	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:32	Brunnen	Söder	GE	2007-05-29
K2011-50:33	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:34	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:35	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:36	Brunnen	Norr	GE	2007-05-29
K2011-50:37	Brunnen	Väst	GE	2007-05-29
K2011-51:01	Ben 38304	Väst	LM	2007-05-31
K2011-51:02	Ben 38304	Öster	LM	2007-05-31
K2011-51:03	S38425	Norr	LM	2007-05-31
K2011-51:04	S38425	Söder	LM	2007-05-31
K2011-51:05	S38425	Norr	LM	2007-05-31
K2011-51:06	Magnus och Helén	Nordväst	AH	2007-05-31

Filmnummer	Motiv	Mot	Fotograf	Fotodatum
K2011-51:07	Magnus och Helén	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:08	Magnus och Helén	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:09	Brunnen	Nordväst	AH	2007-05-31
K2011-51:10	Brunnen	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:11	Brunnen	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:12	Arbetsbilder	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:13	Arbetsbilder	Norr	AH	2007-05-31
K2011-51:14	Arbetsbilder	Väst	AH	2007-05-31
K2011-51:15	Stolphål 7627	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:16	Lager 42349	Norr	LM	2007-06-01
K2011-51:17	Lager 42349	Norr	LM	2007-06-01
K2011-51:18	Vävtyngd i 20324	Norr	AH	2007-06-01
K2011-51:19	Vävtyngd i 20324	Norr	AH	2007-06-01
K2011-51:20	Alsengem och Helén	Norr	AH	2007-06-01
K2011-51:21	Fyndplats alsegem	Norr	AH	2007-06-01
K2011-51:22	Fyndplats alsegem	Norr	AH	2007-06-01
K2011-51:23	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:24	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:25	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:26	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:27	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:28	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:29	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:30	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:31	Alsengem och Helén	Väster	AH	2007-06-01
K2011-51:32	Alsengem och Helén	Öster	AH	2007-06-01
K2011-52:01	Stina gräver	Norr	AH	2007-06-12
K2011-52:02	Grophus 23	Öster	AH	2007-06-12
K2011-52:03	Grophus 23	Öster	AH	2007-06-12
K2011-52:04	Grophus 23	Väster	AH	2007-06-12
K2011-52:05	Grophus 9	Väster	AH	2007-06-12
K2011-52:06	Grophus 9	Öster	AH	2007-06-12
K2011-52:07	Grophus 9	Norr	AH	2007-06-12
K2011-52:08	Grophus 9	Norr	AH	2007-06-12
K2011-52:09	Grophus 9	Norr	AH	2007-06-12

Bilaga 11

Ritningar

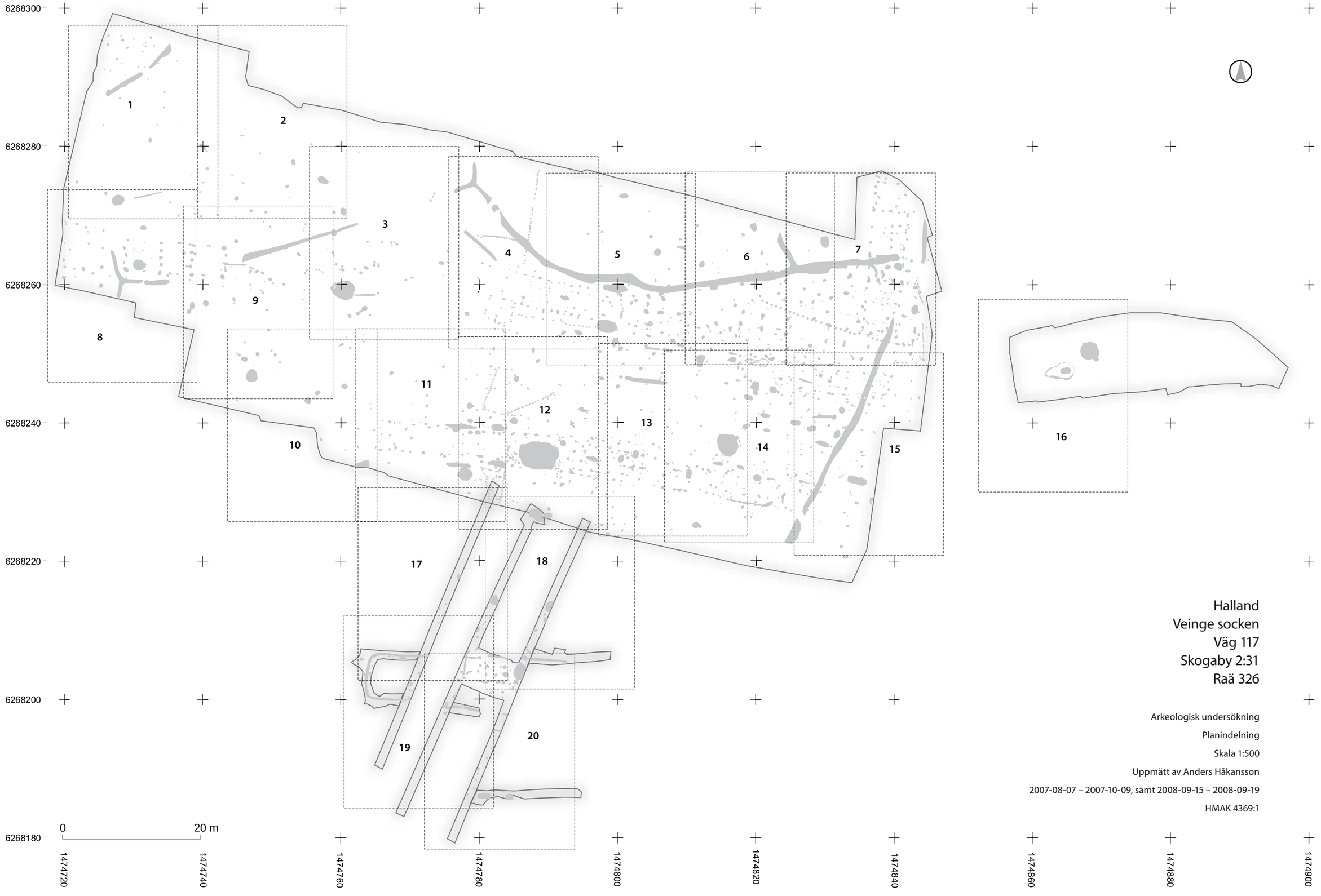

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning

Planindelning

Skala 1:500

Uppmätt av Anders Håkansson

2007-08-07 – 2007-10-09, samt 2008-09-15 – 2008-09-19

HMAK 4369:1

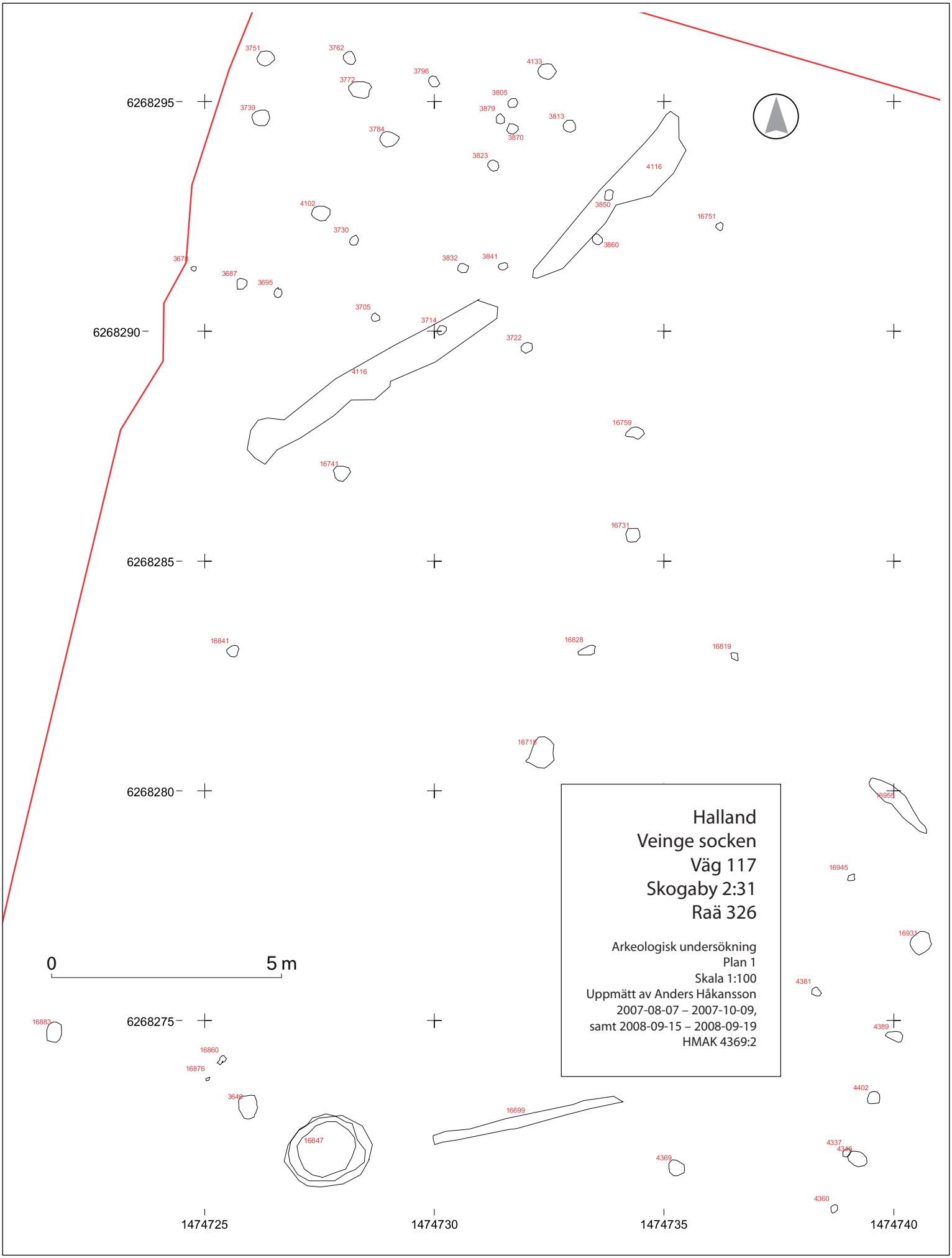

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 1
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:2

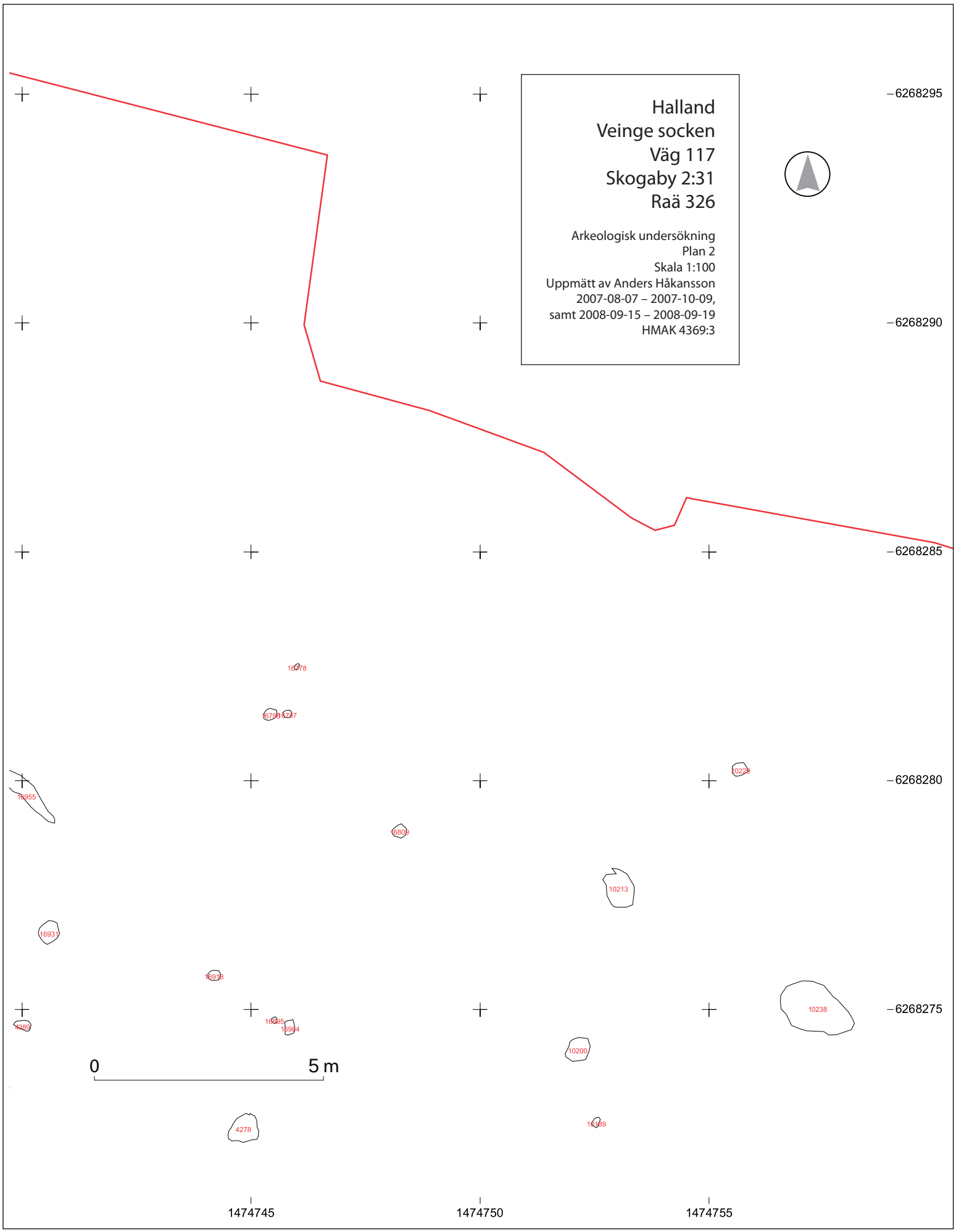
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 2
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:3
6268295
6268290
6268285
6268280
6268275
16955
16809
10213
16931
16918
16964
10238
10200
4278
0
5 m
1474745
1474750
1474755

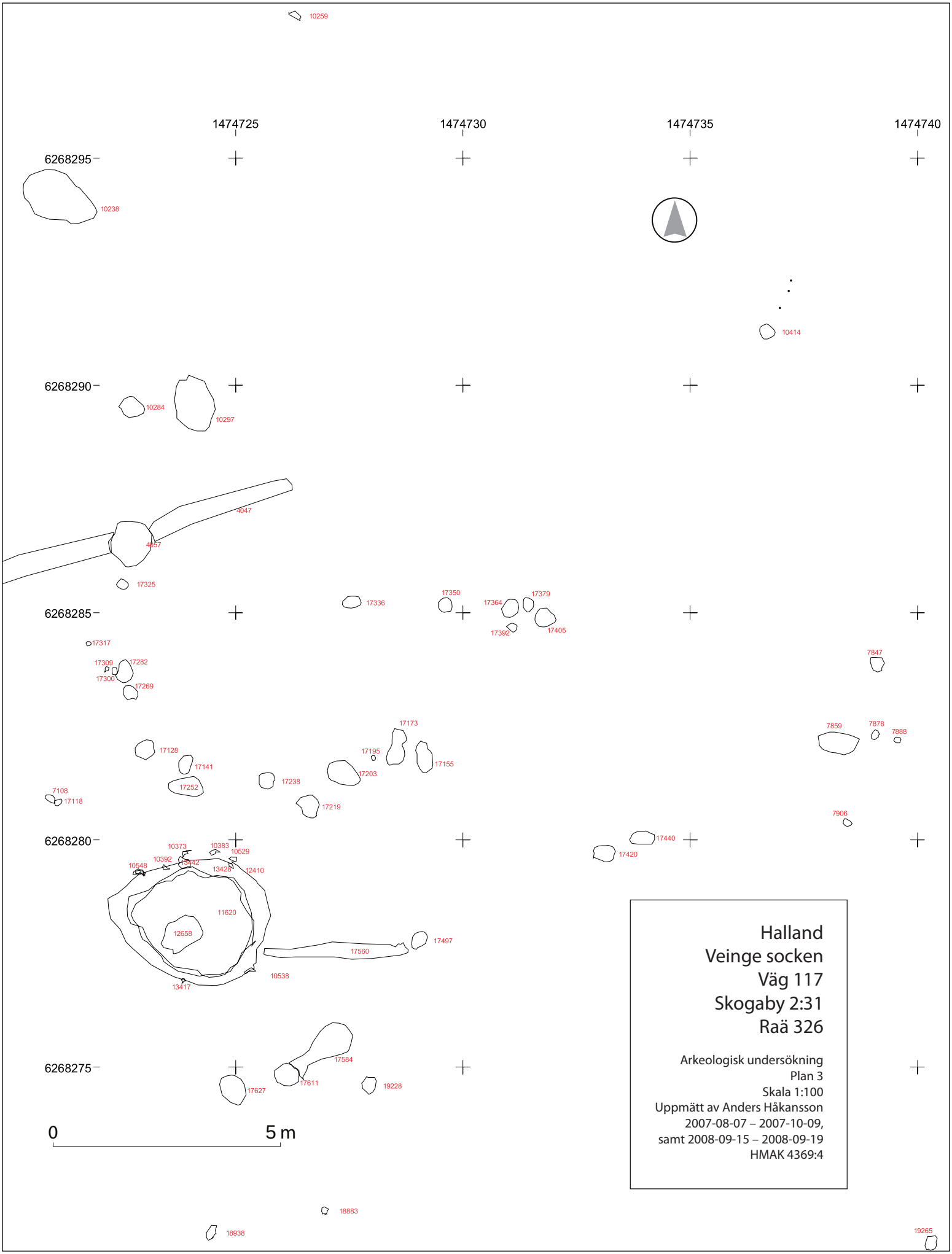

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 3
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:4

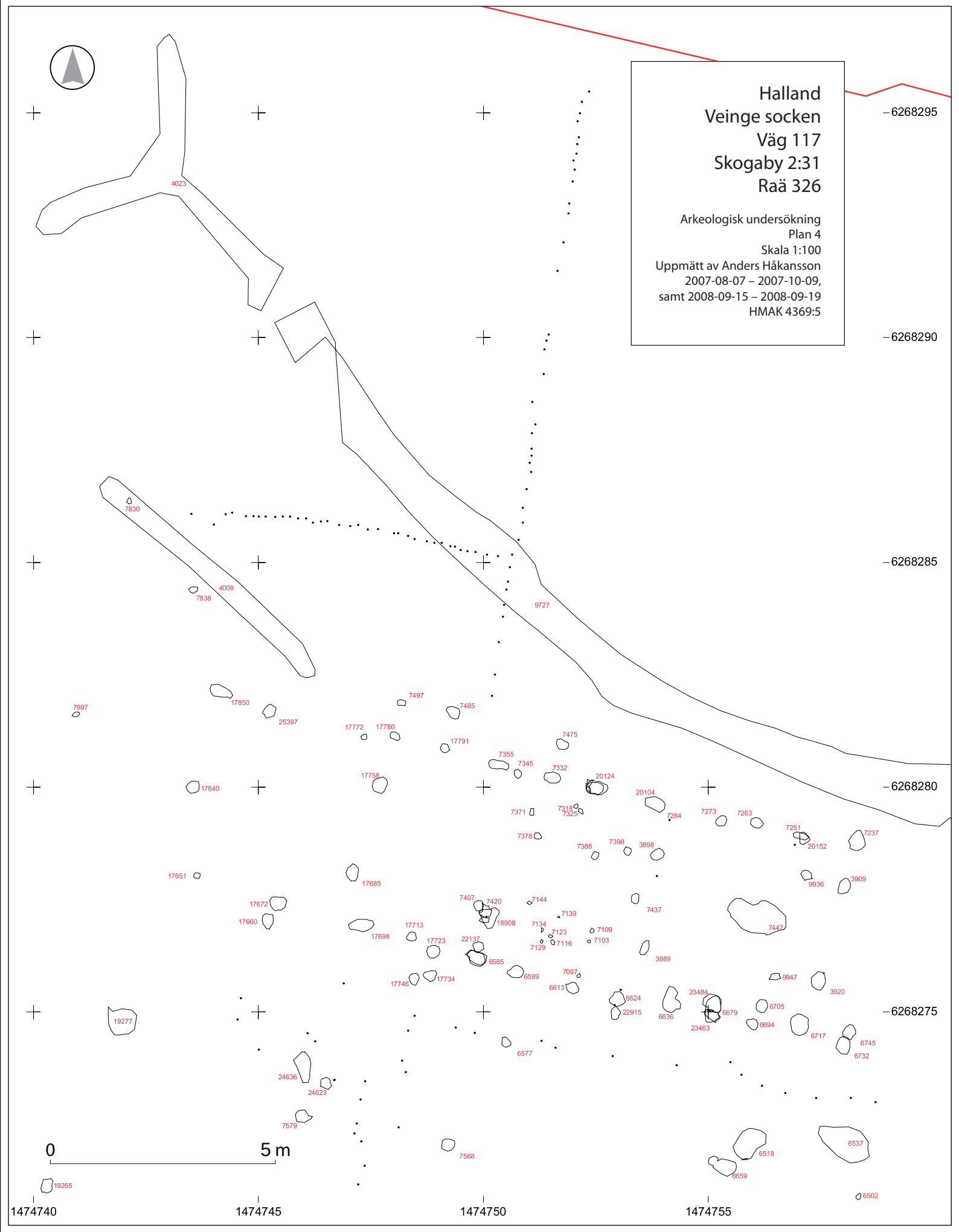
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 4
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:5
6268295
6268290
6268285
6268280
6268275
1474740
1474745
1474750
1474755
0
5 m
4023
7830
4009
7838
9727
7897
17850
25397
7497
7485
17772
17780
17791
7475
7355
7345
7332
17758
17640
20124
20104
7371
7318
7325
7284
7273
7263
7251
7237
20152
7378
7388
7398
3898
17651
17685
9936
3909
17672
17660
7407
7420
7144
7139
7437
18908
7134
7123
7109
7103
7447
17713
17698
17723
22137
7129
7116
6585
3889
6599
7097
17746
17734
6613
9947
3920
6624
22915
23484
6636
6679
6705
23463
6694
6717
6745
6732
6577
19277
24636
24623
7579
7568
6537
6518
6659
19265
6502

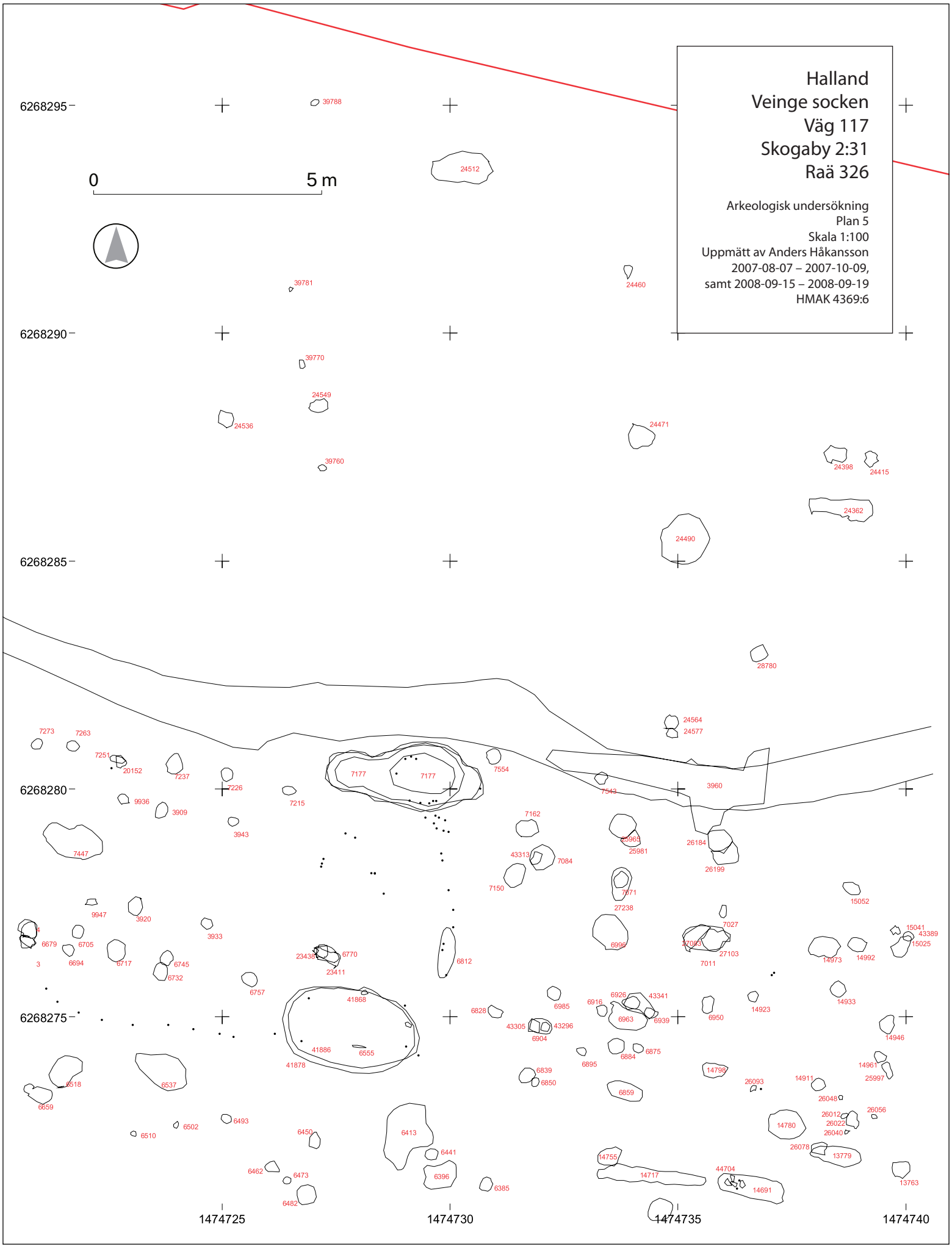
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 5
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:6
0
5 m
6268295
6268290
6268285
6268280
6268275
1474725
1474730
1474735
1474740

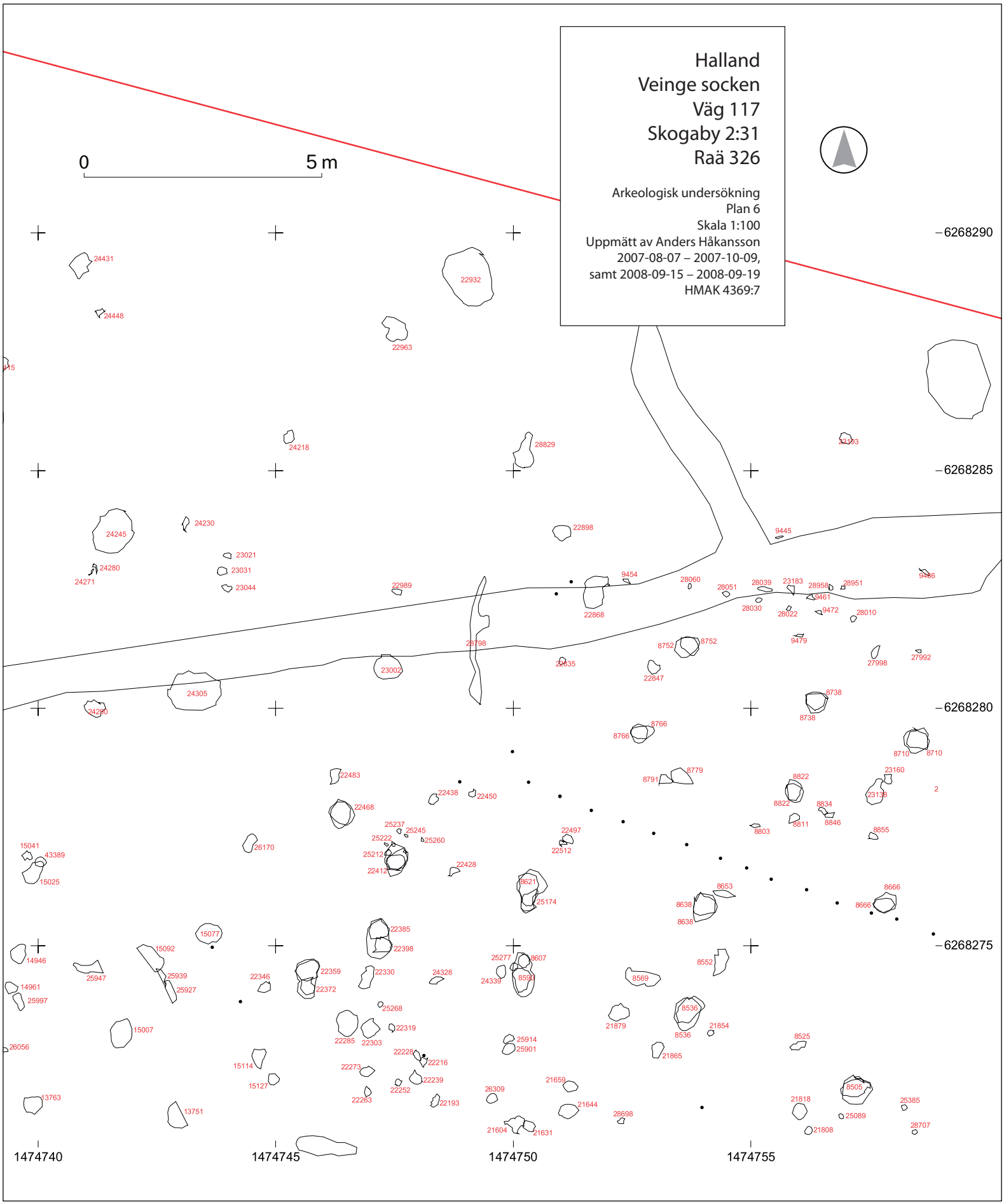
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 6
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:7
0
5 m
6268290
6268285
6268280
6268275
1474740
1474745
1474750
1474755

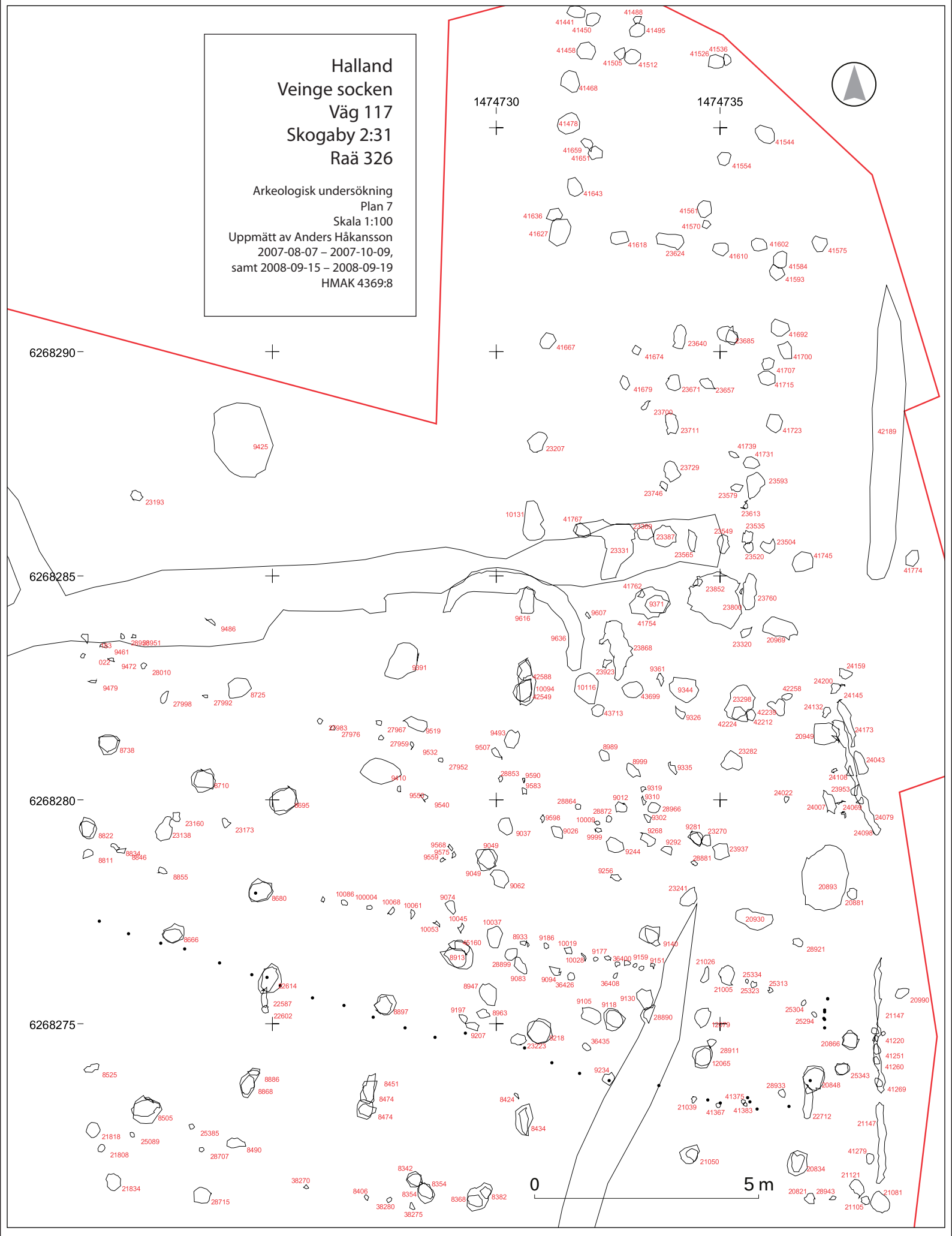
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 7
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:8
1474730
1474735
6268290
6268285
6268280
6268275
0
5 m

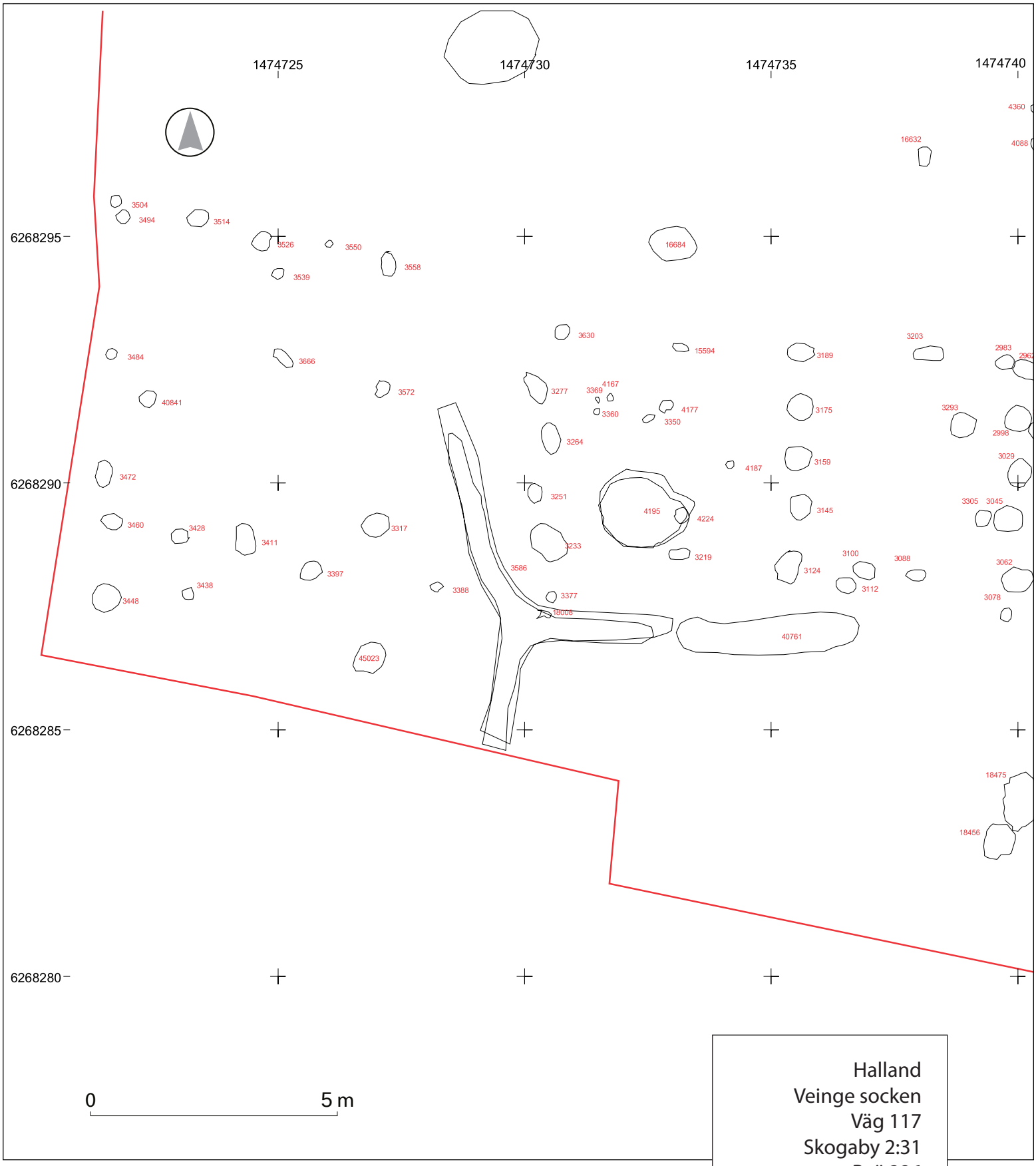

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 8
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:9

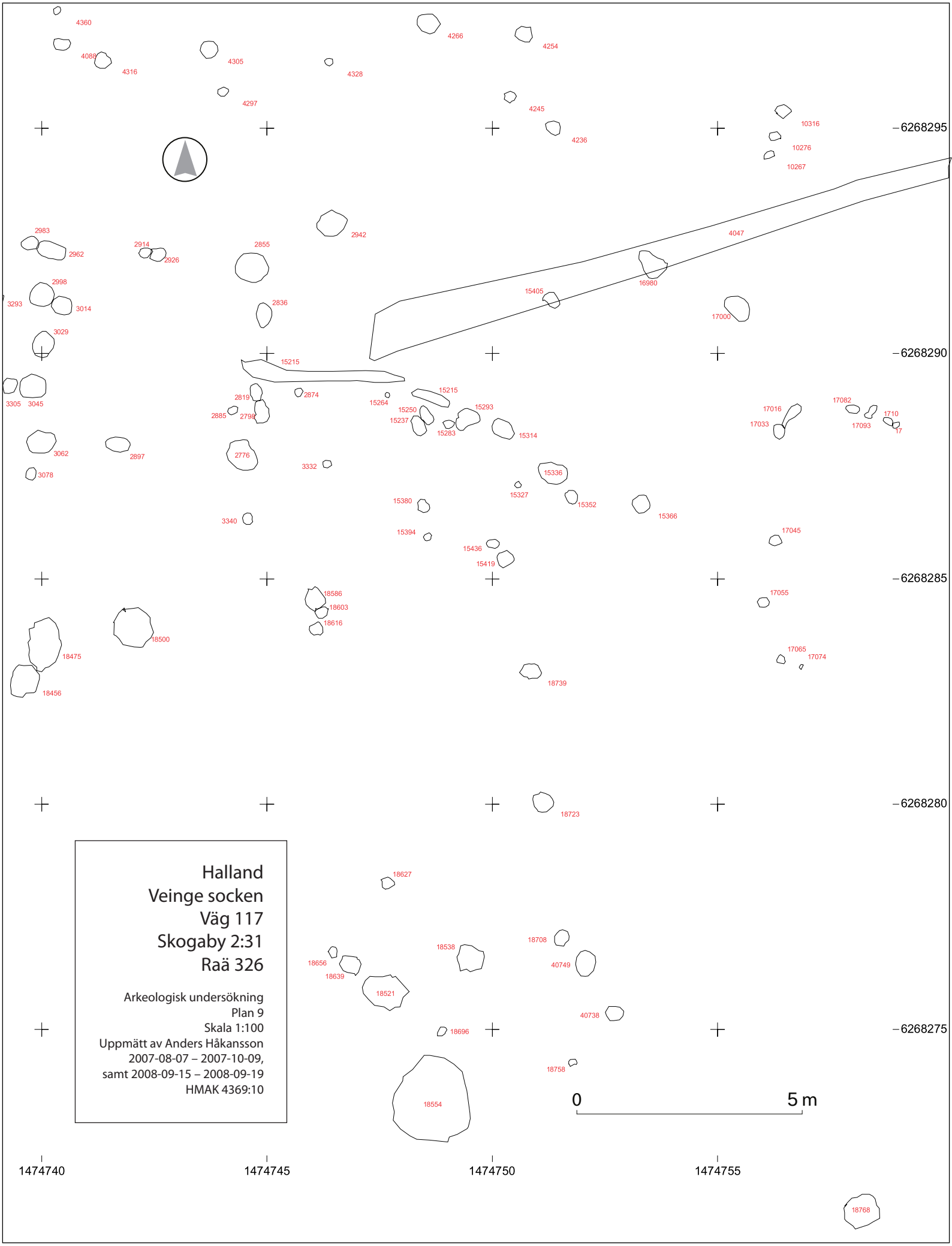

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 9
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:10

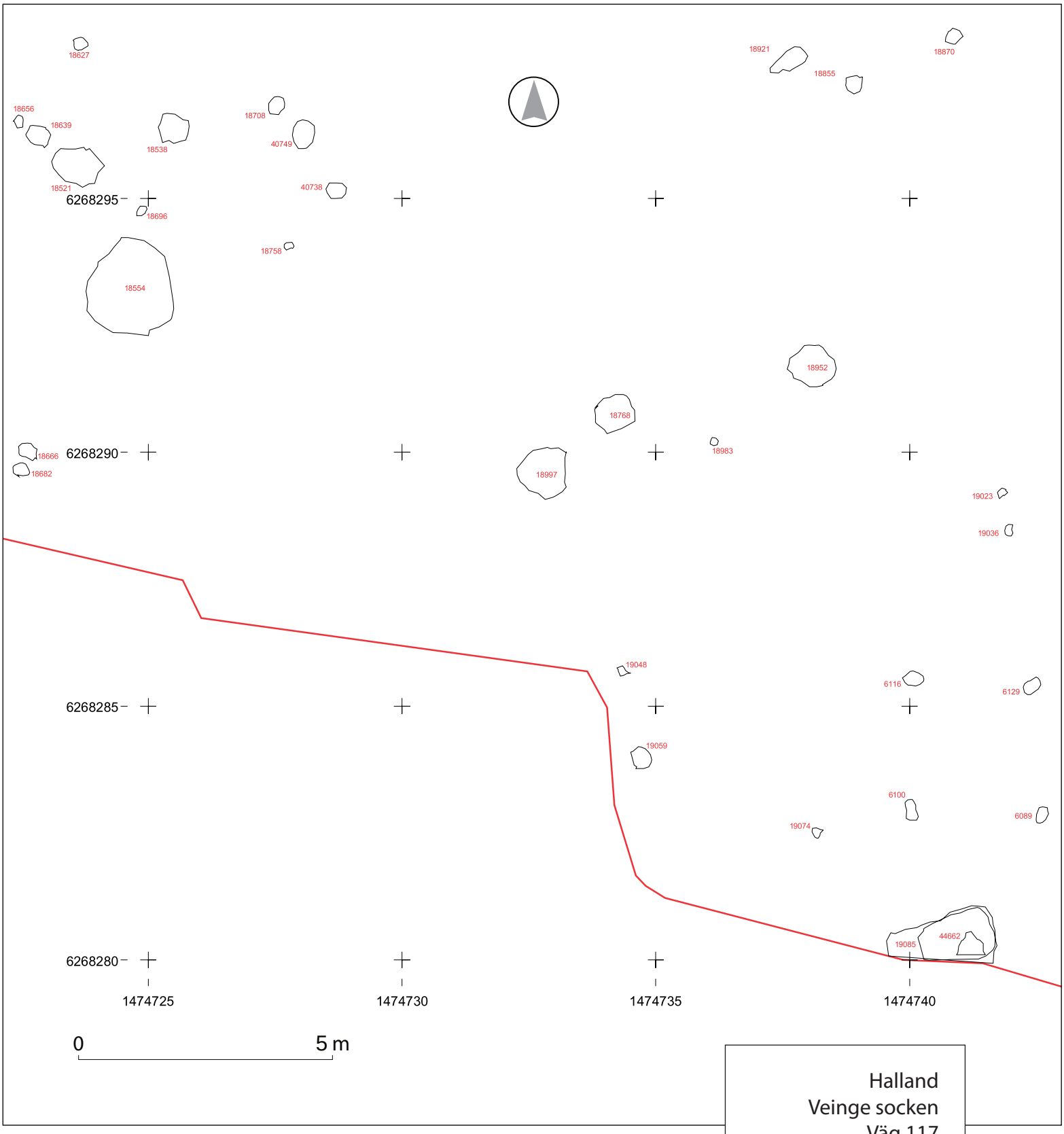

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan10
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:11

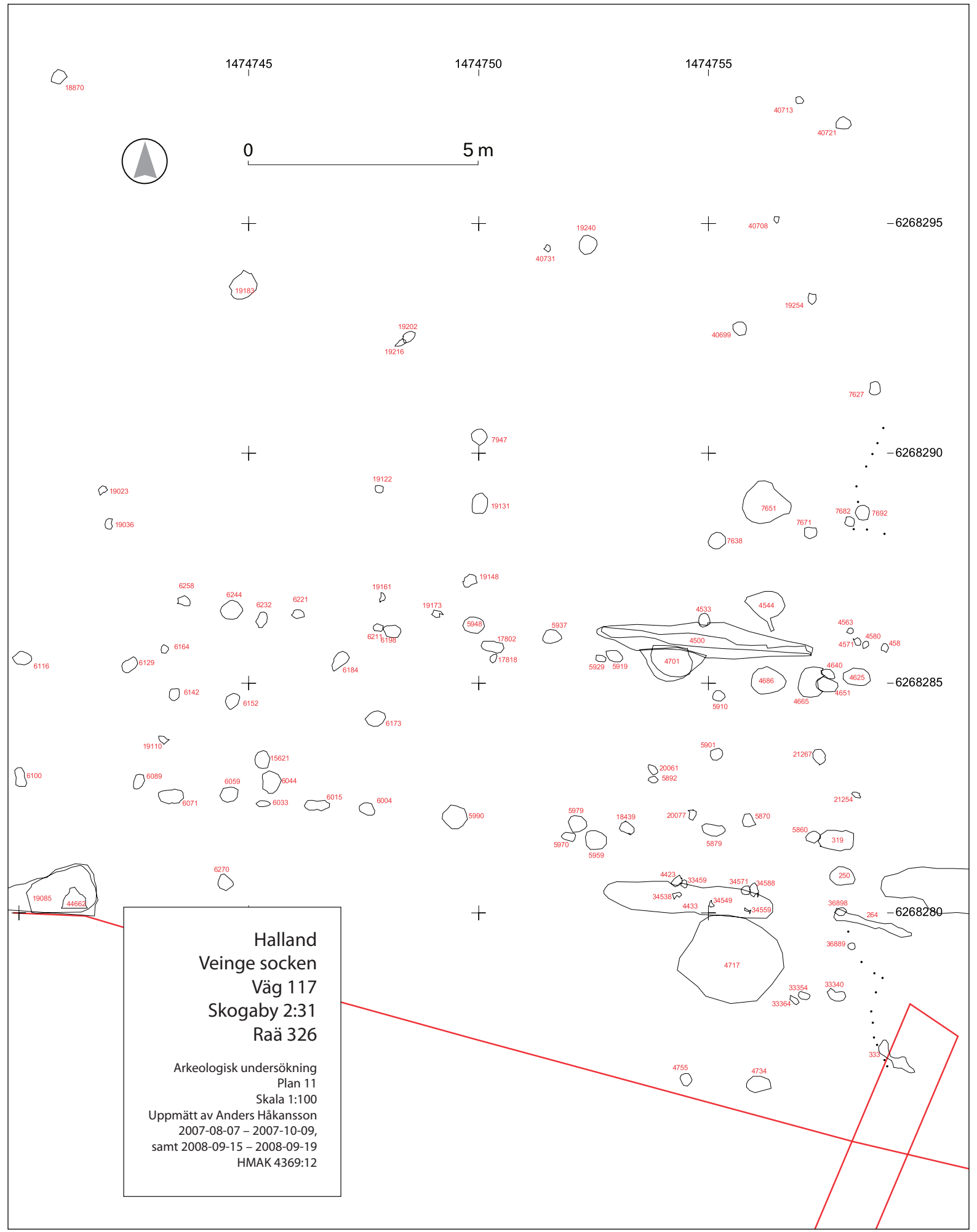

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 11
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:12

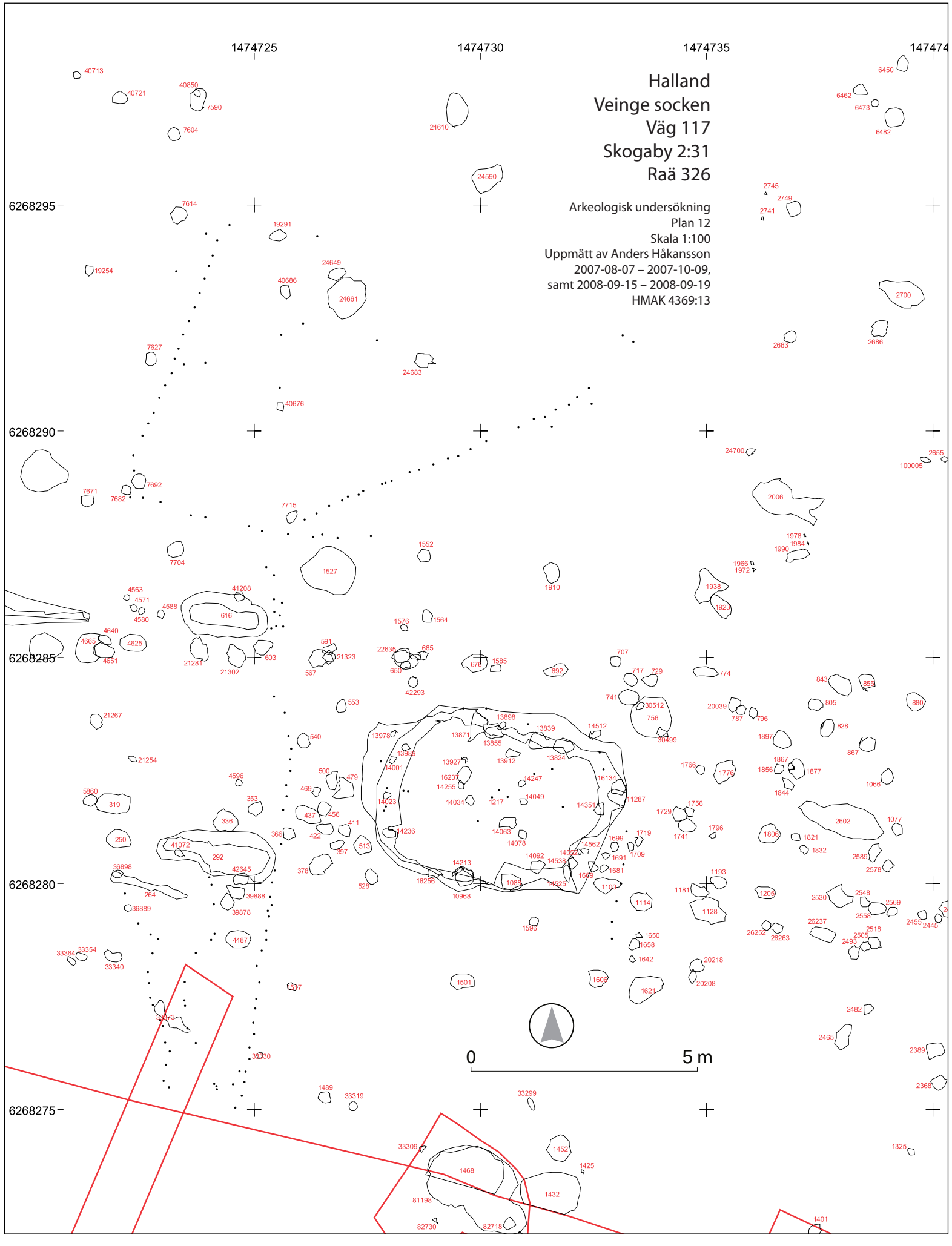
1474725
1474730
1474735
147474
6268295
6268290
6268285
6268280
6268275
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 12
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:13
0
5 m

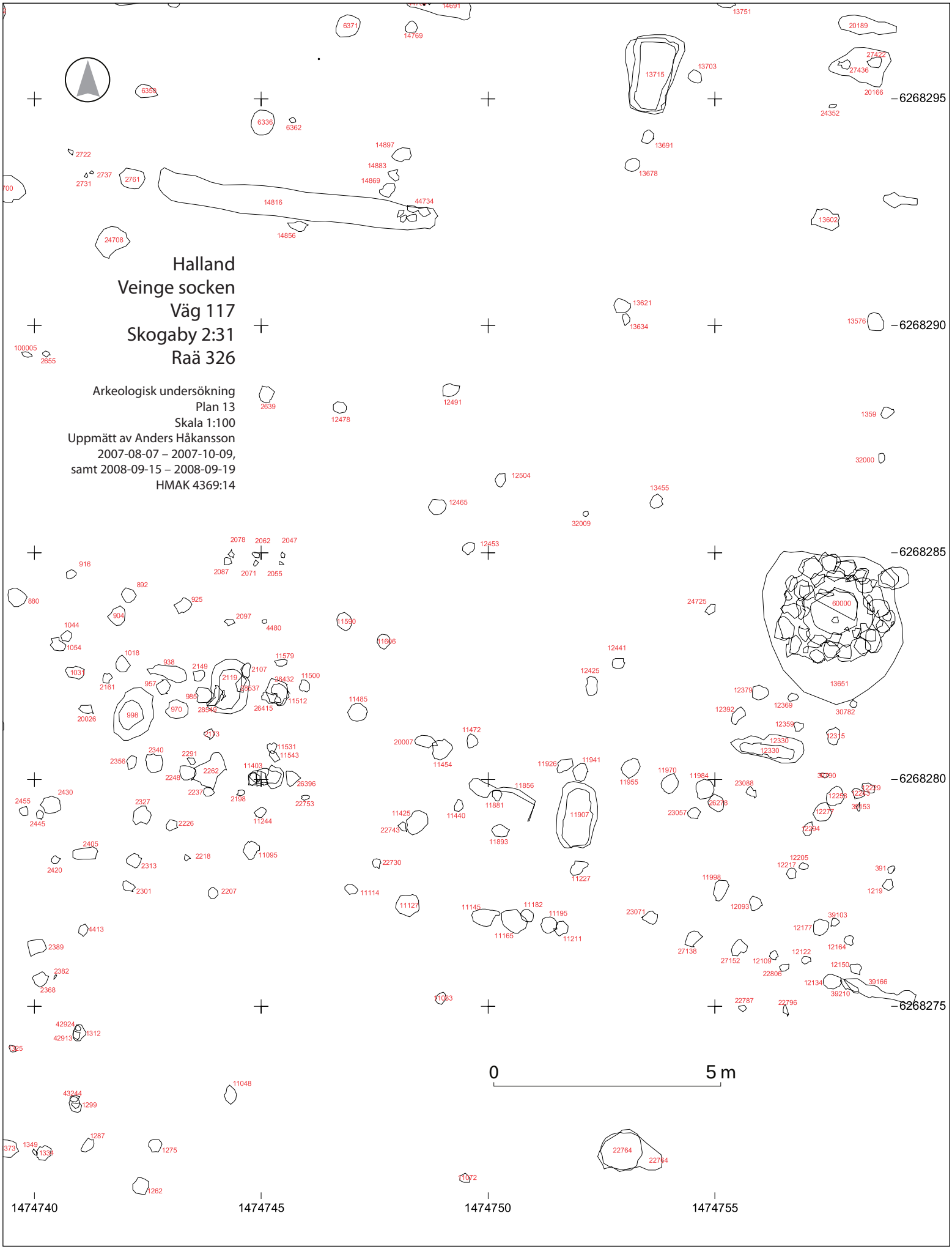
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 13
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:14
0
5 m
6268295
6268290
6268285
6268280
6268275
1474740
1474745
1474750
1474755

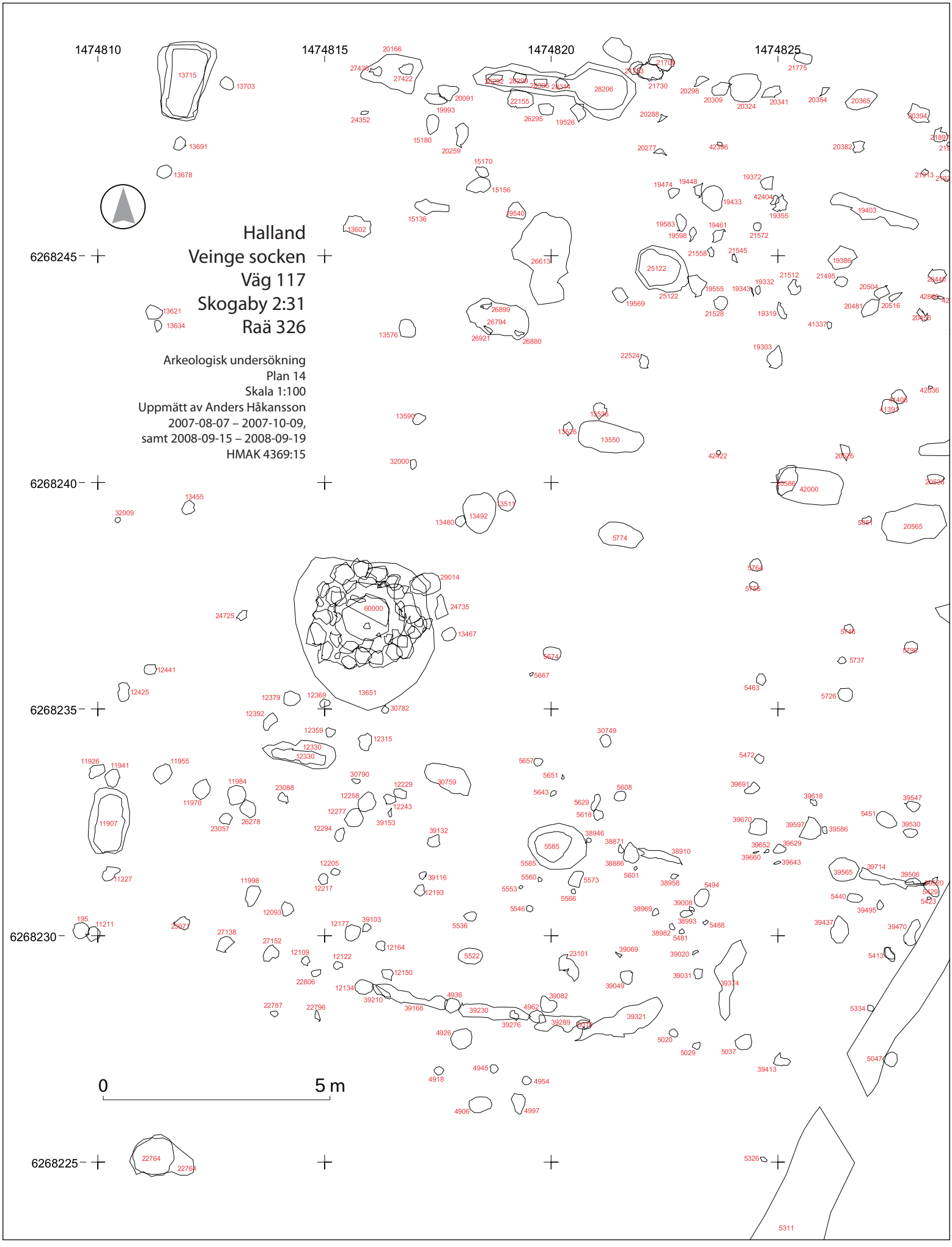
1474810
1474815
1474820
1474825
6268245
6268240
6268235
6268230
6268225
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 14
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:15
0
5 m

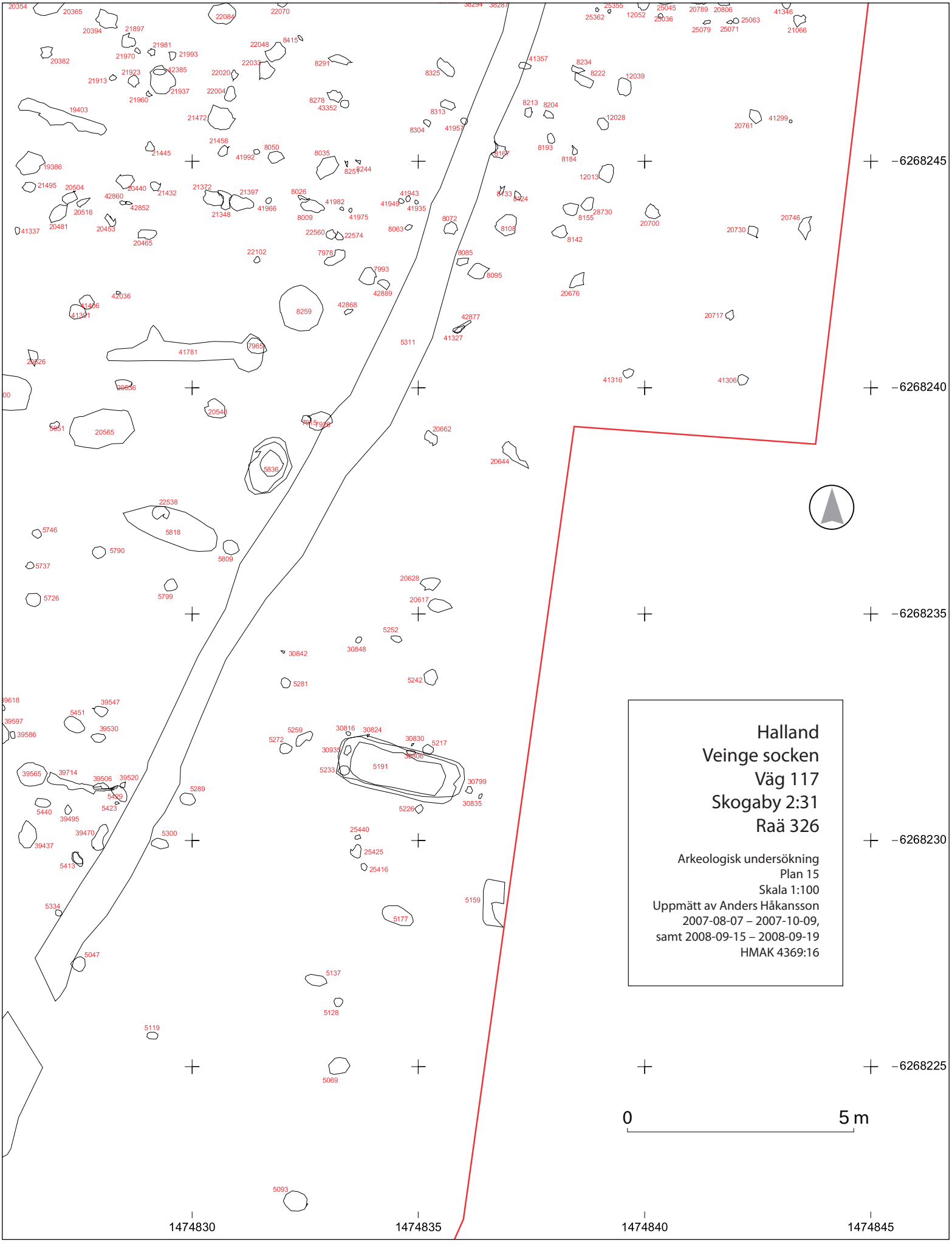
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 15
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:16
0
5 m
6268245
6268240
6268235
6268230
6268225
1474830
1474835
1474840
1474845

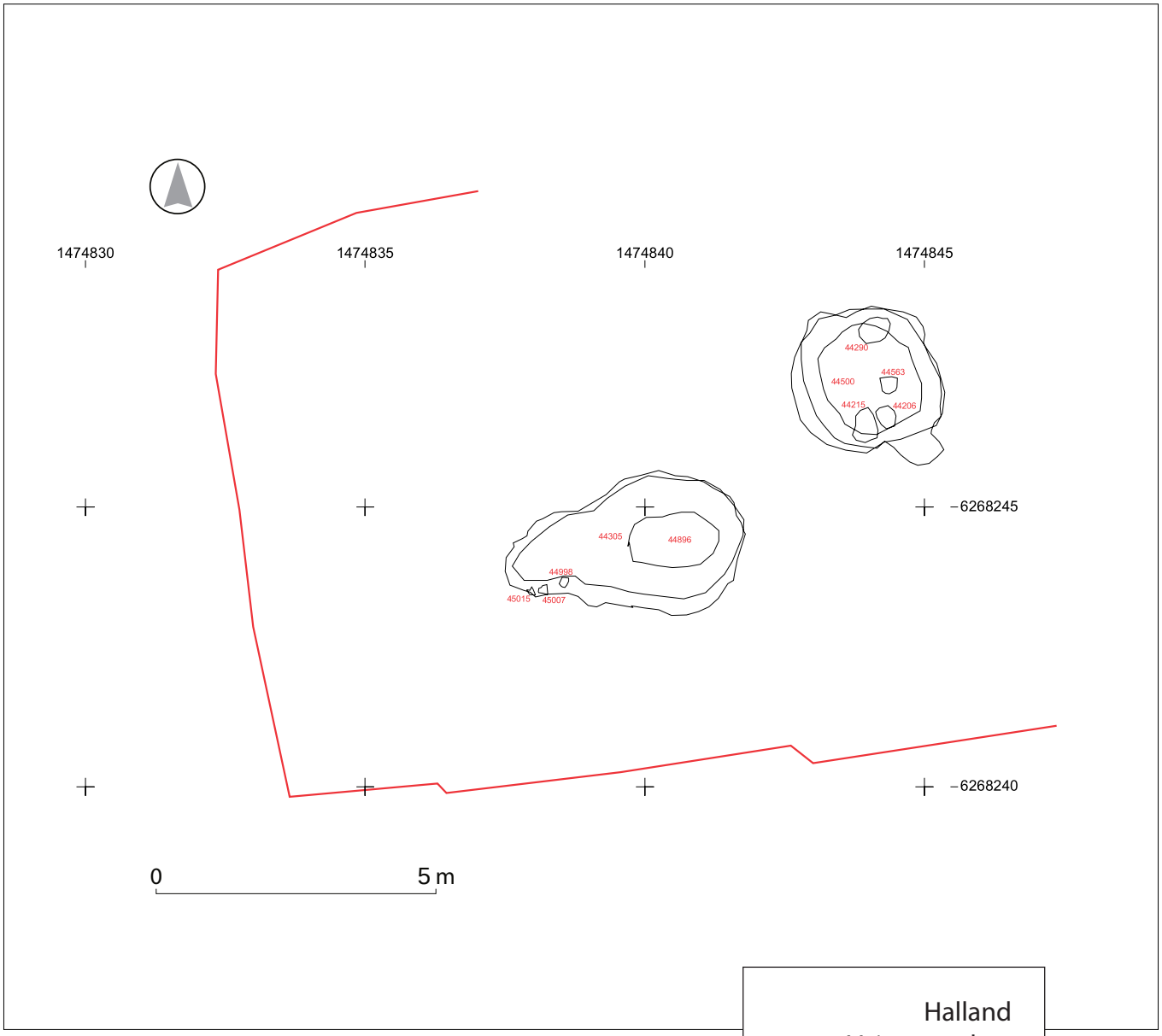

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 16
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:17

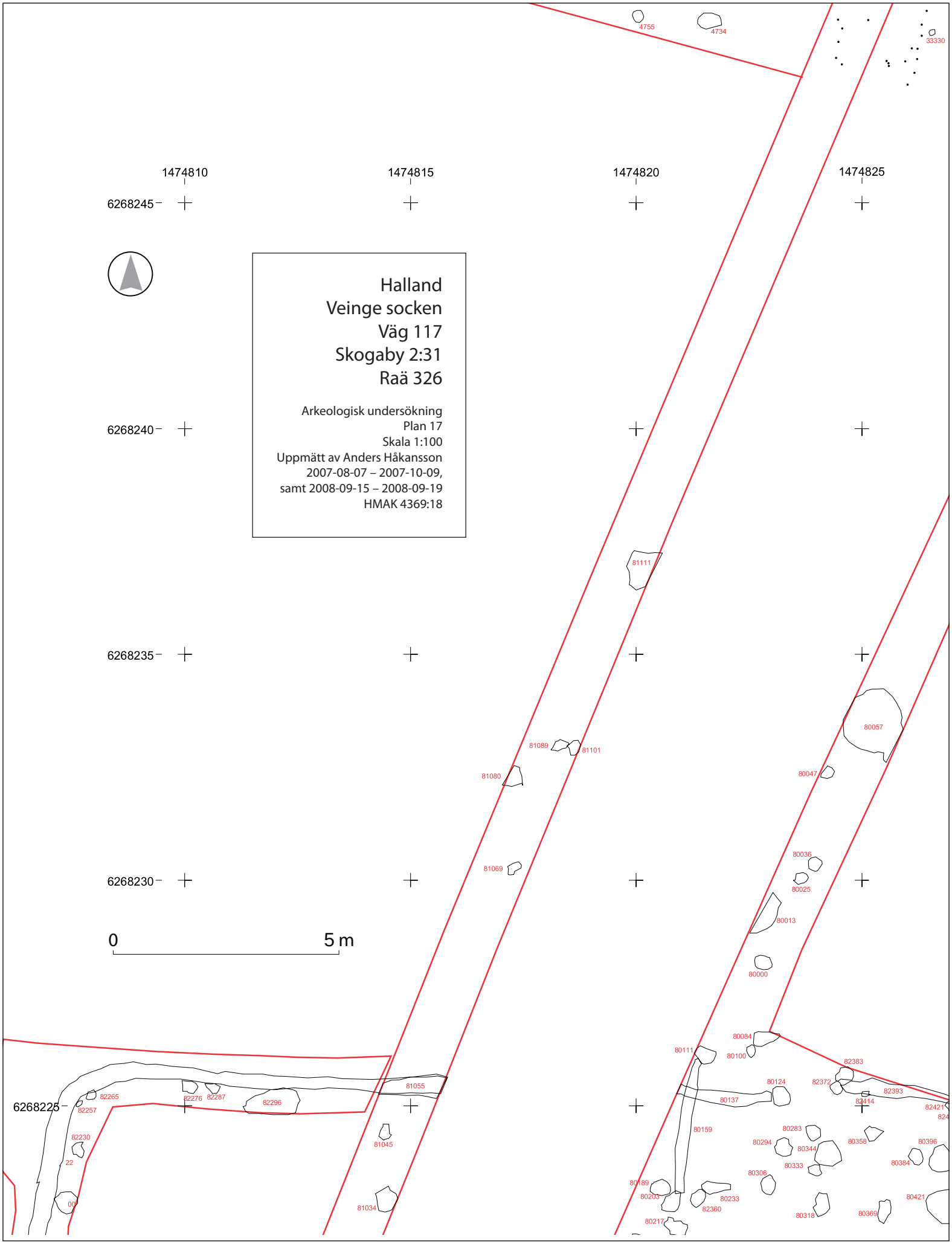
1474810
1474815
1474820
1474825
6268245
6268240
6268235
6268230
6268225
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 17
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:18
0
5 m
4755
4734
33330
81111
81089
81101
81080
81069
80057
80047
80036
80025
80013
80000
80084
80100
80111
82383
82372
82393
82414
80124
80137
80159
80283
80294
80358
80344
80396
80333
80384
80306
80089
80203
80233
82360
80217
80318
80369
80421
81055
81045
81034
82265
82257
82276
82287
82296
82230
22

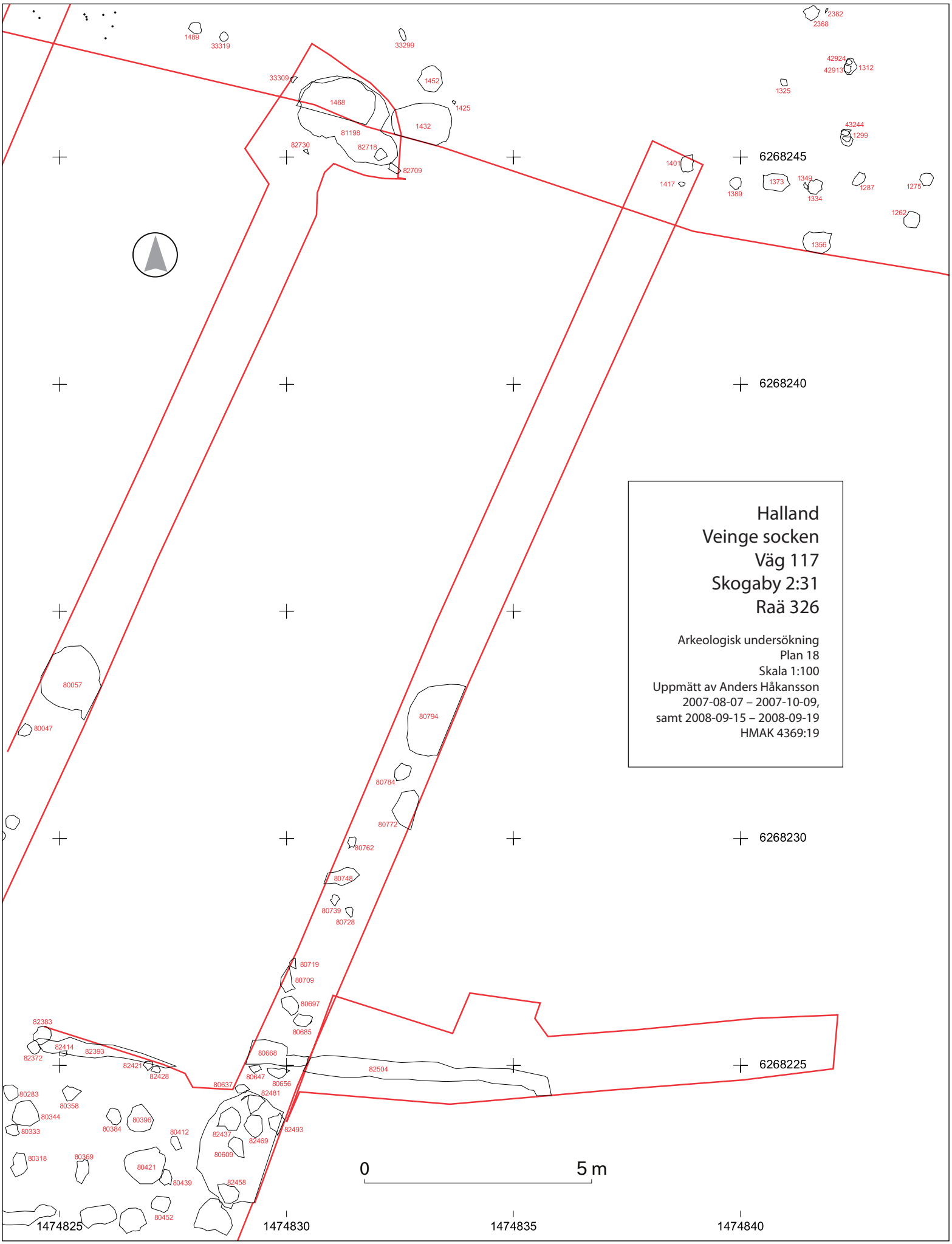
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 18
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:19
6268245
6268240
6268230
6268225
1474825
1474830
1474835
1474840
0
5 m
1489
33319
33299
33309
1452
1468
1425
1432
81198
82730
82718
82709
2382
2368
42924
42913
1312
1325
43244
1299
1401
1417
1389
1373
1349
1334
1287
1275
1262
1356
80057
80047
80794
80784
80772
80762
80748
80739
80728
80719
80709
80697
80685
82383
82414
82393
82372
82421
82428
80668
80647
80656
80637
82481
82504
80283
80358
80344
80333
80384
80396
80412
82437
82469
82493
80609
80318
80369
80421
80439
82458
80452

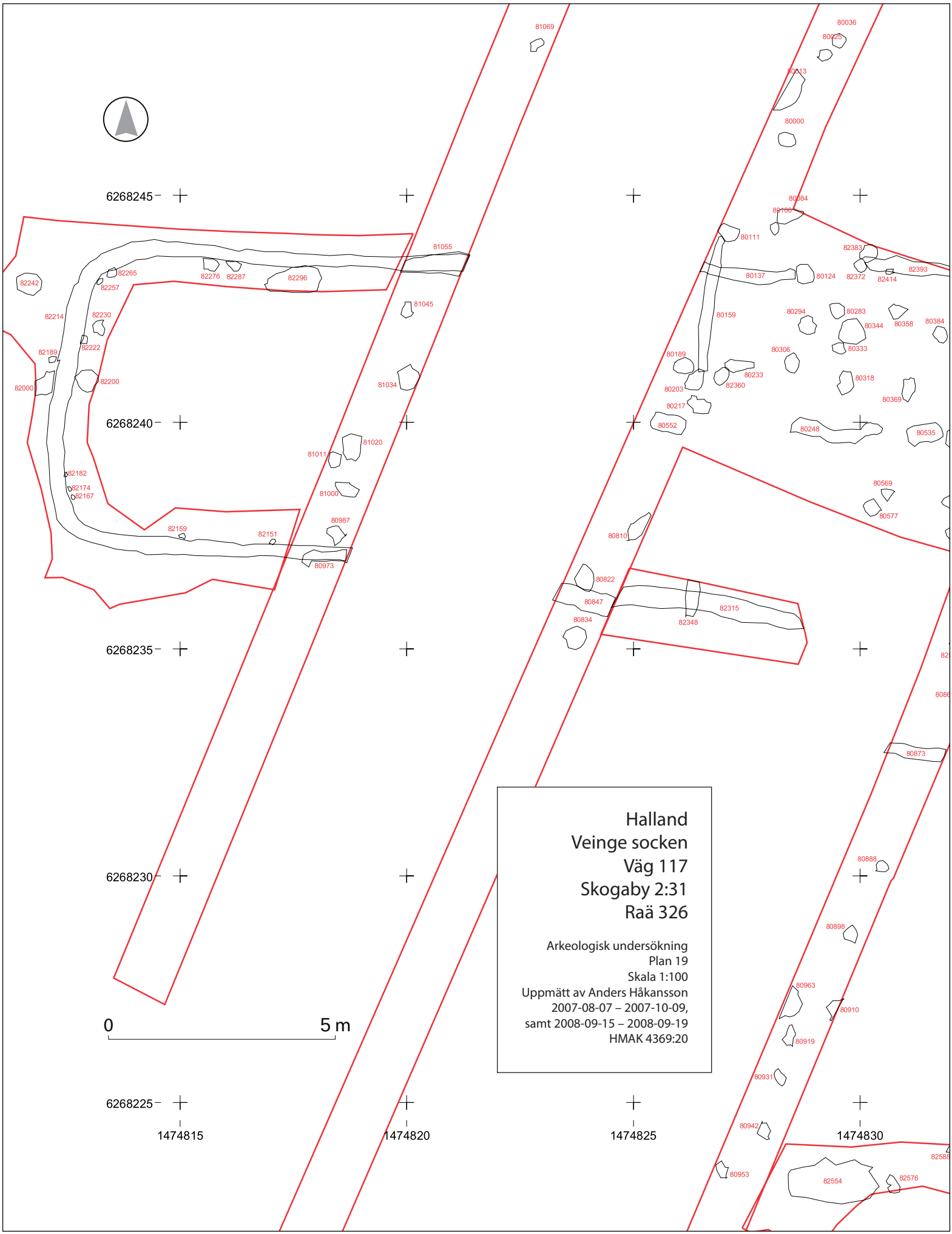

Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326

Arkeologisk undersökning
Plan 19
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:20

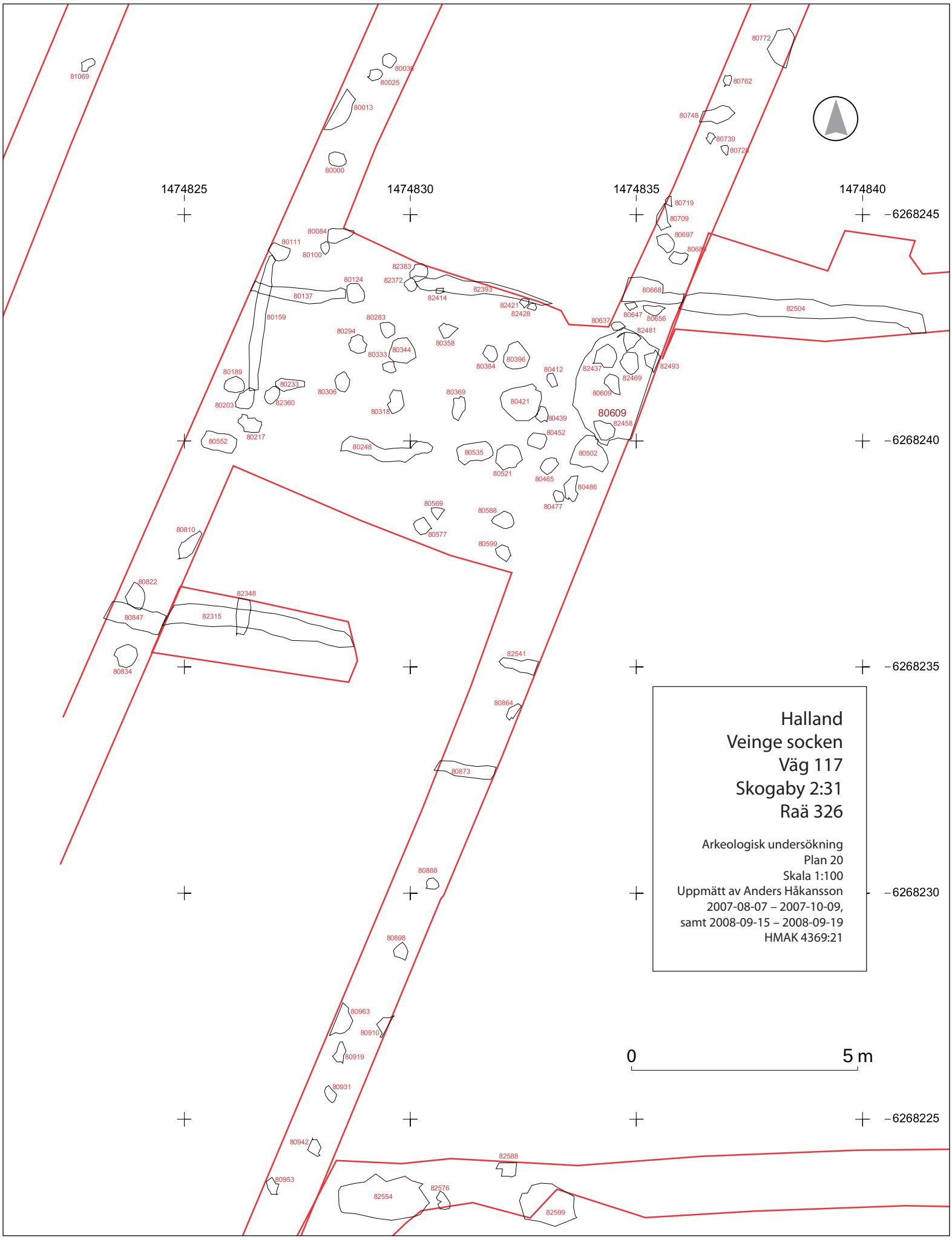
1474825
1474830
1474835
1474840
6268245
6268240
6268235
6268230
6268225
81069
80038
80025
80013
80000
80772
80762
80748
80739
80723
80719
80709
80697
80668
80084
80111
80100
82383
82372
80124
80137
82393
82414
82421
82428
80159
80283
80294
80333
80344
80358
80668
82504
80637
80647
80656
82481
80396
80384
80412
82437
82493
82469
80609
80189
80233
80306
80369
80421
80203
82360
80318
80439
80609
82458
80452
80552
80217
80248
80535
80502
80521
80465
80486
80477
80569
80588
80577
80599
80810
80822
82348
80847
82315
80834
82541
80864
80873
80888
80898
80963
80910
80919
80931
80942
80953
82588
82554
82576
82599
Halland
Veinge socken
Väg 117
Skogaby 2:31
Raä 326
Arkeologisk undersökning
Plan 20
Skala 1:100
Uppmätt av Anders Håkansson
2007-08-07 – 2007-10-09,
samt 2008-09-15 – 2008-09-19
HMAK 4369:21
0
5 m

R1	Fornåker, Väg 117	R1
ID 100000		070507
		MS
		Skala 1:20

2SE 7497 K kärl

1 SE 7460, 7482 mkr k. bm

1 SE 7461 7369

1 SE 7462 7947 K kärl

SG 4102 mot N 0,46-0,33

D=0,09

1. = svart, sot, exakt, bränn (mitt i väggtjocklek), större djurgångar i ytterkant, innehåller småsten, gruskorn, sand - hela fyllningen tegs som lerfragm

SG 4369 mot N 0,86-0,75

D=0,07

1. = Brun, bränn (i profil) exakt, fyllning innehåller bränn på rader, separat, separata exemplar i brunn i väggtjocklek

A 4369 kärnor mätningsnr A 4088

SG 7947 mot Ö

ev kant kvarvitt

SS 17155 mot Ö

bubbla? sträja?

D 18920

SS 30935 mot Ö

SS 5933 mot V

SS 19303 mot V

SS 30806 mot N

SS 21818 mot V

mätlinje

SS 3827 mot N

SS 30913 mot V

SS 3852 mot V

SS 19572 mot N

SS 3730 mot V

SS 21671 mot V

SS 22703 mot V

SS 3784 mot V

SS 22285 (35) mot V

SS 3739 mot V

SS 3751 mot V

Furudal Väg 117

RAnläggning 2

07n 115

Rutid	Innehåll	Rutid	Innehåll	Rutid	Innehåll	Rutid	Innehåll	Rutid	Innehåll
3997	ca 0,10 m mörkbrun mattjord – ej inslag av enstaka kolbitar och sot + 2 lera. Övergår stenfri Därunder ljusbrun grus	4964	0,10 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Därunder ljusbrun sandig lera.	3993	0,14 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Därunder ljusbrun sandig lera. Övergår med mellanlagd	3987	0,10 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Övergår	3985	0,13 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Övergår
4479	0,08 m mörkbrun mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	4968	Knappt 0,10 m mattjord. Inslag av kolbit, sot och kvarts.	4001	0,10 mattjord. Sandig, stenig lera. Därunder ljusbrun lera.	4005	Drygt 0,10 m mattjord. Gränsen relativt skarp mot brun lera. Inslag av kolbitar	4985	Övergår från mattjord till brun lera. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Övergår
4472	ca 0,10 m mörkbrun mattjord med enstaka kolbitar och förkolnat trä. Därunder brun sandig lera.	1973	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Inslag av lerblandad grus.	4479		4981	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Inslag av brun sandig lera.	5686	Ca 0,10 – Mycket sot och kolbitar. Lerfritt.
4993	ca 0,10 – 0,15 m mattjord med enstaka kolbitar och förkolnat trä. Därunder brun sandig lera.	5722	0,03 m mattjord med inslag av enstaka kolbitar och förkolnat trä. Därunder brun sandig lera. Fynd av tegel och	5690	0,10 – 0,15 m mattjord med inslag av enstaka kolbitar och förkolnat trä. Därunder brun sandig lera.	5702	0,08 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och förkolnat trä. Därunder brun sandig lera.	5704	Mattjord. Rikt på sot och kolbitar. Övergår i brun lera.
4989	ca 0,05 – 0,10 m mörkbrun mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	5698	Mellan 0,03 – 0,05 m mattjord, mycket kolhaltig. Inslag av sten. Därunder brun sandig lera.	5710	Mellan 0,05 – 0,10 m mattjord, mycket kolhaltig	5706	0,05 m mattjord med inslag av brun lera och enstaka fynd av tegel. Därunder brun sandig lera.	5704	Ca 0,08 m mattjord. Enstaka fynd av tegel
6283	0,10 m mattjord. Inslag av enstaka tegel och brun lera.	5718	ca 0,10 m mattjord. Fynd av tegel och kolbitar. Därunder brun sandig lera. Fynd av tegel.	6287	0,10 m mattjord. Inslag av brun lera.	6291	Mellan 0,05 – 0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar. Brun lera. Enstaka tegelfynd.	6295	0,10 m mattjord. Inslag av kol och tegel. Övergår i brun lera.
6315	ca 0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	6299	ca 0,08 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	6303	0,05 – 0,10 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot.	6307	ca 0,08 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot.		
6315	ca 0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	630	ca 0,05 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	7592	0,10 – 0,15 m mattjord. Inslag av brun lera och enstaka kolbitar. Underliggande mellanlagring.	7506	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	7516	0,15 m mattjord. Inslag av enstaka kolbitar och sot. Underliggande mellanlagring (sandig)
7514	ca 0,10 – 0,15 m mörkbrun mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	8510	ca 0,10 m mörkbrun mattjord med inslag av kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	7530	0,10 m mattjord. Inslag av brun lera. Underliggande mellanlagring.	7518	ca 0,10 – 0,15 m mattjord. Enstaka kolbitar. 2 skärvor lerkärl. I övergång till	8973	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. I övergång till brun lera (sandig).
8981	0,10 – 0,15 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Därunder ljusbrun lera.	8977	0,15 m mattjord med inslag av kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	8985	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Övergår i brun lera.	8705	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. I övergång till brun lera.	8987	0,10 m mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Övergår i brun lera.
10152	ca 0,10 m mörkbrun mattjord. Enstaka kolbitar och sot. Därunder ljusbrun lera.	10169	ca 0,10 m mattjord med inslag av kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	10192 10188	0,10 m mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	10165	ca 0,15 m mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.	10161	ca 0,10 m mörkbrun mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder ljusbrun lera.
10159	0,10 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Därunder brun lera.	10124	ca 0,10 m mattjord. Inslag av brun lera och enstaka kolbitar. Därunder brun sandig lera.	10130	0,10 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Därunder brun lera. Övergår i brun sandig lera.	10134	0,10 m mattjord. Inslag av kolbitar och sot. Därunder brun lera.	10157	ca 0,10 m mörkbrun mattjord med enstaka kolbitar och sot. Därunder brun sandig lera.

Väg 117: Furudal SV 2007

H. Ramsdahl

Rittningar 2

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Hö - Innehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
3062	0,60	0,50	0,16	Stolphål	12726	Mörkbrun	Humös sand - hårdpack			1		Eventstolpe (dagstolpe (sned))		A	4	
3045	0,68	0,33	0,22	Stolphål	12727	Grå/brun	Humös sand grus sand			2		Grund stolpe (dagstolpe (sned))		A	4	Rejält lagre av mellansand
3029	0,52	0,40	0,22	"	12728	Grå/brun	Humös sandig sand		2		1	" " "		A	4	" " " "
2996	0,53	0,53	0,24	"	12729	Grå/brun	Humös sandig		1			Dagstolpe (Grund)		A	2	Humösare lyft kant
3014	0,40	0,48	0,20	"	12730									A	2	Urgrävt
2926	0,48	0,60	0,20	"	12731	Mörkbrun	Humös sand		1			Grundstolpe		A	4	Mycket humösare fyllning
2998	0,52	0,34	0,22	Stolphål	12732	Brungrå	Humös grund					Grundstolpe		A	4	Fyllning innehåll kol och sot 2910
3010	0,52	0,26	0,14	"	12733	Mörkbrun	Humös grund		1			Grundstolpe		A	4	Humösare än 2926
3030	0,52	0,36	0,14	"	12734	Mörkbrun	Humös grund			1		Grundstolpe		A	4	Mycket humösare än 2926
3042	0,50	0,34	0,18	"	12735	Mörkbrun	Humös grund (lerinslag)		1			Dagstolpe (grund)		A	4	Humösare än 2926
3088	0,46	0,28	0,18	"	12736	Mörkbrun	Humös grund (lerinslag)		1	1		Grund dagstolpe		A	4	
3112	0,26	0,40	0,20	"	12737	Mörkbrun	Humös grund		1	3		" " "		A	4	
3078	0,52	0,42	0,18	"	12738	Mörkbrun	Humös grund					" " "		A	4	
3124	0,46	0,46	0,22	"	13802	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund		1	3	1	Grund dagstolpe		A	4	
3140	0,42	0,30	0,22	"	13804	Mörkbrun	Humös grund		1		1	Grund dagstolpe		A	4	
3145	0,32	0,40	0,30	"	13803	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund	1	1	3	1	Grund dagstolpe		A	4	Tidigare tolkning
3159	0,50	0,50	0,28	"	13801	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund	1	1	3		Grund dagstolpe		A	4	Tidigare tolkning
3175	0,34	0,50	0,28	"	13805	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund	1	1	2		Grund dagstolpe		A	4	Tidigare tolkning
3189	0,45	0,38	0,18	"	13806	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund	1	1	2		Grund dagstolpe		A	4	
3233	0,76	0,68	0,26	"	13810	Mörkbrun	Humös sand	1	1			Grund dagstolpe (dagstolpe)		A	4	
3225	0,48	0,32	0,20	"	13812	Mörkbrun	Humös lerig grund	1		4		Grund dagstolpe		A	4	
3209	0,80	0,90	0,18	"	13813	Mörkbrun	Humös lerig grund		1			Grundstolpe		A	4	
3272	0,60	0,40	0,16	"	13814	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund					Grundstolpe		A	4	
3230	0,40	0,38	0,26	"	13815	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund		1			Grund dagstolpe		A	4	
3205	0,40	0,26	0,18	"	13816	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund			2		Grund dagstolpe (dagstolpe (sned))		A	4	Skärning i det undre delen
2982	0,30	0,25	0,14	"	13817	Mörkbrun	Humös, lerblandad grund			3		Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	Eventuellt del av 2962
2962	0,30	0,36	0,20	"	13818	Mörkbrun	Humös, lerinslag grund		1			Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	Skär stolpen 2983
2914	0,30	0,20	0,18	"	13819	Mörkbrun	Humös, lerinslag grund		1	1		Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	Skaft = 2916
2946	0,36	0,36	0,22	"	13820	Mörkbrun	Humös, lerinslag grund		1	1		Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	Samma som 2948
2958	0,36	0,44	0,28	"	13821	Mörkbrun	Humös, lerinslag grund	1	1	1		Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	
2934	0,30	0,26	0,18	"	13822	Mörkbrun	Humös, lerinslag grund		1			Grund dagstolpe - dagstolpe		A	4	

Väg 117 Enköping

Ritning nr 5

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Sjön.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
5900	0,22				13644			2	1	-	-			C	6	
	0,42	0,30			13648			2	1					C	6	
6124					13649			2	1					C	6	
6088	0,32	0,22	0,14		13650			2	1					C	6	
6041	0,53				17836			2						D	6	
6142					17837			2						D	6	
6169	0,14	0,15			17838			3	3					D	6	
6158	0,12	0,10	0,06		17839			2	2					D	6	
6159	0,40	0,32	0,15		17835			2	1					D	6	
6083	0,10	0,10			17833			2	1	-					6	
6044	0,35	0,30	0,22		17834			2	2	-					6	
15624					15134			1		-					6	
6015	0,32	0,28			17832			2	1					D	6	
6024					17831			1	1	-	-			D	6	
5990	0,35	0,16	0,18		17830			2	3	1	-			D	6	
6152	0,26				17813			-	-	-	-			D	6	
6184	0,11	0,08	0,04		17814			1	1	-	-				6	
6184		0,12	0,08		17815			-	-	-	-				6	
17815	0,18	0,16	0,08		17848			1	-	-	-				6	
17802	0,51	0,30	0,10		17847			1	1	-	-				6	
5928	0,10	0,10	-		-			-								
5929	0,10	0,22	-		-			-								
5910	0,31	0,26	0,14		18481			2	2	-	-				6	
6045	0,60	0,30	0,10		18482			2	1	-	-				6	
6105	0,22	0,20	0,08		20089										6	
16051	0,58	0,18	0,16		20088			3	1		1			D	6	
16040																

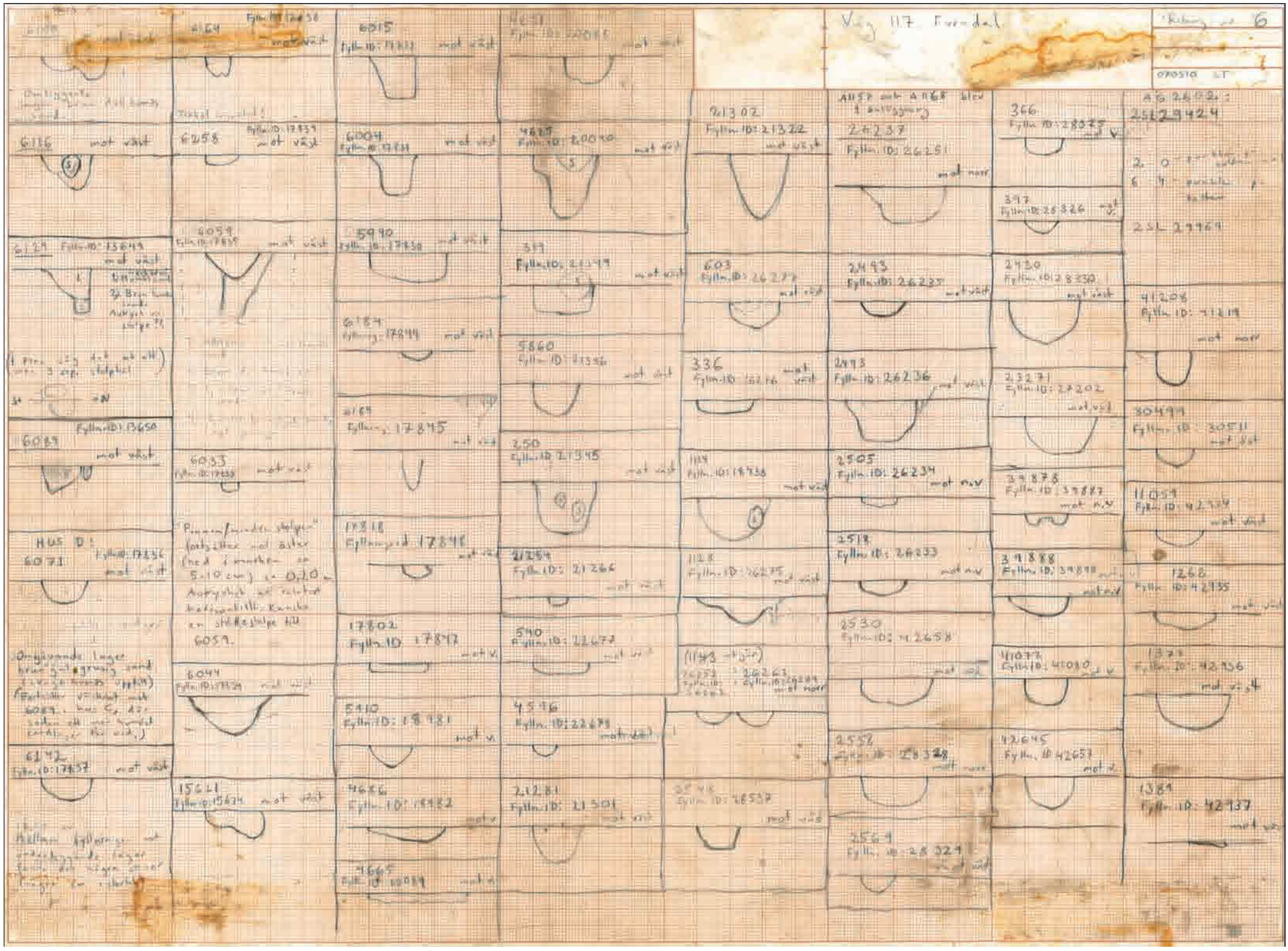

Ritning nr. 9

Fadgr ?	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sk	Kol	L	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
2344	0,45	0,4	0,32	Stolphål	17240									D	10	
2352	0,24	0,2		Stolphål	17241		humös sand								10	
6221	0,27	0,17	0,08	Stolphål	17242										10	
6218	0,45	0,4	0,27	Stolphål	17243										10	
6212	0,33	0,27	0,11	Stolphål	17244										10	
6213	0,47	0,35	0,25	Stolphål	17245									D	10	
6237	0,27	0,33	0,1	Stolphål	17246										10	
6211	0,2	0,21	0,07	Stolphål	21343										10	
2320	0,15	0,25		Stolphål	21344										10	
2319	0,25	0,4	0,15	Stolphål	17247									D	10	
2329	0,11	0,15	0,15	Stolphål?	17455										10	
21004	0,25	0,2	0,21	Stolphål	17456									D	10	
2330	0,25	0,40	0,12	Stolphål	17457										10	
2342	0,14	0,17	0,03	Stolphål	17720										10	
20061	0,14	0,15	0,06	Stolphål	21072										10	
20073	0,20	0,24	0,22	Stolphål	21073										10	
20077	0,14	0,15	0,09	Stolphål	21074										10	
20072	0,07	0,06	0,02	Stolphål	21076										10	
2301	0,24	0,26	0,12	Stolphål	17248									D	10	
21270	0,25	0,28	0,05	Stolphål	17249										10	
21261	0,2	0,2	0,06	Stolphål	21342										10	
19173	0,12	0,10	0,09	Stolphål	21341										10	
21278	0,24	0,25	0,25	Stolphål	21340										10	
5267	0,06	0,12	0,08	Stolphål	21339									E	10	
5291	0,26	0,24	0,12	Stolphål	21253										10	
21323	0,18	0,18	0,09	Stolphål	21338										10	
553	0,24	0,19	0,15	Stolphål	22426										10	
2365	0,16	0,19	0,11	Stolphål	22425										10	

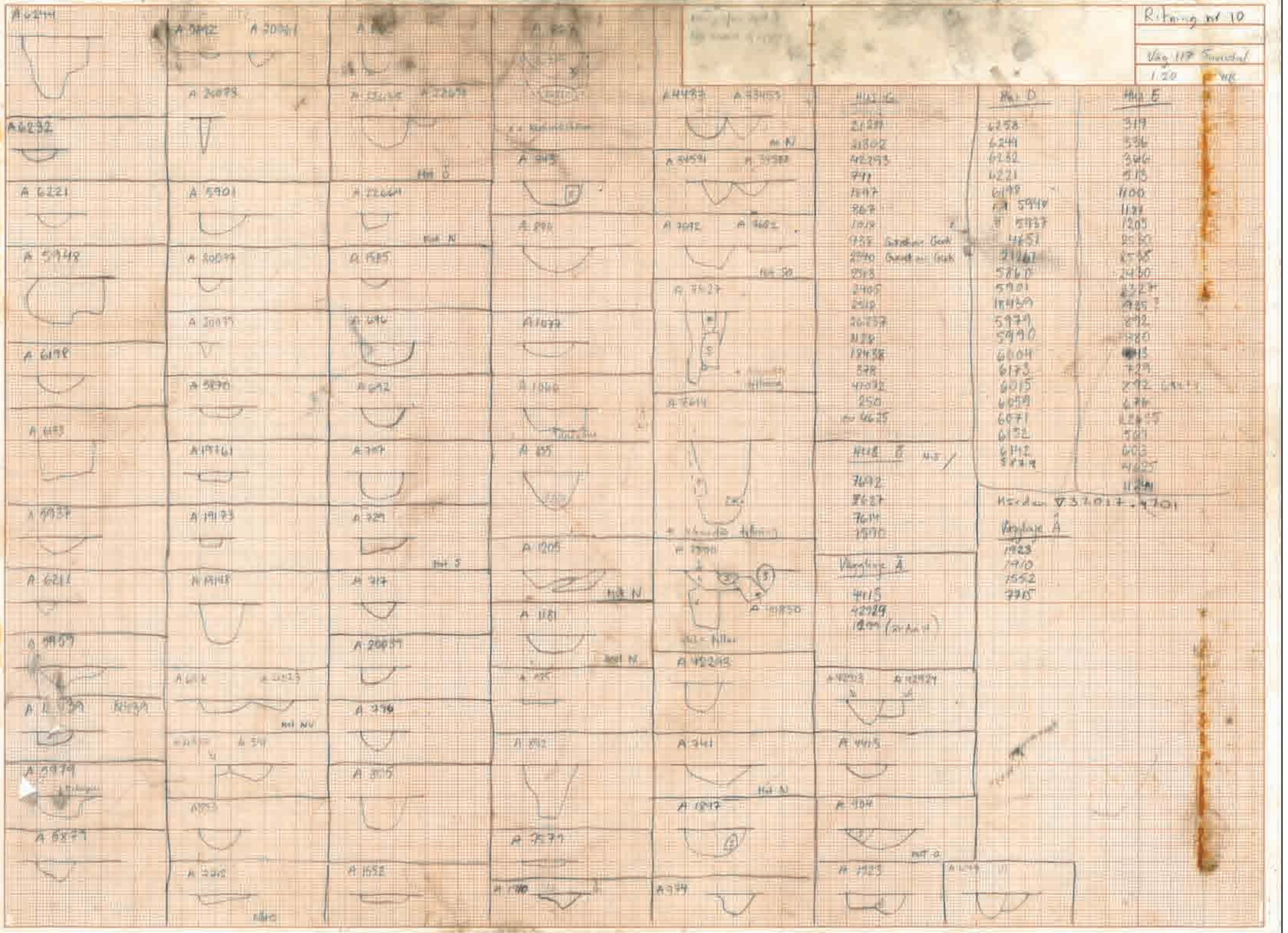
Rätning nr 10
Väg 117 Sunnanå
1:20
Mät D
Mät E
Mät B
Mät A

Fortified Wall 117 SU

Ritning nr 11

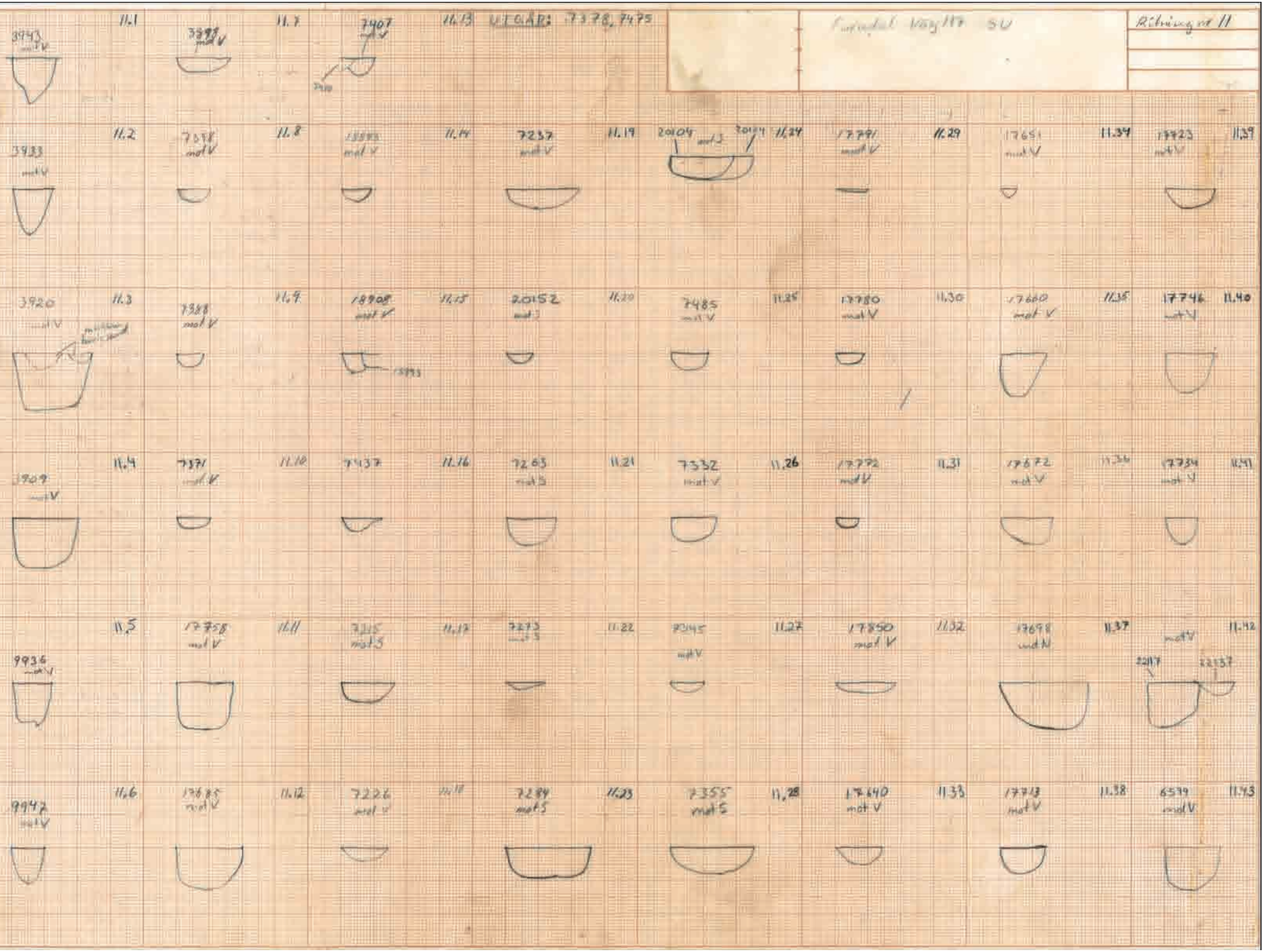

Fornvård Väg 117 SU

Ritning nr 12

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fyll.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lerx	Br.Lerx	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
7412	0,36	0,26	0,28	stolphål	17864	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.1	(M3)
7373	0,24	0,22	0,18	stolphål	17867	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.2	(M3)
7420	0,2	0,16	0,22	stolphål	17868	brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.3	(M3)
7405	0,2	0,2	0,2	stolphål	17863	gråbrun	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.4	(M3)
7425	0,24	0,24	0,16	stolphål	17866	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.5	(M3)
7427	0,22	0,20	0,16	stolphål	17869	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.6	(M3)
5889	0,2	0,2	0,22	stolphål	17870	brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe				
7398	0,2	0,18	0,24	stolphål	17871	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.7	(M3)
7398	0,2	0,14	0,08	stolphål	17872	mörkt brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.8	(M3)
7388	0,16	0,16	0,08	stolphål	17873	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.9	(M3)
7391	0,2	0,20	0,08	stolphål	20165	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.10	(M3)
7375	0,34	0,28	0,28	stolphål	17874	brungrå	humushaltig sand	1.		1.		fyllning efter stolpe		B	11.11	(M3)
7685	0,4	0,32	0,28	stolphål	17894	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.12	(M3)
7402	0,2	0,11	0,10	stolphål	17902	brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.13	(M3)
15495	0,36	0,18	0,18	stolphål	17907	mörkt brungrå	humushaltig sand			1.		fyllning efter stolpe		B	11.14	(M3)
18509	0,16	0,12	0,12	stolphål	18909	mörkt brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.15	(M3)
7437	0,2	0,14	0,08	stolphål	20164	brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.16	(M3)
7415	0,32	0,26	0,26	stolphål	17879	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.17	(M3)
7426	0,28	0,24	0,08	stolphål	17881	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.18	(M3)
32357	0,40	0,28	0,12	stolphål	17876	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.19	(M3)
20152	0,16	0,14	0,06	stolphål	20163	mörkt brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.20	(M3)
7263	0,2	0,2	0,18	stolphål	17877	gråbrun	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.21	(M3)
7273	0,24	0,14	0,04	stolphål	17880	brungrå	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.22	(M3)
7284	0,52	0,32	0,18	stolphål	17882	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.23	(M3)
20104	0,38	0,38	0,14	stolphål	20162	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.24	(M3)
20124		0,2	0,14	stolphål	20138	gråbrun	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.24	(M3)
7435	0,22	0,20	0,1	stolphål	22629	gråbrun	humushaltig sand					fyllning efter stolpe		B	11.25	(M3)
1552	0,34	0,28	0,14	stolphål	17883	mörkt brungrå	humushaltig sand	1.				fyllning efter stolpe		B	11.26	(M3)

13 Fuendal JU2007 Väg 117

070515
S
MS

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fyln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Le.a	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
7447	0,32	0,31	0,06	Grop	18075	Brun	Humös sandig siltig	2	1			Liten grop med brun humös kulturpåverkad fyll			1	svårtolkad i profil, ytterst liten
17155	0,33	0,32	0,11	Stolphål	18920	Brun	Humös sand					Stolphål m. förmodad stolpavtryck i botten			1	
30935	0,23	0,18	0,11	Stolphål	30447	Mörkt brun	Humös sand					Stolphål liten fyllning			1	
5033	0,26	0,21	0,14	Stolphål	30434	Grå brun	Humös sand		1	1		Stolphål			1	Mer humöst än omkr. Tangerar ej 30434
30806	0,31	0,2	0,12	Stolphål	30815	Brun	Lera, humös, sand			4		Delvis fyllt stolphål			1	
5812	0,28	0,26	0,3	Stolphål	43580	Brun	Humös sand					TB i hus			1	ovan ingång
3823	0,3	0,3	0,26	Stolphål	43581	Brun	Humös sand					TB i hus			1	ovan ingång
3784	0,37	0,35	0,19	Stolphål	43582	Brun	Humös sand		½			TB i hus			1	ovan ingång, urholkad, kolp?
3730	0,36	0,33	0,34	Stolphål	43583	Brun	Humös sand					TB i hus			1	ovan ingång
—	—	—	—	—	43584	—	Utgår	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3739	0,4	0,38	0,34	Stolphål	43585	Brun	Humös sand					TB i hus			1	ovan ingång, 2 stenar
3751	0,36	0,32	0,31	Stolphål	43586	Brun	Humös sand					TB i hus?			1	ovan ingång, 1 sten
8032	—	—	—	—	—	—	—					Utgår, fann i diketsfyllning				
19303	0,36	0,32	0,25	Stolphål	43726	Brun	Humös sand		1							Vertikalsträv, kolpar
20548				Stolphål	43727											
23084	0,6	0,6	0,1	Härd		Gråbrun	Sotig sand, rödbrl	4	4			Eldningsrum o. eventuell bädd			—	HGD
23715	0,3	0,26	0,05	?		Brunsvart	Humös sand	2	1			Härdrest? Stolphålsbotten? Annan strukt?				
21818	0,5	0,41	0,31	Stolphål		Ljusbrun	Humös grusig sand					Grov stolphål m. packsten o. kolbit ▽			1	ovan ingång, 2 stenar
21659	0,22	0,21	0,06	Stolphål		Brun	Humös sand		1			Liten stolphål i vägk				
21644	0,35	0,27	0,1	(Stolphål?)		Grå	Humös sand		2			Ytlig grop, möjl. stolphål? Kolbit i botten				Ligger i vägk?
20243	0,4	0,4	0,15	Stolphål		Grå	Humös sand, lera		1	3	2	Stolphål? Fullösen konstruktion?			1	Igenfyllt?
19512	0,32	0,28	0,15	Stolphål		Brungrå	Humös "torvig" finsand					Stolphål med torvig fyllning			1	
21671	0,27	0,25	0,32	Stolphål		Brun	Humös "torvig" sand					Stensatt stolphål			1	6 stenar (!) i botten?
22283	0,17	0,3	0,15	Stolphål		Grå	Humös "torvig" sand					Stolphål?			1	
22285	0,2	0,2	0,16	Stolphål		Brun	Humös torvig sand					Stolphål (Stolpgrop m. stenpackning?)			1	gränsar till FU?

Väg 117 Furudal

Schakt nr 14

070315 ST

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
4625	0,60	0,40	0,38	stolphål	20090		Humös sand	2	2		2	stolphål		E	6	
3519	0,70	0,40	0,18	stolphål	21344		Humös sand	2	2	1	1	stolphål		E	6	
5860	0,25	0,23	0,30	stolphål	21346		Humös sand	1	1			stolphål		D	6	
250	0,42	0,40	0,31	stolphål	21345			2	2	1	2	stolphål			6	
21254	0,15	0,13	0,05		21266		Humös sand	-	-	-	-				6	
21267	0,19	0,13	0,05		21260		Humös sand	-	-	-	-	stolphål		D	6	
540	0,35	0,34	0,04		22677		Humös sand	-	1	-	-				6	
4596	0,15	0,15	0,01		22678		Humös sand	-	-	-	-				6	
21281	0,33	0,30	0,28		21301		Humös sand	-	-	-	-			G	6	
21303	0,31	0,26	0,40	stolphål	21322		Humös sand	-	1	-	-			G	6	
603	0,35	0,35	0,16	stolphål	26277		Humös sand	2	3		1	stolphål		E	6	
336	0,45	0,36	0,08	stolphål	26276		Humös sand	2	4	1	2	stolphål		E	6	Parad
1119	0,45	0,44	0,16	stolphål	18438		Humös sand	1	2						6	
1128	0,60	0,50	0,16	stolphål	26275		Humös sand	1	1			stolphål		/	6	
1143	0,44	0,20														Utg.
26252	0,20	0,20	0,01		26262		Humös sand	1	1	3					6	
26263	0,30	0,20	0,39		26274		Humös sand	1	1	3					6	
1157	0,22	0,25														Utg. Bleo
1168	0,27	0,26														Utg. Bleo
26237	0,51	0,26	0,22	stolphål	26251		Humös sand	-	1	3	1				6	
2530	0,55	0,44	0,18	stolphål	1258		Humös sand	-	1	2	-	stolphål		E	6	
2493	0,23	0,12	0,08	stolphål	26235		Humös sand	1	1	2	-				6	
2493		0,40	0,25	stolphål	26236		Humös sand	-	-	-	-				6	
2505	0,24	0,20	0,05	stolphål	26237		Humös sand	-	-	2					6	Bleo
2518	0,26	0,24	0,09	stolphål	26233		Humös sand	1	-	2	-				6	
2538	0,34	0,26	0,14	stolphål	26227		Humös sand	1	2	2	-			E	6	
2551	0,40	0,24	0,13	stolphål	26228		Humös sand	1	2	-	-	stolphål		E	6	
2569	0,24	0,22	0,10	stolphål	26229		Humös sand	-	1	-	-			F	6	

Forvadal Väg 117 50

Ritning 15

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	B. Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Pr. ritn.	Kommentar
7345	0,2	0,16	0,16	stolphål	17884	gråbrun				1.		fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.27	
7355	0,5	0,2	0,16	stolphål	17885	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.28	
17791	0,2	0,16	0,00	stolphål?	17886	gråbrun	humös sand					110/11 Skärv av tegel eller kalksten på stolphålets botten. Tegel eller kalksten		B	11.29	
17780	0,18	0,18	0,06	stolphål	17887	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.30	
21492	0,1	0,2	0,02	stenskoning	22680	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stenfot				
17772	0,16	0,16	0,06	stolphål	17888	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.31	
17850	0,21	0,2	0,06	stolphål	17863	mörkt gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.32	
17640	0,28	0,26	0,1	stolphål	17890	gråbrun	humös sand		1			fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.33	
17651	0,14	0,1	0,05	stolphål	17891	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe (kan tillhöra stolphål 17640)			11.34	
17660	0,28	0,24	0,26	stolphål	17893	mörkt gråbrun	humös sand		1.	1.		fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.35	
17672	0,32	0,3	0,16	stolphål	17892	brun-gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.36	
17698	0,34	0,2	0,28	stolphål	17895	mörkt gråbrun	humös sand	1.				fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.37	
17713	0,35	0,28	0,16	stolphål	17896	mörkt gråbrun	humös sand		1.	1.		fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.38	
17723	0,32	0,30	0,12	stolphål	17897	grå-gråbrun	humös sand			1.		fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.39	
17746	0,3	0,2	0,24	stolphål	17898	brun-gråbrun	humös sand	1.				fyllning efter dekonstruktion av stolpe			11.40	
17734	0,15	0,1	0,16	stolphål	17899	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stolpe			11.41	
22137	0,22	0,2	0,08	stolphål	22154	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.42	
22117	0,24	0,3	0,12	stolphål	22136	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.42	
6577	0,34	0,32	0,26	stolphål	17903	gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	11.43	
6613	0,26	0,2	0,32	stolphål	17904	brungrå	humös sand		1			fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.1	
6624	0,32	0,24	0,31	stolphål	17905	gråbrun	humös sand	2.				fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.2	
22930	0,1	0,1	0,14	stolphål/grund	22951	brun	skalrik humös sand					fyllning efter dekonstruktion av grund/stolpe			16.3	
22915	0,24	0,22	0,00	stenskoning	22929	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stenfot				
6636	0,5	0,38	0,29	stolphål	17906	gråbrun	humös sand	1.				fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.4	
23484	0,36	0,32	0,2	stolphål	23502	gråbrun	humös sand	1.				fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.5	
23463	0,29	0,24	0,12	stolphål	23483	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.5	
6694	0,18	0,16	0,00	stenfot	17909	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stenfot				
6705	0,28	0,24	0,18	stolphål	17908	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av vägstolpe		B	16.6	

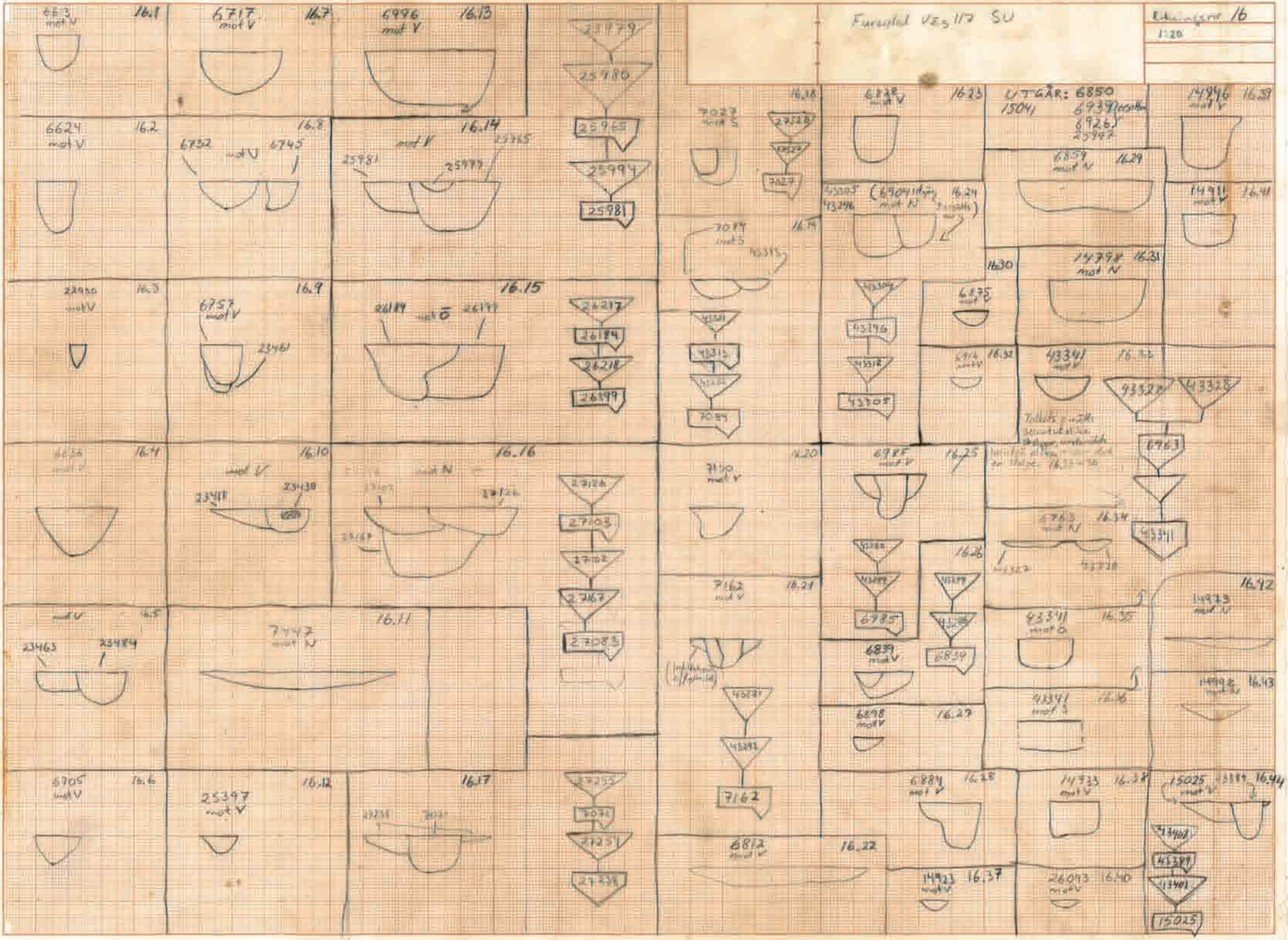
Fureviken VE 117 SU
Fureviken 16
1:20
16.1
6623
mot V
16.2
6624
mot V
16.3
22956
mot V
16.4
16.5
23463
23484
16.6
6705
mot V
16.7
6717
mot V
16.8
6732
mot V
6745
16.9
6757
mot V
23461
16.10
mot V
23411
23438
16.11
7447
mot U
16.12
25397
mot V
16.13
6996
mot V
16.14
mot V
25981
25979
25985
16.15
26189
mot O
26199
16.16
mot N
27126
27103
27102
27167
27085
16.17
27235
27251
27236
25779
25780
25965
25994
25981
24217
26184
26218
26199
27126
27103
27102
27167
27085
27235
27251
27236
16.18
7027
mot S
27528
7027
16.19
7089
mot S
16.20
7190
mot V
16.21
7162
mot V
40281
43292
7162
16.22
6812
mot V
16.23
6838
mot V
16.24
43296
43305
43312
43307
16.25
6985
mot V
43288
43289
6985
16.26
43289
6839
mot V
6839
16.27
6898
mot V
16.28
6884
mot V
16.29
6859
mot N
16.30
16.31
14798
mot N
16.32
6874
mot V
16.33
16.34
6763
mot N
43327
43328
16.35
43341
mot O
16.36
43341
mot S
16.37
14933
mot V
16.38
14933
mot V
16.39
14946
mot V
16.40
26093
mot V
16.41
14911
mot V
16.42
14933
mot V
16.43
14998
mot V
16.44
15025
mot V
43288
43289
43401
15025
UTGÅR: 6850
15041
6939
6926
20997
43296
43305
43312
43307
43341
43328
43328
6963
43341
6875
6874
6763
43327
43328
43341
43341
6898
14933
14998
15025
43288
43289
43401
15025

Rut 17
87076 10
Sundet

Ne.gr.ID	Längd	Jredd	Djup	Typ	Fylln.ID	F rg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profiliritn.	Kommentar
2245	0,4	0,24	0,09	Stolphål	26260			0	0	1	1			E	10	
2247	0,2	0,16	0,05	Stolphål	26263			5	2	1	1	Stolphål			10	
2244	0,07	0,1	0,09	Stolphål	26270			1	1	–	–				10	
1686	0,15	0,15	0,12		26226			1	–		–				10	
676	0,5	0,32	0,09		26230			2	1	–	–			E	10	
692	0,5	0,24	0,11	Stolphål	26228			0	1	1	–			E	10	
704	0,19	0,2	0,16	Stolphål	26227			1	1	–	–				10	
729	0,18	0,27	0,1		26265			2	–	–	–	Stolphål		E	10	
717	0,22	0,22	0,1		26226			0	–	–	–				10	
787								–	–	–	–				–	
2000	0,24	0,2	0,1		26220			3	1	–	–	Stolphål			10	
796	0,16	0,2	0,11		26223			2	1	–	–	Stolphål			10	
805	0,28	0,3	0,2		26282			–	1	–	–	Stolphål			10	
6017	0,31	0,25	0,12		26219			3	3					C	10	
– "					26220			3	2	–	–			G	10	
843	0,22	0,24	0,16		26221			3	1	1	–	Stolphål		E	10	
880	0,25	0,22	0,16		26234			2	1	–	–	Stolphål		E	10	
1077	0,24	0,24	0,08		26232			2	1	–	–	Stolphål			5	
1066	0,2	0,27	0,14		26267			0	1	1	–	Stolphål			10	
855	0,29	0,27	0,12		26269			3	2	1	1	Stolphål			10	
925	0,2	0,2	0,12		26253			2	–	–	–			C	10	
1205	0,5	0,24	0,11		26275			2	–	–	–	Stolphål		E	10	
1211			0,10		26256			0	1	–	–				10	
1181	0,2	0,14	0,11		26258			2	1	–	–			E	10	
892	0,28	0,29	0,22		26252			2	1	–	–	Stolphål		E	10	
4453	0,25	0,28	0,12		26217			2	–	–	–			F	10	
33459	0,11	0,15	0,1		26277			1	–	–	–			F	10	
3000	0,15	0,17	0,16		26201			1							10	
31488	0,2	0,19	0,11		26209										10	

Furudal Väg 117 SU

Ritning 18

Detgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
6717	0,5	0,4	0,26	stolphål	17910	mörkt gråbrun	humös sand	1.	1.			fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.7	
6732	0,38	0,3	0,17	stolphål	17912	mörkt gråbrun	humös sand	2.				fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.8	
6745	0,2	0,2	0,17	stolphål	17911	brungrå	humös sand	2.				fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.8	
6757	0,24	0,22	0,24	stolphål	17913	mörkt gråbrun	humös sand	2.				fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.9	skär fyllning 23461
	se 6776	se 6732	0,29	stolphål	23461	mörkt gråbrun	humös sand					fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.9	skär av 6757
23438	0,28	0,22	0,14	stolphål	23458	brungrå	humös sand	2.	3.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe		B	16.10	skär fyllning 23411
23411	0,24	0,2	0,12	nätgrop	23437	svartbrun	humös sand	5.	5.		5.	fyllning i nätgrop för stolpe		B	16.10	skär humös sand 23438
24487	1,2	0,6	0,1	kärl	24759	mörkt gråbrun	humös sand	4.	3.		1.	fyllning i kärl		B	16.11	
25377	0,3	0,24	0,1	stolphål	25112	mörkt gråbrun	svagt humös sand					fyllning efter förmodat utdraget av vägg-stolpe		B	16.12	
6996	0,8	0,8	0,32	stolphål	25715	mörkt gråbrun	humös sand		2.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.13	skär fyllning 24784-stolpskott
26199	0,5	0,34	0,32	stolphål	26248	brungrå	humös sand		1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.13	
26184	0,38	0,28	0,32	stolphål	26219	mörkt gråbrun	humös sand		2.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.15	skär fyllning 24998
25965	0,34	0,5	0,3	stolphål	25980	mörkt gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.14	
	0,2	0,18	0,06	stolphål	25979	mörkt gråbrun	humös sand					fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.14	skär fyllning 25980
25981	0,4	0,28	0,18	stolphål	25994	gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.14	skär fyllning 25965
27103	0,34		0,16	stolphål	27126		humös sand	1.	2.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.16	
27083	0,4		0,16	stolphål	27102	gråbrun	humös sand	1.	1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.16	
			0,16	stolphål	27117	brungrå	humös sand	1.	1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.16	
27254	0,26	0,24	0,12	stolphål	27252	brungrå	humös sand		1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.17	skär fyllning 27254
27238	0,28	0,16	0,12	grop	27239	mörkt gråbrun	humös sand					fyllning i grop för stolpe			16.17	skär av fyllning 27071
27527	0,44	0,28	0,22	stolphål	27526	brungrå 5YR4/4	humös sand					fyllning i grop för stolpe			16.18	fyllning i grop för stolpe
	0,36	0,14	0,16	stolphål	27527	mörkt gråbrun	humös sand	1.				fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.18	troligt stolpskott
7084	0,20	0,20	0,12	stolphål	43282	brungrå	humös sand	1.				fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.19	
43313	0,14	0,22	0,06	stolphål	43321	gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.19	
7150	0,32	0,3	0,18	stolphål	43282	mörkt gråbrun	humös sand					fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.20	
7162	0,36	0,30	0,18	stolphål	43292	brungrå	humös sand					fyllning i grop för stolpe			16.21	
	0,24	0,18	0,16	stolphål	43281	mörkt gråbrun	humös sand		1.		1.	rest av stolpe			16.21	
6812	1,08	0,3	0,1	rännа	43284	gråbrun	svagt humös sand					fyllning efter förmodat utdraget av stolpe			16.22	

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar

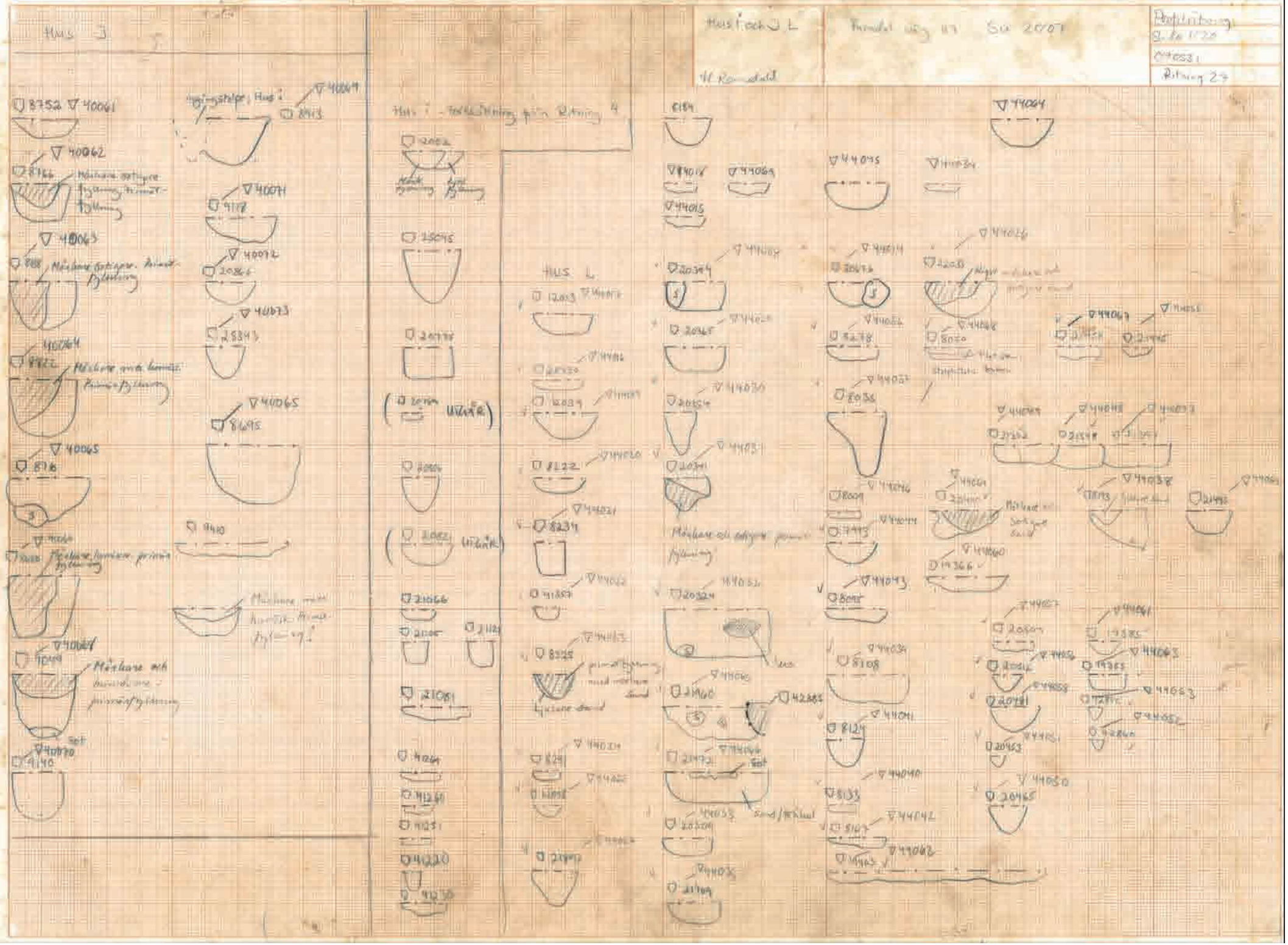

VÄG 117, FURUDAL
SU 2007

Ritning 28

AvdelningsID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fyllning ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritning	Kommentar	
8947	0,58	0,36	0,32	Stolpe	42604	Brun	Humös sand		2			Västvägg hus K, Indstolpe nr 1		K	28:1	Lerinslag i fyllningen	M
8933	0,55	0,36	0,34	Stolpe	42584	Brun	Humös sand		2			"		K	28:1		M
9042	0,53	0,32	0,22	Stolpe	42586	Brun	Humös sand		1			"		K	28:3		M
9037	0,41	0,39	0,14	Stolpe	42587	Brun	Humös sand		1			"		K	28:4		M
9493	0,38	0,2	0,16	Stolpe	42598	Brun	Humös sand		1			"		K	28:5		M
10004	—	—	—	Stolpe	—	—						"		—	28:6	—	
9446	0,8	0,32	0,23	Stolpe	42608	Brun	Humös sand		1		1	"		K	28:7		M
10131	0,77	0,45	0,38	Stolpe	42609	Brun	Humös sand med kol		2	2	1	"		K	28:8		M
23207	0,62	0,34	0,15	Stolpe	42610 42611	Brun	Humös sand		1	1	1	"		K	28:9	Skuret av yngre stolpe	M
12388	0,5	0,4	0,2	Stolpe	42660	Brun	Humös sand		2		1	"		K	28:10		M
12588	0,5	0,45	0,1	Stolpe	42587	Brun	Humös sand		1			"		K	28:10	Omsättning av stolpe	M
11667	0,6	0,38	0,28	Stolpe	42612 42628	Brun	Humös sand		1	1	1	"		K	28:11		M
11436	0,44	0,4	0,4	Stolpe	42614	Brun	Humös sand		1		2	"		K	28:12		M
11748	0,38	0,34	0,22	Stolpe	42615	Brun	Humös sand med kol		1		1	"		K	28:13		M
11463	0,5	0,46	0,28	Stolpe	42616	Brun	Humös sand med kol		1		1	"		K	28:14		M
11491	0,42	0,3	0,11	Stolpe	42617	Brun	Humös sand med kol		1		1	"		K	28:15		M
11688	0,32	0,36	0,26	Stolpe	42618	Brun	Humös sand		1		1	Västvägg Nordvästra hus K		K	28:16		
23624	0,61	0,44	0,24	Stolpe	42619 42620	Brun	Humös sand		1		1	Västvägg Nordvästra Hus K		K	28:17		
11600	0,42	0,30	0,2	Stolpe	42621	Brun	Humös sand		1		1	"		K	28:18		
11402	0,56	0,36	0,12	Stolpe	42622	Brun	Humös sand		1		1	Östvägg Hus K		K	28:19	Tillhör inte hus K	
23593	0,7	0,63	0,61	Stolpe	42623	Brun	Humös sand		1		1	Östvägg Hus K		K	28:20		
23832	0,46	0,28	0,2	Stolpe	42624	Brun	Humös sand		1		1	Östvägg "		K	28:21		
23960	0,79	0,44	0,3	Stolpe	42625	Brun	Humös sand		1	1	1	Östvägg Hus K		K	28:22		
23520	0,32	0,22	0,16	Stolpe	42626	Brun	Humös sand		1		1	Östvägg Hus K		K	28:23		
24378	0,6	0,58	0,4	Stolpe	42627	Brun	Humös sand		1	2	1	Östvägg Hus K		K	28:24		
24784	0,44	0,46	0,36	Stolpe	42628	Brun	Humös sand		1		1	Östvägg Hus K		K	28:25		
23977	0,6	0,4	0,4	Stolpe	42629	Brun	Humös sand		1	2	1	Östvägg Hus K		K	28:26	Lerigt vid stolpens västra kant	
24025	0,6	0,3	0,28	Stolpe	42630	Brun	Humös sand		1		1	"		K	28:27		

VÄXJÖ 19, KUNGSÄNGEN

SU 2004

Ritning 29

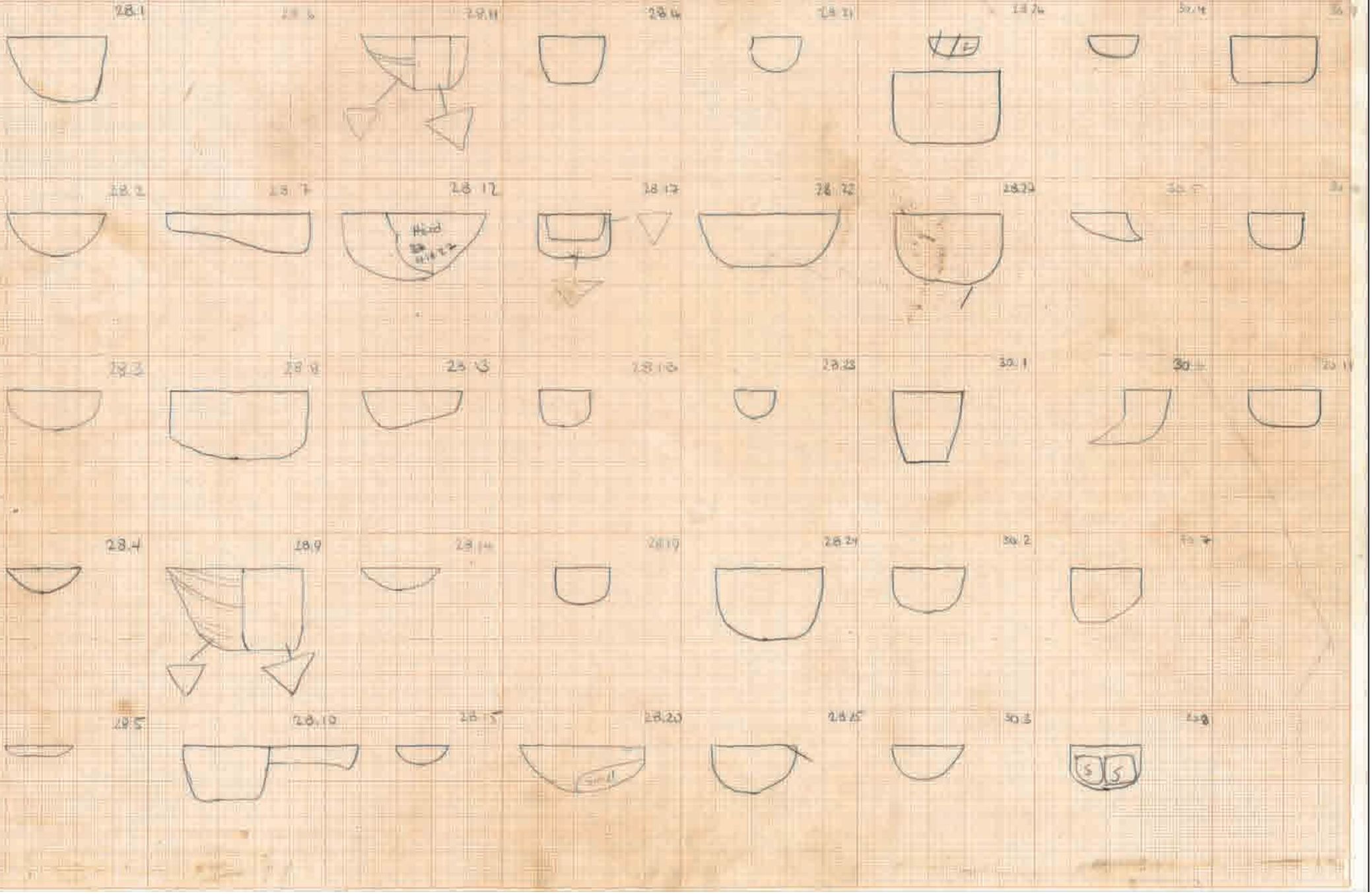

Ritning 30

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
120 41	0,4	0,4	0,4	Stolpe	42631	Brun	Humös sand		1		1	Stolhornstolpen Hus K		K	30:1	
1105	0,5?	0,4	0,25	Stolpe	42632	Brun	Humös sand		1	1	1	Södra vägg Hus K		K	30:2	
23585					~~42633~~											
23585	0,18	0,25	0,1	Stolpe	42634	Brun	Humös sand		1		1	Östra/Västra ingång mellanvägg		K	30:4	
41715	0,4	0,36	0,22	Stolpe	42635	Brun	Humös sand		1		1	Omfattning Stolpe Östra vägg		K	30:3	Skär 41757
41737	0,23	0,26	0,14	Stolpe	42636	Brun	Humös sand		1		1	Östra vägg Hus K		K	30:5	Skär över 41715
41593	0,42	0,28	0,3	Stolpe	42637	Brun	Humös sand		1		1	Östra vägg Hus K		K	30:6	Skär över 41584
41584	0,4	0,4	0,32	Stolpe	42638	Brun	Humös sand		1		1	Omfattning av stolpe, Östra vägg		K	30:7	Skär 41593
41514	0,4	0,42	0,24	Stenuppsats	42639	Brun	Humös sand och sten		1		1	Östra vägg i Hus K		K	30:8	
23565	0,3	0,48	0,2	Stolpe	42640	Brun	Humös sand, kol		1			Mellanvägg, södra		K	30:9	
23567	0,4	0,36	0,2	Stolpe	42641	Brun	Humös sand, kol, sten		1			Mellanvägg södra		K	30:10	
41737	0,4	0,4	0,2	Stolpe	42642	Brun	Humös sand		1	1		Mellanvägg, södra		K	30:11	

Tolkn 42533 med 42637 23565

Fuxendal Väg 117 SU

Ritning 31

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
6828	0,3	0,24	0,28	stolphål	43285	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stolpe			16.23	
43305	0,28	0,24	0,28	stolphål	43312	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stolpe			16.24	skärs i öst av 43296
43296	0,22	0,26	0,2	stolphål	43304	brungrå	humös sand					fyllning efter dekonstruktion av stolpe			16.24	skär i väst 43305
6985	0,44	0,3	0,14	stolphål	43289	brun	brungrå humös sand					fyllning ingrop för stolpe			16.25	
	0,3	0,2	0,26	stolpspår	43288	gråbrun	humös sand		1.		1.	spår av stolpe			16.25	
6839	0,36	0,3	0,16	stolphål	43286	brun	humös sand					fyllning i grop för stolpe			16.26	
	0,2	0,18	0,1	stolpspår	43259	gråbrun	humös sand					spår av stolpe			16.26	
6895	0,18	0,16	0,08	stolphål	43287	gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter dekonstr. av stolpe			16.27	
6884	0,38	0,38	0,28	stolphål	43323	grå brun	humös sand					fyllning efter dekonstr. av stolpe			16.28	
6859	0,82	0,4	0,18	rännа	43312	brungrå	humös sand		1.		1.	fyllning efter dekonstr. av rännа			16.29	Fyllningen består av stolpens material blandat med humös sand
6875	0,22	0,2	0,08	stolphål	43324	gråbrun	humös sand					fyllning efter dekonstr. av stolpe			16.30	
14798	0,34	0,26	0,26	stolphål	43330	brungrå	humös sand		1.			fyllning efter dekonstr. av stolpe			16.31	
6914	0,19	0,18	0,14	stolphål	43325	gråbrun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			16.32	
14923	0,18	0,16	0,06	stolphål	43735	gråbrun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			16.37	
43341	0,7	0,3	0,2	stolphål	44109	brungrå	humös sand		1.			fyllning efter dek. av stolpe			16.38	36 Fyllning i mellan sten i stolphål. Ytterligare sten av stolpe
6961	0,28	0,24	0,08	rännа	43353	brun	grå humös sand					rännа för sten			16.39	
	0,24	0,24	0,04	stenpackning	43327	gråbrun	humös sand					fyllning stenpackning			1634	
	0,16	0,12	0,08	sten packning	43328	gråbrun	humös sand					fyllning efter stenpackning			16.34	
14753	0,3	0,24	0,2	stolphål	43731	gråbrun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			16.38	
14946	0,36	0,24	0,32	stolphål	43734	brungrå	humös sand					fyllning efter dek av stolpe			16.39	
14961	0,12	0,18	0,02	stolpspår	43649	brungrå	humös sand	1.	1.			spår av stolpe				1 fyllning efter stolpe med sikte
21093	0,18	0,14	0,03	stolphål	43730	brun	humös sand					fyllning efter dek av stolpe			16.40	
14911	0,12	0,28	0,2	stolphål	43648	brungrå	humös sand					fyllning efter dek av stolpe			16.41	
14975	0,64	0,36	0,06	stolphål	43732	gråbrun	humös sand			1.		fyllning efter dek av stolpe			16.42	
14992	0,52	0,28	0,09	stolphål	43733	gråbrun	humös sand				1.	fyllning efter dek av stolpe			16.43	
15025	0,54	0,3	0,12	stolphål	43401	brun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			16.44	skär i öst av 43389
43389	0,2	0,18	0,2	stolphål	43402	gråbrun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			16.44	skär i väst 15025
15052	0,38	0,2	0,04	stolphål	43737	gråbrun	humös sand					fyllning efter dek. av stolpe			36.1	

Väg 117 Furudal

Ritning nr. 32

070605 S.T

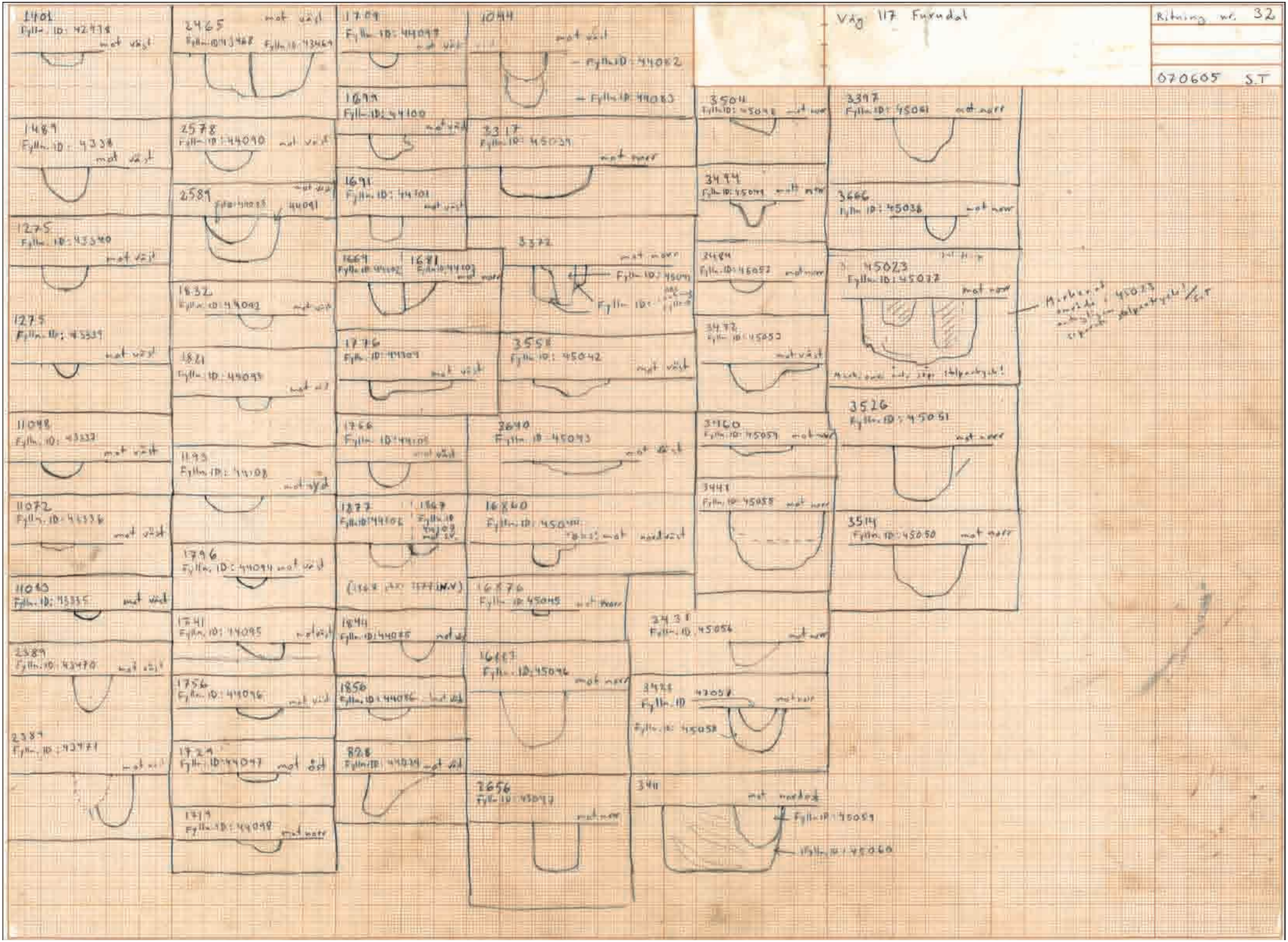

Alle Profile in V
vom anmod. a ripp!

Tavola dell

Tafel nr. 33

418

Fyndet

Kontext nr 84

Nr gr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
2422	0,18	0,22	0,01	Stolphål	42943			-	-	-	-	Pinnhål			-	
20218	0,14	0,14	0,01	Stolphål	42940			-	-	-	-	Pinnhål			33	
20208	0,15	0,17	0,01	Stolphål	42945			-	-	-	-	Pinnhål			-	
1638	0,15	0,17	0,07	Stolphål	42941			-	-	-	-	Stolphål			33	
1601	0,25	0,33	0,1	-"-	42944			-	1	-	-	Stolphål			33	
1581	0,12	0,32	0,12	-"-	42943			-	-	-	-	Stolphål			33	
1517	0,2	0,2	0,15	-"-	42940			-	1	-	-	Stolphål			33	
1621	0,64	0,45	-	-	-			-	-	-	-				-	
2578	0,22	0,24	0,12	stolphål	44090			-	-	-	-	stolphål			32	
2589	0,30	0,45	0,16	stolphål	44088			-	1	-	-	stolphål			32	
2589	0,30	0,22	0,27	stolphål	44089			-	-	-	-	stolphål			32	
1832	0,19	0,10	0,6	stolphål	44092			-	1	1	-	stolphål			32	
1823	0,19	0,12	0,08	stolphål	44093			-	1	-	-	stolphål			32	
1193	0,36	0,26	0,10	stolphål	44108			-	1	-	-	stolphål			32	
1796	0,16	0,18	0,07	stolphål	44094			-	-	-	-	stolphål			32	
1791	0,27	0,27	0,10	stolphål	44095			-	1	-	1	stolphål			32	
1756	0,16	0,17	0,06	stolphål	44096			-	-	-	-	stolphål			32	
1729	0,19	0,19	0,05	stolphål	44097			-	-	-	-	stolphål			32	
1719	0,16	0,10	0,06	stolphål	44098			-	-	-	-	stolphål			32	
1709	0,15	0,17	0,09	stolphål	44099			-	-	-	-	stolphål			32	
1699	0,12	0,22	0,05	stolphål	44100			-	-	-	-	stolphål			32	
1691	0,20	0,20	0,05	stolphål	44101			-	-	-	-	stolphål			32	
1681	0,20	0,10	0,17	stolphål	44103			-	-	-	-	stolphål			32	
1669	0,10	0,20	0,10	stolphål	44102			-	-	-	-	stolphål			32	
1776	0,50	0,50	0,07-0,10	stolphål	44104			-	1	-	-	stolphål			32	
1766	0,13	0,15	0,15	stolphål	44105			-	1	-	-	stolphål			32	
1877	0,26	0,26	0,09	stolphål	44106			-	-	-	-	stolphål			32	
1867	0,15	0,13	0,09	stolphål	44107			-	-	-	-	stolphål			32	

41 Furudal Väg 117 SV Ritning 35

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
6950	0,4	0,28	0,18	stolphål	45736	brunsvart	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.2	
14780	0,7	0,58	0,12	stolphål	43645	brunsvart	kolhaltigt sand		1.	1.	1.	fyllning efter delv. av stolpe			36.5	
13779	0,28	0,4	0,2	stolphål	43729	gråbrun	kolhaltigt sand		2.		2.	fyllning efter delv. av stolpe för stolpe			36.4	
26078	0,32	0,22	0,1	stolphål	45728	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.4	
15004	0,55	0,43	0,13	stolphål	44133	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.5	
13763	0,36	0,34	0,08	stenpackning	44136	mörkt gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.6	
26022	0,34	0,18	0,04	stenpackning	44137	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.7	Sammanfaller med 26012
26012	0,12	0,12	0,08	stolphål	44138	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.8	Sammanfaller med 26022
15087	0,48	0,2	0,04	stenpackning	44129	gråbrun	kolhaltigt sand				2.	fyllning efter delv. av stenpackning			36.9	Ingår i samma konstruktion som 15092 och 15087
15092	0,38	0,34	0,06	stolphål	44130	gråbrun	kolhaltigt sand		1.			fyllning efter delv. av stolpe			36.10	
[illegible]	0,24	0,24	0,04	[illegible]	44752	[illegible]	kolhaltigt sand					fyllning i nedgr. för stolpe			36.10	
25927	0,44	0,2	0,04	[illegible]	44132	[illegible]	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.11	
13751	0,46	0,3	0,04	stolphål	44135	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.12	
[illegible]	0,40	0,24	0,04	stolphål	44134	[illegible]	kolhaltigt sand				5.	fyllning efter delv. av stolpe			36.12	
15127	0,42	0,26	0,18	stolphål	44125	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.13	
15114	0,38	0,24	0,05	stolphål	44126	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.14	
22316	0,3	0,24	0,26	stolphål	44127	gråbrun	kolhaltigt sand		1.			fyllning efter delv. av stolpe			36.15	
14769	0,24	0,22	0,07	stenpackning	44143	brunt	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.16	Diffus botten
14349	0,28	0,16	0,07	stenpackning	44146	brunt	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.17	Diffus botten
14883	0,24	0,14	0,04	stenpackning	44145	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.18	
14897	0,36	0,3	0,07	stenpackning	44146	gråbrun	kolhaltigt sand					fyllning efter stenpackning			36.19	Diffus botten
6371	0,58	0,56	0,12	stolphål	44114	gråbrun	kolhaltigt sand		1.			fyllning efter delv. av stolpe			36.20	
6385	0,46	0,34	0,03	stenpackning	44110	gråbrun	kolhaltigt sand		1.			fyllning efter stenpackning			36.21	diffus botten
6350	0,38	0,26	0,06	stenpackning	44111	brunt	kolhaltigt sand				4.	fyllning efter stenpackning			36.22	diffus botten
2761	0,52	0,48	0,09	stenpackning	44113	gråbrun	kolhaltigt sand		1.		2.	fyllning efter stenpackning			36.23	
0330	0,66	0,4	0,5	stolphål	44149	[illegible]	kolhaltigt sand					fyllning efter delv. av stolpe			36.24	
	0,56	0,50	0,4	stolphål	44148	gråbrun	kolhaltigt sand		5.		3.	fyllning efter delv. av stolpe			36.24	
	0,46	0,38	0,18	stolphål	44147	gråbrun	kolhaltigt sand		2.	5.	4.	fyllning efter delv. av stolpe			36.24	

Furudal Väg 117 SU

Ritning 36

1:20

LIKNAR: 7011, 25947, 25933, 26170,

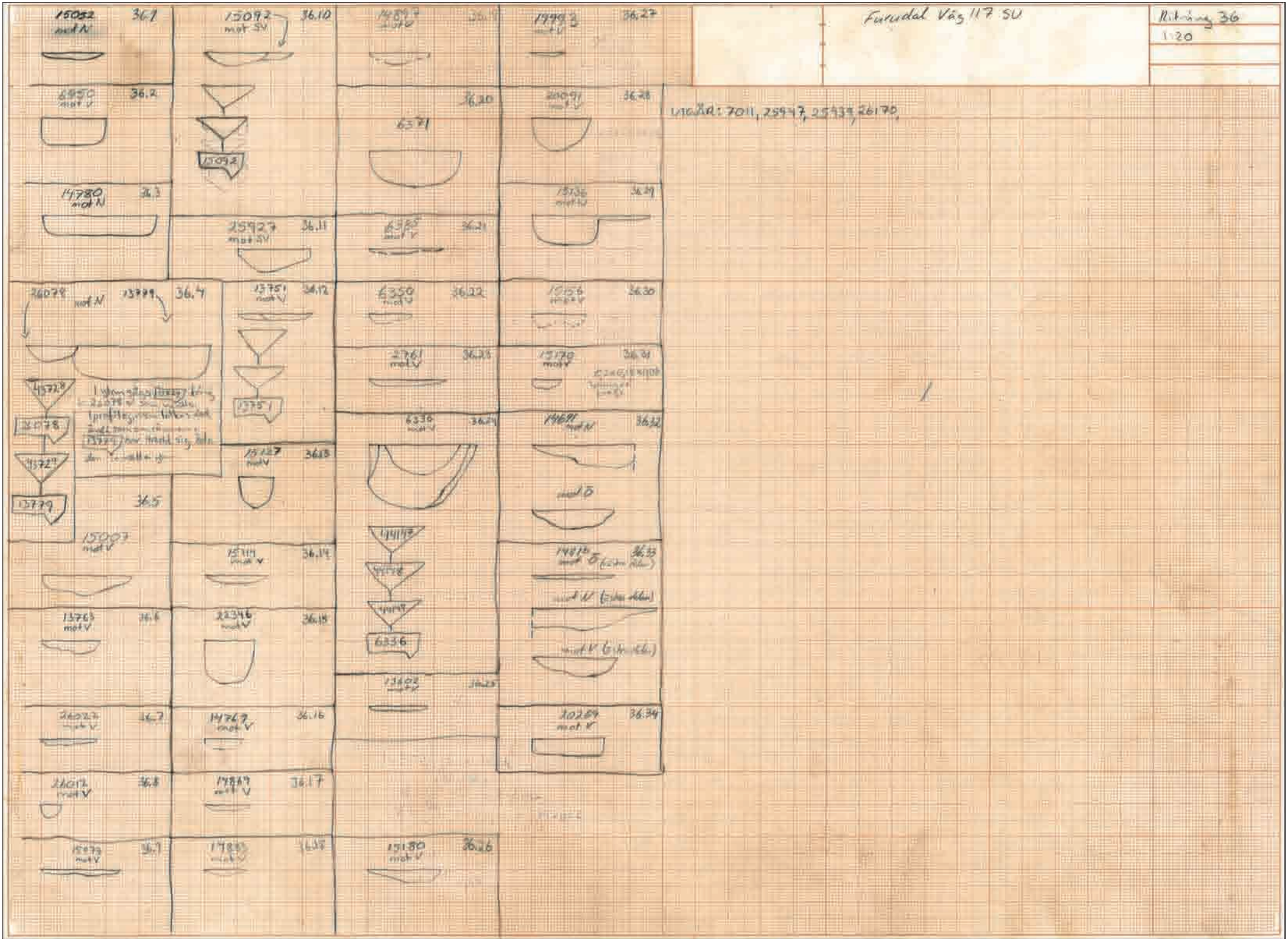

Furudal väg 117

Kontext, nr 37
030612
S.T.
nr 37

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Di Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn	Kommentar
1849	0,20	0,20	0,11	stolphål	44085	brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål			32	
1856	0,21	0,25	0,08	stolphål	44086	brungrå	Skal- humös sand	-	-	-	-	stolphål			32	
2284	0,32	0,40	0,25	stolphål	44084	mörk brun	Humös sand	-	1	2	-	stolphål			32	Lerklimp i yttre.
1054	0,36	ca 0,2		stolpe(?)								Rundat urvattnat stolpliknande ytter.				Vittring
10499	0,22	ca 0,28	0,17	stolphål	44082	mörk brun	Skal humös sand	-	-	1	-	stolphål + urlakningszon kring			32	
10444			0,12	stolphål		brun	sand									
10448			0,18	stolphål	44083	Brun	Humös sand	-	-	-	-	Primär fyllning i stolphål			32	
3317	0,50	0,27	0,16	stolphål	45039	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpen. Kvarts grus
3572	0,42	0,38	0,14	stolphål	45046	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	Primär fyllning i stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
3572	0,25	0,22	0,24	stolphål	45044	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	Sekundär fyllning i stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpen
3313				stolphål								urlakningszon kring				
3558	0,47	0,30	0,20	stolphål	45047	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
3640	0,54	0,37	0,27	stolphål	45043	mörk brungrå	Humös (kolhaltig) sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
16460	0,13	0,22	0,13	stolphål	45044	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe (kvarts grus?)
16476	0,10	0,16	0,05	Kokgrop	45045	Brungrå	Humös sand					Kokgrop med svart grus			32	
16483	0,26	0,40	0,15	stolphål	45046	Brun	Skal humös sand	-	1	-	-	stolphål med svart grus			32	Stående sten i stolpe vittrat berg
3666	0,20	0,16	0,20	stolphål	45047	mörk brun	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
3504	0,27	0,27	0,11	stolphål	45048	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
3494	0,29	0,26	0,14	stolphål	45049	mörk brungrå	Humös sand	-	1	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe Kvarts
3484	0,23	0,20	0,04	stolphål	45052	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe vittrat kvarts grus
3472	0,41	0,35	0,17	stolphål	45053	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Sten i stolpe
3460	0,17	0,31	0,09	stolphål	45059	brungrå	Humös sand	-	-	-	-	stolphål i vittrat berg			32	Myrfynd vittrat berg i stolpe
3448	0,41	0,31	0,35	stolphål	45055	mörk brungrå	humös sand	-	-	-	-	stolphål			32	Ev. 2 skilda fyllningar, mycket kol i övre delen av stolpen
3438	0,28	0,30	0,11	stolphål	45056	brungrå	Skal humös sand	-	-	-	-	stolphål			32	Myrfynd stående sten i stolpe
3428	0,33	0,23	0,14	stolphål	45057	brungrå	Humös sand	-	-	-	-	sekundär fyllning i stolphål			32	
3425	0,31	0,24	0,0	stolphål	45058	mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	Primär fyllning i stolphål			32	
3411	0,35	0,30	0,06	stolphål	45060	Brungrå	Humös sand	-	-	-	-	Primär fyllning i stolphål (i ev. mittstolpe)			32	ev. flera faser i stolphål, ev. mittstolpe, ev. Sten i stolpe
3411	0,30	0,30	0,25	stolphål	45059	brungrå	Humös sand	-	-	-	-	sekundär fyllning i stolphål			32	I södra delen av 3411

Fyrsdal väg 117

Kontext nr 38
070614 ST

14

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
13495	0,6	0,7	0,2	Härd		svart		3	4			Härdbotten				K.C
9425																
Fyrdalsvägen		Kontext nr 57 (57)														
3397	ca 0,32	0,37	0,26	stolphål	45061	Mörk brungrå	Humös sand	-	-	-	-	Stolphål			32	
3668	0,16	0,16	0,14	stolphål	45038	Grå brun	svagt humös sand	-	-	-	-	Stolphål			32	
45023	ca 0,60	0,70	0,42	Nästan rektangulär stolphål	45037	Mörk brungrå	Humös sand	2	-	-	-	Stolphål			32	
3519	0,35	0,35	0,32	stolphål	45080	Mörk grå brun	Humös sand	1				stolphål			32	
3526	0,35	0,32	0,34	stolphål	45051	Grå brun	Humös sand	-	-	-	-	stolphål			32	
3539				Utgår!												Utgår!
3348				Utgår!												Utgår!

Väg 17 Furudal
Su 2007

070514

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fyllnin...	Färg	Huvudinnehå...	Sot	Kol	Ler	r.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Komment
3386	~1m	0,60	0,06	Rännil	*	Mellanbrun	Humös sand		1			Rännil som delvis följt			4	
4195	1,10	1,50	0,20	Härdegr	15999	Svartbrun	Humös sand + träkol + sot	3	4			Härdegr. ungef. i hus A, vid södra väggen			/	Ritad. Plan 1:20
8459	0,40	0,31	0,20	stolphål	36312	Brun	Humös sand		1	2		Grop/stolpe			4	
8372	0,24	0,20	0,11	Stolphål	36315	Brun	Humös sand		1			Grop/stolpe			4	Bildar par med 8368
8248	0,34	0,18	0,14	Stolphål	36316	Brun	Humös sand			2		Grop/stolpe			4	Ligger i hus A:s ingångsparti i väster
8398	0,39	0,35	0,14	Stolphål	36298	Brun	Humös sand + träkol		1	2		Inre stolpe/takbärare			4	Skär stolphål 22385
22385	0,43	0,30	0,18	Stolphål	36297	Mörkbrun	Humös, sotig sand	2	1			Ytterstolpe/takbärare			4	Del av stolphål 8398
8615	0,40	0,30	0,21	Stolphål	36299	Brun	Humös, mellansand, lera	1	1	2		Ytterstolpe/takbärare			4	
8601	0,42	0,40	0,22	Stolphål	36300	Brun	Humös, mellansand	1	1		1	Ytterstolpe/takbärare			4	
8638	0,41	0,40	0,30	stolphål	36303	Mörkbrun	Sandblandad humös		1			Ytterstolpe/takbärare			4	Genomskär grävmaskinsspår
8577	0,85	0,22	0,10	Stolphål	36304	Gråbrun	Humös sand		1			Ytterstolpe/takbärare			4	Skär stolphål 8623
8536	0,20	0,13	0,30	stolphål	36305	Brun	Humös sand "mager" lera	1	1	2	1	Ytterstolpe/takbärare			4	Genomskär grävmaskinsspår
8590	0,60	0,15	0,40	stolphål	36302	Brun	Humös "mellan" sand	1	1	2		Ytterstolpe/takbärare			4	
8505	0,50	0,50	0,16	Stolphål	36306	Mörkbrun	Humös sand	1	1		1	Ytterstolpe/ingångsstolpe			4	Ligger något förskjuten mot väster i förhållande till de andra ingångsstolparna
8666	0,36	0,30	0,26	Stolphål	36307	Mellanbrun	Humös sand					Ytterstolpe/takbärare			4	Ligger något förskjuten mot väster i förhållande till de andra ingångsstolparna
8668	0,40	0,32	0,40	Stolphål	36308	Mörkbrun	Humös sand	1	1			Ytterstolpe/takbärare			4	Genomskär grävmaskinsspår
8586	0,23	0,20	0,24	Stolphål	36301	Brun	Humös sand	1	1			Ytterstolpe (takbärare?)			4	Skär av 8668 (genomskär grävmaskinsspår)
22414	0,45	0,30	0,16	Stolphål	36309	Brun	Humös, något lerig sand	1	1			Ytterstolpe/takbärare			4	
8451	0,40	0,36	0,30	Stolphål	36312	Brun	Humös sand	1	1			Ytterstolpe/takbärare			4	Genomskär grävmaskinsspår
8477	0,38	0,38	0,10	Stolphål	36310	Brun	Humös, lerblandad sand	1	1			Ytterstolpe/takbärare			4	Genomskär grävmaskinsspår
8494	0,42	0,24	0,12	Stolphål	36311	Brun	Humös sand	1	1			Ytterstolpe/takbärare			4	Går i schakt med 8451
8434	0,40	0,30	0,09	Stolphål	36313	Mörkbrun	Humös sand		1			Ytterstolpe/takbärare			4	
22418	0,52	0,35	0,55	Stolphål	36322	Brun	Humös, mellansand	1	1	1		Ytterstolpe/takbärare			4	
8354	0,40	0,38	0,30	Stolphål	36314	Mörkbrun	Humös sand		1			Ingångsstolpe – Sydvägg			4	Bildar par med 8342
8342	0,30	0,30	0,18	Stolphål	36323	Mörkbrun	Humös sand		1			Ingångsstolpe – Sydvägg			4	Bildar par med 8354
8368	0,40	0,34	0,22	Stolphål	36325	Brun	Humös, något mellansand	1	1		1	Ingångsstolpe – Sydvägg			4	Bildar par med 8382
8382	0,26	0,26	0,14	Stolphål	36326	Brun	Humös sand		1		1	Ingångsstolpe – Sydvägg			4	Bildar par med 8368
12865	0,40	0,38	0,30	Stolphål	36321	Brun	Humös, mellansand	1	1	2	1	Ytterstolpe – takbärare			4	

Fyndnr 117
år 2007

070530

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
35306	0,13	0,12	0,14	Pinnhål	/	Brun						Vägghörn i södra längan	/	1	/	Nr 1
35362	0,11	0,11	0,12	Pinnhål	/	Brun						Vägghörn i södra längan	/	1	/	Nr 2
35406	0,15	0,12	0,10	Pinnhål	/	Brun						Vägghörn i södra längan	/	1	/	Nr 3

Fornlämning 117 Sm 2007

H. Rönnedal

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fynd.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
23355	0,14	0,12	0,14	Fickhål			Humös sand	1	1			Vägg-stolpe / Södra längsväggen		J		Grund - plan
23362	0,11	0,11	0,12	Fickhål		Brun	Humös sand	1	1			Vägg-stolpe / Södra längsväggen		J		
8406	0,12	0,12	0,10	Fickhål			Humös sand	1	1			Vägg-stolpe / Södra längsväggen		J		
8252	0,40	0,33	0,10	Stolphål	40061	Mörkbrun	Humös sand		1	1		Takbärare (innerstolpe)		J	27	
8766	0,44	0,35	0,24	Stolphål	40062		Humös sand	1				Takbärare (innerstolpe)		J		
8238	0,28	0,38	0,22	Stolphål	40063		Humös sand	1		1		Takbärare (innerstolpe)		J		
8822	0,36	0,30	0,32	Stolphål	40064	Brun	Humös sand	1	1			Takbärare (innerstolpe)		J		
8710	0,46	0,41	0,23	Stolphål	40065	Brun	Humös sand	1	2			Takbärare (innerstolpe) ?		J	27	Stenfyllt
8680	0,50	0,40	0,31	Stolphål	40066	Mörkbrun	Humös sand	1	1			Takbärare (innerstolpe)		J	27	
9049	0,40	0,40	0,38	Stolphål	40068	Mörkbrun	Humös sand	1	1			Takbärare (innerstolpe)		J		
8913	0,50	0,30	0,25	Stolphål	40069	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Takbärare (innerstolpe)		J		Skärv och kornig struktur i humös
9140	0,40	0,35	0,30	Stolphål	40070	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1		1		Takbärare (innerstolpe)		J		Kärlets botten med [illegible]
9118	0,16	0,40	0,21	Stolphål	40071	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Takbärare (innerstolpe)		J		
21586	0,34	0,30	0,12	Stolphål	40072	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Gavelstolpe ?		J		Ej skiktad med [illegible]
25643	0,36	0,20	0,20	Stolphål	40073	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Gavelstolpe?		J		
8695	0,54	0,50	0,38	Stolphål	40065	Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Takbärare / innerstolpe		J		
9110	0,30	0,31	0,28	Härd		Svart	Ler			1		Kärl inne i hus J		J		
20931	0,40	0,40	0,16	Stolphål		Gråbrun	Humös, grusig sand					Stolpe		J		Ej skiktad med [illegible]
12652	0,36	0,30	0,10	Stolphål		Mörkbrun	Humös kornig sand		1			Vägg-stolpe / södra längsväggen		J		
25015	0,40	0,31	0,30	Stolphål		Gråbrun	Humös "mylla" sand	1	1			Vägg-stolpe / södra längsväggen		J		
20775	0,36	0,30	0,20	Stolphål		Brungrå	Humös, relativ kornig sand		1			Ev Vägg-stolpe / södra längsväggen		J		
20789	0,20	0,13	0,04	Stolphål		Grå	Humös, kornig sand					Stolphål (i södra längsväggen ?) UTGÅR		J		UTGÅR
21086	0,30	0,20	0,20	Stolphål		Mörkbrun	Humös, kornig sand		1			Vägg-stolpe i södra längsväggen		J		
20824	0,30	0,30	0,15	Stolphål		Brun	Humös, grusig sand		1			[illegible]		J		UTGÅR
21066	0,30	0,20	0,06	Stolphål/stolphål		Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Tolkas som hörnstolpe/skev i södra längsväggen		J		
21105	0,18	0,14	0,13	Stolphål		Mörkbrun	Humös, kornig sand					Tolkas [illegible] som gavelstolpe i södra längsväggen		J		
21122	0,22	0,14	0,16	Stolphål		Mörkbrun	Humös, kornig sand	1	1			Tolkad [illegible] som gavelstolpe i södra väggen		J		Skevställning

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudsmt sått	sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilnr	Kommentar
8005	0,60	0,20	0,04	Stolphål	44046	Brun		1	1				1:2	4	27	
8006	0,30	0,30	0,02	Stolphål	44044	Brun		1	1				1:2	4	27	
8008	0,40	0,16	0,08	Stolphål	44043	Brun		1	1				1:2	4	27	
8009	0,50	0,19	0,18	Stolphål	44039	Brun		1	1				1:2	4	27	
8124	0,21	0,20	0,16	Stolphål	44041	Grå		1					1:2	4	27	
8127	0,20	0,16	0,09	Stolphål	44040	Brun		1					1:2	4	27	
8167	0,25	0,35	0,06	Stolphål	44042	Grå		1					1:2	4	27	
8183	0,40	0,27	0,21	Stolphål	44026	Brun		1	1				1:1	4	27	
8184	0,17	0,17	0,06	Stolphål (kant)	44068	Svartbrun		2	1	1			1:3	4	27	
8185	0,40	0,12	0,16	Stolphål	44029	Svart		2	3	3	1		1:3	4	27	
8186	0,30	0,25	0,12	Stolphål	44028	Beige		1	1				1:2	4	27	
8187	0,30	0,31	0,12	Stolphål	44047	Beige		1	1				1:2	4	27	
8188	0,40	0,40	0,04	Stolphål	44027	Brun		1					1:1	4	27	
8189	0,40	0,50	0,04	Stolphål	44060	Mörkbrun		1					1:1	4	27	
8190	0,20	0,22	0,09	Stolphål (kant)	44057	Brun		1					1:1(?)	4	27	
8191	0,22	0,24	0,07	Stolphål (kant)	44058	Mörkbrun		1	1				1:1?	4	27	
8192	0,20	0,30	0,12	Stolphål	44056	Brun		1					1:1	4	27	
8193	0,22	0,18	0,04	Stolphål	44051	Mörkbrun		1	1				1:1	4	27	
8194	0,40	0,20	0,06	Stolphål	44050	Mörkbrun		1	1	1			1:1	4	27	
8195	0,30	0,12	0,04	Stolphål (kant)	44061	Gråbrun							1:2	4	27	
8196	0,25	0,12	0,08	Stolphål (kant)	44059	Brun		1	1		1		1:2	4	27	
8197	0,30	0,30	0,04	Stolphål	44062	Brun		1					1:1	4	27	
8198	0,21	0,14	0,08	Stolphål	44061	Svartbrun		1					1:1	4	27	
8199	0,30	0,24	0,08	Stolphål	44063	Brun		1	1		1		1:1?	4	27	
8200	0,30	0,06	0,08	Stolphål	44055	Gråbrun		1			1		1:2	4	27	
8201	0,10	0,08	0,06	Stolphål	44054	Mörkbrun		1					1:2	4	27	
8195	0,53	0,20	0,04	Stolphål	44052	Gråbrun		1	1				1:1	4	27	

Fyrndal väg 117

Sn 2007

H Rönnstam

070609

Nodgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fynd.ID	Inv	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Ler	Brända	Tolkning	Grupp	Hus	Profil	Kommentar
21081	0,40	0,30	0,08	Stolphål		Bringe	Hundra grund	1	1			Tolkas pos. som gavelstolpe		i	27	
11249	0,28	0,23	0,06	Stenlyft		Gröbin	Hundra grund	1				Tolkas pos. som sten vilken ingår i gavel		i		
11240	0,23	0,20	0,04	Stenlyft		Gröbin	Hundra grund	1				Tolkas pos. som "gavelsten"		i		
11251	0,20	0,20	0,02	Stenlyft		Gröbin	Hundra grund	1				Tolkas pos. som "gavelsten"		i		
11220	0,16	0,10	0,10	Stolphål		Gröbin	Hundra grund	1	1			Tolkas pos. som gavelstolpe		i		
11230	0,20	0,20	0,01	Stenlyft		Gröbin	Hundra grund	1				Tolkas pos. som "gavelsten"		i		
12016	0,36	0,30	0,12	Stolphål	44017	Gröbin	Hundra mot vattendrag	1	1			Tolkningar?	L 2	(L)	—	Sannolikt ej mot "urtelad"
8750	0,30	0,30	0,04	Stolphål/Sten	44016	Bron	Hundra hemgen grund	1				Tolkningar	L 2	(L)	—	Sannolikt ej urtelad Hör ihop med stolphål
12034	0,40	0,33	0,18	Stolphål	44009	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe	L 1	L	—	
12036	0,50	0,30	0,03	Stolphål	44010	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe / norra längsvägg	L 1	L	—	
12034	0,22	0,18	0,20	Stolphål	44011	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe / " "	L 1	L	—	
11557	0,17	0,12	0,02	Stolphål	44027	Mellan	Hundra hemgen grund	1				Väggstolpe / " "	L 1	L	—	Stenskott 5311
8345	0,40	0,20	0,14	Stolphål	44013	Mellan/Gröbin	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe / " "	L 1	L	—	
8291	0,20	0,24	0,04	Stolphål/Sten	44024	Gröbin	Hundra grund hemgen	1				Väggstolpe / Sten / " "	L 2	L	—	
20498	0,30	0,18	0,06	Stolphål/Sten	44025	Gröbin	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe / Sten / " "	L 2	L	—	
21577	0,36	0,18	0,20	Stolphål	44021	Mellan	Hundra mot hemgen grund	1	1			Väggstolpe / " "	L 1	L	—	Stenskott
20394	0,40	0,34	0,18	Stolphål	44018	Mellan	Hundra mot hemgen grund	1	1			Väggstolpe / " "	L 1	L	—	Stenskott
20346	0,35	0,28	0,16	Stolphål	44029	Mellan	Hundra hemgen grund	1	2			Väggstolpe / " "	L 1	L	—	
20354	0,44	0,38	0,24	Stolphål	44030	Gröbin	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe / " "	(L 1)	(L)	—	
20341	0,31	0,23	0,14	Stolphål	44031	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1		1	Väggstolpe / " "	L (1)	L	—	
20324	0,46	0,40	0,30	Stolphål? Grop	44032	Mellan	Hundra mot hemgen grund	1	1	1	1	Väggstolpe??	(L 1)	(L)	—	* Skärbränd sot, bränd lerklining och Hel sten flyttad till Mellanrummet (se Skärbränd 20324 och med bit
21465	0,46	0,40	0,18	Stolphål?/Grop?	44065	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Tolkningar ??? / Skärb. av 12386	(L 1)	(L)	—	
21472	0,40	0,40	0,20	Stolphål/Grop	44066	Öst	Hundra hemgen grund	1	1		1	Tolkningar???	(L 2)	(L)	—	Mellanrummet mellan stolpen och sten 30 cm bort
20504	0,36	0,30	0,10	Stolphål	44033	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Väggstolpe (Nordvästlig längsvägg)	L 1	L	—	
21701	0,60	0,50	0,12	Stolphål	44035	Mellan	Hundra hemgen grund	1	1			Sten troligen ej i förhållande till kulturlager	?	?	—	
12676	0,38	0,26	0,14	Stolphål	44014	Gröbin	Hundra hemgen grund	1				Väggstolpe (norra längsvägg)	L 1	L	—	Stenskott. Kvarsitsten, fyllning
12678	0,30	0,22	0,06	Stolphål/Sten	44036	Bringe	Hundra hemgen grund	1	1			Tolkningar?	L 2	L	—	Urtelad sand/K
8035	0,50	0,20	0,10	Stolphål	44037	Bringe	Hundra mot vattendrag	1	1			Tolkningar?	L 2	L	—	Stenskott

Furudal väg 117
SU 2007

070528

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
21050	0,35	0,30	0,21	Stolphål	36318	mörkbrun	Humös, lerhaltig sand		1	2		Inre stolpe / tillbakafyllt		i	4	Lerkamrör i profilritningen
21051	0,52	0,16	0,32	Stolphål	36320	Gråbrun	Humös, mellanlerhaltig sand	1	1	2		Inre stolpe / tillbakafyllt		i	4	Bröst
20134	0,30	0,15	0,45	Stolphål	36319	Gråbrun	Humös, mellanlerhaltig sand	2	1			Enkel stolpe		i	4	Tydlig stolpe i botten
28369	0,31	0,30	0,54	Stolphål	36324	Gråbrun	Humös, mellanlerhaltig sand	1	1			Inre stolpe / tillbakafyllt		i	4	Bild på nr 9083
10053	0,30	0,30	0,24	Stolphål	36325	Gråbrun	Humös sand		1			Inre stolpe / tillbakafyllt		i	4	Bild på nr 28369
9151	0,14	0,14	0,14	Pinnhål		Brun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		Förvaras på Gävle
9158	0,12	0,10	0,10	"		"	"		1			" " " "		i		" " "
9167	0,14	0,12	0,11	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
9173	0,13	0,11	0,14	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10028	0,18	0,16	0,13	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10049	0,06	0,06	0,15	Pinnhål		Brun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10056	0,15	0,11	0,21	Pinnhål		Svart	Humös, kolhaltig sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10059	0,14	0,11	0,18	Pinnhål		Gråbrun	Humös, grusig sand		1			Vägg stolpe / mellan				" " "
10045	0,18	0,10	0,18	Pinnhål		Gråbrun	Humös, grusig sand					Vägg stolpe / mellan		ii		" " "
10053	0,12	0,12	0,18	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1	1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10041	0,12	0,10	0,15	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10068	0,17	0,10	0,22	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10077	0,09	0,07	0,09	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
10094	0,10	0,10	0,12	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand					Vägg stolpe / mellan		i		" " "
9148	0,11	0,12	0,09	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand					Vägg stolpe / mellan		i		" " "
36341	0,11	0,12	0,04	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand					Vägg stolpe / mellan		i		" " "
36382	0,12	0,12	0,09	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
36386	0,13	0,12	0,10	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
25014	0,14	0,11	0,11	Pinnhål		Brun	Humös sand		1			Vägg stolpe / mellan		i		" " "
25022	0,16	0,10	0,10	Pinnhål		Gråbrun	Humös sand	1				Vägg stolpe / mellan		i		" " "
9376	0,18	0,15	?	"		"	"					" " "		?		" " "
9535																

edgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fylln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Br.1	Br.2	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
13602	0,46	0,36	0,02	stenpackning	44121	gulbrun	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning			36,25	
24352	0,14	0,12	0,02	stenpackning	44122	gulbrun	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning				
15180	0,42	0,28	0,08	stenpackning	44120	gulbrun	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning			36,26	
15993	0,38	0,2	0,02	stenpackning	44119	gulbrun	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning			36,27	
20091	0,4	0,36	0,2	stolphål	44118	brun	humös sand					fyllning efter stolphål			36,28	
15136	0,32	0,3	0,28	stolphål	44123	brungrå	humös sand					fyllning efter del av stolpe			36,29	
15136	0,16	0,22	0,09	stenpackning	44116	brun	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning			36,30	
15140	0,2	0,18	0,02	stenpackning	44117	brungrå	sandig humös sand					fyllning efter stenpackning			36,31	
14691	1,32	0,5	0,14	grävning		gråbrun	humös sand		1.			fyllning efter del av grävning. Tolkningen för syll-sten			36,32	
14816		ca 0,6	0,12	grävning	44118	gråbrun	humös sand		1.	2.	2.	fyllning efter del av grävning. Tolkningen för syll-sten			36,33	
20291	0,44	0,24	0,1	stolphål	44119	brungrå	humös sand		1.			fyllning efter del av stolpe			36,34	
14713	0,28	0,14	ca 0,01	stenpackning	se 14816										—	ej dokumenterad i plan
14718	0,26	0,18	ca 0,01	stenpackning	se 14816										—	ej dokumenterad i plan
14725	0,3	0,28	0,1	stenpackning	se 14816										—	ej dokumenterad i plan
14734	0,44	0,2	0,1	stenpackning	se 14816										—	ej dokumenterad i plan
14684	0,18	0,16	0,1	stenpackning	se 14691										—	ej dokumenterad i plan
14690	0,14	0,12	0,04	stenpackning	se 14691										—	ej dokumenterad i plan
14697	0,28	0,1	0,06	stenpackning	se 14691										—	ej dokumenterad i plan
14711	0,8	0,8	ca 0,06	stenpackning	se 14691										—	Tät sten i N- sektionen. Fortsätter

Nedgr.ID	Längd	Bredd	Djup	Typ	Fyln.ID	Färg	Huvudinnehåll	Sot	Kol	Lera	Br.Lera	Tolkning	Grupp	Hus	Profilritn.	Kommentar
21915	0,14	0,36	0,26	Stolphål	44036	Brun	Kulturpåverkad sand		1			Tolkning?		4	27	
8184	0,33	0,30	0,20	"	44017	Grå	Kulturpåverkad sand		1			Grop/stolphål?		4	27	Obs kan vara fel!
12028	0,20	0,40	0,04	Stolphål	44018	Grå	Kulturpåverkad sand					?		4?	27	
8192	0,30	0,24	0,08	"	44025	Grå	Kulturpåverkad sand		1			Grop?		4?	27	
23766	0,30	0,22	0,08	"	44069	"	"		1			?		4?	27	
21929	0,40	0,33	0,16	Stolphål	44045	"	Kulturpåverkad sand		1			Vägg-stolpe?		4?	27	
20419	0,20	0,40	0,01	Stolphål	44034	"	"		1			Vägg-stolpe		4	27	
19305	0,44	0,36	0,18	Stolphål	44064	Grå	"		1			Vägg-stolpe?		4	27	
45160	0,45	0,23	0,30	Stolphål	45131	Brun	Kulturpåverkad sand	1	1	1		Ingångsstolpe till det Blå Huset			✓	(Ej mitten) Stor stolpe Fyller